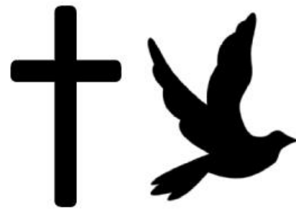

Dagiti Ebanghelio ken dagiti Aramid dagiti Apostol

Listaan ti Linaon

Mateo

KAPITULO 1

1 Ti libro ti kaputotan ni Jesu-Cristo, anak ni David, anak ni Abraham.
2 Ni Abraham pinutotna ni Isaac; ket ni Isaac ni Jacob; ket ni Jacob pinutotna ni Judas ken dagiti kakabsatna;
3 Ket ni Judas pinutotna da Fares ken Zara a taga-Tamar; ket ni Fares pinutotna ni Esrom; ket ni Esrom pinutotna ni Aram;
4 Ket ni Aram ni Aminadab; ket ni Aminadab pinutotna ni Naasson; ket ni Naasson pinutotna ni Salmon;
5 Ket ni Salmon ni Booz ti Racab; ket ni Booz ni Obed ni Ruth; ket ni Obed pinutotna ni Jesse;
6 Ket ni Jesse pinutotna ni David nga ari; ket ni David nga ari pinutotna ni Solomon iti asawa ni Urias;
7 Ket ni Solomon pinutotna ni Roboam; ket ni Roboam pinutotna ni Abia; ket ni Abia pinutotna ni Asa;
8 Ket ni Asa pinutotna ni Josafat; ket ni Josafat pinutotna ni Joram; ket ni Joram pinutotna ni Ozias;
9 Ket ni Ozias pinutotna ni Joatam; ket ni Joatam pinutotna ni Acaz; ket ni Acaz pinutotna ni Ezekias;
10 Ket ni Ezekias pinutotna ni Manases; ket ni Manases pinutotna ni Amon; ket ni Amon pinutotna ni Josias;
11 Ket ni Josias pinutotna ni Jeconias ken dagiti kakabsatna, idi agarup a tiempo a naipanda idiay Babilonia.
12 Ket kalpasan a naipanda idiay Babilonia, ni Jeconias pinutotna ni Salatiel; ket ni Salatiel pinutotna ni Zorobabel;
13 Ket ni Zorobabel ni Abiud; ket ni Abiud pinutotna ni Eliakim; ket ni Eliakim pinutotna ti Azor;
14 Ket ni Azor pinutotna ni Sadoc; ket ni Sadoc pinutotna ni Aquim; ket ni Aquim ni Eliud;
15 Ket ni Eliud pinutotna ni Eleazar; ket ni Eleazar pinutotna ni Matan; ket ni Matan pinutotna ni Jacob;
16 Ket ni Jacob inyanakna ni Jose nga asawa ni Maria, a nakaipasngayan ni Jesus, a naawagan iti Kristo.
17 Isu a sangapulo ket uppat a kaputotan dagiti amin a kaputotan manipud ken Abraham agingga ken David; ket manipud ken David agingga iti pannakayakar idiay Babilonia sangapulo ket uppat a kaputotan; ket manipud iti pannakayakar idiay Babilonia agingga ken Cristo adda sangapulo ket uppat a kaputotan.
18 Ita ti pannakayanak ni Jesu-Cristo ket kastoy: Idi kas ni inana a Maria ket naasawaan ken Jose, sakbay a naggigiddanda, isu ket nasarakan a masikog ti Espiritu Santo.
19 Idin ni Jose nga asawana, gapu ta nalinteg a tao, ken saanna a kayat a pagbalinen nga ulidan iti publiko, inkeddengna nga iyadayo a sililimed.
20 Ngem bayat ti panangpampanunotna kadagitoy a banag, adtoy, nagparang kenkuana ti anghel ti Apo iti tagtagainep, a kunkunana, Ni Jose, anak ni David, dika agbuteng a mangala ken Maria nga asawam, ta daydiay nasikog kenkuana ket adda ti Espiritu Santo.
21 Ket mangipasngayto iti maysa nga anak a lalaki, ket awaganmonto ti naganna iti Jesus: ta isalakannanto dagiti tattaona manipud kadagiti basbasolda.
22 Ita naaramid amin dagitoy, tapno matungpal ti sinao maipapan iti Apo babaen ti mammadto.
23 Adtoy, agsikogto ti maysa a birhen, ket mangipasngayto iti maysa nga anak a lalaki, ket awagandanto ti naganna iti Emmanuel, a ti pannakaipatarus ket, Dios a kaduatayo.
24 Idi nagungar ni Jose iti turog, inaramidna ti kas iti imbilin ti anghel ti Apo, ket innalana ti asawana.
25 Ket saanna nga am-ammo agingga a nangipasngay iti inauna nga anakna: ket pinanagananna iti JESUS.

KAPITULO 2

1 Idi naipasngay ni Jesus idiay Betlehem ti Judea idi kaaldawan ni Herodes nga ari, adtoy, immay dagiti masirib a lallaki manipud daya idiay Jerusalem.
2 Kinunana, Sadino ti ayan ti nayanak nga Ari dagiti Judio? ta nakitami ti bituenna iti daya, ket immaykami nga agdayaw kenkuana.
3 Idi nangngeg ni Herodes nga ari dagitoy, nariribukan ken ti intero a Jerusalem.
4 Ket idi inummongna amin dagiti panguloen a papadi ken eskriba dagiti tao, dinamagna kadakuada no sadino ti pakaipasngayan ni Cristo.
5 Ket kinunada kencuana, Idiay Betlehem ti Judea: ta castoy ti insurat ti mammadto.
6 Ket sika ti Betlehem, iti daga ti Juda, saanmo a kabassitan kadagiti prinsipe ti Juda: ta manipud kenka rummuarto ti maysa a Gobernador, a mangituray iti ilik nga Israel.
7 Idin ni Herodes, idi sililimed nga inayabanna dagiti masirib, sinaludsodna a sipipinget kadakuada no ania nga oras ti panagparang ti bituen.
8 Ket imbaonna ida idiay Betlehem, ket kinunana, Inkayo sapulen a sipipinget ti ubing; ket inton masarakanyon isuna, iyegyo manen kaniak ti damag, tapno umayak met agdayaw kenkuana.
9 Idi nangngegda ti ari, pimmanawda; ket, adtoy, ti bituen, a nakitada iti daya, napan iti immun-una kadakuada, agingga a dimteng ken nagtakder iti ayan ti ubing.
10 Idi nakitada ti bituen, nagrag-oda iti kasta unay a rag-o.
11 Ket idi simrekda iti balay, nakitada ti ubing a kaduana ni Maria nga inana, ket nagruknoyda, ket nagdaydayawda kenkuana: ket idi linuktanda dagiti gamengda, nangidatagda kenkuana kadagiti sagut; balitok, ken insienso, ken mirra.
12 Ket idi napakdaaran ti Dios iti tagtagainepda a saanda nga agsubli ken Herodes, pimmanawda iti sabali a dalan idiay dagada.
13 Ket idi pimmanawda, adtoy, nagparang ti anghel ti Apo ken Jose iti tagtagainep, a kunkunana, Bumangonka, alaem ti ubing ken inana, ket agtalawka idiay Egipto, ket addaka sadiay agingga nga iyegko kenka ti sao: ta Sapulento ni Herodes ti ubing a mangdadael kenkuana.
14 Idi bimmangon, innalana ti ubing ken ti inana iti rabii, ket pimmanaw idiay Egipto.
15 Ket adda sadiay agingga iti ipapatay ni Herodes: tapno matungpal ti sinao maipapan iti Apo babaen ti profeta, a kunkunana, Manipud Egipto inayabak ti anakko.
16 Idin ni Herodes, idi nakitana nga isu ket inuyaw dagiti masirib, napalalo ti pungtotna, ket nangibaon, ket pinapatayna amin dagiti ubbing nga adda idiay Betlehem, ken iti amin a beddengna, manipud iti dua ti tawenna ken nababbaba, sigun iti ti tiempo a sigagaget a dinamagna kadagiti masirib a lallaki.

17 Kalpasanna, natungpal ti sinao ni Jeremy a mammadto, a kunkunana.
18 Idi Rama adda nangngeg a timek, dung-aw, ken panagsangit, ken dakkel a panagleddaang, ni Raquel nga agsangsangit gapu kadagiti annakna, ket saan a kayat a maliwliwa, gapu ta saanda.
19 Ngem idi natayen ni Herodes, adtoy, nagparang ti anghel ti Apo iti tagtagainep ken Jose idiay Egipto.
20 Kinunana, Bumangonka, alaem ti ubing ken ti inana, ket mapanka iti daga ti Israel: ta nataydan a nangsapsapul iti biag ti ubing.
21 Ket timmakder, ket innalana ti ubing ken ti inana, ket immay iti daga ti Israel.
22 Ngem idi nadamagna nga agturay ni Arquelao idiay Judea iti siled ni Herodes nga amana, nagbuteng a mapan sadiay: nupay napakdaaran ti Dios iti tagtagainep, nagturong iti lugar ti Galilea.
23 Ket immay ket nagnaed iti maysa a siudad a naawagan Nazaret: tapno matungpal ti sinao dagiti mammadto, "Maawaganto iti Nazareno."

KAPITULO 3

1 Kadagidi nga aldaw immay ni Juan a Mammautisar, a mangaskasaba idiay let-ang ti Judea.
2 Ket kinunana, Agbabawikayo: ta asidegen ti Pagarian ti langit.
3 Ta daytoy ti sinao ni profeta Isaias, a kunkunana, Ti timek ti maysa nga agpukpukkaw idiay let-ang, Isaganayo ti dalan ti Apo, ilintegyo dagiti dalanna.
4 Ket isu met laeng a Juan addaan iti kawesna a dutdot ti kamelio, ken maysa a lalat a barikes iti lomona; ket ti karnena ket dudon ken atap a diro.
5 Kalpasanna, rimmuar kencuana ti Jerusalem, ken ti intero a Judea, ken ti intero a rehion iti aglawlaw ti Jordan.
6 Ket nabautisaranda kencuana idiay Jordan, nga impudnoda dagiti basbasolda.
7 Ngem idi nakitana ti adu a Fariseo ken Saduceo nga umay iti panagbuniagna, kinunana kadakuada, O kaputotan dagiti uleg, siasino ti nangpakdaar kadakayo nga agtalawkayo iti pungtot nga umay?
8 Mangpataudkayo ngarud kadagiti bunga a maipaay iti panagbabawi.
9 Ket dikay panunoten a kunaen iti unegyo, 'Adda kadatayo ni Abraham iti amatayo: ta ibagak kadakayo a kabaelan ti Dios a mangpatanor kadagiti annak ni Abraham kadagitoy a bato.
10 Ket ita met ti wasay naikabil iti ramut dagiti kayo: ngarud tunggal kayo a saan nga agbunga iti naimbag ket mapukan, ket maipuruak iti apuy.
11 Pudno a buniagankayo iti danum nga agturong iti panagbabawi: ngem ti umay a sumurot kaniak nabilbileg ngem siak, a diak maikari nga awiten dagiti sapatosna: buniagannakayto iti Espiritu Santo ken iti apuy.
12 Ti bentiladorna adda iti imana, ket dalusanna a naan-anay ti suelona, ket urnongenna ti trigona iti pagurnongan ti trigo; ngem puorannanto ti taep iti di maiddep nga apuy.
13 Kalpasanna, immay ni Jesus manipud Galilea nga agturong idiay Jordan ken ni Juan, tapno mabautisaran kenkuana.
14 Ngem pinarit ni Juan, a kunkunana, Kasapulan ti mabautisaran kenka, ket umayka kadi kaniak?
15 Ket ni Jesus simmungbat kencuana, Bay-am a casta ita, ta castoy ti rebbengna a tungpalentayo ti isuamin a kinalinteg. Kalpasanna, sinagabana.
16 Ket ni Jesus, idi nabautisaran, simmang-at a dagus manipud iti danum: ket, adtoy, dagiti langit naluktan kencuana, ket nakitana ti Espiritu ti Dios a bumabbaba a cas kalapati, ken agsilsilnag kencuana.
17 Ket adtoy ti timek manipud langit, a kunkunana, Daytoy ti dungdungnguek nga Anak, a pakaragsakanak unay.

KAPITULO 4

1 Kalpasanna, inturong ti Espiritu ni Jesus idiay let-ang tapno masulisog ti Diablo.
2 Ket idi a nagayunar iti uppat a pulo nga aldaw ken uppat a pulo a rabii, kalpasanna, mabisin isuna.
3 Ket idi immay ti manangsulisog kencuana, kinunana, No sika ti Anak ti Dios, ibilinmo a pagbalinen a tinapay dagitoy a bato.
4 Ngem simmungbat ket kinunana, Naisurat, Saan nga agbiag ti tao iti tinapay laeng, no di ket babaen ti tunggal sao nga agtaud iti ngiwat ti Dios.
5 Kalpasanna, ipan ti diablo iti nasantoan a siudad, ket iparabawna iti maysa a pantok ti templo.
6 Ket kinunana kencuana, No sika ti Anak ti Dios, ibellengmo ti bagim: ta naisurat, 'Itednanto dagiti anghelna maipapan kenca: ket cadagiti im-imada ibaklaydacanto, di la ket ta uray kaano man a dusaem ti sakam maibusor iti maysa a bato.
7 Kinuna ni Jesus kenkuana, Naisurat manen, Saanmo a suoten ti Apo a Diosmo.
8 Manen, ipangato ti diablo iti nangato unay a bantay, ket ipakitana kenkuana dagiti amin a pagarian ti lubong, ken ti dayagda;
9 Ket kinunana kencuana, Amin dagitoy a banbanag itedco kenca, no agruknoyka ket agdayaw caniac.
10 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kenkuana, Pumanawka ditoy, Satanas, ta adda iti Nasantoan a Surat, Agdaydayawka iti Apo a Diosmo, ket isu laeng ti pagserbiam.
11 Kalpasanna, pinanawan ti diablo, ket, adtoy, immay dagiti anghel ket nagserbida kenkuana.
12 Idi nangngeg ni Jesus a naibalud ni Juan, pimmanaw idiay Galilea;
13 Ket pimmanaw iti Nazaret, immay ket nagnaed idiay Capernaum, nga adda iti igid ti baybay, iti beddeng ti Zabulon ken Neftalim.
14 Tapno matungpal ti sinao ni profeta Isaias.
15 Ti daga ti Zabulon, ken ti daga ti Neftalim, iti dalan ti baybay, iti ballasiw ti Jordan, Galilea dagiti Hentil;
16 Nakita dagiti tattao a nagtugaw iti sipnget ti dakkel a lawag; ket kadagiti nagtugaw iti rehion ken anniniwan ni patay timmaud ti lawag.
17 Manipud iti dayta a tiempo rinugian ni Jesus ti nangasaba ken kinunana, Agbabawikayo, ta asidegen ti Pagarian ti langit.
18 Ket ni Jesus, magmagna iti igid ti baybay ti Galilea, nakitana ti dua a kakabsat a lallaki, da Simon a naawagan Pedro, ken ni Andres a kabsatna, a mangipurruak iti iket iti baybay: ta mangngalapda.
19 Kinunana kadakuada, Sumurotendak, ket pagbalinenkayto a mangngalap kadagiti tattao.

20 Dagus a pinanawanda dagiti iketda ket simmurotda kenkuana.
21 Ket idi nagna manipud sadiay, nakitana ti sabali pay a dua a kakabsat, da Santiago nga anak ni Zebedeo, ken ni Juan a kabsatna, iti barko a kaduada ni Zebedeo nga amada, nga agtartarimaan kadagiti iketda; ket inayabanna ida.
22 Dagus a pinanawanda ti barko ken ti amada ket simmurotda kenkuana.
23 Naglikmut ni Jesus iti intero a Galilea, a mangisursuro kadagiti sinagogada, ken inkasabana ti naimbag a damag ti Pagarian, ken inagasanna ti amin a kita ti sakit ken amin a kita ti sakit kadagiti tattao.
24 Ket ti kinalatakna nagraira iti entero a Siria: ket inyegda kencuana amin a masakit a tattao a naala iti nadumaduma a sakit ken panagtutuok, ken dagidiay addaan kadagiti sairo, ken dagidiay nauyong, ken dagidiay addaan iti paralis; ket pinaimbagna ida.
25 Ket simmurot kenkuana dagiti adu a tattao manipud Galilea, manipud Decapolis, manipud Jerusalem, ken manipud Judea, ken manipud iti ballasiw ti Jordan.

KAPITULO 5

1 Ket idi nakitana dagiti adu a tattao, simmang-at iti maysa a bantay: ket idi naisaad, dagiti adalanna immayda kencuana.
2 Ket linuktanna ti ngiwatna ket insurona ida, a kunkunana.
3 Nagasat dagiti napanglaw iti espiritu: ta kukuada ti Pagarian ti langit.
4 Nagasat dagiti agladladingit, ta maliwliwadanto.
5 Nagasat dagiti naemma: ta tawidendanto ti daga.
6 Nagasat dagiti agbisin ken mawaw iti kinalinteg: ta mapnekdanto.
7 Nagasat dagiti manangngaasi: ta magun-oddanto ti asi.
8 Nagasat dagiti nadalus ti pusoda: ta makitadanto ti Dios.
9 Nagasat dagiti mannakikappia: ta maawagandanto iti annak ti Dios.
10 Nagasat dagiti maidadanes gapu iti kinalinteg: ta kukuada ti Pagarian ti langit.
11 Nagasatkayo, inton umsiennakayo dagiti tao, ken idadanesdakayo, ken sawendanto ti amin a kita ti kinadakes a maibusor kadakayo iti ulbod, gapu kaniak.
12 Agrag-okayo, ket agrag-okayo unay: ta dakkel ti gunggonayo idiay langit: ta kasta ti panangidadanesda kadagiti profeta nga immun-una ngem dakayo.
13 Dacayo ti asin ti daga: ngem no ti asin napukawna ti ramanna, ania ti pakaasinan? manipud idin awan serserbina, no di ti maibelleng, ken maidaplit iti sidong dagiti saka dagiti tattao.
14 Dakayo ti silaw ti lubong. Saan a mailemmeng ti siudad a naikabil iti turod.
15 Saan met a mangsindi dagiti tattao iti kandelero, ken ikabilda iti sirok ti kaldero, no di ket iti kandelero; ket mangted iti lawag kadagiti amin nga adda iti balay.
16 Agsilnag koma ti lawagyo iti sangoanan dagiti tattao, tapno makitada dagiti naimbag nga aramidyo, ket maidaydayawda ni Amayo nga adda sadi langit.
17 Diyo panunoten nga immayak tapno dadaelen ti Linteg wenno dagiti profeta: Saanak nga immay tapno dadaelen, no di ket tapno tungpalek.
18 Ta pudno kunak kadakayo, Agingga a lumabas ti langit ken daga, saanto a lumabas iti Linteg ti maysa a bassit wenno maysa a bassit agingga a matungpal ti amin.
19 Siasinoman ngarud a mangsalungasing iti maysa kadagitoy kabassitan a bilin, ket mangisuro kadagiti tattao iti kasta, maawaganto iti kabassitan iti Pagarian ti langit: ngem siasinoman a mangaramid ken mangisuro kadagitoy, maawaganto iti naindaklan iti Pagarian ti langit.
20 Ta kunak kadakayo, malaksid no ti kinalintegyo ket malab-awan ti kinalinteg dagiti eskriba ken Fariseo, saankayto a sumrek iti Pagarian ti langit.
21 Nangngegyo a kinuna dagiti nagkauna a panawen, Dika pumatay; ket siasinoman a mangpapatay, agpeggadto iti pannakaukom.
22 Ngem kunak cadacayo, a ti siasinoman a makapungtot iti kabsatna nga awan ti gapuna, agpeggadto iti pannakaukom: ket siasinoman a mangibaga iti kabsatna, Raca, agpeggadto iti konseho: ngem siasinoman a mangibaga, ‘Magka , agpeggadto iti apuy ti impierno.
23 Ngarud no iyegmo ti sagutmo iti altar, ket sadiay laglagipem a ti kabsatmo adda pakaigapuan kenka;
24 Bay-am sadiay ti sagutmo iti sango ti altar, ket inka; umuna a makikappia iti kabsatmo, ket kalpasanna umayka ket idatonmo ti sagutmo.
25 Umanamongka a dagus iti kabusormo, bayat nga addaka kenkuana iti dalan; di la ket ta uray kaano nga itednaka ti kabusor iti ukom, ket ti ukom iyawatnaka iti ofisial, ket maibaludka.
26 Pudno kunak kenka, Dikanto pulos rummuar sadiay agingga a mabayadam ti naan-anay a gatad.
27 Nangngegyo a kinuna dagiti nagkauna a panawen, Dika makikamalala.
28 Ngem kunak kadakayo, a siasinoman a mangmatmat iti maysa a babai nga agtarigagay kenkuana, nakikamalala kenkuana iti pusona.
29 Ket no ti makannawan a matam ti mangsalungasing kenca, ikkatem, ket ibellengmo kenca: ta makagunggona kenca a madadael ti maysa cadagiti camcamengmo, ket saan a ti intero a bagim maitapuak iti impierno.
30 Ket no ti makannawan nga imam ti mangsalungasing kenca, putdem, ket ibellengmo kenca: ta makagunggona kenca a madadael ti maysa cadagiti camcamengmo, ket saan a ti intero a bagim maitapuak iti impierno.
31 Naibaga, Siasinoman a mangilaksid iti asawana, ikkanna koma iti surat ti diborsio.
32 Ngem ibagak cadacayo, a ti siasinoman a mangisina iti asawana, malaksid gapu iti pannakiabig, isu ti makikamalala.
33 Manen, nangngegyo a kinuna dagiti nagkauna a panawen, Dika agsapata, no di ket tungpalem dagiti sapatam iti Apo.
34 Ngem kunak kadakayo, Dikay agsapata a pulos; saan met a babaen ti langit; ta isu ti trono ti Dios:
35 Saan met a babaen ti daga; ta isu ti pagbatayan ti sakana: uray iti Jerusalem; ta isu ti siudad ti naindaklan nga Ari.
36 Saanka met nga agsapata iti ulom, agsipud ta saanmo a mapapudaw wenno nangisit ti maysa a buok.
37 Ngem ti pannakisaritayo ket, Wen, wen; Saan, saan: ta ti aniaman nga ad-adu ngem dagitoy ket aggapu iti dakes.
38 Nangngegyo a naibaga, Mata iti mata, ken ngipen iti ngipen.

39 Ngem kunak cadacayo, Dica sarangten ti dakes: no di ket siasinoman a mangsapsaplit kenca iti makannawan a pingpingmo, agsublica met kencuana ti sabali.
40 Ket no siasinoman a mayat a mangidarum kenka iti Linteg, ket alaenna ti kagaymo, alaenna met ti kabalmo.
41 Siasinoman a mangpilit kenka a mapan iti maysa a milia, kumuyogka kenkuana iti dua.
42 Itedmo iti daydiay agdawat kenca, ket iti daydiay agtarigagay nga umutang kenca saanca nga umadayo.
43 Nangngegyo a naibaga, Ayatem ti kaarrubam, ket guraem ti kabusormo.
44 Ngem kunak kadakayo, Ayatenyo dagiti kabusoryo, bendisionanyo dagiti mangilunod kadakayo, aramidenyo ti naimbag kadagiti manggurgura kadakayo, ken ikararagyo dagiti siuulpit a mangus-usar kadakayo ken mangidadanes kadakayo;
45 Tapno agbalinkayo nga annak ni Amayo nga adda sadi langit: ta pagsilnaganna ti initna kadagiti nadangkes ken kadagiti naimbag, ken mangitudo iti tudo kadagiti nalinteg ken kadagiti nakillo.
46 Ta no ay-ayatenyo dagiti agayat kadakayo, ania ti gunggona? saan kadi a kasta met uray dagiti agsingsingir iti buis?
47 Ket no agsaludokayo laeng kadagiti kakabsatyo, ania ti ad-adda nga aramidenyo ngem dagiti dadduma? saan kadi a kasta uray dagiti agsingsingir iti buis?
48 Agbalinkayo ngarud a naan-anay a kas iti naan-anay nga Amayo nga adda sadi langit.

KAPITULO 6

1 Agannadkayo a saanyo nga aramiden dagiti limosyo iti sangoanan dagiti tattao, tapno makitayo ida: ta no saan, awan ti gunggona ni Amayo nga adda sadi langit.
2 Ngarud no agaramidka kadagiti limosmo, dika agpukkaw iti trumpeta iti sanguanam, kas iti ar-aramiden dagiti managinsisingpet kadagiti sinagoga ken kadagiti kalsada, tapno maaddaanda iti dayag kadagiti tattao. Pudno kunak kadakayo, Addaanda iti gunggona.
3 Ngem inton aglimoska, saan koma nga ammuen ti makannigid nga imam ti ar-aramiden ti makannawan nga imam.
4 Tapno dagiti limosmo addada iti nalimed: ket ni Amam a makakita iti nalimed a mismo gunggonaannakanto a silalawag.
5 Ket no agkararagca, saancanto nga agbalin a cas cadagiti managinsisingpet: ta pagay-ayatda ti agkararag a sitatakder cadagiti sinagoga ken cadagiti suli dagiti kalsada, tapno makita ida dagiti tattao. Pudno kunak kadakayo, Addaanda iti gunggona.
6 Ngem sika, no agkararagka, sumrekka iti aparadormo, ket inton inrikepmo ti ridawmo, agkararagka iti Amam nga adda iti nalimed; ket ni Amam a makakita iti nalimed gunggonaannakanto iti sipapanayag.
7 Ngem no agkararagkayo, dikay agusar kadagiti awan mamaayna a panangulit-ulit, kas iti ar-aramiden dagiti nasion: ta ipagarupda a mangngegdanto gapu iti adu a panagsasaoda.
8 Saankayo ngarud a kas kadakuada: ta ammo ni Amayo no ania dagiti banag a kasapulanyo, sakbay a dumawatkayo kenkuana.
9 Kastoy ngarud nga ikararagyo: Amami nga adda sadi langit, Nasantoan koma ti naganmo.
10 Umay ti pagariam. Maaramid koma ti pagayatam ditoy daga, kas iti maaramid idiay langit.
11 Itedmo kadakami ita nga aldaw ti tinapaymi iti inaldaw.
12 Ket pakawanennakami kadagiti utangmi, kas iti panangpakawanmi kadagiti nakabasol kadakami.
13 Saannakami nga iturong iti sulisog, no di ket ispalennakami iti dakes: Ta kukuam ti pagarian, ken ti pannakabalin, ken ti dayag, iti agnanayon. Amen.
14 Ta no pakawanenyo dagiti tattao kadagiti basolda, pakawanennakayto met ti nailangitan nga Amayo.
15 Ngem no saanyo a pakawanen dagiti tattao dagiti basolda, saan met a pakawanen ni Amayo dagiti basolyo.
16 Kanayonanna, inton agayunokayo, dikay agbalin a kas kadagiti managinsisingpet, a naliday ti rupada: ta dadaelenda ti rupada, tapno agparangda kadagiti tattao nga agayunar. Pudno kunak kadakayo, Addaanda iti gunggona.
17 Ngem sika, inton agayunoka, sapusam ti ulom, ket bugguam ti rupam;
18 Tapno saankan nga agparang kadagiti tattao nga agayuno, no di ket iti Amam nga adda iti nalimed: ket ni Amam, a makakita iti nalimed, gunggonaannakanto a silalawag.
19 Dikay agurnong kadagiti gameng a maipaay iti bagbagiyo ditoy daga, a sadiay ti kuton ken rugit ti mangdadael, ken sadiay dagiti mannanakaw serken ken agtakaw.
20 Ngem agurnongkayo kadagiti gameng a maipaay iti bagbagiyo idiay langit, a sadiay saan a dadaelen ti kuton wenno rust, ken sadiay dagiti mannanakaw saanda nga agserrek wenno agtakaw.
21 Ta no sadino ti ayan ti gamengmo, ayanto met ti pusom.
22 Ti lawag ti bagi isu ti mata: no ngarud ti matam agmaymaysa, ti intero a bagim ket napno iti lawag.
23 Ngem no dakes ti matam, mapnonto ti sipnget ti intero a bagim. No ngarud sipnget ti lawag nga adda kenka, anian a dakkel dayta a sipnget!
24 Awan ti tao a makapagserbi iti dua nga appo: ta guraenna ti maysa, ket ayatenna ti sabali; wenno no saan, tenglennanto ti maysa, ket umsienna ti sabali. Dikay makapagserbi iti Dios ken iti kinabaknang.
25 Ngarud kunak kadakayo, Dikay panunoten ti biagyo no ania ti kanenyo wenno no ania ti inumenyo; wenno uray pay maipaay iti bagiyo, no ania ti isuotyo. Saan kadi a ti biag ket ad-adu ngem ti karne, ken ti bagi ngem ti kawes?
26 Kitaenyo dagiti tumatayab iti tangatang: ta saanda nga agmula, wenno agapit, wenno agurnong kadagiti kamalig; kaskasdi a ti nailangitan nga Amayo ti mangpakan kadakuada. Saankayo kadi a nasaysayaat nga amang ngem kadakuada?
27 Siasino kadakayo ti makainayon iti maysa a kasiko iti katayagna babaen ti panagpanunot?
28 Ket apay a pinampanunotyo ti pagan-anay? Usigem dagiti lirio iti talon, no kasano ti panagdakkelda; saanda nga agbannog, wenno agtulidtulid:
29 Ket kaskasdi kunak kadakayo, nga uray ni Solomon iti amin a dayagna saan a nakawesan a kas iti maysa kadagitoy.
30 Ngarud, no kasta ti kawesan ti Dios dagiti ruot iti talon, nga adda ita nga aldaw, ken inton bigat maitapuak iti urno,

saan kadi nga ad-adda a kawesannakayo, O dakayo a bassit ti pammati?
31 Ngarud, dikay agpanunot, a kunaenyo, Ania ti kanentayo? wenno, Ania ti inumentayo? wenno, Ania ti pagkawestayo?
32 (Ta kalpasan amin dagitoy a banbanag sapsapulen dagiti Gentil:) ta ammo ti nailangitan nga Amayo a kasapulanyo amin dagitoy.
33 Ngem sapulenyo nga umuna ti pagarian ti Dios, ken ti kinalintegna; ket amin dagitoy a banbanag mainayonto cadacayo.
34 Ngarud, dikay panunoten ti bigat: ta ti bigat panunotennanto dagiti bambanag a bukodna. Umdasen iti aldaw ti kinadakesna.

KAPITULO 7

1 Dikay ukomen, tapno saankayo a maukom.
2 Ta no ania a panangukom ti panangukomyo, maukomkayto: ket no ania a rukod ti rukodyo, marukodto manen kadakayo.
3 Ket apay a kitkitaem ti bassit nga adda iti mata ti kabsatmo, ngem saanmo nga usigen ti silpo nga adda iti bukodmo a matam?
4 Wenno kasano ti panangibagam iti kabsatmo, Bay-am nga iruarko ti murdong manipud matam; ket, adtoy, adda silnag iti bukodmo a matam?
5 Sika a managinsisingpet, ibellengmo nga umuna ti silnag manipud iti bukodmo a matam; ket kalpasanna makitamto a nalawag tapno ibellengmo ti rugit manipud iti mata ti kabsatmo.
6 Diyo ited ti nasantoan kadagiti aso, wenno ibellengyo dagiti perlasyo iti sanguanan dagiti baboy, di la ket ta lapdanda ida iti sirok dagiti sakada, ket agsublida ket rip-akenkayo.
7 Dumawatkayo, ket maited kadakayo; sapulenyo, ket masarakanyonto; agtuktokka, ket malukatanto kadakayo:
8 Ta tunggal agdawat umawat; ket ti agsapsapul makasarak; ket iti daydiay agtuktok malukatanto.
9 Wenno ania ti tao kadakayo, a no dumawat ti anakna iti tinapay, itednanto iti bato?
10 Wenno no dumawat iti ikan, ikkanna kadi iti uleg?
11 No kasta, no dacayo, ammoyo ti mangted iti naimbag a sagut kadagiti annakyo, anian nga ad-adda nga ited ni Amayo nga adda sadi langit kadagiti naimbag a banbanag kadagiti agdawat kenkuana?
12 Ngarud, amin a banag a kayatyo nga aramiden kadakayo dagiti tattao, aramidenyo met kadakuada: ta daytoy ti Linteg ken dagiti mammadto.
13 Sumrekkayo iti nailet a ruangan: ta nalawa ti ruangan, ken nalawa ti dalan nga agturong iti pannakadadael, ket adu ti sumrek iti dayta.
14 Agsipud ta nailet ti ruangan, ken akikid ti dalan nga agturong iti biag, ket manmano ti makasarak iti dayta.
15 Agannadkayo kadagiti ulbod a mammadto, nga umay kadakayo a nakakawes iti karnero, ngem iti uneg, narungsotda a lobo.
16 Maammuamto ida babaen kadagiti bungada. Mangurnong kadi dagiti tattao kadagiti ubas manipud kadagiti siit, wenno dagiti higos manipud kadagiti siit?
17 Kasta met a tunggal naimbag a kayo agbunga iti nasayaat; ngem ti nadadael a kayo mangyeg iti dakes a bunga.
18 Ti kayo a nasayaat ket saan a makapataud iti dakes a bunga, wenno ti nadadael a kayo ket saan a makapataud iti nasayaat a bunga.
19 Tunggal kayo a saan nga agbunga iti naimbag ket mapukan, ket maibelleng iti apuy.
20 Gapuna babaen kadagiti bungada maammuanyonto ida.
21 Saanto a sumrek iti pagarian ti langit ti tunggal maysa nga agkuna kaniak, Apo, Apo; ngem ti agaramid iti pagayatan ni Amak nga adda sadi langit.
22 Adunto ti agkuna kaniak iti dayta nga aldaw, Apo, Apo, saankami kadi a nagipadto iti naganmo? ket iti naganmo pinaruarmo dagiti sairo? ket iti naganmo nakaaramid iti adu a nakaskasdaaw nga aramid?
23 Ket kalpasanna, ibagakto kadakuada, Diak pulos naam-ammo: umadayokayo kaniak, dakayo nga agar-aramid iti kinadakes.
24 Ngarud, siasinoman a dumngeg kadagitoy a sasaok ken mangtungpal kadagitoy, ipadiskonto iti masirib a tao a nangibangon iti balayna iti rabaw ti bato.
25 Ket bimmaba ti tudo, ket dimteng dagiti layus, ket nagpuyot dagiti angin, ket dimmakkel iti dayta a balay; ket saan a natnag: agsipud ta nabangon iti maysa a bato.
26 Ket tunggal maysa a dumngeg kadagitoy a sasaok, ket saanna nga agtungpal, mayarigto iti maysa a maag a tao, a nangibangon iti balayna iti rabaw ti darat.
27 Ket bimmaba ti tudo, ket dimteng dagiti layus, ket nagpuyot dagiti angin, ket dimmakkel iti dayta a balay; ket natnag: ket dakkel ti pannakatnagna.
28 Ket naaramid nga idi nalpas ni Jesus dagitoy a sasao, nasdaaw dagiti tattao iti pannursurona.
29 Ta insurona ida a kas maysa nga addaan autoridad, ket saan a kas kadagiti eskriba.

KAPITULO 8

1 Idi bimmaba manipud iti bantay, simmurot kenkuana dagiti adu a tattao.
2 Ket, adtoy, immay ti maysa nga agkukutel ket nagdaydayaw kenkuana, a kunkunana, Apo, no kayatmo, mabalinnak a dalusan.
3 Inyunnat ni Jesus ti imana ket sinagidna, a kunkunana, Kayatko; agbalinka a nadalus. Ket dagus a nadalusan ti kukutelna.
4 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Kitaem, dika ibaga iti siasinoman; ngem mapanka, ipakitam ti bagim iti padi, ket idatonmo ti sagut nga imbilin ni Moises, kas pammaneknek kadakuada.
5 Idi simrek ni Jesus idiay Capernaum, immay kencuana ti maysa a senturion, a nagpakpakaasi kenkuana.
6 Ket kinunana, Apo, agid-idda ti adipenko iti pagtaengan a masakit iti paralis, a napalalo ti pannakatutuokna.
7 Kinuna ni Jesus kenkuana, Umayak ket paimbagen isuna.
8 Simmungbat ti senturion ket kinunana, Apo, saanak a maikari nga umayka iti uneg ti atepko: ngem sawem laeng ti sao, ket umimbagto ti adipenko.
9 Ta maysaak a tao nga adda iti sidong ti turay, nga addaan kadagiti soldado iti sidongko: ket kunak iti daytoy a tao, Inka, ket mapan; ket iti sabali, Umayka, ket umay; ket iti adipenko, Aramidem daytoy, ket aramidenna dayta.

10 Idi nangngeg ni Jesus, nasdaaw ket kinunana kadagiti simmaruno, Pudno kunak kadakayo, diak nakasarak iti kasta a kadakkel ti pammati, saan, uray idiay Israel.
11 Ket kunak kadakayo, Adunto ti umay manipud daya ken laud, ket makitugaw kada Abraham, ken Isaac, ken Jacob, iti pagarian ti langit.
12 Ngem dagiti annak ti pagarian maibellengdanto iti ruar a sipnget: addanto panagsangit ken panagngaretnget dagiti ngipen.
13 Ket ni Jesus kinunana iti senturion, Inka; ket kas iti panamatika, kasta koma ti maaramid kenka. Ket naimbagan ti adipenna iti isu met laeng nga oras.
14 Idi simrek ni Jesus iti balay ni Pedro, nakitana ti ina ti asawana a nakaidda, ken agsakit ti gurigor.
15 Ket sinagidna ti imana, ket pinanawan ti gurigor: ket timmakder, ket nagserbi kadakuada.
16 Idi dimteng ti rabii, inyegda kencuana ti adu a naluganan dagiti sairo: ket pinaruarna dagiti espiritu babaen ti saona, ket pinaimbagna amin dagiti masakit.
17 Tapno matungpal ti sinao ni profeta Isaias, a kinunana, Innalana dagiti sakittayo ket inawitna dagiti sakittayo.
18 Ita idi nakita ni Jesus dagiti adu a tattao iti aglawlawna, imbilinna a pumanaw iti bangir.
19 Immay ti maysa nga eskriba, ket kinunana kencuana, Maestro, sumurotka iti sadinoman a papanam.
20 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Adda abut dagiti sora, ken adda umok dagiti tumatayab iti tangatang; ngem ti Anak ti tao awan ti pangikabilanna iti ulona.
21 Kinuna kenkuana ti sabali pay nga adalanna, Apo, palubosannak nga umuna a mapan itabon ni amak.
22 Ngem kinuna ni Jesus kenkuana, Surotennak; ket bay-anyo nga itabon dagiti natay dagiti natayda.
23 Idi nakalugan iti barko, simmurot kenkuana dagiti adalanna.
24 Ket, adtoy, timmaud ti dakkel a bagyo iti baybay, iti kasta ti barko naabbungotan kadagiti dalluyon: ngem isu matmaturog.
25 Immasideg kenkuana dagiti adalanna ket riniingda, a kunkunada, Apo, isalakannakami: madadaelkami.
26 Ket kinunana cadacuada, Apay a mabutengcayo, O dacayo a bassit ti pammati? Kalpasanna, timmakder, ket binabalawna dagiti angin ken ti baybay; ket adda dakkel a kinatalna.
27 Ngem nagsiddaaw dagiti lallaki, a kunkunada, Ania a kita ti tao daytoy, nga uray dagiti angin ken baybay agtulnogda kenkuana!
28 Idi nakadanon iti sabali a bangir iti daga dagiti Gergeseno, sinabat ti dua nga addaan kadagiti sairo, a rumrummuar manipud kadagiti tanem, a narungsot unay, tapno awan ti tao a lumasat iti dayta a dalan.
29 Ket, adtoy, impukkawda, a kunkunada, Ania ti pakainaiganmi kenka, Jesus, sika nga Anak ti Dios? immayka kadi ditoy tapno parigatennakami sakbay ti tiempo?
30 Ket adda nasayaat a dalan manipud kadakuada ti pangen ti adu a baboy a mangmangan.
31 Gapuna, nagpakaasi dagiti sairo kenkuana, a kunkunada, No ibellengnakami, palubosannakami a mapan iti pangen dagiti baboy.
32 Ket kinunana kadakuada, Inkayo. Ket idi rimmuarda, napanda iti pangen dagiti baboy: ket, adtoy, ti entero a pangen ti baboy ket nagtarayda a sipipigsa iti narangkis a disso nga agturong iti baybay, ket natayda iti dandanum.
33 Ket dagiti mangbanbantay cadacuada nagtalawda, ket napanda iti ili, ket insaoda ti amin a banag, ken no ania ti napasamak cadagiti naglugan dagiti sairo.
34 Ket, adtoy, rimmuar ti entero a siudad tapno sabtenna ni Jesus: ket idi nakitada isuna, nagpakaasida kencuana a pumanaw iti dagada.

KAPITULO 9

1 Ket simrek iti barko, ket limmasat, ket dimteng iti bukodna a siudad.
2 Ket, adtoy, inyegda kencuana ti maysa a lalaki a masakit iti paralis, a nakaidda iti kama: ket idi nakita ni Jesus ti pammatida kinunana iti masakit a paralis; Anak, agragsakka; mapakawan kenca dagiti basbasolmo.
3 Ket, adtoy, dadduma kadagiti eskriba ti nagkuna iti uneg ti bagbagida, Daytoy a tao agtabbaaw.
4 Idi ammo ni Jesus ti pampanunotda, kinunana, Apay a pampanunotenyo ti dakes iti pusoyo?
5 Ta no nalaklaka, ti panangibaga, Mapakawanka dagiti basbasolmo; wenno ti panangibaga, Tumakderka, ket magnaka?
6 Ngem tapno maammuanyo nga adda pannakabalin ti Anak ti Tao ditoy daga a mangpakawan kadagiti basbasol, (kalpasanna kunana iti masakit a paralis,) Tumakderka, alaem ti pagiddaam, ket mapanka iti balaymo.
7 Ket timmakder, ket pimmanaw iti balayna.
8 Ngem idi nakita dagiti tattao, nagsiddaawda, ket indaydayawda ti Dios, a nangted iti kasta a pannakabalin kadagiti tattao.
9 Idi lumabas ni Jesus manipud sadiay, nakitana ti maysa a lalaki, nga agnagan iti Mateo, a situtugaw iti pagayusan ti buetan . Ket timmakder, ket simmurot kenkuana.
10 Ket naaramid, bayat ti panagtugaw ni Jesus iti pannangan iti balay, adtoy, adu nga agsingsingir iti buis ken managbasol ti immay ket nakitugaw kenkuana ken dagiti adalanna.
11 Idi nakita dagiti Fariseo, kinunada kadagiti adalanna, Apay a mangan ti Maestroyo a kadua dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol?
12 Ngem idi nangngeg ni Jesus dayta, kinunana kadakuada, Saan a kasapulan dagiti nasalun-at ti mangngagas, no di ket dagiti masakit.
13 Ngem inkayo ket sursuruenyo no ania ti kayatna a sawen, Kaasiak, ket saan nga agsakripisio: ta saanak nga immay a mangayab kadagiti nalinteg, no di ket dagiti managbasol nga agbabawi.
14 Immasideg kenkuana dagiti adalan ni Juan, a kunkunada, Apay a masansan nga agayunarkami ken dagiti Fariseo, ngem saan nga agayunar dagiti adalam?
15 Kinuna ni Jesus kadakuada, Agladingit kadi dagiti annak iti siled ti nobia no la ket ta adda kadakuada ti nobio? ngem dumtengto dagiti aldaw, inton maikkat ti nobio kadakuada, ket kalpasanna agayunardanto.
16 Awan ti asinoman a mangikabil iti maysa a pedaso ti baro a lupot iti daan a kawes, ta ti maikabil a mangpunno iti dayta alaenna manipud iti kawes, ket kumaro ti pannakapisangna.
17 Saan met nga ikabil dagiti tattao ti baro nga arak kadagiti daan a botelia: ta no saan, agrupsa dagiti botelia,

ket maibus ti arak, ket madadael dagiti biberko: no di ket ikabilda ti baro nga arak kadagiti baro a botelia, ket agpada a maitalimeng.

18 Bayat ti panangisaona kadagitoy a banbanag kadakuada, adtoy, immay ti maysa nga agturay ket nagdaydayaw kenkuana, a kunkunana, Natayen ti balasangko: ngem umayka ket iparabawmo ti imam kenkuana, ket agbiagto.

19 Timmakder ni Jesus ket simmurot kenkuana, ken kasta met dagiti adalanna.

20 Ket, adtoy, maysa a babai, a nagsakit iti dara iti sangapulo ket dua a tawen, immay iti likudanna, ket sinagidna ti murdong ti kawesna.

21 Ta kinunana iti unegna, No mabalinko a sagiden ti kawesna, umimbagakto.

22 Ngem timmaliaw ni Jesus, ket idi nakitana, kinunana, Anakko, maliwliwam; ti pammatim pinaimbagnaka. Ket naimbagan ti babai manipud iti dayta nga oras.

23 Ket idi simrek ni Jesus iti balay ti agturay, ket nakitana dagiti agtokar ken dagiti tattao nga agar-ariwawa.

24 Kinunana kadakuada, Mangtedkayo iti lugar, ta saan a natay ti adipen a babai, no di ket matmaturog. Ket kinatawaanda isuna a manglais.

25 Ngem idi nairuar dagiti tattao, simrek, ket iniggamanna ti imana, ket timmakder ti adipen a babai.

26 Ket ti kinalatak daytoy nagsaknap iti amin dayta a daga.

27 Idi pimmanaw ni Jesus sadiay, dua a bulsek ti simmurot kenkuana, nga agpukpukkaw, ket kinunada, “Sika nga Anak ni David, kaasiannakami.”

28 Idi simrek iti balay, immay dagiti bulsek a lallaki: ket kinuna ni Jesus kadakuada, Mamatikayo kadi a kabaelak nga aramiden daytoy? Kinunada kenkuana, Wen, Apo.

29 Kalpasanna, sinagidna dagiti matada, a kunkunana, Maitunos iti pammatiyo.

30 Ket naluktan dagiti matada; ket nainget a binilin ni Jesus kadakuada, a kunkunana, Kitaenyo nga awan ti makaammo iti daytoy.

31 Ngem idi pimmanawda, insaknapda ti kinalatakna iti amin dayta a pagilian.

32 Bayat a rumrummuarda, adtoy, inyegda kenkuana ti maysa nga umel nga addaan iti sairo.

33 Ket idi napapanaw ti sairo, nagsao ti umel: ket nagsiddaaw dagiti tattao, a kunkunada, “Saan a pulos a nakita iti Israel.”

34 Ngem kinuna dagiti Fariseo, “Pagtalawna dagiti sairo babaen ti prinsipe dagiti sairo.”

35 Naglikmut ni Jesus kadagiti amin a siudad ken purok, a mangisursuro kadagiti sinagogada, ken inkasabana ti naimbag a damag ti Pagarian, ken inagasanna ti tunggal sakit ken amin a sakit kadagiti tattao.

36 Ngem idi nakitana dagiti bunggoy, naasian ida, agsipud ta nalidayda, ken naiwarasda, kas kadagiti karnero nga awan pastor.

37 Kinuna ni Jesus kadagiti adalanna, Pudno nga adu ti apit, ngem manmano dagiti trabahador;

38 Ikararagyo ngarud iti Apo ti panagani, a mangibaon kadagiti trabahador iti panaganina.

KAPITULO 10

1 Ket idi inayabanna dagiti sangapulo ket dua nga adalanna, inikkanna ida iti pannakabalin a maibusor kadagiti narugit nga espiritu, a mangpapanaw kadakuada, ken mangagas iti amin a kita ti sakit ken amin a kita ti sakit.

2 Ita, dagitoy ti nagan dagiti sangapulo ket dua nga apostol; Ti immuna, ni Simon, a naawagan Pedro, ken ni Andres a kabsatna; Ni Santiago nga anak ni Zebedeo, ken ni Juan a kabsatna;

3 Felipe, ken Bartolome; Tomas, ken Mateo a managbuis; Ni Santiago nga anak ni Alfeo, ken ni Lebaeo, a ti apelyidona ket Tadeo;

4 Ni Simon a Canaanita, ken ni Judas Iscariote, a nangliput met kenkuana.

5 Dagitoy sangapulo ket dua imbaon ni Jesus ket binilinna ida, a kunkunana, Dikay mapan iti dalan dagiti Gentil, ken iti aniaman a siudad dagiti Samaritano dikay sumrek.

6 Ngem mapankayo ketdi kadagiti napukaw a karnero iti balay ti Israel.

7 Ket bayat ti panagdaliasatyo, mangasabakayo, a kunkunayo, Asidegen ti Pagarian ti langit.

8 Paimbagenyo dagiti masakit, dalusanyo dagiti agkukutel, pagungarenyo dagiti natay, paruarenyo dagiti sairo: siwayawaya nga inawatyo, siwayawaya nga itedyo.

9 Dikay mangipaay iti balitok, pirak, gambang kadagiti pitaka, .

10 Wenno ti basbado a maipaay iti panagdaliasatyo, uray dua a bado, uray sapatos, wenno uray sarukod: ta ti trabahador maikari iti taraonna.

11 Ket iti aniaman a siudad wenno ili a sumrekka, saludsodenyo no siasino ti maikari iti dayta; ket agtalinaedkayo sadiay agingga a mapankayo sadiay.

12 Ket no sumrekkayo iti maysa a balay, agsaludokayo.

13 Ket no maikari ti balay, umay koma ti talna kencuana: ngem no saan a maikari, agsubli koma cadacayo ti talna.

14 Ket siasinoman a saan nga umawat kadakayo, wenno dumngeg kadagiti balikasyo, inton pumanawkayo iti dayta a balay wenno siudad, ikkatenyo ti tapok dagiti sakayo.

15 Pudno kunak kadakayo, Ad-adda a maanusan ti daga ti Sodoma ken Gomorra iti aldaw ti panangukom, ngem iti dayta a siudad.

16 Adtoy, ibaoncayo a cas karnero iti tengnga dagiti lobo: agbalinkayo ngarud a masirib a kas kadagiti uleg, ken awan pagdaksanna a kas kadagiti kalapati.

17 Ngem agannadkayo kadagiti tattao: ta iteddakayto kadagiti konseho, ket saplitdakayto kadagiti sinagogada;

18 Ket maiyegkayto iti sangoanan dagiti gobernador ken ar-ari gapu kaniak, kas pammaneknek a maibusor kadakuada ken kadagiti Gentil.

19 Ngem inton iyawatdakayo, dikay panunoten no kasano wenno ania ti sawenyo: ta maitedto kadakayo iti dayta met la nga oras no ania ti sawenyo.

20 Ta saan a dakayo ti agsasao, no di ket ti Espiritu ni Amayo ti agsasao kadakayo.

21 Ket ti kabsat iyawatnanto ti kabsat iti ipapatay, ken ti ama ti ubing: ket dagiti annak tumakderdanto a maibusor kadagiti dadakkelda, ket papatayenda ida.

22 Ket guraendacayto ti amin a tattao maigapu iti naganco: ngem ti agibtur agingga iti panungpalan maisalacanto.

23 Ngem inton idadanesdakayo iti daytoy a siudad, agtalawkayo iti sabali: ta pudno kunak kadakayo, dikayto limmasat kadagiti siudad ti Israel, agingga nga umay ti Anak ti Tao.

24 Ti adalan saan a nangatngato ngem iti apona, wenno ti adipen a nangatngato ngem iti apona.

25 Umdasen ti adalan a kas iti apona, ken ti adipen a kas iti apona. No inawaganda ti apo ti balay iti Beelzebub, kasano pay nga awaganda ida iti sangakabbalayanna?
26 Dica ngarud agbuteng ida: ta awan ti naabbungotan a saan a maipalgak; ken nailemmeng, a saanto a maammuan.
27 Ti ibagak kadakayo iti sipnget, sawenyo iti lawag: ken ti mangngegyo iti lapayag, ikasabayo iti rabaw dagiti balbalay.
28 Ket dikay agbuteng kadagiti mangpapatay iti bagi, ngem dida kabaelan a patayen ti kararua: no di ket agbutengkayo iti makabael a mangdadael agpadpada iti kararua ken bagi idiay impierno.
29 Saan kadi a mailako ti dua a billit-tuleng iti maysa a litro? ket saanto a matnag ti maysa kadakuada iti daga no awan ni Amayo.
30 Ngem nabilang amin dagiti buok ti uloyo.
31 Dikay ngarud agbuteng, napatpategkayo ngem iti adu a billit-tuleng.
32 Siasinoman ngarud a mangipudno kaniak iti sanguanan dagiti tattao, ipudnokto met iti sangoanan ni Amak nga adda sadi langit.
33 Ngem siasinoman a mangilibak kaniak iti sanguanan dagiti tattao, ilibakkonto met iti sangoanan ni Amak nga adda sadi langit.
34 Diyo panunoten nga immayak a mangibaon iti talna ditoy daga: saanak nga immay tapno mangibaon iti talna, no di ket maysa a kampilan.
35 Ta immayak a mangsupiat iti maysa a lalaki maibusor ken amana, ken ti balasang maibusor iti inana, ken ti manugang a babai maibusor iti katuganganna.
36 Ket dagiti kabusor ti maysa a tao isudanto dagiti bukodna a sangakabbalayan.
37 Ti ad-adda nga agayat iti ama wenno ina ngem siak ket saan a maikari kaniak: ket ti mangayat iti anak a lalaki wenno babai nga ad-adda ngem siak ket saan a maikari kaniak.
38 Ket ti saan a mangala iti krusna ken sumurot kaniak, saan a maikari kaniak.
39 Ti makasarak iti biagna mapukawnanto: ket ti mapukawna ti biagna gapu kaniak masarakannanto dayta.
40 Ti umawat kadakayo awatennak, ket ti umawat kaniak awatenna ti nangibaon kaniak.
41 Ti umawat iti mammadto iti nagan ti profeta, umawatto iti gunggona a mammadto; ket ti umawat iti nalinteg a tao iti nagan ti nalinteg a tao, umawatto iti gunggona ti nalinteg a tao.
42 Ket siasinoman a mangted iti inumen iti maysa kadagitoy a babassit iti maysa a kopa ti nalamiis a danum iti nagan laeng ti maysa nga adalan, pudno kunak kadakayo, saanna a mapukaw ti gunggona.

KAPITULO 11

1 Ket napasamak, idi nalpas ni Jesus ti panangibilinna kadagiti sangapulo ket dua nga adalanna, pimmanaw sadiay tapno mangisuro ken mangasaba kadagiti siudadda.
2 Idi nangngeg ni Juan idiay pagbaludan dagiti ar-aramid ni Cristo, imbaonna ti dua nga adalanna.
3 Ket kinunana kencuana, Sika kadi ti umay, wenno sapsapulenmi ti sabali?
4 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Inkayo ipakita manen ken Juan dagiti banbanag a mangngeg ken makitayo.
5 Dagiti bulsek umawatda iti panagkitada, ket magmagna dagiti pilay, madalusan dagiti agkukutel, ken dumngeg dagiti tuleng, mapagungar dagiti natay, ket naikasaba kadakuada ti naimbag a damag kadagiti napanglaw.
6 Ket nabendisionan isu, siasinoman a saan a makasair kaniak.
7 Ket bayat ti ipapanawda, rinugian ni Jesus nga imbaga kadagiti tattao maipapan ken Juan, Ania ti rimmuarkayo idiay let-ang tapno kitaenyo? Maysa a runo a nagkintayeg iti angin?
8 Ngem ania ti rimmuarkayo tapno kitaenyo? Maysa a tao a nakawesan iti nalamuyot a kawes? adtoy, dagiti agkawes iti nalamuyot a kawes addada kadagiti balbalay dagiti ari.
9 Ngem ania ti rimmuarkayo tapno kitaenyo? Maysa a propeta? wen, kunak kadakayo, ken ad-adda ngem iti maysa a propeta.
10 Ta isu daytoy, a naisurat maipapan kenkuana, Adtoy, ibaonko ti mensaherok iti sangoanan ti rupam, a mangisagana iti dalanmo iti sanguanam.
11 Pudno kunak kadakayo, Kadagidiay nayanak kadagiti babbai awan ti timmakder a dakdakkel ngem ni Juan a Mammautisar: nupay ti kabassitan iti pagarian ti langit dakdakkel ngem isu.
12 Ket manipud kaaldawan ni Juan a Mammautisar agingga ita ti pagarian ti langit agsagsagaba iti kinaranggas, ket dagiti naranggas alaenda dayta babaen ti puersa.
13 Agipadto dagiti amin a profeta ken ti Linteg agingga ken Juan.
14 Ket no kayatyo nga awaten, daytoy ni Elias, nga umay koma.
15 Ti addaan lapayag a dumngeg, dumngeg koma.
16 Ngem ania ti pangyarigko iti daytoy a kaputotan? Umasping daytoy kadagiti ubbing a situtugaw kadagiti tiendaan, ken umaw-awag kadagiti padada.
17 Ket kinunana, Nagtubokami kadakayo, ket saankayo a nagsala; nagdung-awkami kadakayo, ket saankayo a nagdung-aw.
18 Ta immay ni Juan a saan a mangmangan wenno umin-inum, ket kunada, Adda saironа.
19 Immay ti Anak ti Tao a mangmangan ken umin-inum, ket kunada, Adtoy ti maysa a tao a nabuslon, ken managinum iti arak, gayyem dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol. Ngem nainkalintegan ti sirib kadagiti annakna.
20 Kalpasanna, rinugianna a binabalaw dagiti siudad a nakaaramidan ti kaaduan kadagiti nabileg nga aramidna, agsipud ta saanda a nagbabawi.
21 Asika pay, Corazin! asi-ka pay, Betsaida! ta no dagiti naindaklan nga aramid, a naaramid kadakayo, naaramidda koma idiay Tiro ken Sidon, nabayagen a nagbabawida a nakasuot iti nakersang a lupot ken dapo.
22 Ngem kunak kadakayo, Ad-adda a maanusan ti Tiro ken Sidon iti aldaw ti panangukom ngem kadakayo.
23 Ket sika, Capernaum, a naitan-ok idiay langit, maipababanto idiay impierno: ta no dagiti naindaklan nga aramid, a naaramid kenka, ket naaramid idiay Sodoma, nagtalinaed koma agingga ita nga aldaw.
24 Ngem kunak kadakayo, nga ad-adda a maanusan ti daga ti Sodoma iti aldaw ti panangukom, ngem kadakayo.

25 Iti dayta a tiempo simmungbat ni Jesus ket kinunana, " Agyamanak kenka, Ama, Apo ti langit ken daga, agsipud ta inlemmengmo dagitoy a banbanag kadagiti masirib ken masirib, ket impalgakmo ida kadagiti maladaga."
26 Uray casta, Ama: ta casta ti casta naimbag iti imatangmo.
27 Amin a banbanag naited caniac ni Amac: ket awan ti asinoman a makaam-ammo iti Anak, no di ti Ama; awan met ti makaam-ammo iti Ama, malaksid iti Anak, ken iti siasinoman a kayat ti Anak nga ipalgak.
28 Umaykayo kaniak, dakayo amin nga agtartrabaho ken madagdagsenan, ket ikkankayo iti panaginana.
29 Alaem ti sangolko, ket sursuruem kaniak; ta naemmaak ken napakumbaba ti pusok: ket makasarakkayto iti panaginana kadagiti kararuayo.
30 Ta nalaka ti sangolko, ken nalag-an ti awitko.

KAPITULO 12

1 Iti dayta a tiempo, napan ni Jesus iti aldaw a panaginana iti mais; ket mabisin dagiti adalanna, ket rinugianda ti nagpukan kadagiti dawa ti mais, ken nangan.
2 Ngem idi nakita dagiti Fariseo, kinunada kenkuana, Adtoy, ar-aramiden dagiti adalam ti saan a nainkalintegan nga aramiden iti aldaw a panaginana.
3 Ngem kinunana kadakuada, Diyo kadi nabasa ti inaramid ni David idi mabisin ken dagiti kaduana.
4 No kasano a simrek iti balay ti Dios, ket nangan iti tinapay a maipakita, a saan a nainkalintegan a kanenna, wenno kadagiti naikuyog kenkuana, no di ket para laeng kadagiti papadi?
5 Wenno saanyo kadi a nabasa iti Linteg, no kasano nga iti aldaw a panaginana dagiti papadi iti templo rugitanda ti Aldaw a Panaginana, ket awan pakababalawanda?
6 Ngem kunak kadakayo, nga iti daytoy a lugar adda maysa a dakdakkel ngem ti templo.
7 Ngem no ammoyo koma no ania ti kaipapanan daytoy, kaasiak, ket saan a daton, saanyo koma a pinabasol dagiti awan basolna.
8 Ta ti Anak ti Tao isu ti Apo uray iti aldaw a panaginana.
9 Idi pimmanaw idiay, napan iti sinagogada.
10 Ket, adtoy, adda maysa a tao a nalaylay ti imana. Ket sinaludsodda kenkuana, a kunkunada, Nainkalintegan kadi ti mangagas kadagiti aldaw a panaginana? tapno mapabasolda isuna.
11 Ket kinunana cadacuada, Anianto ti tao cadacayo nga addaan iti maymaysa a karnero, ket no matnag iti abut iti aldaw a panaginana, saannanto kadi nga iggaman ken iruarna?
12 Kasano ngarud a nasaysayaat ti tao ngem iti karnero? Ngarud nainkalintegan ti agaramid iti naimbag kadagiti aldaw a panaginana.
13 Kalpasanna, kinunana iti lalaki, Iyunnatmo ti imam. Ket inyunnatna; ket naisubli a sibubukel, kas iti sabali.
14 Kalpasanna, rimmuar dagiti Fariseo ket nangangayda iti maysa a konsilio maibusor kenkuana, no kasano a dadaelenda isuna.
15 Ngem idi naammuan ni Jesus, immadayo isuna idiay: ket dagiti adu a tattao simmurot kencuana, ket pinaimbagna ida amin;
16 Binilinna ida a saanda nga ipakaammo kenkuana.
17 Tapno matungpal ti sinao ni profeta Isaias.
18 Adtoy ti adipenko, a pinilik; ay-ayatek, a maay-ayo unay ti kararuak: ikabilkonto ti espirituk kenkuana, ket ipakitananto ti panangukom kadagiti Gentil.
19 Saanto nga agriri, wenno agsangit; saanto met a mangngeg ti siasinoman ti timekna kadagiti kalsada.
20 Ti naburak a runo dinanto buraken, ken ti umas-asuk a lino dinanto iddepen, agingga nga ibaonna ti panangukom nga agturong iti balligi.
21 Ket iti naganna agtalekto dagiti Gentil.
22 Kalpasanna, naiyeg kencuana ti maysa nga addaan iti sairo, bulsek, ken umel: ket pinaimbagna isuna, iti kasta ti bulsek ken umel nagsao ken nakakitada.
23 Nasdaaw dagiti amin a tattao, ket kinunada, Saan kadi nga anak ni David daytoy?
24 Ngem idi nangngeg dagiti Fariseo, kinunada, Daytoy a tao saanna a papanawen dagiti sairo, no di ket babaen ken Beelzebub a prinsipe dagiti sairo.
25 Ket ni Jesus naammuanna ti pampanunotda, ket kinunana cadacuada, Tunggal pagarian a nasinasina a maibusor iti bagina, maiyeg iti langalang; ket tunggal siudad wenno balay a nasinasina a maibusor iti bagina saanto a tumakder.
26 Ket no ni Satanas pinaruarna ni Satanas, masisina a maibusor iti bagina; kasanonto ngarud nga agtakder ti pagarianna?
27 Ket no siak babaen ken Beelzebub ti mangpapanaw kadagiti sairo, siasino ti pangparuaran dagiti annakyo kadakuada? ngarud isudanto dagiti ukommo.
28 Ngem no paruarek dagiti sairo babaen ti Espiritu ti Dios, dimtengen kadakayo ti Pagarian ti Dios.
29 Wenno kasano a makastrek ti maysa iti balay ti napigsa a tao ket samsamenna dagiti sanikuana, no saan nga umuna a galutanna ti nabileg a tao? ket kalpasanna, samsamennanto ti balayna.
30 Ti saan a kaduak, bumusor kaniak; ket ti saan a makiummong kaniak, agwaras iti ballasiw-taaw.
31 Gapuna kunak kadakayo, Amin a kita ti basol ken panagtabbaaw ket mapakawanto kadagiti tattao: ngem ti panagtabbaaw iti Espiritu Santo saanto a mapakawan kadagiti tattao.
32 Ket siasinoman nga agsao iti maysa a sao a maibusor iti Anak ti tao, mapakawanto kenkuana: ngem siasinoman nga agsao a maibusor iti Espiritu Santo, saanto a mapakawan kenkuana, uray iti daytoy a lubong wenno iti lubong nga umay.
33 Nasayaat man ti kayo, ket nasayaat ti bungana; wenno no saan, agrupsa ti kayo, ket ti bungana agrupsa: ta ti kayo mabigbig babaen ti bungana.
34 O kaputotan dagiti uleg, kasano a makasaokayo iti naimbag a banag, gapu ta dakeskayo? ta manipud iti kinaruay ti puso agsao ti ngiwat.
35 Ti naimbag a tao manipud iti naimbag a gameng ti puso mangyeg iti naimbag a banbanag: ket ti dakes a tao manipud iti dakes a gameng pataudenna ti dakes a banbanag.
36 Ngem kunak kadakayo, a tunggal awan serserbina a sao nga ibaga dagiti tattao, sungbatandanto dayta iti aldaw ti panangukom.
37 Ta babaen kadagiti balikasmo maibilangkanto a nalinteg, ket babaen kadagiti balikasmo makondenarkanto.

38 Kalpasanna, simmungbat ti sumagmamano nga eskriba ken Fariseo, a kunkunada, Maestro, kayatmi a makita ti pagilasinan manipud kenka.
39 Ngem simmungbat ket kinunana kadakuada, Ti maysa a nadangkes ken mannakikamalala a kaputotan agsapsapul iti pagilasinan; ket awanto ti maited a pagilasinan, no di ti pagilasinan ni profeta Jonas.
40 Ta kas ken Jonas iti tallo nga aldaw ken tallo a rabii iti tian ti balyena; kasta met nga addanto ti Anak ti Tao iti tallo nga aldaw ken tallo a rabii iti puso ti daga.
41 Dagiti tattao ti Nineve tumakderdanto iti panangukom a kaduada daytoy a kaputotan, ket kondenarendanto daytoy: agsipud ta nagbabawida iti panangasaba ni Jonas; ket, adtoy, adda ditoy ti dakdakkel ngem ni Jonas.
42 Ti reyna ti abagatan tumakderto iti panangukom a kaduana daytoy a kaputotan, ket kondenarennanto daytoy: ta immay isuna manipud iti ungto ti daga tapno dumngeg iti sirib ni Solomon; ket, adtoy, adda ditoy ti dakdakkel ngem ni Solomon.
43 No rummuar ti narugit nga espiritu iti maysa a tao, magna kadagiti namaga a disso, nga agsapsapul iti panaginana, ket awan ti masarakanna.
44 Kalpasanna, kinunana, Agsubliak iti balayko a rimmuarak; ket inton umay, masarakanna nga awan ti tao, nawalisan, ken naarkosan.
45 Kalpasanna, mapan, ket alaenna ti pito pay nga espiritu a nadangkes ngem isu, ket sumrekda ket agtaengda sadiay: ket ti maudi a kasasaad dayta a tao nakarkaro ngem ti immuna. Kasta met iti daytoy nadangkes a kaputotan.
46 Bayat ti pannakisarsaritana kadagiti tattao, adtoy, sitatakder ti inana ken dagiti kakabsatna iti ruar, a tarigagayanda ti makisarita kenkuana.
47 Kalpasanna, kinuna ti maysa kenkuana, Adtoy, agtaktakder ti inam ken dagiti kakabsatmo iti ruar, a tarigagayanda ti makisarita kenka.
48 Ngem simmungbat ket kinunana iti nangibaga kenkuana, Siasino ti inak? ket siasino dagiti kakabsatko?
49 Ket inyunnatna ti imana kadagiti adalanna, ket kinunana, Adtoy ni inak ken dagiti kakabsatko!
50 Ta siasinoman a mangaramid iti pagayatan ni Amak nga adda sadi langit, isu met laeng ti kabsatko a lalaki, kabsatko a babai, ken inak.

KAPITULO 13

1 Iti dayta met la nga aldaw, rimmuar ni Jesus iti balay, ket nagtugaw iti igid ti baybay.
2 Ket naguummong dagiti adu a tattao kencuana, isu a simrek iti maysa a barko, ket nagtugaw; ket ti sibubukel a bunggoy nagtakderda iti igid ti baybay.
3 Ket insaona cadacuada ti adu a banbanag babaen kadagiti pangngarig, a kinunana, Adtoy, maysa a managmula ti napan nagmula;
4 Ket idi nagmula, nagtinnag ti sumagmamano a bukel iti igid ti dalan, ket immay dagiti tumatayab ket inalun-onda ida.
5 Natnag ti dadduma kadagiti nabato a disso, a sadiay awan ti adu a daga: ket dagus a timmakderda, agsipud ta awan ti kaadalem ti daga.
6 Ket idi sumingising ti init, nauramda; ket gapu ta awan ti ramutda, nalaylayda.
7 Ket dadduma natinnag iti tengnga dagiti siit; ket timmaud dagiti siit, ket inleppesda ida.
8 Ngem nagtinnag ti dadduma iti nasayaat a daga, ket nagbunga, adda maminsangagasut, mamin-innem a pulo, mamin- tallopulo.
9 Ti addaan lapayag a dumngeg, dumngeg koma.
10 Immasideg dagiti adalan ket kinunada kenkuana, Apay nga agsasaoka kadakuada kadagiti pangngarig?
11 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Agsipud ta naited kadakayo a mangammo kadagiti palimed ti Pagarian ti langit, ngem kadakuada saan a naited.
12 Ta siasinoman nga addaan, maitedto kencuana, ket ad-adunto ti kinawadwadna: ngem siasinoman nga awanan, maikkatto kencuana uray ti adda kencuana.
13 Ngarud, agsaoak kadakuada babaen kadagiti pangngarig: agsipud ta saanda a makakita; ket no dumngegda saanda a dumngeg, ken saanda met a maawatan.
14 Ket cadacuada natungpal ti padto ni Isaias, a kunana, Babaen ti panagdengngeg dumngegcayto, ket saancato a maawatan; ket no makitayonto makitayonto, ket dikayto madlaw.
15 Ta ti puso daytoy a tattao narurod, ken dagiti lapayagda nakudrepda iti panagdengngeg, ken dagiti matada inrikepda; di la ket ta iti aniaman a kanito makitada babaen kadagiti matada, ken dumngegda babaen kadagiti lapayagda, ken makaawatda iti pusoda, ket makomberteda, ket paimbagek ida.
16 Ngem nabendisionan dagiti matam, ta makakitada: ken dagiti lapayagmo, ta dumngegda.
17 Ta pudno kunak kadakayo nga adu a profeta ken nalinteg a tattao ti nagtarigagay a makakita kadagiti banag a makitayo, ngem dida nakita ida; ken tapno mangngegyo dagiti banbanag a mangngegyo, ngem saanyo a nangngeg.
18 Denggenyo ngarud ti pangngarig maipapan iti agmulmula.
19 No dumngeg ti siasinoman iti sao ti pagarian, ket dina maawatan, umay ti nadangkes ket alaenna ti naimula iti pusona. Daytoy ti immawat iti bin-i iti igid ti dalan.
20 Ngem ti nangawat iti bin-i kadagiti nabato a disso, isu met laeng ti dumngeg iti sao, ket anon buyogen ti rag-o umawat iti dayta;
21 Kaskasdi a saan a nairamut iti bagina, no di ket agpaut iti apagbiit: ta no tumaud ti rigat wenno pannakaidadanes gapu iti sao, in-inut a masair.
22 Isu met ti immawat iti bin-i iti tengnga dagiti siit isu ti dumngeg iti sao; ket ti panangaywan iti daytoy a lubong, ken ti panangallilaw iti kinabaknang, lapdanna ti sao, ket isu agbalin a di agbunga.
23 Ngem ti immawat iti bin-i iti nasayaat a daga isu ti dumngeg iti sao ken makaawat iti dayta; nga agbunga met, ket agbunga, ti dadduma maminsangagasut, dadduma innem a pulo, ti dadduma tallopulo.
24 Maysa pay a pangngarig ti nangiparang kadakuada, a kunkunana, Ti Pagarian ti langit ket nayarig iti maysa a tao a nangimula iti nasayaat a bukel iti talonna.
25 Ngem bayat a matmaturog dagiti tattao, immay ti kabusorna ket nagmula kadagiti ruot iti tengnga ti trigo, ket pimmanaw.
26 Ngem idi nagtubo ti tadem ken nagbunga, nagparang met dagiti ruot.

27 Isu nga immay dagiti adipen ti bumalay ket kinunada kenkuana, Apo, saan kadi a nakaimulaka iti nasayaat a bukel iti talonmo? sadino ngarud ti naggapuan ti ruot?
28 Kinunana kadakuada, Maysa a kabusor ti nangaramid iti daytoy. Kinuna dagiti adipen kenkuana, Kayatmo kadi a mapankami urnongen ida?
29 Ngem kinunana, Saan; di la ket ta bayat ti panagurnongyo kadagiti ruot, ramutyo met ti trigo a kaduada.
30 Bay-anyo nga agpada nga agtubo agingga iti panagani: ket inton tiempo ti panagani kunakto cadagiti managani, Urmongenyo nga umuna dagiti ruot, ket galutyo ida iti bunggoy tapno mapuoran ida: ngem urnongenyo ti trigo iti kamaligko.
31 Maysa pay a pangngarig ti intedna kadakuada, a kunkunana, Ti pagarian ti langit ket umasping iti bukel ti mustasa, nga innala ti maysa a tao ket immulana iti talonna.
32 Pudno nga isu ti kabassitan kadagiti amin a bukel: ngem inton dumakkel, isu ti kadakkelan kadagiti ruot, ket agbalin a kayo, iti kasta umay dagiti tumatayab iti tangatang ket agdagusda kadagiti sangana.
33 Sabali pay a pangngarig ti insaona kadakuada; Ti pagarian ti langit ket umasping iti lebadura, nga innala ti maysa a babai, ket inlemmengna iti tallo a rukod ti taraon, agingga a nalebaduraan ti intero.
34 Amin dagitoy a banbanag ket sinao ni Jesus iti bunggoy babaen kadagiti pangngarig; ket saan a nagsao kadakuada nga awan ti pangngarig.
35 Tapno matungpal ti sinao ti mammadto, a kunkunana, Luktakto ti ngiwatko kadagiti pangngarig; Ibalikaskonto dagiti banag a nalimed manipud idi pannakabangon ti lubong.
36 Kalpasanna, pinapanaw ni Jesus ti bunggoy, ket simrek iti balay: ket dagiti adalanna immayda kenkuana, a kunkunada, Ipakaammom kadakami ti pangngarig maipapan kadagiti ruot iti talon.
37 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Ti agmula iti nasayaat a bukel isu ti Anak ti tao;
38 Ti talon isu ti lubong; dagiti naimbag a bin-i isuda dagiti annak ti pagarian; ngem dagiti ruot ket annak daydiay nadangkes;
39 Ti kabusor a nangimula kadakuada isu ti Diablo; ti panagani isu ti panungpalan ti lubong; ket dagiti agani isuda dagiti anghel.
40 Kas ngarud maurnong dagiti ruot ken mapuoran iti apuy; kastanto met iti panungpalan daytoy a lubong.
41 Ti Anak ti Tao ibaonnanto dagiti anghelna, ket urnongendanto manipud iti pagarianna amin a banag a makasalungasing, ken dagiti agar-aramid iti kinadakes;
42 Ket ipuruaknanto ida iti urno nga apuy: addanto panagdung-aw ken panagngaretnget dagiti ngipen.
43 Kalpasanna, agsilnagto dagiti nalinteg a kas iti init iti pagarian ti Amada. Ti addaan lapayag a dumngeg, dumngeg koma.
44 Manen, ti pagarian ti langit ket umasping iti gameng a nailemmeng iti talon; a no nakasarak ti maysa a tao, ilemmengna, ket gapu iti rag-ona mapanna ilako amin nga adda kenkuana, ket gatangenna dayta a talon.
45 Manen, ti Pagarian ti langit umasping iti maysa a komersiante, nga agsapsapul kadagiti nasayaat a perlas.
46 Idi nakasarak iti maysa a perlas a dakkel ti gatadna, napan inlakona amin nga adda kenkuana ket ginatangna.
47 Manen, ti Pagarian ti langit umasping iti iket, a naitapuak iti baybay, ken naurnong iti tunggal kita.
48 Idi napunno, immayda iti takdang, ket nagtugawda, ket inummongda dagiti naimbag kadagiti banga, ngem imbellengda dagiti dakes.
49 Kasta ti mapasamak iti panungpalan ti lubong: rummuarto dagiti anghel, ket pagsisinaenda dagiti nadangkes manipud kadagiti nalinteg, .
50 Ket ibellengdanto ida iti urno ti apuy: addanto panagdung-aw ken panagngaretnget dagiti ngipen.
51 Kinuna ni Jesus kadakuada, Naawatanyo kadi amin dagitoy? Kunada kenkuana, Wen, Apo.
52 Kalpasanna, kinunana kadakuada, "Ngarud ti tunggal eskriba a nasursuruan iti Pagarian ti langit ket umasping iti maysa a bumalay, a mangiruar kadagiti baro ken daan manipud iti gamengna."
53 Ket naaramid nga idi nalpas ni Jesus dagitoy a pangngarig, pimmanaw idiay.
54 Ket idi simmangpet iti dagana, insurona ida iti sinagogada, iti kasta nasdaawda, ket kinunada, Sadino ti naggapuan daytoy a tao daytoy a kinasirib ken dagitoy a nabileg nga aramid?
55 Saan kadi nga anak daytoy ti karpintero? saan kadi a ni Maria ti naganna? ken dagiti kakabsatna, da Santiago, Jose, ken Simon, ken Judas?
56 Ket dagiti kakabsatna a babbai, saan kadi a kaduada amin? Sadino ngarud ti naggapuan daytoy a tao amin dagitoy a banbanag?
57 Nasairda kenkuana. Ngem kinuna ni Jesus kadakuada, Saan nga awanan iti dayaw ti profeta, malaksid iti bukodna a pagilian ken iti bukodna a balay.
58 Ket saan nga adu ti inaramidna a nabileg nga aramid sadiay gapu iti saanda a panamati.

KAPITULO 14

1 Iti dayta a tiempo nangngeg ni Herodes a tetrarka ti kinalatak ni Jesus.
2 Ket kinunana cadagiti adipenna, Daytoy ni Juan a Mammautisar; isu ket nagungar manipud kadagiti natay; ket ngarud dagiti naindaklan nga aramid iparangda ti bagbagida kenkuana.
3 Ta ni Herodes iniggamanna ni Juan, ket binaludanna, ken inkabilna iti pagbaludan maigapu ken Herodias, asawa ni Felipe a kabsatna.
4 Ta kinuna ni Juan kenkuana, Saan a nainkalintegan a maaddaanka kenkuana.
5 Ket idi kayatna a patayen, nagbuteng iti bunggoy, agsipud ta imbilangda isuna kas maysa a propeta.
6 Ngem idi naselebraran ti kasangay ni Herodes, nagsala ti anak ni Herodias iti sanguananda ket pinaragsakna ni Herodes.
7 Iti kasta inkarina babaen ti sapata nga itedna kenkuana ti aniaman a kiddawenna.
8 Ket isu, idi naibilin idi ni inana, kinunana, Itedmo ditoy ti ulo ni Juan Bautista iti kaldero.
9 Ket ti ari nagladingit: nupay kasta gapu iti sapata, ken dagiti nakitugaw kencuana iti pannangan, imbilinna a maited kencuana.
10 Ket nangibaon, ket pinutolna ti ulo ni Juan idiay pagbaludan.

11 Ket naiyeg ti ulona iti kaldero, ket naited iti balasang: ket inyegna ken inana.
12 Ket immay dagiti adalanna ket innalada ti bangkay ket intabonda, ket napanda ket imbagada ken Jesus.
13 Idi nangngeg ni Jesus ti maipapan iti dayta, pimmanaw sadiay babaen ti barko nga agturong iti maysa a disso a naisina iti let-ang: ket idi nangngeg dagiti tattao ti maipapan iti dayta, simmurotda kenkuana a magmagna manipud kadagiti siudad.
14 Ket ni Jesus rimmuar, ket nakitana ti adu a tattao, ket naasian cadacuada, ket pinaimbagna dagiti masakitda.
15 Idi rumabiin, immasideg kenkuana dagiti adalanna, a kunkunada, Daytoy ket maysa a disso a let-ang, ket ti tiempo ket napalabasen; ibaonmo ti bunggoy, tapno mapanda kadagiti purok, ket gumatangda iti taraon.
16 Ngem kinuna ni Jesus kadakuada, Saanda a kasapulan a pumanaw; itedyo ida a kanen.
17 Ket kunada kencuana, Lima laeng a tinapay ken dua nga ikan ti adda kadatayo ditoy.
18 Kinunana, Iyegyo ida ditoy kaniak.
19 Ket binilinna ti bunggoy nga agtugawda iti ruot, ket innalana dagiti lima a tinapay, ken ti dua nga ikan, ket timmangad iti langit, binendisiónanna, ket pinigisna, ket intedna dagiti tinapay kadagiti adalanna, ken dagiti adalan iti bunggoy .
20 Ket nanganda amin, ket nabsogda: ket inurnongda dagiti nabati iti sangapulo ket dua a basket.
21 Agarup lima ribu a lallaki dagiti nangan, malaksid kadagiti babbai ken ubbing.
22 Ket dagus a pinilit ni Jesus dagiti adalanna a sumrek iti barko, ken umun-unada kenkuana nga agturong iti bangir, bayat a pinapanawna dagiti tattao.
23 Ket idi pinapanawna dagiti bunggoy, simmang-at iti maysa a bantay a naisina tapno agkararag: ket idi dimteng ti rabii, adda isuna nga agmaymaysa sadiay.
24 Ngem ti barko adda itan iti tengnga ti baybay, a naiwaras kadagiti dalluyon: ta ti angin ket bumusbusor.
25 Ket iti maikapat a panagbantay ti rabii napan ni Jesus kadakuada, a magmagna iti baybay.
26 Idi nakita dagiti adalan a magmagna iti baybay, nariribukanda, a kunkunada, "Espiritu dayta; ket nagikkisda gapu iti buteng.
27 Ngem dagus a nagsao ni Jesus kadakuada, a kunkunana, Agragsakkayo. siak dayta; dikay agbuteng.
28 Simmungbat ni Pedro kenkuana ket kinunana, Apo, no sika, bilinennak nga umay kenka iti danum.
29 Ket kinunana, Umayka. Ket idi bimmaba ni Pedro iti barko, nagna iti rabaw ti danum, tapno mapan ken ni Jesus.
30 Ngem idi nakitana a naariwawa ti angin, nagbuteng; ket nangrugin a lumned, impukkawna, a kunkunana, Apo, isalakannak.
31 Ket dagus nga inyunnat ni Jesus ti imana, ket tiniliwna, ket kinunana kencuana, O sika a bassit ti pammatina, apay a nagduaduaka?
32 Ket idi simrekda iti barko, nagsardeng ti angin.
33 Idin dagiti adda iti barko immay ket nagdaydayawda kenkuana, a kunkunada, Pudno, sika ti Anak ti Dios.
34 Ket idi makaballasiwda, dimtengda iti daga ti Genesaret.
35 Ket idi naammuan dagiti tattao iti dayta a lugar, nangibaonda iti amin a daga iti aglawlaw, ket inyegda kenkuana amin nga agsakit;
36 Ket nagpakaasi kencuana a sagidenda laeng ti murdong ti pagan-anayna: ket amin a sinagid naimbagda a naan-anay.

KAPITULO 15

1 Kalpasanna, immay ken Jesus dagiti eskriba ken Fariseo, taga-Jerusalem, a kunkunada.
2 Apay a salungasingen dagiti adalam ti tradision dagiti panglakayen? ta saanda a bugguan dagiti imada no manganda iti tinapay.
3 Ngem simmungbat ket kinunana kadakuada, Apay a salungasingenyo met ti bilin ti Dios babaen iti tradisionyo?
4 Ta imbilin ti Dios, a kunkunana, Padayawam ni amam ken inam: ket, Ti mangilunod iti ama wenno ina, matay koma.
5 Ngem kunayo, Siasinoman a mangibaga iti amana wenno iti inana, Sagut dayta, babaen iti aniaman a pakagunggonaanka kaniak;
6 Ket dikay dayawen ni amana wenno ni inana, mawayawayaanto. Iti kasta pinagbalinyo nga awan serserbi ti bilin ti Dios babaen iti tradisionyo.
7 Dakayo a managinsisingpet, nasayaat ti impadto ni Isaias maipapan kadakayo, a kunkunana.
8 Umasideg daytoy a tao kaniak babaen ti ngiwatda, ket dayawendak babaen kadagiti bibigda; ngem adayo kaniak ti pusoda.
9 Ngem awan mamaayna ti panagdaydayawda kaniak, nga isursuroda dagiti bilin dagiti tattao gapu iti doktrina.
10 Inayabanna ti bunggoy, ket kinunana kadakuada, Denggenyo, ket maawatanyo.
11 Saan a ti sumrek iti ngiwat ti mangtulaw iti tao; ngem ti rumrummuar iti ngiwat, daytoy ti mangtulaw iti tao.
12 Idin immay dagiti adalanna ket kinunada kencuana, Ammom kadi a nasakit dagiti Fariseo, kalpasan a nangngegda daytoy a sasao?
13 Ngem simmungbat ket kinunana, Tunggal mula, a saan nga immula ti nailangitan nga Amak, mairamutto.
14 Bay-am ida: agbalinda a bulsek a mangidadaulo kadagiti bulsek. Ket no iturong ti bulsek ti bulsek, agpada a matnag iti kanal.
15 Kalpasanna, insungbat ni Pedro ket kinunana kenkuana, Ipakaammom kadakami daytoy a pangngarig.
16 Kinuna ni Jesus, Awan pay kadi ti pannakaawatyo?
17 Saanyo aya pay a maawatan, a ti aniaman a sumrek iti ngiwat, mapan iti tian, ket maibelleng iti ruar ti ayus?
18 Ngem dagiti banbanag a rummuar iti ngiwat agtaud iti puso; ket rugitanda ti tao.
19 Agtaud iti puso dagiti dakes a pampanunot, pammapatay, pannakikamalala, pannakiabig, panagtakaw, ulbod a saksi, panagtabbaaw.
20 Dagitoy dagiti banbanag a mangtulaw iti tao: ngem ti pannangan a di nabugguan dagiti ima saanna a rugitan ti tao.
21 Kalpasanna, napan ni Jesus sadiay, ket pimmanaw iti igid ti Tiro ken Sidon.
22 Ket, adtoy, rimmuar ti maysa a babai a taga-Canaan manipud cadagidiay met laeng nga asideg, ket impukkawna, a kunkunana, Kaasiannak, O Apo, sika nga Anak ni David; ti balasangko ket nakaro ti pannakariribukna iti maysa a diablo.
23 Ngem saan a simmungbat kenkuana iti uray maysa a sao. Ket immay dagiti adalanna ket nagpakaasida kenkuana, a

kunkunada, Pabaenyo isuna; ta agpukpukkaw a sumurot kadatayo.
24 Ngem simmungbat ket kinunana, Saanak a naibaon no di ket kadagiti napukaw a karnero iti balay ti Israel.
25 Kalpasanna, immay ti babai ket nagdaydayaw kenkuana, a kunkunana, Apo, tulongannak.
26 Ngem simmungbat ket kinunana, Saan a maitutop nga alaen ti tinapay dagiti ubbing ket ibelleng kadagiti aso.
27 Ket kinunana, Pudno, Apo: kaskasdi a mangan dagiti aso kadagiti rugit a matnag manipud iti lamisaan dagiti appoda.
28 Kalpasanna, simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, O babai, dakkel ti pammatim. Ket naimbagan ti balasangna manipud iti dayta met laeng nga oras.
29 Pimmanaw ni Jesus sadiay, ket immasideg iti baybay ti Galilea; ket simmang-at iti maysa a bantay, ket nagtugaw sadiay.
30 Ket dagiti adu a tattao immay kencuana, a kaduada dagiti pilay, bulsek, umel, baldado, ken adu a sabsabali, ket intapuakda ida iti saka ni Jesus; ket pinaimbagna ida:
31 Iti kasta nagsiddaaw ti bunggoy, idi nakitada dagiti umel nga agsao, dagiti baldado nga agsasao, dagiti pilay a magna, ken dagiti bulsek a makakita: ket indaydayawda ti Dios ti Israel.
32 Kalpasanna, inayaban ni Jesus dagiti adalanna, ket kinunana, Maasianak iti bunggoy, agsipud ta tallo nga aldaw nga agtalinaedda kaniak, ket awan ti kanenda.
33 Ket dagiti adalanna kinunada kencuana, Sadino ti paggapuantayo iti kasta a kaadu ti tinapay idiay let-ang, a mangpunno iti kasta unay a bunggoy?
34 Kinuna ni Jesus kadakuada, Mano a tinapay ti adda kadakayo? Ket kinunada, Pito, ken sumagmamano a babassit nga ikan.
35 Ket binilinna ti bunggoy nga agtugawda iti daga.
36 Ket innalana dagiti pito a tinapay ken ikan, ket nagyaman, ket pinispisina ida, ket intedna kadagiti adalanna, ken dagiti adalan kadagiti tattao.
37 Ket nanganda amin, ket nabussogda: ket innalada ti naburak a karne a nabati iti pito a basket a napno.
38 Uppat a ribu a lallaki dagiti nangan, malaksid kadagiti babbai ken ubbing.
39 Pinapanawna ti bunggoy, ket naglugan iti barko, ket dimteng kadagiti beddeng ti Magdala.

KAPITULO 16

1 Immay met dagiti Fariseo a kadua dagiti Saduceo, ket tinarigagayanda nga ipakitana kadakuada ti pagilasinan manipud langit.
2 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Inton rumabiin, kunaenyo, Napintasto ti paniempo, ta nalabaga ti langit.
3 Ket iti bigat, Narugit ti paniempo ita nga aldaw: ta ti langit nalabaga ken naliday. O dakayo a managinsisingpet, mailasinyo ti rupa ti langit; ngem saanyo kadi a mailasin dagiti pagilasinan dagiti panawen?
4 Ti nadangkes ken mannakikamalala a kaputotan agsapul iti pagilasinan; ket awanto ti maited a pagilasinan, no di ti pagilasinan ni profeta Jonas. Ket pinanawanna ida, ket pimmanaw.
5 Ket idi nakadanon dagiti adalanna iti bangir, nalipatandan ti nangala iti tinapay.
6 Kinuna ni Jesus kadakuada, Agannadkayo ken agannadkayo iti lebadura dagiti Fariseo ken Saduceo.
7 Nagsusupiatda, a kunkunada, Agsipud ta awan ti innalami a tinapay.
8 Idi nadlaw ni Jesus, kinunana cadacuada, Dacayo a bassit ti pammatina, apay nga agsusupiatkayo, agsipud ta awan ti inyegyo a tinapay?
9 Saanyo aya pay a maawatan, wenno malagipyo ti lima a tinapay ti lima ribu, ken mano a basket ti inurnongyo?
10 Uray ti pito a tinapay iti uppat a ribu, ken mano a basket ti inurnongyo?
11 Kasano a saanyo a maawatan a diak imbaga kadakayo maipapan iti tinapay, nga agannadkayo iti lebadura dagiti Fariseo ken Saduceo?
12 Kalpasanna, naawatanda no kasano nga imbilinna kadakuada nga agannad iti lebadura ti tinapay, no di ket iti pannursuro dagiti Fariseo ken dagiti Saduceo.
13 Idi dimteng ni Jesus iti asideg ti Cesarea a Filipos, sinaludsodna kadagiti adalanna, a kunkunana, Siasino ti ibagbaga dagiti tattao a siak nga Anak ti Tao?
14 Ket kinunada, Dadduma ti agkuna a sika ni Juan a Mammautisar. ken dadduma, ni Jeremias, wenno maysa kadagiti propeta.
15 Kinunana kadakuada, Ngem siasinoak ti ibagbagayo?
16 Simmungbat ni Simon Pedro ket kinunana, Sika ti Cristo, Anak ti sibibiag a Dios.
17 Ket ni Jesus simmungbat ket kinunana kencuana, Benditoca, Simon Barjona: ta saan a ti lasag ken dara ti nangipalgac kenca, no di ket ni Amac nga adda sadi langit.
18 Ket kunak met kenka, Sika ni Pedro, ket iti rabaw daytoy a bato bangonekto ti iglesiak; ket dagiti ruangan ti impierno saandanto nga agballigi iti daytoy.
19 Ket itedko kenca dagiti tulbek ti pagarian ti langit: ket ti aniaman nga igalutmo ditoy daga magalutto idiay langit: ket aniaman a lukatamto ditoy daga malukatanto idiay langit.
20 Kalpasanna, binilinna dagiti adalanna a dida ibaga iti asinoman nga isu ni Jesus a Kristo.
21 Manipud iti dayta a tiempo rinugian ni Jesus nga ipakita kadagiti adalanna, no kasano a masapul a mapan idiay Jerusalem, ket agsagaba iti adu a banbanag kadagiti panglakayen ken panguluen a papadi ken eskriba, ket mapapatay, ken maungar manen iti maikatlo nga aldaw.
22 Kalpasanna, innala ni Pedro, ket rinugianna a tubngaren, a kunkunana, Adayo koma kenka, Apo: saanto a mapasamak daytoy kenka.
23 Ngem timmaliaw, ket kinunana ken Pedro, Umadayoka iti likudak, Satanas: maysaka a nakabasol kaniak: ta saanmo a nasam-it dagiti banag a nagtaud iti Dios, no di ket dagidiay nagtaud iti tao.
24 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadagiti adalanna, No siasinoman a mayat a sumurot kaniak, tallikudanna koma ti bagina ket ibaklayna ti krusna ket sumurot kaniak.
25 Ta siasinoman a mayat a mangisalakan iti biagna mapukawnanto: ket ti siasinoman a mangpukaw iti biagna gapu kaniak masarakannanto dayta.
26 Ta ania ti magunggona ti tao, no magun-odna ti intero a lubong, ket mapukawna ti bukodna a kararua? wenno ania ti ited ti tao a kasukat ti kararuana?
27 Ta umayto ti Anak ti Tao iti dayag ni Amana a kaduana dagiti anghelna; ket kalpasanna gunggonaannanto ti tunggal maysa a maitunos kadagiti aramidna.

28 Pudno kunak kadakayo, adda dagiti agtaktakder ditoy, a saan a makaraman iti ipapatay, agingga a makitada ti Anak ti Tao nga umay iti pagarianna.

KAPITULO 17

1 Ket kalpasan ti innem nga aldaw, innala ni Jesus da Pedro, Santiago ken Juan a kabsatna, ket insang-atna ida iti nangato a bantay a nagsisina.
2 Ket nagbaliw ti langana iti sanguanda: ket ti rupana nagsilnag a cas iti init, ken ti kawesna napudaw a cas iti lawag.
3 Ket, adtoy, nagparang kadakuada da Moises ken Elias a makisarsarita kenkuana.
4 Kalpasanna, insungbat ni Pedro, ket kinunana ken Jesus, Apo, nasayaat para kadakami nga adda ditoy: no kayatmo, mangaramidkami ditoy iti tallo a tabernakulo; maysa para kenka, ken maysa para ken Moises, ken maysa para ken Elias.
5 Bayat nga agsasao pay laeng, adtoy, maysa a naraniag nga ulep ti nanglinong kadakuada: ket adtoy ti timek manipud iti ulep, a nagkuna, Daytoy ti dungdungnguek nga Anak, a pakaragsakanak unay; denggenyo isuna.
6 Ket idi nangngeg dagiti adalan, nagrukobda, ket nagbutengda unay.
7 Immasideg ni Jesus ket sinagidna ida ket kinunana, Bumangonkayo, ket dikay agbuteng.
8 Ket idi intangadda dagiti matada, awan ti nakitada no di laeng ni Jesus.
9 Idi sumalogda manipud iti bantay, binilin ida ni Jesus, a kunkunana, Diyo ibaga ti sirmata iti asinoman, agingga a mapagungar ti Anak ti Tao manipud kadagiti natay.
10 Insaludsod dagiti adalanna kenkuana, a kunkunada, Apay ngarud nga ibaga dagiti eskriba a masapul nga umuna nga umay ni Elias?
11 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Pudno nga umuna nga umay ni Elias ket isublina ti amin a banag.
12 Ngem ibagak kadakayo nga immayen ni Elias, ket saanda nga am-ammo, no di ket inaramidda kenkuana ti aniaman nga inlistada. Kasta met nga agsagaba ti Anak ti Tao gapu kadakuada.
13 Naawatan dagiti adalan a ni Juan a Mammautisar ket nagsao kadakuada.
14 Idi nakadanonda iti umariwekwek, immay kencuana ti maysa a lalaki a nagparintumeng kenkuana ket kinunana.
15 Apo, kaasiam ti anakko: ta mauyong, ken mariribukan: ta masansan a matnag iti apuy, ken masansan iti danum.
16 Ket inyegko isuna cadagiti adalam, ket saanda a naagasan.
17 Simmungbat ni Jesus ket kinunana, O awan pammati ken nakillo a kaputotan, kasano kabayag ti kaaddak kadakayo? kasano kabayag nga ipalubosko kenka? iyegmo ditoy kaniak.
18 Ket binabalaw ni Jesus ti sairo; ket pimmanaw kencuana: ket ti ubing naagasan manipud iti dayta met laeng nga oras.
19 Kalpasanna, immay dagiti adalan ken ni Jesus, ket kinunada, Apay a saanmi a mailaksid?
20 Ket ni Jesus kinunana cadacuada, Gapu iti saanyo a panamati: ta pudno kunak cadacayo, No adda pammatiyo a cas maysa a bukel ti mustasa, ibagayonto iti daytoy a bantay, Umadayoca ditoy ditoy. ket ikkatennanto; ket awanto ti imposible kadakayo.
21 Nupay kasta, saan a rummuar daytoy a kita no di ket babaen ti kararag ken panagayunar.
22 Ket bayat nga agnanaedda idiay Galilea, kinuna ni Jesus kadakuada, Ti Anak ti Tao mailiputto kadagiti im-ima dagiti tattao.
23 Ket patayendanto, ket iti maikatlo nga aldaw mapagungarto manen. Ket nalabes ti panagladingitda.
24 Idi nakadanonda idiay Capernaum, immay ken Pedro dagiti umaw-awat iti buis, ket kinunada, “Saan kadi nga agbayad ti apoyo iti buis?”
25 Kinunana, Wen. Ket idi simrek iti balay, linapdan ni Jesus, a kunkunana, Ania ti makunam, Simon? siasino ti alaen dagiti ari ti daga iti ugali wenno buis? dagiti bukodda nga annak, wenno dagiti gangannaet?
26 Kinuna ni Pedro kenkuana, Ganggannaet. Kinuna ni Jesus kenkuana, Nawaya dagiti ubbing.
27 Nupay kasta, di la ket ta makasairtayo ida, mapanka iti baybay, ket mangikabilka iti kawit, ket alaem ti ikan nga umuna a sumang-at; ket inton luktam ti ngiwatna, makasarakka iti maysa a piraso ti kuarta: a mangala, ken mangted kadakuada maipaay kaniak ken kenka.

KAPITULO 18

1 Iti dayta met la a tiempo immay dagiti adalan ken ni Jesus, a kunkunada, Siasino ti katan-okan iti Pagarian ti langit?
2 Inayaban ni Jesus ti maysa nga ubing, ket insaadna iti tengngada.
3 Ket kinunana, Pudno kunak cadacayo, No saancayo nga agbaliw, ken agbalincayo a cas babassit nga ubbing, saancayo a sumrek iti pagarian ti langit.
4 Siasinoman ngarud a mangpakumbaba iti bagina a kas iti daytoy bassit nga ubing, isu met laeng ti katan-okan iti Pagarian ti langit.
5 Ket siasinoman nga umawat iti maysa a casta nga ubing iti naganco, awatennac.
6 Ngem siasinoman a mangsalungasing iti maysa kadagitoy a babassit a mamati kaniak, nasaysayaat no maibitin ti maysa a gilingan a bato iti tengngedna, ket mailumlom iti kaunggan ti baybay.
7 Asi pay ti lubong gapu kadagiti basol! ta masapul a kasapulan nga umay dagiti basol; ngem asi pay daydiay tao a babaen kenkuana dumteng ti basol!
8 Ngarud no ti imam wenno sakam ti mangsalungasing kenka, putdem ida, ket ibellengmo ida manipud kenka: nasaysayaat no sumrekka iti biag a sitasardeng wenno baldado, imbes nga adda dua nga imam wenno dua a sakam a maitapuak iti agnanayon nga apuy.
9 Ket no ti matam makabasol kenca, ikkatem, ket ibellengmo kenca: nasaysayaat no sumrekka iti biag nga addaan iti maymaysa a matam, imbes nga adda dua a matam a maitapuak iti apuy ti impierno.
10 Agannadkayo a dikay umsi iti uray maysa kadagitoy a babassit; ta kunak kadakayo, nga idiay langit, kanayon a kitkitaen dagiti anghelda ti rupa ni Amak nga adda idiay langit.
11 Ta immay ti Anak ti tao tapno isalakanna ti napukaw.
12 Kasano ti panagpanunotyo? no ti maysa a tao addaan iti sangagasut a karnero, ket maysa kadakuada ti nayaw-awan,

saanna aya a panawan ti siam a pulo ket siam, ket mapan kadagiti bantay, ket sapulenna ti nayaw-awan?
13 Ket no kasta a masarakanna, pudno kunak kadakayo, ad-adda nga agrag-o iti dayta a karnero, ngem kadagiti siam a pulo ket siam a saan a nayaw-awan.
14 Kasta met a saan a pagayatan ti Amayo nga adda sadi langit, a mapukaw ti maysa kadagitoy a babassit.
15 Maysa pay no agsalungasing kenka ti kabsatmo, inka ibagam kenkuana ti basolna iti nagbaetanmo ken isu laeng: no denggennaka, nagun-odmo ti kabsatmo.
16 Ngem no saannaka a denggen, ikuyogmo ti maysa wenno dua pay, tapno iti ngiwat ti dua wenno tallo a saksi mapatalged ti tunggal sao.
17 Ket no liwayanna a dumngeg ida, ibagam iti iglesia: ngem no liwayanna a dumngeg iti iglesia, agbalin koma kenka a kas maysa a pagano ken agsingsingir iti buis.
18 Pudno kunak cadacayo, Aniaman nga igalutyo ditoy daga magalutto idiay langit: ket ti aniaman a lukatanyo ditoy daga malukatanto idiay langit.
19 Ibagak manen kadakayo, a no dua kadakayo ti agtutunos ditoy daga maipapan iti aniaman a banag a dawatenda, maaramidto dayta para kadakuada ti Amak nga adda sadi langit.
20 Ta no sadino ti dua wenno tallo a naguummong iti naganko, addaak iti tengngada.
21 Idin immay ni Pedro kencuana ket kinunana, Apo, mamin-ano nga agbasol kaniak ti kabsatko ket pakawanek? agingga iti mamimpito?
22 Kinuna ni Jesus kenkuana, Diak ibaga kenka, Agingga iti mamimpito a daras: ngem, Agingga iti pitopulo a maminpito.
23 Ngarud nayarig ti pagarian ti langit iti maysa nga ari, a mangkuenta kadagiti adipenna.
24 Ket idi rinugianna ti nagkuenta, naiyeg ti maysa kencuana, nga utangna iti sangapulo a ribu a talento.
25 Ngem gapu ta saan a masapul a bayadan, imbilin ti apona a mailako, ken ti asawana, ken dagiti annakna, ken amin nga adda kenkuana, ken masapul a mabayadan.
26 Nagruknoy ngarud ti adipen ket nagdaydayaw kenkuana, a kunkunana, Apo, anusannak, ket bayadakto amin.
27 Kalpasanna, naasian ti apo dayta nga adipen, ket inukradna, ket pinakawanna ti utangna.
28 Ngem isu met laeng nga adipen rimmuar, ket nakasarak iti maysa cadagiti padana nga adipen, nga utangna kencuana iti sangagasut a pisos: ket inyawatna dagiti imana, ket iniggamanna ti karabukobna, a kunkunana, Bayadam ti utangmo.
29 Nagruknoy ti padana nga adipen iti sakana, ket nagpakaasi kenkuana, a kunkunana, Anusannak, ket bayadak amin.
30 Ket saanna a kayat: ngem napan ket impuluanna iti pagbaludan, agingga a mabayadanna ti utang.
31 Gapuna idi nakita dagiti padana nga adipen ti napasamak, nagladingitda unay, ket immayda ket imbagada iti apoda ti amin a napasamak.
32 Kalpasan nga inayabanna ti apona, kinunana kencuana, O sika a nadangkes nga adipen, pinakawanko amin dayta nga utang, agsipud ta tinarigagayannak.
33 Saan kadi a rebbeng a maasianka met iti padam nga adipen, a kas iti kaasiak kenka?
34 Nakapungtot ti apona, ket inyawatna kadagiti manangparparigat, agingga a mabayadanna amin a maiparbeng kenkuana.
35 Kasta met nga aramidento met kadakayo ti nailangitan nga Amak, no saanyo a pakawanen ti tunggal maysa iti kabsatna dagiti basolda.

KAPITULO 19

1 Ket naaramid nga idi nalpas ni Jesus dagitoy a sasao, pimmanaw idiay Galilea, ket dimteng kadagiti beddeng ti Judea iti ballasiw ti Jordan;
2 Ket simmurot kenkuana dagiti adu a tattao; ket pinaimbagna ida sadiay.
3 Immasideg met kenkuana dagiti Fariseo, sinulisogda, ket kinunada kenkuana, Maikalintegan kadi ti lalaki a mangikkat iti asawana gapu iti tunggal rason?
4 Ket simmungbat ket kinunana cadacuada, Dicayo kadi nabasa, a ti nangaramid cadacuada idi damo inaramidna ida a lalaki ken babai.
5 Ket kinunana, Gapu itoy ti maysa a lalaki panawannanto ti ama ken ina, ket kumpetto iti asawana: ket isuda a dua agbalindanto a maymaysa a lasag?
6 Gapuna saandan a dua, no di ket maymaysa a lasag. Ti ngarud pinagtipon ti Dios, saan koma a pagsisinaen ti tao.
7 Kinunada kenkuana, Apay ngarud nga imbilin ni Moises nga ited ti surat ti diborsio ken ibbatanna?
8 Kinunana kadakuada, Gapu iti kinatangken ti pusoyo, pinalubosankayo ni Moises a mangikkat kadagiti assawayo.
9 Ket kunak kadakayo, Siasinoman a mangikkat iti asawana, malaksid iti pannakiabig, ket mangasawa iti sabali, makikamalala: ket siasinoman a mangasawa iti daydiay nailaksid makikamalala.
10 Kuna dagiti adalanna kenkuana, No kasta ti kaso ti lalaki iti asawana, saan a nasayaat ti makiasawa.
11 Ngem kinunana kadakuada, Saan a mabalin nga awaten ti amin a tattao daytoy a sao, malaksid kadagidiay naited.
12 Ta adda sumagmamano nga eunuko, a nayanak iti kasta manipud iti aanakan ti inada: ken adda sumagmamano nga eunuko, a napagbalin nga eunuko dagiti tattao: ken adda dagiti eunuko, a nangaramid iti bagbagida nga eunuko maigapu iti pagarian ti langit. Ti makabael nga umawat, awatenna koma.
13 Kalpasanna, naiyeg kencuana dagiti babassit nga ubbing, tapno ikabilna dagiti imana kadakuada, ket agkararag: ket tinubngar ida dagiti adalan.
14 Ngem kinuna ni Jesus, Ipalubosyo dagiti ubbing, ket diyo iparit ida nga umay kaniak.
15 Ket impatayna dagiti imana cadacuada, ket pimmanaw idiay.
16 Ket, adtoy, immay ti maysa ket kinunana kencuana, Naimbag nga Maestro, ania ti naimbag nga aramidek, tapno maaddaanak iti biag nga agnanayon?
17 Ket kinunana kencuana, Apay nga awagannak a naimbag? awan ti naimbag no di ti maymaysa, kayatna a sawen, ti Dios: ngem no kayatmo ti sumrek iti biag, tungpalem dagiti bilin.
18 Kinunana kenkuana, Ania? Kinuna ni Jesus, Dika agaramid iti pammapatay, Dika makikamalala, Dika agtakaw, Saanka a mangsaksi iti ulbod, .
19 Padayawam ni amam ken ni inam: ket, Ayatem ti padam a tao a cas iti bagim.

20 Kinuna ti agtutubo kenkuana, Amin dagitoy a banbanag inlemmengko manipud kinaubingko: ania pay ti kurangko?
21 Kinuna ni Jesus kenkuana, No kayatmo ti agbalin a naan-anay, inka ilako ti adda kenka, ket itedmo kadagiti napanglaw, ket maaddaankanto iti gameng idiay langit: ket umayka ket sumurot kaniak.
22 Ngem idi nangngeg ti agtutubo a sao, nagladingit a pimmanaw: ta adu ti sanikuana.
23 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadagiti adalanna, Pudno kunak kadakayo, a ti nabaknang a tao ket narigatto a makastrek iti Pagarian ti langit.
24 Ibagak manen kadakayo, Nalaklaka a lumasat ti kamelio iti mata ti dagum ngem ti sumrek ti nabaknang a tao iti pagarian ti Dios.
25 Idi nangngeg dagiti adalanna, napalalo ti panagsiddaawda, a kunkunada, Siasino ngarud ti makaisalakan?
26 Ngem kinitana ida ni Jesus ket kinunana kadakuada, Kadagiti tattao imposible daytoy; ngem iti Dios posible ti amin.
27 Idin simmungbat ni Pedro ket kinunana kencuana, Adtoy, binaybay-anmi amin, ket simmurotkami kenka; ania ngarud ti adda kadatayo?
28 Ket ni Jesus kinunana cadacuada, Pudno kunak cadacayo, Dacayo a simmurot caniac, iti pannacapabaro inton agtugawto ti Anak ti Tao iti trono ti dayagna, agtugawcayto met iti sangapulo ket dua a trono, a mangukom iti sangapulo ket dua a tribu ti Israel.
29 Ket tunggal maysa a nangbaybay-a kadagiti balbalay, wenno kakabsat, wenno kakabsat a babbai, wenno ama, wenno ina, wenno asawa, wenno annak, wenno daga, maigapu iti naganko, umawat iti maminsangagasut, ket agtawid iti biag nga agnanayon.
30 Ngem adu dagiti immuna a maudi; ket umunanto ti maudi.

KAPITULO 20

1 Ta ti Pagarian ti langit umasping iti maysa a bumalay, a rimmuar iti bigat tapno mangtangdan kadagiti trabahador iti kaubasan.
2 Ket idi nakitulag kadagiti trabahador iti maysa a sentimo iti inaldaw, imbaonna ida iti kaubasan.
3 Ket rimmuar iti agarup maikatlo nga oras, ket nakitana dagiti dadduma nga agtaktakder nga awan aramid iti tiendaan.
4 Ket kinunana kadakuada; Mapankayo met iti kaubasan, ket itedko kadakayo ti aniaman a nalinteg. Ket napanda iti dalanda.
5 Rimmuar manen iti agarup maikanem ken maikasiam nga oras, ket inaramidna met ti kasta.
6 Ket idi agarup maikasangapulo ket maysa nga oras rimmuar, ket nakitana dagiti dadduma nga agtaktakder nga awan aramidna, ket kinunana kadakuada, Apay nga agtaktakderkayo ditoy iti intero nga aldaw nga awan serserbina?
7 Kunada kenkuana, Agsipud ta awan ti nangtangdan kadakami. Kinunana kadakuada, Mapankayo met iti kaubasan; ket uray ania a nalinteg, isu ti awatenyonto.
8 Isu nga idi malem, kinuna ti apo ti kaubasan iti mayordomona, Ayabam dagiti trabahador ket itedmo ida iti tangdan, mangrugi manipud iti maudi agingga iti umuna.
9 Ket idi dimtengda a natangdanan iti agarup maikasangapulo ket maysa nga oras, inawatda ti tunggal maysa iti maysa a sentimo.
10 Ngem idi immay dagiti immuna, impagarupda nga ad-adu koma ti naawatda; ket inawatda met ti tunggal maysa iti maysa a sentimo.
11 Ket idi naawatda, nagtanabutobda maibusor iti agay-aywan iti balay.
12 Kinunana, “Dagitoy maudi nagtrabahoda iti maysa laeng nga oras, ket pinagbalinmo ida a kapada kadakami, a nangawit iti dadagsen ken pudot ti aldaw.”
13 Ngem simmungbat iti maysa kadakuada, ket kinunana, Gayyem, awan ti dakes nga ar-aramidek kenka: saan kadi nga immanamongka kaniak iti uray maysa a sentimo?
14 Alaem ti adda kenka, ket inka: itedko iti daytoy maudi, kas met laeng kenka.
15 Saan kadi a nainkalintegan nga aramidek ti kayatko kadagiti kukuak? Dakes kadi ti matam, gapu ta naimbagak?
16 Isu nga umuna dagiti maudi, ken maudi dagiti umuna: ta adu ti naayaban, ngem manmano dagiti napili.
17 Idi simmang-at ni Jesus idiay Jerusalem insinana dagiti sangapulo ket dua nga adalan iti dalan, ket kinunana kadakuada.
18 Adtoy, sumang-atkami idiay Jerusalem; ket ti Anak ti Tao mailiputto kadagiti panguloen a papadi ken kadagiti eskriba, ket madusadanto iti ipapatay, .
19 Ket iyawatnanto cadagiti Gentil tapno uyawenda, saplitda, ken ilansada iti krus: ket iti maikatlo nga aldaw agungarto manen.
20 Kalpasanna, immay kenkuana ti ina ti annak ni Zebedeo a kaduana dagiti annakna a lallaki, nga agdaydayaw kenkuana, ken tinarigagayanna ti maysa a banag kenkuana.
21 Ket kinunana kencuana, Ania ti kayatmo? Kinunana kenkuana, Ipalubosmo nga agtugaw dagitoy dua nga annakko, ti maysa iti makannawanmo, ken ti sabali iti makannigid, iti pagariam.
22 Ngem simmungbat ni Jesus ket kinunana, Diyo ammo no ania ti dawatenyo. Kabaelam kadi ti uminum iti kopa nga inumekto, ken mabuniagan iti bautismo a nabuniagak? Kunada kenkuana, Kabaelanmi.
23 Ket kinunana cadacuada, Pudno nga uminumcayto iti kopac, ket mabautisaranyo iti bautismo a nabautisarac: ngem ti panagtugaw iti makannawan ken kannigidco, saan a cucuac nga ited, no di ket mabautisaranto naited kadakuada nga insagana ni Amak para kadakuada.
24 Ket idi nangngeg dagiti sangapulo, nakapungtotda kadagiti dua nga agkakabsat.
25 Ngem inayaban ida ni Jesus ket kinunana, Ammoyo nga iturturayan dagiti prinsipe dagiti Hentil, ket dagiti naindaklan ti mangituray kadakuada.
26 Ngem saanto a casta cadacayo: ngem siasinoman a mayat nga agbalin a naindaklan cadacayo, isu coma a ministroyo;
27 Siasinoman nga agtarigagay nga agbalin a panguluen kadakayo, isu koma ti adipenyo.
28 Kas iti Anak ti Tao saan nga immay tapno agserbi, no di ket tapno agserbi, ken tapno itedna ti biagna kas subbot ti adu.
29 Idi pumanawda idiay Jerico, simmurot kenkuana ti adu a tattao.

30 Ket, adtoy, dua a bulsek a situtugaw iti igid ti dalan, idi nangngegda a lumabas ni Jesus, impukkawda, a kunkunada, Kaasiannakami, O Apo, Anak ni David."
31 Ket tinubngar ida ti bunggoy, agsipud ta agulimekda: ngem ad-adda nga impukkawda, a kunkunada, Kaasiannakami, O Apo, sika nga Anak ni David."
32 Nagtakder ni Jesus ket inayabanna ida ket kinunana, Ania ti kayatyo nga aramidek kadakayo?
33 Kunada kencuana, Apo, tapno maluktan dagiti matami.
34 Iti casta ni Jesus kinaasianna ida, ket sinagidna dagiti matada: ket dagus a nakita dagiti matada, ket simmurotda kencuana.

KAPITULO 21

1 Idi asidegda idiay Jerusalem, ket dimtengda idiay Betfage, iti bantay ti Olibo, nangibaon ni Jesus iti dua nga adalan.
2 Ibagam cadacuada, Incayo iti purok iti ballasiwyo, ket dagus a makasaracayto iti maysa nga asno a naigalut, ken maysa nga urbon nga asno a kaduana.
3 Ket no ti asinoman a mangibaga iti nasken kadakayo, kunaenyo, Kasapulan ti Apo ida; ket dagus nga ibaonna ida.
4 Naaramid amin dagitoy tapno matungpal ti sinao ti mammadto:
5 Ibagam iti anac a babai ni Sion, Adtoy, umay kenka ti Ari, naemma, ken nakatugaw iti asno, ken maysa nga urbon nga urbon nga asno.
6 Napan dagiti adalan ket inaramidda ti imbilin ni Jesus kadakuada.
7 Ket inyegda ti asno, ken ti urbon, ket inkabilda kadakuada dagiti kawesda, ket inkabilda kenkuana.
8 Ket dakkel unay a bunggoy ti nangiwaras kadagiti kawesda iti dalan; dagiti dadduma nagpukanda kadagiti sanga manipud kadagiti kayo, ket in-garamida ida iti dalan.
9 Ket dagiti bunggoy nga immun-una, ken dagiti simmaruno, impukkawda, a kunkunada, Hosanna iti Anak ni David: Bendito ti umay iti nagan ti Apo; Hosanna iti kangatuan.
10 Idi simmangpet idiay Jerusalem, natignay ti intero a siudad, a kunkunada, Siasino daytoy?
11 Kinuna ti bunggoy, "Daytoy ni Jesus a mammadto ti Nazaret iti Galilea."
12 Ket ni Jesus simrek iti templo ti Dios, ket pinaruarna dagiti amin nga aglaklako ken gimmatang iti templo, ket rinebbana dagiti lamisaan dagiti agsuksukat iti kuarta, ken dagiti tugaw dagiti aglaklako kadagiti kalapati.
13 Kinunana kadakuada, Naisurat iti Nasantoan a Surat, Maawagan ti balayko iti balay ti kararag; ngem pinagbalinyo a kueba dagiti mannanakaw.
14 Ket dagiti bulsek ken pilay immayda kencuana idiay templo; ket pinaimbagna ida.
15 Ket idi nakita dagiti panguluen a papadi ken eskriba dagiti nakaskasdaaw nga inaramidna, ken dagiti ubbing nga agpukpukkaw iti templo, ket kunkunada, Hosanna iti Anak ni David; nakaro ti di pannakaay-ayoda, .
16 Ket kinunana kencuana, Mangngegmo kadi ti ibagbaga dagitoy? Ket kinuna ni Jesus kadakuada, Wen; dikay kadi pulos nabasa, Manipud iti ngiwat dagiti maladaga ken agpaspasuso, naan-anaymo ti panagdayaw?
17 Ket pinanawanna ida, ket rimmuar iti siudad idiay Betania; ket nagdagus sadiay.
18 Ita iti bigat bayat ti panagsublina iti siudad, mabisin.
19 Ket idi nakitana ti kayo nga igos iti dalan, dimteng iti dayta, ket awan ti nasarakanna iti dayta, no di laeng bulong, ket kinunana kenkuana, Awan koma ti agtubo kenka a bunga iti agnanayon." Ket iti agdama, nalaylay ti kayo a higos.
20 Ket idi nakita dagiti adalan, nagsiddaawda, a kunkunada, Anian a nabiit a nalaylay ti kayo a higos!
21 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Pudno kunak kadakayo, No adda pammatiyo, ket saankayo nga agduadua, saanyo laeng nga aramiden daytoy a maar-aramid iti kayo a higos, no di ket no kunaenyo pay iti daytoy a bantay, 'Agadayoka , ket maibellengkan iti baybay; maaramidto dayta.
22 Ket amin a banbanag, aniaman a dawatenyo iti kararag, a mamati, awatenyonto.
23 Ket idi simrek iti templo, immay kenkuana dagiti panguluen a papadi ken dagiti panglakayen dagiti tattao bayat ti panangisurona, ket kinunada, "Babaen iti ania nga autoridad nga ar-aramidem dagitoy a banag? ket siasino ti nangted kenka iti daytoy a turay?
24 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Damagek met kadakayo ti maysa a banag, a no ibagayo kaniak, ibagakto kadakayo no ania ti turay nga aramidek dagitoy a banag.
25 Ti bautismo ni Juan, sadino ti naggapuan? manipud langit, wenno kadagiti tattao? Ket nagrirasonda iti bagbagida, a kunkunada, No kunaentayo, Manipud langit; kunana cadatayo, Apay a saanyo ngarud a namati kenkuana?
26 Ngem no kunaentayo, Tattao; kabutengtayo dagiti tattao; ta amin ket ibilangda ni Juan a kas maysa a propeta.
27 Simmungbatda ken Jesus, ket kinunada, Dimi maibaga. Ket kinunana kadakuada, Diak met ibaga kadakayo no ania ti turay nga ar-aramidek dagitoy.
28 Ngem ania ti makunayo? Maysa a lalaki ti addaan iti dua nga annak a lallaki; ket immay iti immuna, ket kinunana, Anac, inka agtrabaho ita nga aldaw iti kaubasak.
29 Simmungbat ket kinunana, Diak kayat: ngem kalpasanna nagbabawi, ket napan.
30 Ket immay isuna iti maikadua, ket kinunana met. Ket simmungbat ket kinunana, Mapanak, apo: ket saan a napan.
31 Siasino kadakuada a dua ti nangaramid iti pagayatan ni amana? Kunada kenkuana, Ti immuna. Kinuna ni Jesus kadakuada, Pudno kunak kadakayo a dagiti agsingsingir iti buis ken dagiti balangkantis mapanda iti Pagarian ti Dios nga umun-una ngem dakayo.
32 Ta immay cadacayo ni Juan iti dalan ti kinalinteg, ket saancayo a namati kencuana: ngem dagiti agsingsingir iti buis ken dagiti balangkantis pinatida kencuana: ket dacayo, idi nakitayo, saancayo a nagbabawi kalpasanna, tapno mamatikayo kenkuana.
33 Dumngegkayo iti sabali pay a pangngarig: Adda maysa a bumalay, a nagmula iti kaubasan, ket nangalad iti aglawlawna, ket nagkali iti pagpespesan iti ubas iti dayta, ket nangibangon iti torre, ket impaayanna kadagiti mannalon, ket napan iti adayo a pagilian.
34 Ket idi umas-asideg ti tiempo ti bunga, imbaonna dagiti adipenna kadagiti agtaltalon, tapno maawatda dagiti bunga.
35 Ket dagiti mannalon innalada dagiti adipenna, ket kinabilda ti maysa, ket pinapatayda ti sabali, ken binutoanda ti sabali.
36 Manen, nangibaon iti sabsabali nga adipen nga ad-adu ngem dagiti immuna: ket inaramidda met kadakuada.

37 Ngem maudi, imbaonna kadakuada ti anakna, a kunkunana, Raemendanto ti anakko.
38 Ngem idi nakita dagiti mannalon ti anak, kinunada iti maysa ken maysa, Daytoy ti agtawid; umaytayo, patayentayo isuna, ket alaentayo ti tawidna.
39 Ket tiniliwda, ket pinaruarda manipud iti kaubasan, ket pinatayda.
40 Inton umay ti apo ti kaubasan, anianto ti aramidenna kadagita nga agtaltalon?
41 Kunada kencuana, Nakalkaldaang a dadaelenna dagidiay nadangkes a tattao, ket ibukboknanto ti kaubasan kadagiti dadduma a mannalon, isuda ti mangted kenkuana kadagiti bunga iti panawenda.
42 Kinuna ni Jesus kadakuada, Diyo kadi pulos nabasa iti Nasantoan a Surat, Ti bato nga inlaksid dagiti managibangon, isu met laeng ti nagbalin nga ulo ti suli.
43 Ngarud kunak kadakayo, Ti pagarian ti Dios ket maikkatto kadakayo, ket maited iti maysa a nasion a mangibunga kadagiti bungana.
44 Ket siasinoman a matnag iti daytoy a bato maburakto: ngem siasinoman a matnag, gilingennanto isuna nga agbalin a pulbos.
45 Ket idi nangngeg dagiti panguloen a papadi ken dagiti Fariseo dagiti pangngarigna, nabigbigda a nagsao maipapan kadakuada.
46 Ngem idi inkagumaanda nga ited ti imada kenkuana, nagbutengda iti bunggoy, agsipud ta imbilangda a propeta.

KAPITULO 22

1 Ket simmungbat ni Jesus ket nagsao manen kadakuada babaen kadagiti pangngarig, ket kinunana.
2 Ti Pagarian ti langit umasping iti maysa nga ari, a nangaramid iti kasar para iti anakna.
3 Ket imbaonna dagiti adipenna a mangayab cadagiti naawis iti kasar: ket saanda nga immay.
4 Manen, nangibaon kadagiti dadduma nga adipen, a kunkunana, Ibagayo kadagiti naawis, Adtoy, insaganakon ti pangrabii: dagiti bakak ken dagiti nalukmeg nga urbonko napapatayda, ket nakasaganan ti amin: umaykayo iti kasar.
5 Ngem pinagbalinda a nalag-an, ket napanda, ti maysa iti talonna, ti sabali iti tagilakona.
6 Ket dagiti natda innalada dagiti adipenna, ket nagpakaasi kadakuada a siuulpit, ket pinatayda ida.
7 Ngem idi nangngeg ti ari, nakapungtot: ket imbaonna dagiti buyotna, ket dinadaelna dagidiay a mammapatay, ket pinuoranna ti siudadda.
8 Kalpasanna, kinunana kadagiti adipenna, “Nakasaganan ti kasar, ngem saan a maikari dagiti naawis.”
9 Mapankayo ngarud kadagiti dalan a dalan, ket no kasano ti masarakanyo, agbiddutkayo iti kasar.
10 Iti casta dagidiay nga adipen rimmuarda cadagiti dalan, ket inummongda ti amin a nakasarakda, agpadpada iti dakes ken naimbag: ket ti kasar naarkosan kadagiti sangaili.
11 Ket idi simrek ti ari tapno kitaenna dagiti sangaili, nakitana sadiay ti maysa a lalaki a saan a nakasuot iti kawes ti kasar.
12 Kinunana kenkuana, Gayyem, kasano a simrekka ditoy nga awan ti kawes ti kasar? Ket awan ti makasao.
13 Kalpasanna, kinuna ti ari kadagiti adipen, Galutenyo ti ima ken sakana, ket alaenyo, ket ibellengyo iti ruar a sipnget; addanto panagsangit ken panagngaretnget dagiti ngipen.
14 Ta adu ti naayaban, ngem manmano ti napili.
15 Kalpasanna, napan dagiti Fariseo, ket nakipagnunumuanda no kasanoda a maigalut kenkuana iti panagsasaona.
16 Ket imbaonda kencuana dagiti adalanda a kadua dagiti taga Herodes, a kunkunada, Maestro, ammomi a pudnoka, ken isursurom ti dalan ti Dios iti kinapudno, ken saanmo a maseknan iti asinoman: ta saanmo nga ipatpateg ti kinatao dagiti tattao.
17 Ibagam ngarud kadakami, Ania ti makunam? Nainkalintegan kadi ti mangted iti buis ken Cesar, wenno saan?
18 Ngem nadlaw ni Jesus ti kinadakesda, ket kinunana, Apay a suotendak, dakayo a managinsisingpet?
19 Ipakitam kaniak ti kuarta a buis. Ket nangiyegda kenkuana iti maysa a sentimo.
20 Ket kinunana cadacuada, Siasino ti kukua daytoy a ladawan ken sursurat?
21 Kunada kenkuana, Kukua ni Cesar. Kalpasanna, kinunana kadakuada, Itedyo ngarud ken Cesar dagiti banbanag a kukua ni Cesar. ken iti Dios dagiti banbanag a kukua ti Dios.
22 Idi nangngegda dagitoy a sasao, nagsiddaawda, ket pinanawanda isuna ket pimmanawda.
23 Iti dayta met la nga aldaw immay kenkuana dagiti Saduceo, a mangibagbaga nga awan ti panagungar, ket dinamagda kenkuana.
24 Kinunana, Maestro, kinuna ni Moises, No matay ti maysa a lalaki, nga awan ti annakna, asawaen ti kabsatna ti asawana ket mangpataud iti bin-i iti kabsatna.
25 Ita adda pito a kakabsat a lallaki a kaduami: ket ti immuna, idi nangasawa iti asawa, natay, ket, gapu ta awan ti anakna, pinanawanna ti asawana iti kabsatna.
26 Kasta met ti maikadua, ken ti maikatlo, agingga iti maikapito.
27 Ket maudi iti amin natay met ti babai.
28 Ngarud, inton panagungar, siasino ti asawana kadagiti pito? ta addaanda amin kenkuana.
29 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Agbiddutkayo gapu ta diyo ammo dagiti Nasantoan a Surat wenno ti pannakabalin ti Dios.
30 Ta inton panagungar, saanda nga agkasar, wenno maited iti panagasawa, no di ket kas kadagiti anghel ti Dios idiay langit.
31 Ngem no maipapan iti panagungar dagiti natay, saanyo kadi a nabasa ti sinao kadakayo ti Dios a kunkunana.
32 Siak ti Dios ni Abraham, ken Dios ni Isaac, ken Dios ni Jacob? Ti Dios ket saan a Dios dagiti natay, no di ket dagiti sibibiag.
33 Ket idi nangngeg dagiti tattao daytoy, nasdaawda iti pannursurona.
34 Ngem idi nadamag dagiti Fariseo a pinagulimekna dagiti Saduceo, naguummongda.
35 Kalpasanna, sinaludsod ti maysa kadakuada, nga abogado ti linteg, ket sinulisogna ken kinunana.
36 Maestro, ania ti naindaklan a bilin iti Linteg?
37 Kinuna ni Jesus kenkuana, Ayatem ti Apo a Diosmo iti amin a pusom, ken iti amin a kararuam, ken iti amin a panunotmo.
38 Daytoy ti umuna ken naindaklan a bilin.

39 Ket ti maikadua umasping iti daytoy, Ayatem ti kaarrubam a kas iti bagim.
40 Kadagitoy dua a bilin, nakabitin ti amin a Linteg ken dagiti mammadto.
41 Bayat a naguummong dagiti Fariseo, sinaludsod ni Jesus kadakuada.
42 Kinunana, Ania ti makunayo maipapan ken Cristo? siasino ti anakna? Kunada kenkuana, "Anak ni David."
43 Kinunana kadakuada, Kasano ngarud nga inawagan ni David iti espiritu nga Apo, a kunkunana.
44 Kinuna ni Yahweh iti Apok, Agtugawka iti makannawanko agingga nga aramidek dagiti kabusormo a pagbatayan ti sakam?
45 No awagan ni David nga Apo, kasano nga anakna?
46 Ket awan ti tao a makasungbat kencuana iti uray maysa a sao, wenno uray siasinoman a naitured ti asinoman manipud iti dayta nga aldaw nga agsaludsod pay kenkuana.

KAPITULO 23

1 Kalpasanna, nagsao ni Jesus kadagiti tattao ken kadagiti adalanna.
2 Kinunana, Dagiti eskriba ken dagiti Fariseo agtugtugawda iti tugaw ni Moises.
3 Ngarud, amin nga ibilinda kadakayo a tungpalen, tungpalenyo ken aramidenyo; ngem dikay aramiden ti ar-aramidda: ta ibagbagada, ngem saanda nga aramiden.
4 Ta igalutda dagiti nadagsen a dadagsen ken narigat nga awiten, ket ipabaklayda ida kadagiti abaga dagiti tattao; ngem isuda a mismo saanda a tignayen ida babaen ti maysa a ramayda.
5 Ngem amin nga ar-aramidda ar-aramidenda tapno makitada dagiti tattao: palawaenda dagiti pagkawesanda, ken palawaenda dagiti beddeng dagiti kawesda, .
6 Ket ayatenyo dagiti makinngato a siled kadagiti piesta, ken dagiti kangrunaan a tugaw kadagiti sinagoga.
7 Ken kablaaw kadagiti tiendaan, ken tapno maawagan dagiti tattao, Rabbi, Rabbi.
8 Ngem dikay maawagan iti Rabbi: ta maymaysa ti Maestroyo, ni Cristo; ket agkakabsatkayo amin.
9 Ket dikay awagan ti asinoman nga amayo ditoy daga: ta maymaysa ti Amayo nga adda sadi langit.
10 Saankayo met a maawagan nga appo: ta maymaysa ti Maestroyo, ni Cristo.
11 Ngem ti katan-okan kadakayo ket agbalinto nga adipenyo.
12 Ket siasinoman a mangitan-ok iti bagina maibabato; ket ti mangipakumbaba iti bagina maitan-okto.
13 Ngem asikayo pay, nga eskriba ken Fariseo, a managinsisingpet! ta iserraenyo ti pagarian ti langit maibusor kadagiti tattao: ta dikay met sumrek a mismo, ken diyo ipalubos a sumrek dagiti sumsumrek.
14 Asikayo pay, eskriba ken Fariseo, managinsisingpet! ta alun-onenyo dagiti balbalay dagiti balo a babbai, ket agpammarangkayo nga agkararag: gapuna awatenyonto ti dakdakkel a pannusa.
15 Asikayo pay, eskriba ken Fariseo, managinsisingpet! ta likmutenyo ti baybay ken daga tapno pagbalinenyo ti maysa a proselita, ket inton maaramid, mamindua nga ad-adda nga anak ti impierno ngem dakayo.
16 Asikayo pay, dakayo a bulsek a mangidaulo, a mangibagbaga, Siasinoman nga agsapata iti templo, awan serserbina; ngem siasinoman nga agsapata iti balitok ti templo, isu ket nakautang!
17 Dakayo a maag ken bulsek: ta dakdakkel kadi, ti balitok, wenno ti templo a mangsantipikar iti balitok?
18 Ket, Siasinoman nga agsapata iti altar, awan serserbina; ngem siasinoman nga agsapata iti sagut nga adda iti rabawna, nakabasol.
19 Dakayo a maag ken bulsek: ta dakdakkel kadi, ti sagut wenno ti altar a mangsantipikar iti sagut?
20 Siasinoman ngarud nga agsapata iti altar, agsapata iti dayta ken iti amin a banag nga adda iti dayta.
21 Ket siasinoman nga agsapata iti templo, agsapata iti dayta ken iti agnanaed sadiay.
22 Ket ti agsapata iti langit, agsapata iti trono ti Dios ken iti situtugaw iti dayta.
23 Asikayo pay, eskriba ken Fariseo, managinsisingpet! ta agbayadkayo iti apagkapullo iti mint ken anis ken cummin, ket inikkatyo dagiti nadagdagsen a banag iti Linteg, panangukom, asi, ken pammati: dagitoy rebbeng nga inaramidyo, ket saanyo a baybay-an a di maaramid ti sabali.
24 Dakayo a bulsek a mangiturturong, a mangsagid iti ngilaw, ken mangalun-on iti kamelio.
25 Asikayo pay, eskriba ken Fariseo, managinsisingpet! ta dalusanyo ti ruar ti kopa ken ti pinggan, ngem iti uneg napnoda iti panagsamsam ken panaglablabes.
26 Sika a bulsek a Fariseo, dalusam nga umuna ti adda iti uneg ti kopa ken pinggan, tapno nadalus met ti ruar dagitoy.
27 Asikayo pay, eskriba ken Fariseo, aginsisingpet! ta umaspingkayo kadagiti napudaw a tanem, a pudno nga agparang a napintas iti ruar, ngem iti uneg napnoda kadagiti tulang dagiti natay a tattao, ken iti amin a kinarugit.
28 Kasta met iti ruar agparangkayo a nalinteg kadagiti tattao, ngem iti uneg napnokayo iti panaginsisingpet ken kinadakes.
29 Asikayo pay, eskriba ken Fariseo, managinsisingpet! agsipud ta bangonenyo dagiti tanem dagiti mammadto, ken arkosyo dagiti tanem dagiti nalinteg, .
30 Ket ibagam, No addatayo koma idi kaaldawan dagidi ammatayo, saantayo koma a nakipaset kadakuada iti dara dagiti profeta.
31 Ngarud, agbalinkayo a saksi iti bagbagiyo, nga annakkayo dagidiay nangpapatay kadagiti propeta.
32 Punnuenyo ngarud ti rukod dagidi ammayo.
33 Dakayo nga uleg, dakayo a kaputotan dagiti uleg, kasano a makalisikayo iti pannakakondenar ti impierno?
34 Ngarud, adtoy, mangibaonak kadakayo kadagiti mammadto, ken masirib a lallaki, ken eskriba: ket dadduma kadakuada papatayenyo ken ilansayonto iti krus; ket saplityonto ti dadduma kadakuada kadagiti sinagogayo, ket idadanesyo ida iti maysa a siudad agingga iti siudad.
35 Tapno dumteng kadakayo ti amin a nalinteg a dara a naibukbok iti daga, manipud iti dara ni nalinteg nga Abel agingga iti dara ni Zacarias nga anak ni Barakias, a pinatayyo iti nagbaetan ti templo ken ti altar.
36 Pudno kunak kadakayo, Dumtengto amin dagitoy a banag iti daytoy a kaputotan.
37 O Jerusalem, Jerusalem, sika a mangpapatay kadagiti propeta, ken mangbato kadagiti naibaon kenka, kasano kamin-ano a kayatko nga ummongen dagiti annakmo, a kas iti panangummong ti manok kadagiti manokna iti sirok dagiti payakna, ket dikay kayat!

38 Adtoy, nabaybay-an ti balayyo a langalang.
39 Ta kunak kadakayo, Saannakto a makita manipud ita, agingga nga ibagayo, Bendito ti umay iti nagan ti Apo.

KAPITULO 24

1 Ket ni Jesus rimmuar, ket pimmanaw iti templo: ket dagiti adalanna immay kencuana tapno ipakitada kencuana dagiti patakder ti templo.
2 Kinuna ni Jesus kadakuada, Diyo makita amin dagitoy a banag? pudno kunak kadakayo, Saanto a mabati ditoy ti maysa a bato iti sabali, a saan a maitumba.
3 Ket bayat ti panagtugawna iti bantay ti Olibo, immay dagiti adalan kenkuana a sililimed, a kunkunada, Ibagam kadakami, kaano a mapasamak dagitoy? ket anianto ti pagilasinan ti yaaymo, ken ti panungpalan ti lubong?
4 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Agannadkayo tapno awan ti asinoman a mangallilaw kadakayo.
5 Ta adunto ti umay iti naganko, a kunkunada, Siak ni Cristo; ket allilawennanto ti adu.
6 Ket mangngegyonto dagiti gubat ken damag maipapan iti gubat: kitaenyo a saankayo a mariribukan: ta amin dagitoy a banbanag masapul a mapasamak, ngem saan pay a ti panungpalan.
7 Ta tumakderto ti nasion a maibusor iti nasion, ken ti pagarian maibusor iti pagarian: ket addanto dagiti bisin, ken angol, ken ginggined, iti nadumaduma a disso.
8 Amin dagitoy ti pangrugian dagiti ladingit.
9 Kalpasanna, iyawatdacayto a marigatan, ket papatayendacayto: ket guraendacayto dagiti amin a nasion maigapu iti naganco.
10 Ket kalpasanna adunto ti masair, ket agliliputdanto iti maysa ken maysa, ket agginnuradanto iti maysa ken maysa.
11 Ket tumakderto ti adu nga ulbod a mammadto, ket mangallilawdanto iti adu.
12 Ket gapu ta umadu ti kinadakes, lumamiisto ti ayat ti adu.
13 Ngem ti agibtur agingga iti panungpalan, isu met laeng ti maisalakan.
14 Ket maikasaba daytoy nga ebanghelio ti pagarian iti amin a lubong a kas saksi kadagiti amin a nasion; ket kalpasanna dumtengto ti panungpalan.
15 Inton makitayonto ti makarimon a langalang, nga insao ni Daniel a propeta, nga agtaktakder iti nasantoan a disso, (siasinoman nga agbasa, maawatanna koma:)
16 Kalpasanna, agtalaw koma dagiti adda idiay Judea kadagiti bantay.
17 Saan koma a bumaba ti adda iti tuktok ti balay tapno alaenna ti aniaman a banag manipud iti balayna.
18 Saan koma nga agsubli ti adda iti talon tapno alaenna dagiti kawesna.
19 Asi pay dagiti masikog, ken dagiti agpasuso kadagidi nga aldaw!
20 Ngem ikararagyo a ti panagtalawyo ket saan nga iti panawen ti lam-ek wenno iti aldaw a panaginana.
21 Ta inton dumtengto ti dakkel a rigat, a kas iti saan a napasamak manipud idi punganay ti lubong agingga iti daytoy a tiempo, saan, wenno saanto a pulos.
22 Ket no saan a mapaababa dagita nga al-aldaw, awanto ti maisalakan a lasag: ngem maigapu kadagiti napili mapaababanto dagita nga aldaw.
23 No siasinoman a mangibaga kadakayo, Adtoy ni Cristo wenno sadiay. saan a patien dayta.
24 Ta tumaudto dagiti ulbod a Cristo, ken ulbod a mammadto, ket mangipakitadanto kadagiti naindaklan a pagilasinan ken datdatlag; iti kasta, no mabalin, allilawendanto dagiti mismo a napili.
25 Adtoy, imbagak kadakayo idi.
26 Ngarud no kunada kadakayo, Adtoy, adda iti let-ang; dikay rummuar: adtoy, adda isuna kadagiti nalimed a siled; saan a patien dayta.
27 Ta kas iti kimat a rummuar iti daya, ket agsilnag agingga iti laud; kasta met ti yaay ti Anak ti Tao.
28 Ta sadinoman ti ayan ti bangkay, sadiay maurnongto dagiti agila.
29 Kalpasan a dagus ti rigat kadagidi nga aldaw, sumipngetto ti init, ket saanton nga ikkan ti bulan ti lawagna, ket agtinnagto dagiti bituen manipud langit, ket agkintayegto dagiti pannakabalin ti langlangit.
30 Ket kalpasanna agparangto ti pagilasinan ti Anak ti Tao idiay langit: ket kalpasanna agladladingit dagiti amin a tribu iti daga, ket makitadanto ti Anak ti Tao nga umay kadagiti ulep ti langit buyogen ti pannakabalin ken dakkel a dayag.
31 Ket ibaonnanto dagiti anghelna nga addaan iti dakkel nga uni ti trumpeta, ket ummongendanto dagiti pinilina manipud iti uppat nga angin, manipud iti maysa a pungto ti langit agingga iti sabali.
32 Ita, sursuruem ti pangngarig maipapan iti kayo a higos; Inton nalukneng pay laeng ti sangana, ket agtubo dagiti bulongna, ammoyo nga asidegen ti kalgaw.
33 Kasta met, inton makitayo amin dagitoy a banbanag, ammoyo nga asidegen, uray kadagiti ruangan.
34 Pudno kunak kadakayo, Saanto a lumabas daytoy a kaputotan agingga a matungpal amin dagitoy.
35 Aglabasto ti langit ken daga, ngem saanto nga aglabas dagiti sasaok.
36 Ngem iti dayta nga aldaw ken oras awan ti makaammo, uray dagiti anghel ti langit, no di laeng ni Amak.
37 Ngem kas iti kaaldawan ni Noe, kasta met ti yaay ti Anak ti Tao.
38 Ta kas kadagidi al-aldaw sakbay ti layus ket mangmangan ken ininumda, mangasawa ken mangasawada, agingga iti aldaw a iseserrek ni Noe iti daong.
39 Ket saanna nga ammo agingga a dimteng ti layus, ket innalana ida amin; kasta met ti yaay ti Anak ti Tao.
40 Kalpasanna, addanto dua iti talon; alaen ti maysa, ket mabaybay-an ti sabali.
41 Dua a babbai ti aggiling iti gilingan; alaen ti maysa, ket mabaybay-an ti sabali.
42 Agbantaykayo ngarud: ta diyo ammo no ania nga oras nga umay ti Apoyo.
43 Ngem ammoyo daytoy, a no ammo ti akinkukua iti balay no ania nga oras ti idadateng ti mannanakaw, nasiputanna koma, ket dina koma impalubos a maburak ti balayna.
44 Ngarud, sisasaganakayo met: ta iti oras a saanyo nga ipagarup umay ti Anak ti Tao.
45 Siasino ngarud ti napudno ken masirib nga adipen, nga inaramid ti apona nga agturay iti sangakabbalayanna, tapno ikkanna ida iti taraon iti umiso a tiempo?
46 Nagasat daydi adipen, nga inton umay ti apona masarakanna nga agar-aramid iti kasta.

47 Pudno kunak kadakayo, Pagbalinennanto nga agturay kadagiti amin a sanikuana.
48 Ngem no ibaga dayta dakes nga adipen iti pusona, 'Itantan ti apok ti yaayna;
49 Ket rugiannanto a kabilen dagiti padana nga adipen, ken makipangan ken uminum kadagiti nabartek;
50 Umayto ti apo dayta nga adipen iti aldaw a saanna a birbiroken, ken iti oras a dina ammo.
51 Ket putdennanto kencuana ti bingayna cadagiti managinsisingpet: addanto panagsangit ken panagngaretnget dagiti ngipen.

KAPITULO 25

1 Kalpasanna, mayarigto ti pagarian ti langit iti sangapulo a birhen, a nangala kadagiti lamparada, ket rimmuarda tapno sabten ti nobio.
2 Ket lima kadakuada ti masirib, ken lima ti maag.
3 Dagiti maag innalada dagiti pagsilawanda, ket awan ti intugotda a lana.
4 Ngem dagiti masirib innalada ti lana kadagiti bangada agraman dagiti lamparada.
5 Bayat nga agtaltalinaed ti nobio, naturogda amin ket naturogda.
6 Ket iti tengnga ti rabii, naikkis, Adtoy, umay ti nobio; rummuarkayo a sumabat kenkuana.
7 Kalpasanna, timmakder amin dagidiay a birhen, ket rinepda dagiti lamparada.
8 Ket kinuna dagiti maag kadagiti masirib, Ikkannakami iti lana; ta naiddepen dagiti lamparatayo.
9 Ngem simmungbat dagiti masirib, a kunkunada, Saan a kasta; di la ket ta awan ti umdas a maipaay kadakami ken kadakayo: ngem mapankayo ketdi kadagiti aglaklako, ket gumatangkayo para iti bagbagiyo.
10 Ket bayat a mapanda gumatang, immay ti nobio; ket dagiti sisasagana simrekda kencuana iti kasar: ket naiserra ti ruangan.
11 Kalpasanna immay met dagiti dadduma a birhen, a kunkunada, Apo, Apo, luktannakami.
12 Ngem simmungbat ket kinunana, Pudno kunak kadakayo, diak am-ammo.
13 Agbantaykayo ngarud, ta diyo ammo ti aldaw wenno oras nga umay ti Anak ti Tao.
14 Ta ti pagarian ti langit ket kas iti maysa a tao nga agdaldaliasat iti adayo a pagilian, nga inayabanna dagiti bukodna nga adipenna, ket inyawatna kadakuada dagiti sanikuana.
15 Ket iti maysa intedna ti lima a talento, iti sabali iti dua, ken iti sabali iti maysa; iti tunggal tao sigun iti sumagmamano a kabaelanna; ket dagus a nagdaliasat.
16 Kalpasanna, ti immawat iti lima a talento napan ket nagnegosio iti dayta, ket intedna ida iti sabali pay a lima a talento.
17 Kasta met ti immawat iti dua, nagun-odna met ti dua pay.
18 Ngem ti immawat iti maysa napan nagkali iti daga, ket inlemmengna ti kuarta ti apona.
19 Kalpasan ti nabayag a panawen, umay ti apo dagidiay nga adipen ket agkuenta kadakuada.
20 Ket iti casta immay ti immawat iti lima a talento ket nangiyeg iti sabali pay a lima a talento, a kunkunana, Apo, intedmo kaniak ti lima a talento: adtoy, nakagun-odak iti sabali pay a lima a talento.
21 Kinuna kenkuana ti apona, Nasayaat ti inaramidmo, naimbag ken napudno nga adipen: napudnoka iti sumagmamano a banag, pagbalinenka nga agturay iti adu a banag: sumrekka iti rag-o ti apom.
22 Immay met ti immawat iti dua a talento ket kinunana, Apo, intedmo kaniak ti dua a talento.
23 Kinuna kenkuana ti apona, Nasayaat ti inaramidmo, naimbag ken napudno nga adipen; napudnoca iti sumagmamano a banag, pagbalinencanto nga agturay iti adu a banag: sumrekka iti rag-o ti apom.
24 Idin daydiay immawat iti maysa a talento immay ket kinunana, Apo, am-ammoka a natangken ti ulom, nga agani iti saanmo a nakaimulaan, ken agur-urnong iti saanmo a nakaimulaan.
25 Ket nagbutengak, ket napanak inlemmeng ti talentom iti daga: adtoy, adda kenka daydiay kukuam.
26 Simmungbat ti apona ket kinunana kencuana, Sika a nadangkes ken nasadut nga adipen, ammom nga agapit iti saanko a namulaan, ken agurnongak iti diak nakaimulaan.
27 Rumbeng ngarud nga ikabilmo ti kuartak kadagiti agsuksukat, ket kalpasanna iti yaayko inawatko koma ti kukuak a buyogen ti gatad.
28 Alaem ngarud ti talento, ket itedmo iti addaan iti sangapulo a talento.
29 Ta iti tunggal maysa nga addaan maitedto, ket maaddaanto iti kinawadwad: ngem iti awanan maikkatto uray ti adda kenkuana.
30 Ket ipuruakyo ti awan serserbina nga adipen iti makinruar a sipnget: addanto panagsangit ken panagngaretnget dagiti ngipen.
31 Inton umayto ti Anak ti Tao iti dayagna, ken amin dagiti nasantuan nga anghel, agtugawto iti trono ti dayagna.
32 Ket iti sanguananna maummongto dagiti amin a nasion: ket pagsisinaennanto ida iti maysa ken maysa, a kas iti maysa a pastor bingayenna dagiti karnerona manipud kadagiti kalding.
33 Ket ikabilnanto dagiti karnero iti makannawanna, ngem dagiti kalding iti makannigid.
34 Kalpasanna, kunaento ti Ari kadakuada iti makannawanna, Umaykayo, dakayo a binendisionan ni Amak, tawidenyo ti pagarian a naisagana para kadakayo manipud idi punganay ti lubong.
35 Ta mabisinanak, ket intedyo kaniak ti taraon: mawawak, ket ininumdak.
36 Lamolamo, ket inkawesdak: Nasakitak, ket sinarungkarandak: Addaak iti pagbaludan, ket immaykayo kaniak.
37 Kalpasanna, sungbatanto kenkuana dagiti nalinteg, a kunkunada, Apo, kaano a nakitamika a mabisin ket pinakannaka? wenno mawaw, ket ininumnaka?
38 Kaano a nakitamika a ganggannaet, ket inserrekdaka? wenno lamolamo, ket inkawesmo?
39 Wenno kaano a nakitami a masakit wenno adda iti pagbaludan, ket immaykami kenka?
40 Ket ti Ari sumungbatto ket kunana cadacuada, Pudno kunak cadacayo, No kasano nga inaramidyo daytoy iti maysa cadagitoy kabassitan cadagitoy cacabsatco, inaramidyo caniac.

41 Kalpasanna, kunaennanto met kadakuada iti makannigid, Pumanawkayo kaniak, dakayo a nailunod, iti agnanayon nga apuy, a naisagana para iti Diablo ken kadagiti anghelna.
42 Ta mabisinanak, ket awan ti intedyo kaniak a taraon: mawawak, ket awan ti inumennak.
43 Ganggannaetak idi, ket didak inserrek: lamolamo, ket didak inkawes: masakit, ken naibalud, ket saandak a sinarungkaran.
44 Kalpasanna, sungbatandanto met kenkuana, a kunkunada, Apo, kaano a nakitami kenka a mabisin, mawaw, wenno ganggannaet, lamolamo wenno masakit, wenno adda iti pagbaludan, ket saan a nagserbi kenka?
45 Kalpasanna, sungbatannanto ida, a kunkunana, Pudno kunak kadakayo, Nupay saanyo nga inaramid dayta iti maysa kadagiti kabassitan kadagitoy, saanyo nga inaramid dayta kaniak.
46 Ket dagitoy mapandanto iti agnanayon a dusa: ngem dagiti nalinteg iti biag nga agnanayon.

KAPITULO 26

1 Idi nalpas ni Jesus amin dagitoy a sasao, kinunana kadagiti adalanna.
2 Ammoyo a kalpasan ti dua nga aldaw ket piesta ti Paskua, ket maliputan ti Anak ti Tao tapno mailansa iti krus.
3 Kalpasanna, naguummong dagiti panguluen a papadi, dagiti eskriba, ken dagiti panglakayen ti umili, iti palasio ti nangato a padi, a naawagan Caifas.
4 Ket nagtulagda tapno alaenda ni Jesus babaen ti kinasikap ket papatayenda.
5 Ngem kinunada, Saan nga iti aldaw ti piesta, amangan no adda riribuk kadagiti tattao.
6 Idi adda ni Jesus idiay Betania, iti balay ni Simon nga agkukutel.
7 Immay kencuana ti maysa a babai nga addaan iti kahon nga alabastro a naglaon iti napateg unay a sapsapo, ket imbukbokna iti ulona, bayat ti panagtugawna iti pannangan.
8 Ngem idi nakita dagiti adalanna, nakapungtotda, a kunkunada, Ania ti panggep daytoy a pannakadadael?
9 Ta mabalin a nailako daytoy a sapsapo iti adu, ken naited kadagiti napanglaw.
10 Idi naawatan ni Jesus, kinunana kadakuada, Apay a riribukenyo ti babai? ta inaramidna ti naimbag nga aramid kaniak.
11 Ta kanayon nga adda kadakayo dagiti napanglaw; ngem siak saanyo a kanayon.
12 Ta iti panangibukbokna iti daytoy a sapsapo iti bagik, inaramidna dayta para iti pannakaitabonko.
13 Pudno kunak kadakayo, Sadinoman ti pakaikasabaan daytoy nga ebanghelio iti intero a lubong, maibaganto met daytoy, nga inaramid daytoy a babai, kas pakalaglagipan kenkuana.
14 Kalpasanna, napan kadagiti panguloen a papadi ti maysa kadagiti sangapulo ket dua a managan Judas Iscariote.
15 Ket kinunana cadacuada, Ania ti itedyo caniac, ket itedco cadacayo? Ket nakitulagda kenkuana iti tallopulo a pedaso ti pirak.
16 Ket manipud iti dayta a tiempo nagsapul iti gundaway a mangliput kenkuana.
17 Iti umuna nga aldaw ti piesta ti tinapay nga awan lebadurana, immay dagiti adalan ken ni Jesus, ket kinunada kenkuana, Sadino ti kayatmo a pangisaganaanmi para kenka a pannangan iti Paskua?
18 Ket kinunana, Mapanka iti siudad iti kasta a tao, ket ibagam kenkuana, Kuna ti Maestro, Asidegen ti tiempok; Rambakankonto ti Paskua iti balaymo a kaduak dagiti adalak.
19 Inaramid dagiti adalan ti intuding ni Jesus kadakuada; ket insaganada ti paskua.
20 Idi dimtengen ti rabii, nakitugaw kadagiti sangapulo ket dua.
21 Ket bayat ti pannanganda, kinunana, Pudno kunak kadakayo, a ti maysa kadakayo ti mangliput kaniak.
22 Ket naladingitda unay, ket rinugianda ti tunggal maysa kadakuada a nagkuna kenkuana, Apo, siak kadi?
23 Ket simmungbat ket kinunana, Ti mangisawsaw iti imana kaniak iti pinggan, isu met laeng ti mangliput kaniak.
24 Ti Anak ti Tao mapan a cas iti naisurat maipapan kencuana: ngem asi pay daydiay tao a gapu kencuana naliputan ti Anak ti Tao! nasayaat koma dayta a tao no saan a nayanak.
25 Kalpasanna, simmungbat ni Judas a nangliput kenkuana ket kinunana, Maestro, siak kadi? Kinunana kenkuana, Kinunam.
26 Ket bayat ti pannanganda, innala ni Jesus ti tinapay, ket binendisionanna, ket pinigisna, ket intedna kadagiti adalan, ket kinunana, Alaenyo, kanenyo; daytoy ti bagik.
27 Ket innalana ti kopa, ket nagyaman, ket intedna cadacuada, a kunkunana, Inumencayo amin.
28 Ta daytoy ti darak iti baro a tulag, a maibukbok para iti adu a maipaay iti pannakapakawan dagiti basbasol.
29 Ngem kunak kadakayo, diakto uminum manipud ita iti daytoy a bunga ti ubas, agingga iti dayta nga aldaw inton inumek a baro a kaduayo iti pagarian ni Amak.
30 Idi nagkantada iti himno, rimmuarda iti bantay ti Olibo.
31 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadakuada, Agsalungasingkayto amin gapu kaniak ita a rabii: agsipud ta naisurat, “Kabilekto ti pastor, ket dagiti karnero ti arban maiwarasdanto.”
32 Ngem kalpasan ti panagungarko, umun-unaakto idiay Galilea.
33 Simmungbat ni Pedro ket kinunana kencuana, Uray masalungasingto ti amin a tattao gapu kenka, saanakto a pulos masuron.
34 Kinuna ni Jesus kenkuana, Pudno kunak kenka, iti daytoy a rabii, sakbay nga agngaretnget ti manok, mamitlo nga ilibaknak.
35 Kinuna ni Pedro kenkuana, Uray matayak a kaduam, diakto ilibak. Kasta met ti kinuna dagiti amin nga adalan.
36 Kalpasanna, immasideg ni Jesus kadakuada iti maysa a disso a maawagan Getsemani, ket kinunana kadagiti adalan, Agtugawkayo ditoy bayat a mapanak agkararag.
37 Inkuyogna ni Pedro ken ti dua nga annak ni Zebedeo, ket nangrugi a naladingit ken nadagsen unay.
38 Kalpasanna, kinunana kadakuada, Naladingit unay ti kararuak agingga ken patay.
39 Ket immadayo bassit, ket nagruknoy iti rupana, ket nagkararag, a kunkunana, O Amak, no mabalin, lumabas koma kaniak daytoy a kopa: nupay kasta saan a kas iti kayatko, no di ket kas iti kayatmo.
40 Ket immay isuna kadagiti adalan, ket nasarakanna ida a matmaturog, ket kinunana ken Pedro, Ania, saanyo a mabalin a makipagbantay kaniak iti maysa nga oras?

41 Agannad ken agkararag, tapno saankayo a sumrek iti sulisog: ti espiritu pudno a kayatna, ngem ti lasag nakapuy.
42 Pimmanaw manen iti maikadua a daras, ket nagkararag, a kunkunana, O Amak, no saan a lumabas kaniak daytoy a kopa, malaksid no inumek, matungpal ti pagayatam.
43 Ket immay ket nasarakan ida a matmaturog manen: ta nadagsen dagiti matada.
44 Ket pinanawanna ida, ket pimmanaw manen, ket nagkararag iti maikatlo a daras, a sinaona dagiti isu met laeng a sasao.
45 Kalpasanna, immay isuna kadagiti adalanna, ket kinunana kadakuada, Maturogkayo ita, ket aginanakayo: adtoy, asidegen ti oras, ket ti Anak ti Tao mailiput kadagiti im-ima dagiti managbasol.
46 Bumangonkayo, mapantayo: adtoy, asidegen ti mangliput kaniak.
47 Ket bayat nga agsasao pay laeng, adtoy, immay ni Judas, maysa kadagiti sangapulo ket dua, ket nakikuyog kenkuana ti adu a tattao nga addaan kadagiti kampilan ken sarukod, manipud kadagiti panguluen a papadi ken panglakayen dagiti tattao.
48 Ita, ti nangliput kencuana inikkanna ida iti pagilasinan, a kunkunana, Siasinoman nga agenak, isu met laeng.
49 Ket dagus nga immay ken Jesus, ket kinunana, Hail, apo; ket inagkanna.
50 Kinuna ni Jesus kenkuana, Gayyem, apay nga immayka? Kalpasanna, immayda, ket inkabilda ni Jesus, ket innalada.
51 Ket, adtoy, inyunnat ti maysa cadagiti kadua ni Jesus ti imana, ket inguyodna ti kampilanna, ket kinabilna ti maysa nga adipen ti nangato a padi, ket kinabilna ti lapayagna.
52 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kenkuana, Ikabilmo manen ti kampilanmo iti lugarna: ta amin nga agaw-awit iti kampilan mataydanto babaen ti kampilan.
53 Panunotem kadi a diak mabalin ti agkararag ita ken Amak, ket itednanto kaniak iti nasursurok ngem sangapulo ket dua a lehion dagiti anghel?
54 Ngem kasano ngarud a matungpal dagiti nasantuan a kasuratan, a kastoy ti masapul a mapasamak?
55 Iti dayta met la nga oras kinuna ni Jesus kadagiti adu a tattao, Rimmuarkayo kadi a kasla maibusor iti mannanakaw nga addaan kadagiti kampilan ken sarukod tapno alaendak? Inaldaw a nakitugawak kadakayo a mangisursuro iti templo, ket saandak a natengngel.
56 Ngem naaramid amin dagitoy tapno matungpal dagiti kasuratan dagiti profeta. Kalpasanna, binaybay-an dagiti amin nga adalan, ket nagtalawda.
57 Ket dagiti nangtengngel ken Jesus inturongda ken Caifas a nangato a padi, a naguummongan dagiti eskriba ken dagiti panglakayen.
58 Ngem sinurot ni Pedro iti adayo agingga iti palasio ti nangato a padi, ket simrek, ket nakitugaw kadagiti adipen, tapno kitaenna ti panungpalan.
59 Ita dagiti panguluen a papadi, ken panglakayen, ken ti amin a konseho, nagsapulda iti ulbod a saksi maibusor ken Jesus, tapno mapapatayda;
60 Ngem awan ti nasarakanda: wen, nupay adu dagiti ulbod a saksi nga immay, ngem awan ti nasarakanda. Iti maudi dimteng ti dua nga ulbod a saksi, .
61 Kinunana, Kinuna daytoy a tao, Kabaelak a dadaelen ti templo ti Dios ken bangonek iti tallo nga aldaw.
62 Ket timmakder ti nangato a padi ket kinunana kencuana, Awan kadi ti sungbatmo? ania ti saksi dagitoy maibusor kenka?
63 Ngem nagulimek ni Jesus. Ket simmungbat ti kangatoan a padi ket kinunana kencuana, Isapatak kenka babaen ti sibibiag a Dios, nga ibagam kadakami no sika ti Cristo, Anak ti Dios.
64 Kinuna ni Jesus kencuana, Kinunam: nupay casta kunak cadaca, Makitayonto ti Anak ti Tao a situtugaw iti makannawan ti pannakabalin, ken umay cadagiti ulep ti langit.
65 Kalpasanna, pinigis ti nangato a padi dagiti kawesna, a kunkunana, Nagsao iti panagtabbaaw; ania pay ti kasapulantayo kadagiti saksi? adtoy, ita nangngegyo ti panagtabbaawna.
66 Ania ti makunayo? Simmungbatda ket kinunada, Isu ket nakabasol iti ipapatay.
67 Kalpasanna, intuprada ti rupana, ket sinaplitda; ket dagiti dadduma kinabilda isuna babaen kadagiti palad ti imada, .
68 Kinunana, Agipadtoka kadakami, sika a Cristo, Siasino ti nangkabil kenka?
69 Nagtugaw ni Pedro iti ruar ti palasio: ket immay kencuana ti maysa a balasang, a kunkunana, Nakikuyogka met ken Jesus a taga Galilea.
70 Ngem inlibakna iti imatangda amin, a kunkunana, Diak ammo ti ibagbagam.
71 Idi rimmuar iti beranda, nakita ti sabali nga adipen a babai, ket kinunana kadagiti adda sadiay, Daytoy a lalaki ket kaduana met ni Jesus a taga Nazaret.
72 Ket inlibakna manen babaen ti sapata, Diak am-ammo ti tao.
73 Ket kalpasan ti apagbiit immay kencuana dagiti agtaktakder, ket kinunada ken Pedro, Pudno a maysaka met cadacuada; agsipud ta ti panagsaom ket agsasao kenka.
74 Kalpasanna, rinugianna ti naglunod ken nagsapata, a kunkunana, Diak am-ammo ti lalaki. Ket dagus a nagkullayaw ti manok.
75 Nalagip ni Pedro ti sao ni Jesus, a nangibaga kenkuana, Sakbay nga agkullayaw ti manok, mamitlo nga ilibaknak. Ket rimmuar, ket nagsangit iti napait.

KAPITULO 27

1 Idi dumteng ti bigat, amin dagiti panguluen a papadi ken panglakayen ti umili nakipagnunumuanda maibusor ken Jesus tapno papatayenda.
2 Ket idi naigalutda isuna, inturongda, ket inyawatda ken Poncio Pilato a gobernador.
3 Idin ni Judas, a nangliput kenkuana, idi nakitana a nasentensiaan, nagbabawi, ket insublina dagiti tallopulo a pedaso ti pirak kadagiti panguluen a papadi ken panglakayen.
4 Kinunana, Nagbasolak ta inliputko ti awan basolna a dara. Ket kinunada, Ania dayta kadakami? kitaem dayta.
5 Ket imbellengna dagiti pedaso ti pirak iti templo, ket pimmanaw, ket napan ket nagbitay.
6 Ket dagiti panguluen a papadi innalada dagiti pedaso ti pirak ket kinunada, Saan a nainkalintegan nga ikabil dagitoy iti pagidulinan iti gameng, agsipud ta gatad dayta ti dara.

7 Nagtulagda, ket gimmatangda iti talon ti agdamdamili, tapno itabonanda dagiti ganggannaet.
8 Gapuna, naawagan dayta a talon, Talon ti dara, agingga ita nga aldaw.
9 Kalpasanna natungpal ti sinao ni Jeremy a mammadto, a kunkunana, Ket innalada ti tallopulo a pedaso ti pirak, ti gatad daydiay napatpateg, nga inpateg dagiti annac ti Israel;
10 Ket intedna ida a maipaay iti talon ti agdamdamili, kas intuding kaniak ti Apo.
11 Nagtakder ni Jesus iti sanguanan ti gobernador: ket dinamag ti gobernador kenkuana, a kunkunana, Sika kadi ti Ari dagiti Judio? Ket ni Jesus kinunana kencuana, Kunam.
12 Ket idi naakusaran dagiti panguluen a papadi ken panglakayen, awan ti insungbatna.
13 Kalpasanna, kinuna ni Pilato kenkuana, Dimo kadi mangngeg no kasano kaadu dagiti banbanag a saksianda kenka?
14 Ket simmungbat kenkuana iti uray maysa a sao; iti kasta nagsiddaaw unay ti gobernador.
15 Ita iti dayta a piesta, nairuam ti gobernador a mangwayawaya kadagiti tattao iti maysa a balud, a kayatda.
16 Ket addaanda idin iti maysa a natan-ok a balud, nga agnagan iti Barrabbas.
17 Gapuna idi naguummongda, kinuna ni Pilato kadakuada, Siasino ti kayatyo a palubosak kadakayo? Barrabas, wenno ni Jesus a maawagan iti Cristo?
18 Ta ammona a gapu iti apal inispalda.
19 Idi nakatugaw iti tugaw ti panangukom, nangibaon ti asawana kenkuana, a kunkunana, “Awan ti pakainaigam iti dayta a nalinteg a lalaki: ta adu ti sinagabak ita nga aldaw iti tagtagainep gapu kenkuana.”
20 Ngem dagiti panguluen a papadi ken panglakayen inallukoyda ti bunggoy a dumawatda ken Barrabas ket dadaelenda ni Jesus.
21 Simmungbat ti gobernador ket kinunana kadakuada, Siasino kadagiti dua ti kayatyo a palubosak kadakayo? Kinunada, Barabas.
22 Kinuna ni Pilato kadakuada, Ania ngarud ti aramidek ken ni Jesus a maawagan iti Cristo? Kunada amin kenkuana, Mailansa koma isuna iti krus.
23 Ket kinuna ti gobernador, Apay, ania a dakes ti inaramidna? Ngem ad-adda nga impukkawda, a kunkunada, Mailansa koma isuna iti krus.
24 Idi nakita ni Pilato nga awan ti maparmekna, no di ket adda riribuk, nangala iti danum, ket binugguanna dagiti imana iti sanguanan ti adu a tattao, a kunkunana, Awan basolko iti dara daytoy nalinteg a tao: kitaenyo dayta.
25 Kalpasanna insungbat dagiti amin a tattao, ket kinunada, Ti darana adda koma kadatayo ken kadagiti annaktayo.
26 Kalpasanna, winayawayaan ni Barrabas cadacuada: ket idi sinaplitna ni Jesus, inyawatna tapno mailansa iti krus.
27 Kalpasanna, impan dagiti soldado ti gobernador ni Jesus iti pagyanan, ket inummongda kenkuana ti intero a bunggoy dagiti soldado.
28 Ket inuksobda, ket inkawesda iti eskarlata a bado.
29 Ket idi nabungonda ti korona a siit, inkabilda iti ulona, ken maysa a runo iti makannawan nga imana: ket inruknoyda ti tumeng iti sanguananna, ket inuyawda, a kunkunada, Ari dagiti Judio!
30 Ket intuprada isuna, ket innalada ti runo, ket kinabilda ti ulona.
31 Ket kalpasan ti pananguyawda kenkuana, inuksobda ti bado kenkuana, ket inkawesda ti bukodna a kawes, ket inturongda tapno ilansa.
32 Ket idi rumrummuarda, nakasarakda iti maysa a lalaki a taga Cirene, ti naganna a Simon.
33 Ket idi nakadanonda iti maysa a disso a maawagan iti Golgota, kayatna a sawen, maysa a lugar ti kalasag.
34 Intedda kencuana ti suka nga inumen a nalaokan iti apdo: ket idi naramananna dayta, saanna a kayat ti uminum.
35 Ket inlansada iti krus, ket biningayda dagiti kawesna, a nagbibinnunotda: tapno matungpal ti sinao ti mammadto, Biningayda dagiti kawesko kadakuada, ket iti kawesko nagbibinnunotda.
36 Ket iti panagtugawda, binuybuyada isuna sadiay;
37 Ket insaadna iti rabaw ti ulona ti pammabasolna a naisurat, DAYTOY ni JESUS ARI DAGITI Judio.
38 Kalpasanna, adda dua a mannanakaw a nailansa iti krus a kaduana, maysa iti makannawan, ken maysa iti makannigid.
39 Ket dagiti lumabas insasaoda isuna, nga inwagwagda dagiti uloda.
40 Ket kinunana, Sica a mangdadael iti templo ken mangbangon iti dayta iti tallo nga aldaw, isalakanmo ti bagim. No sika ti Anak ti Dios, bumabaka manipud iti krus.
41 Kasta met nga inuyaw dagiti panguluen a papadi, agraman dagiti eskriba ken panglakayen, kinunada.
42 Insalakanna dagiti dadduma; ti bagina dina maisalakan. No isu ti Ari ti Israel, bumaba koma itan manipud iti krus, ket mamatitayo kenkuana.
43 Nagtalek isuna iti Dios; isalakanna koma ita, no kayatna: ta kinunana, Siak ti Anak ti Dios.
44 Dagiti met mannanakaw, a nailansa a kaduana, inkabilda met dayta kadagiti ngipenna.
45 Ita manipud iti maikanem nga oras, nasipnget iti intero a daga agingga iti maikasiam nga oras.
46 Idi agarup maikasiam nga oras impukkaw ni Jesus iti napigsa a timek, a kunkunana, Eli, Eli, lama sabactani? kayatna a sawen, Diosko, Diosko, apay a binaybay-annak?
47 Idi nangngegda dayta, kinuna ti dadduma kadagiti nakatakder sadiay, “Aw-awag daytoy a tao ni Elias.”
48 Ket dagus a nagtaray ti maysa kadakuada, ket nangala iti maysa nga espongha, ket pinunnona iti suka, ket inkabilna iti runo, ket ininumna.
49 Kinuna dagiti dadduma, Bay-am, kitaentayo no umay ni Elias a mangisalakan kenkuana.
50 Ni Jesus, idi nagikkis manen iti napigsa a timek, inyawatna ti espiritu.
51 Ket, adtoy, napigis ti belo ti templo manipud ngato agingga iti baba; ket nagkintayeg ti daga, ket napigis dagiti bato;
52 Ket naluktan dagiti tanem; ket timmakder ti adu a bangkay dagiti sasanto a matmaturog, .
53 Ket rimmuar kadagiti tanem kalpasan ti panagungarna, ket napan iti nasantoan a siudad, ket nagparang kadagiti adu.
54 Ita idi nakita ti senturion ken dagiti kaduana, a mangbuybuya ken Jesus, ti ginggined ken dagiti banag a napasamak, nagbutengda unay, a kunkunada, Pudno nga Anak ti Dios daytoy.
55 Adu a babbai ti kumitkita iti adayo, a sumursurot ken Jesus manipud Galilea, nga agserserbi kenkuana.

56 Karaman kadagitoy ni Maria Magdalena, ken Maria nga ina da Santiago ken Jose, ken ina dagiti annak ni Zebedeo.
57 Idi dimteng ti rabii, immay ti maysa a nabaknang a lalaki a taga-Arimatea, nga agnagan Jose, nga isu met laeng ti adalan ni Jesus.
58 Napan ken Pilato ket nagpakaasi iti bangkay ni Jesus. Kalpasanna, imbilin ni Pilato a maisalakan ti bangkay.
59 Ket idi innala ni Jose ti bangkay, inbalkotna iti nadalus a lienso a lupot.
60 Ket inkabilna iti bukodna a baro a tanem, nga inkitikitna iti bato: ket intulidna ti dakkel a bato iti ruangan ti tanem, ket pimmanaw.
61 Adda idi ni Maria Magdalena, ken ti sabali pay a Maria, a situtugaw iti sango ti tanem.
62 Iti kabigatanna, a simmaruno iti aldaw ti panagsagana, naguummong dagiti panguluen a papadi ken dagiti Fariseo ken Pilato.
63 Kinunana, Apo, malagipmi a kinuna dayta a manangallilaw bayat a sibibiag pay, Kalpasan ti tallo nga aldaw agungarto manen.
64 Ibilin ngarud a masigurado ti tanem agingga iti maikatlo nga aldaw, di la ket ta umay dagiti adalanna iti rabii ket takawenda, ket kunaenda kadagiti tattao, Nagungar isuna manipud kadagiti natay: iti kasta ti maudi a biddut ket nakarkaro ngem ti immuna.
65 Kinuna ni Pilato kadakuada, Adda rentayo: inkayo, sigurado a sigurado agingga a kabaelanyo.
66 Gapuna napanda, ket pinatalgedda ti tanem, a sinelioanda ti bato, ken nangikabilda iti pagbantay .

KAPITULO 28

1 Iti ngudo ti sabbath, idi mangrugin nga agsapa iti umuna nga aldaw ti lawas, immay ni Maria Magdalena ken ti sabali pay a Maria tapno kitaenda ti tanem.
2 Ket, adtoy, adda dakkel a ginggined: ta bimmaba ti anghel ti Apo manipud langit, ket immay ket insublina ti bato manipud iti ruangan, ket nagtugaw iti rabawna.
3 Kasla kimat ti rupana, ket napudaw ti kawesna a kas iti niebe.
4 Ket gapu iti buteng kenkuana nagkintayeg dagiti agay-aywan, ket nagbalinda a kasla natay a tao.
5 Ket simmungbat ti anghel ket kinunana cadagiti babbai, Dicayo agbuteng, ta ammoc a sapsapulenyo ni Jesus a nailansa iti krus.
6 Awan ditoy: ta nagungar, kas kinunana. Umaykayo, kitaenyo ti lugar a nakaiddaan ti Apo.
7 Ket inka alisto, ket ibagam kadagiti adalanna nga isu ket nagungar manipud kadagiti natay; ket, adtoy, umun-una ngem cadacayo idiay Galilea; sadiay a makitayonto: adtoy, imbagak kadakayo.
8 Ket pimmanawda a dagus manipud iti tanem buyogen ti buteng ken dakkel a rag-o; ket nagtaray a nangiyeg iti sao kadagiti adalanna.
9 Idi mapanda ibaga kadagiti adalanna, adtoy, sinabat ida ni Jesus, a kunkunana, “ Arawkayo amin.” Ket immayda ket iniggaman dagiti sakana, ket nagdaydayawda kenkuana.
10 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadakuada, Dikay agbuteng: inkayo ibaga kadagiti kakabsatko a mapanda idiay Galilea, ket sadiay makitadakto.
11 Ita idi mapanda, adtoy, immay ti dadduma a parabantay iti siudad ket impakaammoda kadagiti panguluen a papadi ti amin a banag a napasamak.
12 Ket idi naguummongda a kadua dagiti panglakayen, ket nakitulagda, nangtedda iti dakkel a kuarta kadagiti soldado.
13 Kinunana, Ibagayo, Immay dagiti adalanna iti rabii ket tinakawda bayat a matmaturogkami.
14 Ket no dumteng daytoy iti lapayag ti gobernador, allukoyenmi ken talgedankayo.
15 Gapuna innalada ti kuarta, ket inaramidda ti kas iti naisuro kadakuada: ket daytoy a sasao gagangay a naisawang kadagiti Judio agingga ita nga aldaw.
16 Kalpasanna, napan dagiti sangapulo ket maysa nga adalan idiay Galilea, iti maysa a bantay a nangitudingan kadakuada ni Jesus.
17 Ket idi nakitada isuna, nagdaydayawda kenkuana: ngem adda dagiti nagduadua.
18 Immay ni Jesus ket nagsao kadakuada, a kinunana, Naited kaniak ti amin a pannakabalin idiay langit ken ditoy daga.
19 Inkayo ngarud, ket isuroyo dagiti amin a nasion, a buniagyo ida iti nagan ti Ama ken ti Anak ken ti Espiritu Santo.
20 Isuroyo ida a mangtungpal iti amin a banag nga imbilinko kadakayo: ket, adtoy, addaak kadakayo a kanayon, agingga iti panungpalan ti lubong. Amen.

Ti Ebanghelio ni Marcos

KAPITULO 1

1 Ti pangrugian ti ebanghelio ni Jesu-Cristo nga Anak ti Dios;
2 Kas naisurat kadagiti profeta, Adtoy, ibaonko ti mensaherok iti sangoananmo, a mangisagana iti dalanmo iti sanguanam.
3 Ti timek ti maysa nga agpukpukkaw idiay let-ang, Isaganayo ti dalan ti Apo, ilintegyo dagiti dalanna.
4 Pudno a nabuniagan ni Juan idiay let-ang, ket inkasabana ti buniag ti panagbabawi para iti pannakapakawan dagiti basol.
5 Ket rimmuar kencuana ti isuamin a daga ti Judea, ken dagiti taga Jerusalem, ket nabautisaranda amin kencuana idiay karayan ti Jordan, nga impudnoda dagiti basbasolda.
6 Ket ni Juan nakawesan iti dutdot ti kamelio, ken nakabarikes a lalat iti lomona; ket nangan kadagiti dudon ken atap a diro;
7 Ket inkasabana, a kunkunana, Umay ti maysa a nabilbileg ngem siak a sumaruno kaniak, a diak maikari nga agruknoy ken luktan ti rikep ti sapatosna.
8 Pudno a binautisarannakayo iti danum: ngem buniagannakayto iti Espiritu Santo.
9 Ket naaramid kadagidi nga aldaw, immay ni Jesus manipud Nazaret ti Galilea, ket nabautisaran ni Juan idiay Jordan.
10 Ket dagus a simmang-at manipud iti danum, nakitana ti langit a naluktan, ken ti Espiritu a kasla kalapati a bumabbaba kenkuana.
11 Ket immay ti timek manipud langit, a kunkunana, Sica ti dungdungnguek nga Anak, a pakaragsakanak unay.
12 Ket dagus nga inturong ti Espiritu iti let-ang.
13 Ket adda idiay let-ang iti uppat a pulo nga aldaw, a sinulisog ni Satanas; ket kaduana dagiti atap nga animal; ket nagserbi kenkuana dagiti anghel.
14 Kalpasan ti pannakaibalud ni Juan, immay ni Jesus idiay Galilea, nga inkaskasabana ti naimbag a damag maipapan iti Pagarian ti Dios.
15 Ket kinunana, Natungpalen ti tiempo, ket asidegen ti pagarian ti Dios: agbabawikayo ket mamatikayo iti ebanghelio.
16 Idi magmagna iti igid ti baybay ti Galilea, nakitana da Simon ken Andres a kabsatna a mangipuruak iti iket iti baybay: ta mangngalapda.
17 Kinuna ni Jesus kadakuada, Sumurotkayo kaniak, ket pagbalinenkayto a mangngalap kadagiti tattao.
18 Ket dagus a binaybay-anda dagiti iketda, ket simmurotda kencuana.
19 Ket idi immadayo bassit sadiay, nakitana da Santiago nga anak ni Zebedeo ken ni Juan a kabsatna, nga adda met iti barko nga agtartarimaan kadagiti iketda.
20 Ket dagus nga inayabanna ida: ket pinanawanda ti amada a ni Zebedeo iti barko a kaduada dagiti natangdanan nga adipen, ket simmurotda kenkuana.
21 Ket napanda idiay Capernaum; ket iti aldaw a panaginana, simrek iti sinagoga, ket nangisuro.
22 Nasdaawda iti pannursurona: ta insurona ida a kas maysa nga addaan turay, ket saan a kas kadagiti eskriba.
23 Adda idi iti sinagogada ti maysa a lalaki nga addaan iti narugit nga espiritu; ket impukkawna, .
24 Kinunana, Bay-antayo; ania ti pakainaiganmi kenka, sika a Jesus a taga Nazaret? immayka kadi tapno dadaelennakami? Am-ammoka no siasinoka, Daydiay Santo ti Dios.
25 Tinubngar ni Jesus, a kunkunana, Agulimekka ket rummuarka kenkuana.
26 Ket idi pinigis ti narugit nga espiritu, ket impukkawna iti napigsa a timek, rimmuar kenkuana.
27 Nasdaawda amin, isu a nagsalsaludsodda iti maysa ken maysa, a kunkunada, Ania daytoy? ania a baro a doktrina daytoy? ta buyogen ti turay ibilinna uray dagiti narugit nga espiritu, ket agtulnogda kenkuana.
28 Ket dagus a nagsaknap ti kinalatakna iti intero a rehion iti aglawlaw ti Galilea.
29 Ket dagus, idi rimmuarda iti sinagoga, simrekda iti balay da Simon ken Andres, agraman da Santiago ken Juan.
30 Ngem ti ina ti asawa ni Simon ket nakaidda a masaksakit iti gurigor, ket anon ibagada kenkuana ti maipapan kenkuana.
31 Ket immay ket iniggamanna ti imana, ket intag-ayna; ket dagus a pinanawan ti gurigor, ket nagserbi kadakuada.
32 Ket iti malem, idi lumnek ti init, inyegda kenkuana amin nga addaan sakit, ken dagiti naluganan dagiti sairo.
33 Naguummong ti intero a siudad iti ruangan.
34 Ket pinaimbagna ti adu a masakit iti nadumaduma a sakit, ken pinaruarna ti adu a sairo; ket saanda nga impalubos nga agsao dagiti sairo, gapu ta am-ammoda isuna.
35 Ket iti bigat, bimmangon iti nabayag sakbay ti aldaw, rimmuar, ket pimmanaw iti agsolsolo a lugar, ket sadiay nagkararag.
36 Simmurot ni Simon ken dagiti kaduana.
37 Ket idi nasarakanda isuna, kinunada kencuana, Sapsapulenka dagiti amin a tattao.
38 Ket kinunana cadacuada, Mapantayo cadagiti sumaganad nga ili, tapno makasabaac met sadiay: ta gapuna a rimmuarak.
39 Ket nangasaba kadagiti sinagogada iti intero a Galilea, ket pinaruarna dagiti sairo.
40 Ket adda maysa nga agkukutel nga immay kencuana, nga agpakpakaasi ken nagparintumeng kencuana, ket kinunana kencuana, No kayatmo, madalusannak.
41 Ket ni Jesus, naasian, inyunnatna ti imana, ket sinagidna, ket kinunana kencuana, Kayatko; agbalinka a nadalus.
42 Ket apaman a nagsao, dagus a pimmanaw ti kukutel kenkuana, ket nadalusan.
43 Ket nainget a binilinna, ket dagus a pinapanawna;
44 Ket kinunana kencuana, Kitaem, dika agsao iti aniaman iti siasinoman: ngem mapanka, ipakitam ti bagim iti padi, ket idatonmo maipaay iti pannakadalusmo dagiti banbanag nga imbilin ni Moises, kas pammaneknek kadakuada.
45 Ngem rimmuar, ket rinugianna nga inwaragawag iti adu, ken inraniag ti banag, iti kasta saanen a makastrek ni Jesus iti siudad, no di ket adda iti ruar kadagiti langalang a disso: ket immayda kenkuana manipud iti tunggal maysa a paset.

KAPITULO 2

1 Ket simrek manen idiay Capernaum kalpasan ti sumagmamano nga aldaw; ket naariwawa nga adda isuna iti balay.
2 Ket dagus nga adu ti naguummong, iti kasta awan ti lugar a mangawat kadakuada, uray, uray iti asideg ti ruangan: ket inkasabana ti sao kadakuada.
3 Ket immayda kencuana, nga inyegda ti maysa a masakit iti paralis, a naipasngay iti uppat.
4 Ket idi saanda a makaasideg kencuana gapu iti panagpigket, inukradda ti atep nga ayanna: ket idi naburakda, imbabada ti kama a nakaiddaan ti masakit a paralis.
5 Idi nakita ni Jesus ti pammatida, kinunana iti masakit a paralis, Anak, mapakawan kenka dagiti basbasolmo.
6 Ngem adda dagiti sumagmamano nga eskriba a situtugaw sadiay, ken agsusupiat iti pusoda.
7 Apay nga agsasao daytoy a tao kadagiti panagtabbaaw? asino ti makakawan kadagiti basol no di ti Dios laeng?
8 Dagus nga idi nabigbig ni Jesus iti espirituna a kasta ti panagsusupiatda iti uneg ti bagbagida, kinunana kadakuada, Apay nga ikalinteganyo dagitoy a banag iti pusoyo?
9 Nalaklaka kadi a kunaen iti masakit a paralis, Mapakawanka dagiti basbasolmo; wenno ti panangibaga, Tumakderka, ket alaem ti pagiddaam, ket magnaka?
10 Ngem tapno maammuanyo nga adda pannakabalin ti Anak ti Tao ditoy daga a mangpakawan kadagiti basbasol .
11 Kunak kenka, Bumangonka, ket alaem ti pagiddaam, ket sumrekka iti balaymo.
12 Ket dagus a timmakder, innalana ti kama, ket rimmuar iti sanguanan ida amin; iti kasta nasdaawda amin, ket indaydayawda ti Dios, a kunkunada, Dimi pulos nakita iti kastoy a wagas.
13 Ket rimmuar manen iti igid ti baybay; ket amin ti bunggoy immayda kencuana, ket insurona ida.
14 Idi lumabas, nakitana ni Levi nga anak ni Alfeo a nakatugaw iti pagbatayan, ket kinunana kenkuana, Sumurotka kaniak. Ket timmakder ket simmurot kenkuana.
15 Ket naaramid nga, bayat ti panagtugaw ni Jesus iti pannangan iti balayna, adu met dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol a nakitugaw ken ni Jesus ken dagiti adalanna: ta aduda, ket simmurotda kenkuana.
16 Idi nakita dagiti eskriba ken Fariseo a makipangan kenkuana a kadua dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol, kinunada kadagiti adalanna, Kasano a makipangan ken uminum a kaduana dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol?
17 Idi nangngeg ni Jesus, kinunana kadakuada, Dagiti nasalun-at ket saanda a kasapulan ti mangngagas, no di ket dagiti masakit.
18 Ket dagiti adalan ni Juan ken dagiti Fariseo ket agayunar idi: ket immayda ket kinunada kencuana, Apay nga agayunar dagiti adalan ni Juan ken dagiti Fariseo, ngem saan nga agayunar dagiti adalam?
19 Kinuna ni Jesus kadakuada, “ Mabalin kadi nga agayuno dagiti annak iti siled ti nobio bayat nga adda kadakuada ti nobio? no la ket ta adda kaduada ti nobio, saanda a makaayunar.
20 Ngem dumtengto dagiti aldaw, inton maikkat ti nobio kadakuada, ket kalpasanna agayunardanto kadagita nga aldaw.
21 Awan met ti agdait iti maysa a pedaso ti baro a lupot iti daan a kawes: ta no saan, ti baro a pedaso a nangpunno iti dayta ikkatenna ti daan, ket kumaro ti pannakapisangna.
22 Ket awan ti asinoman a mangikabil iti baro nga arak kadagiti daan a botelia: ta no saan, ti baro nga arak burakenna dagiti botelia, ket maibukbok ti arak, ket madadaelto dagiti botelia: ngem masapul a maikabil ti baro nga arak kadagiti baro a botelia.
23 Ket naaramid a limmasat kadagiti talon ti mais iti aldaw a panaginana; ket dagiti adalanna rinugianda, bayat ti panagdaliasatda, a mangpukan kadagiti dawa ti mais.
24 Ket dagiti Fariseo kinunada kencuana, Adtoy, apay nga aramidenda iti aldaw a panaginana ti saan a nainkalintegan?
25 Ket kinunana cadacuada, Dicayo pay aya nabasa ti inaramid ni David idi agkasapulan ken mabisin, isu ken dagiti kaduana?
26 Kasano a simrek iti balay ti Dios idi kaaldawan ni Abiatar a kangatoan a padi, ket nangan iti tinapay a maipakita, a saan a nainkalintegan a kanen no di para kadagiti papadi, ket intedna met kadagiti kaduana?
27 Ket kinunana cadacuada, Naaramid ti sabbath a maipaay iti tao, ket saan a ti tao maipaay iti sabbath.
28 Ngarud ti Anak ti Tao isu met ti Apo ti Aldaw a Panaginana.

KAPITULO 3

1 Ket simrek manen iti sinagoga; ket adda maysa a tao sadiay nga addaan iti nagango nga ima.
2 Ket siniputda no paimbagenna iti aldaw a panaginana; tapno mapabasolda isuna.
3 Ket kinunana iti lalaki nga addaan iti nagango nga ima, Agtakderka.
4 Ket kinunana kadakuada, Maipalubos kadi ti agaramid iti naimbag kadagiti aldaw a panaginana, wenno agaramid iti dakes? tapno maisalakan ti biag, wenno mangpapatay? Ngem nagulimekda.
5 Ket idi kinitana ida iti aglawlaw buyogen ti pungtot, gapu iti kinatangken ti pusoda, kinunana iti lalaki, Iyunnatmo ti imam. Ket inyunnatna: ket ti imana napaimbag a kas iti sabali.
6 Pimmanaw dagiti Fariseo, ket dagus a nakiuman kadagiti taga Herodes maibusor kenkuana, no kasano a dadaelenda isuna.
7 Ngem immadayo ni Jesus a kaduana dagiti adalanna idiay baybay: ket simmurot kenkuana ti adu a tattao manipud Galilea ken manipud Judea.
8 Ket manipud Jerusalem, ken iti Idumaea, ken manipud iti labes ti Jordan; ket isuda iti aglawlaw ti Tiro ken Sidon, ti dakkel a bunggoy, idi nangngegda no ania dagiti naindaklan nga inaramidna, immayda kenkuana.
9 Ket imbagana kadagiti adalanna, nga adda bassit a barko nga agur-uray kenkuana gapu iti adu a tattao, di la ket ta agdudupudopda kenkuana.
10 Ta adu ti pinaimbagna; iti kasta inkabilda kenkuana tapno sagidenna, kas kaadu ti addaan kadagiti saplit.
11 Ket dagiti narugit nga espiritu, idi nakitada isuna, nagruknoyda iti sanguananna, ket impukkawda, a kunkunada, Sika ti Anak ti Dios.
12 Ket nainget a binilinna ida a saanda nga ipakaammo kenkuana.

13 Ket sumang-at iti bantay, ket umawag iti siasinoman a kayatna: ket immayda kencuana.
14 Ket nangordenan iti sangapulo ket dua, tapno makikaduada kenkuana, ken tapno ibaonna ida a mangasaba.
15 Ken maaddaan iti pannakabalin a mangagas kadagiti sakit, ken mangpapanaw kadagiti demonio.
16 Ket ni Simon pinanagananna iti Pedro;
17 Ket ni Santiago nga anak ni Zebedeo, ken ni Juan a kabsat ni Santiago; ket pinanagananna ida iti Boanerges, nga isu ti, Dagiti annak ti gurruod;
18 Da Andres, Felipe, Bartolome, Mateo, Tomas, Santiago nga anak ni Alfeo, Tadeo, ken Simon a Canaanita.
19 Ket ni Judas Iscariote, a nangliput met kencuana: ket napanda iti maysa a balay.
20 Ket agtitipon manen ti bunggoy, isu a saanda a makapangan iti tinapay.
21 Ket idi nadamag dagiti gagayyemna, rimmuarda a mangtengngel kencuana: ta kinunada, Isu ket naliday."
22 Kinuna dagiti eskriba a bimmaba manipud Jerusalem, "Adda kenkuana ni Beelzebub, ket babaen ti prinsipe dagiti sairo, papanawenna dagiti sairo."
23 Inayabanna ida ket kinunana kadakuada babaen kadagiti pangngarig, Kasano a maparuar ni Satanas ni Satanas?
24 Ket no mabingay ti maysa a pagarian a maibusor iti bagina, saan a makatakder dayta a pagarian.
25 Ket no mabingay ti maysa a balay a maibusor iti bagina, saan a makatakder dayta a balay.
26 Ket no tumakder ni Satanas a maibusor iti bagina, ket mabingaybingay, saan a makatakder, no di ket adda panungpalanna.
27 Awan ti tao a makastrek iti balay ti napigsa a tao, ket samsamenna dagiti sanikuana, no saan nga umuna a galutanna ti napigsa a tao; ket kalpasanna, samsamennanto ti balayna.
28 Pudno kunak kadakayo, Mapakawanto ti amin a basbasol kadagiti annak ti tao, ken dagiti panagtabbaaw iti aniaman a pangtabbaawda.
29 Ngem ti agtabbaaw iti Espiritu Santo ket saan a pulos a mapakawan, no di ket agpegpeggad iti agnanayon a pannakadusa.
30 Gapu ta kinunada, "Adda narugit nga espirituna."
31 Dimteng idin dagiti kakabsatna ken inana, ket, sitatakderda iti ruar, nangibaonda kenkuana, nga inayabanda.
32 Ket nagtugaw dagiti tattao iti aglawlawna, ket kinunada kencuana, Adtoy, ti inam ken dagiti kakabsatmo iti ruar sapsapulendaka.
33 Insungbatna ida, a kunkunana, Siasino ti inak wenno dagiti kakabsatko?
34 Ket kinitana iti aglawlaw dagiti nagtugaw iti aglawlawna, ket kinunana, Adtoy ni inak ken dagiti kakabsatko!
35 Ta siasinoman nga agtungpal iti pagayatan ti Dios, isu met laeng ti kabsatko, kabsatko a babai, ken ina.

KAPITULO 4

1 Ket rinugianna manen ti nangisuro iti igid ti baybay: ket naguummong kencuana ti adu a tattao, isu a simrek iti barko, ket nagtugaw iti baybay; ket ti sibubukel a bunggoy addada iti igid ti baybay iti daga.
2 Insurona ida iti adu a banbanag babaen kadagiti pangngarig, ket kinunana kadakuada iti pannursurona.
3 Dumngegkayo; Adtoy, rimmuar ti maysa a managmula tapno agmula.
4 Ket napasamak, bayat ti panagmulana, dadduma ti natinnag iti igid ti dalan, ket immay dagiti tumatayab iti tangatang ket inalun-onda dayta.
5 Ket dadduma natinnag iti nabato a daga, a sadiay awan unay ti dagana; ket dagus a timmakder, agsipud ta awan ti kaadalemna a daga.
6 Ngem idi sumingising ti init, nauram; ket gapu ta awan ti ramutna, nalaylay.
7 Ket nagtinnag ti dadduma iti tengnga dagiti siit, ket dimmakkel dagiti siit, ket inleppesda, ket awan ti bungana.
8 Ket ti dadduma natinnag iti nasayaat a daga, ket nagbungada a nagtubo ken immadu; ket nangipasngay, dadduma tallopulo, ken innem a pulo, ken dadduma sangagasut.
9 Kinunana kadakuada, Ti addaan lapayag a dumngeg, dumngeg koma.
10 Idi agmaymaysa, dagiti adda iti aglawlawna a kaduana dagiti sangapulo ket dua indawatda kenkuana ti pangngarig.
11 Ket kinunana cadacuada, Naited cadacayo a mangammo iti palimed ti pagarian ti Dios: ngem cadagiti adda iti ruar, maaramid amin dagitoy a banbanag cadagiti pangngarig.
12 Tapno makakitada iti pannakakitada, ket saanda a madlaw; ket iti panagdengngeg mabalinda a mangngeg, ket dida maawatan; amangan no iti aniaman a kanito makomberteda, ket mapakawan kadakuada dagiti basbasolda.
13 Kinunana kadakuada, Diyo kadi ammo daytoy a pangngarig? ket kasano ngarud a maammuanyo amin a pangngarig?
14 Ti agmulmula imulana ti sao.
15 Ket dagitoy isuda iti igid ti dalan, a nakaimulaan ti sao; ngem inton nangngegda, umay a dagus ni Satanas, ket ikkatenna ti sao a naimula iti pusoda.
16 Ket dagitoy met dagiti naimula iti nabato a daga; nga, inton nangngegda ti sao, dagus nga awatenda dayta buyogen ti rag-o;
17 Ket awan ti ramutda iti bagbagida, ket iti casta agibturda no di iti apagbiit: kalpasanna, no tumaud ti rigat wenno pannakaidadanes maigapu iti sao, dagus a masairda.
18 Ket dagitoy dagiti naimula iti tengnga dagiti siit; kas iti dumngeg iti sao, .
19 Ket dagiti pakaseknan iti daytoy a lubong, ken ti panangallilaw iti kinabaknang, ken dagiti derrep ti dadduma a banbanag a sumsumrek, ti mangleppes iti sao, ket agbalin a di agbunga.
20 Ket dagitoy dagiti naimula iti nasayaat a daga; kas kadagiti dumngeg iti sao, ket umawat, ken mangpataud iti bunga, dadduma iti tallopulo, dadduma innem a pulo, ken dadduma iti sangagasut.
21 Ket kinunana cadacuada, Naiyeg kadi ti maysa a kandela tapno maikabil iti sirok ti kaldero wenno iti sirok ti kama? ken saan a maikabil iti kandelero?
22 Ta awan ti nailemmeng a saan a maiparangarang; saan met a nalimed ti aniaman a banag, no di ket tapno dumteng dayta iti ballasiw-taaw.
23 No adda lapayag ti asinoman a dumngeg, dumngeg koma.

24 Ket kinunana cadacuada, Agannadcayo no ania ti
mangngegyo: no ania ti rukodyo, marukodto cadacayo: ket
cadacayo a dumngeg maitedto ti ad-adu pay.
25 Ta ti addaan, maitedto kenkuana: ket ti awanan,
maikkatto kenkuana ti adda kenkuana.
26 Ket kinunana, Kasta met ti pagarian ti Dios, a kasla
mangipuruak ti maysa a tao iti bukel iti daga;
27 Ket no maturog, ken bumangon iti rabii ken aldaw, ket
ti bukel agtubo ken dumakkel, dina ammo no kasano.
28 Ta ti daga agbunga iti bagina; umuna ti tadem,
kalpasanna ti lapayag, kalpasanna ti napno a mais iti
lapayag.
29 Ngem inton mairuar ti bunga, dagus nga ikabilna ti
kawar, agsipud ta dimtengen ti panagani.
30 Ket kinunana, Ania ti pangyarigtayo iti pagarian ti Dios?
wenno iti ania a panangidilig iti pangidiligtayo?
31 Kasla bukel ti mustasa, a no maimula iti daga, basbassit
ngem iti amin a bukel nga adda iti daga.
32 Ngem no maimula, dumakkel, ket agbalin a dakdakkel
ngem iti amin a ruot, ken agtubo kadagiti dadakkel a sanga;
tapno dagiti tumatayab iti tangatang agdagusda iti sirok ti
anniniwanna.
33 Ket babaen iti adu a kakasta a pangngarig insaona ti sao
kadakuada, kas iti kabaelanda a mangngeg.
34 Ngem saan a nagsao kadakuada nga awan ti pangngarig:
ket idi agmaymaysada, inlawlawagna amin a banag
kadagiti adalanna.
35 Iti dayta met la nga aldaw, idi dimtengen ti rabii,
kinunana kadakuada, Bumallasiwtayo iti bangir.
36 Ket idi pinapanawda ti bunggoy, innalada isuna bayat ti
kaaddana iti barko. Ket adda met dagiti dadduma a babassit
a barko a kaduana.
37 Ket timmaud ti dakkel a bagyo ti angin, ket dagiti
dalluyon ti nangdungpar iti barko, isu a napno itan.
38 Ket adda idi iti likud ti barko, matmaturog iti unan: ket
riniingda, ket kinunada kencuana, Maestro, saanmo kadi a
maseknan a madadaelkami?
39 Ket timmakder, ket tinubngarna ti angin, ket kinunana
iti baybay, Kappia, agtalnakayo. Ket nagsardeng ti angin,
ket adda dakkel a kinatalna.
40 Ket kinunana cadacuada, Apay a mabutengcayo unay?
kasano nga awan ti pammatiyo?
41 Nagbutengda unay, ket nagkinnaawatanda, Ania a kita ti
tao daytoy, nga uray ti angin ken baybay agtulnogda
kenkuana?

KAPITULO 5

1 Ket dimtengda iti bangir ti baybay, iti daga dagiti
Gadareno.
2 Ket idi rimmuar iti barko, dagus a sinabat ti maysa a tao
nga addaan iti narugit nga espiritu manipud kadagiti tanem.
3 Isu ti nagnaedanna iti tengnga dagiti tanem; ket awan ti
tao a makaigalut kenkuana, saan, a saan a babaen kadagiti
kawar.
4 Agsipud ta masansan a naigalut isuna kadagiti kawar ken
kawar, ket dagiti kawar napigisda, ket naburak dagiti kawar:
awan met ti asinoman a makaamo kenkuana.
5 Ket kanayon, iti rabii ken aldaw, isu ket adda kadagiti
bantay, ken kadagiti tanem, nga agsangsangit, ken
mangputed iti bagina babaen kadagiti bato.
6 Ngem idi nakitana ni Jesus iti adayo, timmaray ken
nagdaydayaw kenkuana.
7 Ket impukkawna iti napigsa a timek, ket kinunana, Ania
ti pakainaigak kenka, Jesus, sika nga Anak ti Kangatuan a
Dios? Ikarkararagko kenka babaen ti Dios, a dinak
parigaten.
8 Ta kinunana kencuana, Rummuarka iti tao, narugit nga
espiritu.
9 Insaludsodna kenkuana, Ania ti naganmo? Ket
simmungbat, a kunkunana, Ti naganko ket Legion: ta
adukami.
10 Nagpakaasi unay kenkuana a saanna ida a papanawen
manipud iti away.
11 Ita adda idi iti asideg dagiti bantay ti dakkel a pangen
dagiti baboy nga agtartaraken.
12 Ket amin dagiti sairo nagpakaasida kenkuana, a
kunkunada, Ibaonnakami kadagiti baboy, tapno
makastrekkami kadakuada.
13 Ket dagus nga impalubos ni Jesus ida. Ket dagiti narugit
nga espiritu rimmuarda, ket simrekda cadagiti baboy: ket ti
pangen nagtarayda a sipipigsa iti narangkis a disso nga
agturong iti baybay, (agarup dua ribuda;) ket nalemmengda
iti baybay.
14 Ket dagiti mangtartaraken kadagiti baboy nagtalawda,
ket insalaysayda dayta idiay siudad ken iti away. Ket
rimmuarda tapno kitaenda no ania dayta a naaramid.
15 Ket immayda ken Jesus, ket nakitada daydiay naluganan
ti sairo, ken addaan iti legion, a situtugaw, ken nakawesan,
ken nalinteg ti panunotna: ket nagbutengda.
16 Ket dagiti nakakita iti daytoy imbagada kadakuada no
kasano ti napasamak iti daydiay naluganan ti sairo, ken
kasta met maipapan kadagiti baboy.
17 Ket rinugianda nga ikararag kenkuana a pumanaw iti
igid ti baybayda.
18 Idi simrek iti barko, inkararag ti naluganan ti sairo tapno
makikadua koma kenkuana.
19 Nupay kasta, saan a pinalubosan ni Jesus, ngem
kinunana kenkuana, Agawidka kadagiti gagayyemmo, ket
ibagam kadakuada no kasano kadakkel ti inaramid ti Apo
para kenka, ken naasian kenka.
20 Ket pimmanaw, ket rinugianna nga ipakaammo idiay
Decapolis no kasano dagiti naindaklan a banbanag nga
inaramid ni Jesus para kenkuana: ket amin a tattao
nagsiddaawda.
21 Ket idi limmasat manen ni Jesus babaen ti barko nga
agturong iti bangir, adu a tattao ti naguummong kenkuana:
ket asideg isuna iti baybay.
22 Ket, adtoy, umay ti maysa kadagiti agtuturay iti
sinagoga, ni Jairo nga agnagan; ket idi nakitana isuna,
natinnag iti sakana, .
23 Ket nagpakaasi kencuana iti kasta unay, a kunkunana,
Ti bassit nga anakko a babai agid-idda iti pungto ti
ipapatay: pangngaasim, umayka ket iparabawmo dagiti
imam kenkuana, tapno umimbag isuna; ket agbiagto isuna.
24 Ket ni Jesus nakikuyog kencuana; ket adu a tattao ti
simmurot kencuana, ket pinagdudupudopda.
25 Ket maysa a babai, nga addaan iti dara iti sangapulo ket
dua a tawen.
26 Ket nagsagaba iti adu a banag gapu iti adu a
mangngagas, ket binusbosna amin nga adda kenkuana, ket
awan ti simmayaat, no di ket kimmaro, .

27 Idi nangngegna ti maipapan ken Jesus, immay iti pagkargaan iti likudan ket sinagidna ti kawesna.
28 Ta kinunana, No sagidenko laeng ti kawesna, umimbagakto."
29 Ket dagus a nagmaga ti ubbog ti darana; ket nariknana iti bagina a naagasan iti dayta a saplit.
30 Ket ni Jesus, a dagus nga ammona iti bagina a rimmuar kenkuana ti kinaimbag, inturongna isuna iti pagkargaan, ket kinunana, Siasino ti nangsagid kadagiti kawesko?
31 Ket dagiti adalanna kinunada kencuana, Makitam ti bunggoy nga agdudupudop kenca, ket ibagbagam, Siasino ti nangsagid caniac?
32 Ket timmaliaw iti aglawlaw tapno makitana ti nangaramid iti daytoy a banag.
33 Ngem ti babai a mabuteng ken agpigpigerger, ta ammona ti napasamak kenkuana, immay ket nagruknoy iti sanguananna, ket imbagana kenkuana ti amin a kinapudno.
34 Ket kinunana kencuana, Anac, ti pammatim ti nangpaimbag kencuana; mapanka a sitatalna, ket agpaimbagka iti saplitmo.
35 Bayat nga agsasao pay laeng, adda sumagmamano a naggapu iti agturay iti balay ti sinagoga a nagkuna, Natayen ti anakmo a babai: apay nga ad-adda pay a riribormo ti Maestro?
36 Apaman a nangngeg ni Jesus ti sao a naisao, kinunana iti agturay iti sinagoga, Dika agbuteng, mamati laeng.
37 Ket awan ti pinalubosanna a sumurot kenkuana, malaksid kada Pedro, Santiago, ken Juan a kabsat ni Santiago.
38 Ket immay iti balay ti agturay iti sinagoga, ket nakitana ti riribuk, ken dagidiay agsangsangit ken agsangsangit iti kasta unay.
39 Ket idi simrek, kinunana cadacuada, Apay nga agsangit ken agsangsangitcayo? saan a natay ti balasang, no di ket matmaturog.
40 Ket kinatawaanda isuna a manglais. Ngem idi inruarna amin ida, alaenna ti ama ken ti ina ti balasang, ken dagiti kaduana, ket sumrek iti nakaiddaan ti balasang.
41 Ket iniggamanna ti ima ti balasang ket kinunana kencuana, Talita cumi; a kayatna a sawen, "Balasang, kunak kenka, tumakderka."
42 Ket dagus a timmakder ti balasang, ket nagna; ta agtawen isuna iti sangapulo ket dua. Ket nasdaawda iti dakkel a panagsiddaaw.
43 Ket binilinna ida a nainget nga awan ti tao a makaammo iti dayta; ket imbilinna nga adda maited kenkuana a kanenna.

KAPITULO 6

1 Ket rimmuar manipud sadiay, ket immay iti bukodna a pagilian; ket sumurot kenkuana dagiti adalanna.
2 Ket idi dimteng ti aldaw a panaginana, rinugianna ti mangisuro iti sinagoga: ket adu a dumngeg kencuana nagsiddaawda, a kunkunada, "Sadino ti naggapuan daytoy a tao dagitoy a banag? ket ania a kinasirib daytoy a naited kenkuana, nga uray dagiti kasta a naindaklan nga aramid ket inaramid babaen kadagiti imana?
3 Saan kadi a daytoy ti karpintero, anak ni Maria, kabsat da Santiago, Jose, Juda, ken Simon? ket saan kadi a kaduatayo ditoy dagiti kakabsatna a babbai? Ket nasakitda kenkuana.
4 Ngem kinuna ni Jesus kadakuada, Ti mammadto saan nga awanan iti dayaw, no di ket iti bukodna a pagilian, kadagiti kabagianna, ken iti bukodna a balay.
5 Ket awan ti maaramidanna sadiay a nabileg nga aramid, malaksid no inkabilna dagiti imana iti sumagmamano a masakit a tattao, ket pinaimbagna ida.
6 Ket nagsiddaaw gapu iti saanda a panamati. Ket naglikmut kadagiti purok, a mangisursuro.
7 Ket inayabanna dagiti sangapulo-ket-dua, ket rinugianna nga ibaon ida iti sagdudua; ket inikkanna ida iti pannakabalin kadagiti narugit nga espiritu;
8 Ket binilinna ida nga awan ti alaenda iti panagdaliasatda, malaksid iti sarukod laeng; awan ti scrip, awan tinapay, awan kuarta iti pitakada:
9 Ngem agsapatoskayo iti sandalias; ken saan nga agkawes iti dua a kabal.
10 Ket kinunana kadakuada, Iti ania man a lugar a sumrekka iti maysa a balay, agtalinaedkayo sadiay agingga a pumanawkayo iti dayta a lugar.
11 Ket siasinoman a saan nga umawat kadakayo, wenno dumngeg kadakayo, inton pumanawkayo sadiay, ikkatenyo ti tapok iti sirok dagiti sakayo kas pammaneknek maibusor kadakuada. Pudno kunak kadakayo, Ad-adda a maanusan ti Sodoma ken Gomorra iti aldaw ti panangukom, ngem iti dayta a siudad.
12 Ket rimmuarda, ket inkasabada nga agbabawi dagiti tao.
13 Ket pinaruarda ti adu a sairo, ket pinulotanda iti lana ti adu a masakit, ket pinaimbagda ida.
14 Ket nangngeg ni ari Herodes ti maipapan kenkuana; (ta nasaknap ti naganna:) ket kinunana, Ni Juan a Mammautisar ket nagungar manipud kadagiti natay, ket ngarud dagiti naindaklan nga aramid iparangarangda kenkuana.
15 Kinuna ti dadduma, Ni Elias. Ket dagiti dadduma kinunada, A maysa daytoy a profeta, wenno kas maysa kadagiti profeta.
16 Ngem idi nangngeg ni Herodes, kinunana, Ni Juan, a pinutolko.
17 Ta ni Herodes met laeng ti nangibaon ket tiniliwna ni Juan, ket ingalutna isuna iti pagbaludan maigapu ken Herodias, asawa ni Felipe a kabsatna: ta inkallaysana isuna.
18 Ta kinuna idi ni Juan ken Herodes, Saan a nainkalintegan a maaddaanka iti asawa ti kabsatmo.
19 Gapuna, nagriri ni Herodias kenkuana, ket kayatna koma a patayen; ngem dina kabaelan:
20 Ta nagbuteng ni Herodes ken ni Juan, ta ammona nga isu ket nalinteg a tao ken nasantuan, ket salimetmetanna isuna; ket idi nangngegna isuna, adu ti inaramidna, ket siraragsak a nangngegna.
21 Ket idi dimteng ti nasayaat nga aldaw, inaramid ni Herodes iti aldaw ti panagkasangayna iti pangrabii kadagiti appona, nangato a kapitan, ken panguluen ti Galilea;
22 Ket idi simrek ti anak a babai ti nasao a Herodias, ket nagsala, ket naay-ayo ni Herodes ken dagiti nakitugaw kenkuana, kinuna ti ari iti balasang, Dawatem kaniak ti aniaman a kayatmo, ket itedko kenka.
23 Ket insapatana kencuana, Aniaman ti dawatem caniac, itedco kenca, agingga iti kagudua ti pagariac.
24 Rimmuar, ket kinunana ken ni inana, Ania ti dawatek? Ket kinunana, Ti ulo ni Juan a Mammautisar.

25 Nagdardaras a simrek iti ari, ket indawatna, a kunkunana, Kayatko nga itedmo kaniak ti ulo ni Juan a Mammautisar.
26 Ket nagladingit unay ti ari; kaskasdi gapu iti sapatana, ken gapu kadakuada a nakitugaw kenkuana, dina inlaksid isuna.
27 Dagus a nangibaon ti ari iti maysa a berdugo, ket imbilinna a maiyeg ti ulona: ket napan ket pinugotna ti ulona idiay pagbaludan.
28 Ket inyegna ti ulona iti kaldero, ket intedna iti balasang: ket ti balasang intedna ken inana.
29 Ket idi nangngeg dagiti adalanna, immayda ket innalada ti bangkayna, ket inkabilda iti tanem.
30 Naguummong dagiti apostol ken ni Jesus, ket imbagada kenkuana ti amin a banag, no ania ti inaramidda ken no ania ti insuroda.
31 Ket kinunana cadacuada, Umaycayo met laeng iti langalang a disso, ket aginanakayo iti apagbiit: ta adu ti umay ken mapan, ket awan ti paglinglingayanda a mangan.
32 Ket pimmanawda iti maysa a desierto a disso babaen ti barko a pribado.
33 Ket nakita dagiti tao ida a pumanaw, ket adu ti naam-ammo kenkuana, ket nagtarayda sadiay manipud iti amin a siudad, ket naparmekda ida, ket naguummongda kenkuana.
34 Ket ni Jesus, idi rimmuar, nakitana ti adu a tattao, ket naasian cadacuada, agsipud ta kaslada karnero nga awanan pastor: ket rinugianna nga insuro ida iti adu a banbanag.
35 Ket idi nalpasen ti aldaw, immay dagiti adalanna kencuana ket kinunada, Daytoy ket maysa a let-ang, ket ita ti tiempo adayon.
36 Papanawen ida, tapno mapanda iti away iti aglawlaw, ken kadagiti purok, ket gumatangda iti tinapay: ta awan ti kanenda.
37 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Itedyo ida a mangan. Ket kinunada kenkuana, Mapantayo kadi gumatang iti dua gasut a sensilio a tinapay ket itedtayo ida a kanenda?
38 Kinunana kadakuada, Mano a tinapay ti adda kadakayo? inka kitaen. Ket idi naammuanda, kunada, Lima, ken dua nga ikan.
39 Ket binilinna ida a pagtugawenda amin a bunggoy iti rabaw ti berde a ruot.
40 Ket nagtugawda a nagsasaruno, ginasut, ken limapulo.
41 Ket idi innalana dagiti lima a tinapay ken ti dua nga ikan, timmangad iti langit, ket binendisionanna, ken pinispisina dagiti tinapay, ket intedna ida kadagiti adalanna tapno ikabilda iti sangoanda; ket dagiti dua nga ikan biningayna kadakuada amin.
42 Ket nanganda amin, ket nabsogda.
43 Nangurnongda iti sangapulo ket dua a basket a napno kadagiti pirsay ken ikan.
44 Agarup lima ribu a lallaki dagiti nangan iti tinapay.
45 Ket dagus a pinilitna dagiti adalanna a sumrek iti barko, ken mapan iti bangir nga umun-una nga agturong idiay Betsaida, bayat a pinapanawna dagiti tattao.
46 Ket idi pinapanawna ida, pimmanaw iti maysa a bantay tapno agkararag.
47 Ket idi rumabiin, ti barko adda iti tengnga ti baybay, ket isu laeng ti adda iti daga.
48 Ket nakitana ida nga agbambannog iti panaggaud; ta ti angin simmusor cadacuada: ket iti agarup maikapat a panagbantay ti rabii umay cadacuada, a magmagna iti baybay, ket kayatna koma a lumabas cadacuada.
49 Ngem idi nakitada isuna a magmagna iti rabaw ti baybay, impagarupda nga espiritu dayta, ket impukkawda.
50 Ta nakitada amin isuna, ket nariribukda. Ket dagus a nakisarita cadacuada, ket kinunana cadacuada, Agrag-ocayo: siac. dikay agbuteng.
51 Ket simmang-at kadakuada iti barko; ket nagsardeng ti angin: ket nagsiddaawda unay iti bagbagida, ken nagsiddaawda.
52 Ta saanda nga inkonsiderar ti milagro dagiti tinapay: ta natangken ti pusoda.
53 Ket idi limmabasda, dimtengda iti daga ti Genesaret, ket immayda iti igid ti baybay.
54 Ket idi rimmuarda iti barko, dagus a naam-ammoda isuna.
55 Ket nagtarayda iti intero a rehion iti aglawlaw, ket rinugianda nga awiten dagiti masaksakit kadagiti kama, iti nangngegda nga ayanna.
56 Ket sadinoman ti iseserrekna, kadagiti purok, wenno siudad, wenno away, impaiddada dagiti masakit kadagiti kalsada, ket impakaasida kencuana a sagidenda no dayta laeng ti beddeng ti kawesna: ket amin a nangsagid kencuana napaimbagda.

KAPITULO 7

1 Kalpasanna, naguummong kenkuana dagiti Fariseo ken sumagmamano nga eskriba, a naggapu idiay Jerusalem.
2 Ket idi nakitada ti sumagmamano nga adalanna a mangmangan iti tinapay babaen kadagiti narugit, kayatna a sawen, babaen kadagiti di nabugguan, nga ima, nasarakanda ti biddut.
3 Ta dagiti Fariseo ken amin a Judio, malaksid no masansan a bugguanda dagiti imada, saanda a mangan, a salimetmetanda ti tradision dagiti panglakayen.
4 Ket no aggapuda iti tiendaan, malaksid no agbuggoda, saanda a mangan. Ket adu pay a banag nga inawatda nga iggaman, kas iti panagbuggo kadagiti kopa, ken banga, gambang a banga, ken dagiti lamisaan.
5 Kalpasanna, sinaludsod dagiti Fariseo ken eskriba kenkuana, Apay a dida magna dagiti adalam a maitunos iti tradision dagiti panglakayen, no di ket manganda iti tinapay babaen kadagiti di nabugguan nga ima?
6 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Nasayaat ti panangipadto ni Isaias maipapan kadakayo nga aginsisingpet, kas naisurat, Daytoy nga ili dayawendak babaen kadagiti bibigda, ngem adayo kaniak ti pusoda.
7 Nupay kasta, awan mamaayna ti panagdaydayawda kaniak, nga isursuroda dagiti bilin dagiti tattao gapu kadagiti doktrina.
8 Ta inlaksidyo ti bilin ti Dios, salimetmetanyo ti tradision dagiti tattao, a kas iti panagbuggo kadagiti banga ken kopa: ken adu pay a kastoy ti ar-aramidenyo.
9 Ket kinunana kadakuada, Naan-anay a laksidenyo ti bilin ti Dios, tapno salimetmetanyo ti bukodyo a tradision.
10 Ta kinuna ni Moises, Padayawam ni amam ken ni inam; ken, Siasinoman a mangilunod iti ama wenno ina, matay koma.
11 Ngem kunayo, No ti maysa a tao kunaenna iti amana wenno inana, Ni Corban, kayatna a sawen, sagut, babaen iti

aniaman a magunggonaanka kaniak; mawayawayaanto isuna.
12 Ket saanyo nga ipalubos nga agaramid iti nasken para iti amana wenno iti inana;
13 Pagbalinenyo nga awan serserbi ti sao ti Dios babaen iti tradisionyo, nga intedyo: ket adu a kastoy ti ar-aramidenyo.
14 Ket idi inayabanna amin dagiti tattao kencuana, kinunana cadacuada, Dumngeg caniac tunggal maysa cadacayo, ket maawatanyo.
15 Awan ti aniaman nga aggapu iti ruar ti tao, a ti iseserrek kenkuana ket mabalin a mangrugit kenkuana: ngem dagiti banbanag a rummuar kenkuana, isuda ti mangtulaw iti tao.
16 No adda lapayag ti asinoman a dumngeg, dumngeg koma.
17 Idi simrek iti balay manipud kadagiti tattao, dinamag dagiti adalanna maipapan iti pangngarig.
18 Ket kinunana cadacuada, Awan cadacayo met aya ti pannakaawat? Saanyo kadi a madlaw a ti aniaman a banag manipud ruar a sumrek iti tao, saanna a mabalin a rugitan;
19 Agsipud ta saan a sumrek iti pusona, no di ket iti tian, ket rummuar iti danum, a mangdalus iti amin a taraon?
20 Ket kinunana, Daydiay rummuar iti tao, isu ti mangtulaw iti tao.
21 Ta manipud iti uneg, iti puso dagiti tattao, rummuar dagiti dakes a pampanunot, pannakikamalala, pannakiabig, pammapatay.
22 Dagiti panagtakaw, kinaagum, kinadakes, panangallilaw, kinadakes, dakes a mata, panagtabbaaw, kinatangsit, kinamaag.
23 Amin dagitoy a dakes a banbanag ket aggapu iti uneg, ket mangrugitda iti tao.
24 Ket manipud sadiay timmakder, ket napan iti beddeng ti Tiro ken Sidon, ket simrek iti maysa a balay, ket kayatna nga awan ti tao a makaammo iti dayta: ngem saan a mabalin a mailemmeng.
25 Ta maysa a babai, nga addaan iti narugit nga espiritu ti ubing a babai, nangngegna ti maipapan kenkuana, ket immay ket nagruknoy kadagiti sakana.
26 Ti babai ket maysa a Griego, maysa a taga Sirofenicia iti nasion; ket impakaasina kenkuana nga ibellengna ti sairo manipud iti balasangna.
27 Ngem kinuna ni Jesus kenkuana, Umuna koma a mapnek dagiti ubbing, ta saan a maitutop nga alaen ti tinapay dagiti ubbing ket ibelleng kadagiti aso.
28 Ket simmungbat ket kinunana kencuana, Wen, Apo: kaskasdi a dagiti aso iti sirok ti lamisaan manganda iti rugit dagiti ubbing.
29 Ket kinunana kencuana, Gapu iti daytoy a sasao inka; rimmuar ti diablo iti anakmo a babai.
30 Ket idi nakadanon iti balayna, nasarakanna ti sairo a rimmuar, ken ti balasangna a nakaidda iti kama.
31 Ket manen, a pimmanaw manipud iti aplaya ti Tiro ken Sidon, dimteng iti baybay ti Galilea, iti tengnga dagiti aplaya ti Decapolis.
32 Ket inyegda kencuana ti maysa a tuleng, ken adda lapped iti panagsaona; ket agpakaasida kenkuana nga ikabilna ti imana kenkuana.
33 Ket inyadayona isuna manipud iti bunggoy, ket inkabilna dagiti ramayna kadagiti lapayagna, ket intuprana, ken sinagidna ti dilana;
34 Ket timmangad iti langit, nagsennaay, ket kinunana kencuana, Efata, kayatna a sawen, Lumakadka.
35 Ket dagus a naluktan dagiti lapayagna, ket naluktan ti tali ti dilana, ket nagsao a nalawag.
36 Ket binilinna ida a saanda nga ibaga iti siasinoman: ngem no ad-adda a binilinna ida, ad-adda nga ad-adda nga impablaakda dayta;
37 Nagsiddaawda, a kunkunada, Nasayaat ti inaramidna amin a banag: pagdengngegna dagiti tuleng ken agsao dagiti umel.

KAPITULO 8

1 Kadagidi nga aldaw gapu ta adu unay ti bunggoy, ket awan ti makan, inayaban ni Jesus dagiti adalanna ket kinunana kadakuada.
2 Maasianak iti bunggoy, agsipud ta tallo nga aldawen a nakikadua kaniak, ket awan ti kanenda.
3 Ket no papanawek ida nga agayuno nga agturong kadagiti bukodda a balbalay, mabannogdanto iti dalan: ta immay dagiti nadumaduma kadakuada manipud adayo.
4 Insungbat dagiti adalanna: "Sadino ti pakapennekan ti maysa a tao kadagitoy a lallaki iti tinapay ditoy let-ang?
5 Insaludsodna kadakuada, Mano a tinapay ti adda kadakayo? Ket kinunada, Pito.
6 Ket binilinna dagiti tattao nga agtugawda iti daga: ket innalana dagiti pito a tinapay, ket nagyaman, ket pinisangna, ket intedna cadagiti adalanna tapno ikabilda iti sangoanda; ket insaadda ida iti sangoanan dagiti tao.
7 Addaanda iti sumagmamano a babassit nga ikan: ket binendisionanna, ket imbilinna nga ikabilda met ida iti sangunanda.
8 Iti casta nanganda, ket nabussogda: ket innalada ti pito a basket ti nabati a karne.
9 Agarup uppat a ribu dagiti nangan: ket pinapanawna ida.
10 Ket dagus a simrek iti barko a kaduana dagiti adalanna, ket dimteng kadagiti paset ti Dalmanuta.
11 Ket rimmuar dagiti Fariseo, ket rinugianda ti nakipatang kencuana, nga agsapsapulda kenkuana iti pagilasinan manipud langit, a mangsulisog kenkuana.
12 Ket nagsennaay iti nauneg iti espirituna, ket kinunana, Apay a sapsapulen daytoy a kaputotan ti pagilasinan? pudno kunak kadakayo, Awanto ti maited a pagilasinan iti daytoy a kaputotan.
13 Pinanawanna ida, ket simrek manen iti barko pimmanaw iti bangir.
14 Ita, nalipatan dagiti adalan ti mangala iti tinapay, ken saanda a naikuyog iti barko iti nasursurok ngem maysa a tinapay.
15 Binilinna ida, a kinunana, Agannadkayo, agannadkayo iti lebadura dagiti Fariseo ken iti lebadura ni Herodes.
16 Nagsusupiatda, a kunkunada, Gapu ta awan ti tinapaymi.
17 Ket idi naammuan ni Jesus, kinunana cadacuada, Apay nga agrasoncayo, agsipud ta awan ti tinapayyo? saanyo pay a madlaw, wenno maawatan? timmangken pay kadi ti pusom?
18 Gapu ta adda matayo, saanyo kadi a makita? ket no adda lapayagyo, saanyo a dumngeg? ket saanyo kadi a malagip?
19 Idi pinigisko ti lima a tinapay iti lima ribu, mano a basket a napno kadagiti pirsay ti inurnongyo? Kunada kenkuana, Sangapulo ket dua.

20 Ket idi dagiti pito iti tengnga ti uppat a ribu, mano a basket a napno kadagiti pirsay ti inurnongyo? Ket kinunada, Pito.
21 Kinunana kadakuada, Kasano a saanyo a maawatan?
22 Ket immay isuna idiay Betsaida; ket inyegda kenkuana ti maysa a bulsek, ket nagpakaasida kenkuana a sagidenna.
23 Ket iniggamanna ti ima ti bulsek, ket inturongna iti ruar ti ili; ket idi natuprana dagiti matana, ket inkabilna dagiti imana kenkuana, dinamagna kenkuana no adda makitana.
24 Ket timmangad ket kinunana, Makitak dagiti tattao a kasla kayo, a magmagna.
25 Kalpasan dayta inkabilna manen dagiti imana kadagiti matana, ket pinagtangadna: ket napaimbag, ket nakitana a nalawag ti tunggal maysa.
26 Ket pinapanawna isuna iti balayna, a kunkunana, Dika mapan iti ili, wenno ibaga iti asinoman iti ili.
27 Ket ni Jesus rimmuar ken dagiti adalanna, cadagiti ili ti Cesarea a Filipos: ket iti dalan dinamagna cadagiti adalanna, a kinunana cadacuada, Siasino ti ibagbaga dagiti tattao a siac?
28 Insungbatda, Juan a Mammautisar: ngem kuna ti dadduma, Elias; ken dadduma, Maysa kadagiti profeta.
29 Ket kinunana cadacuada, Ngem siasino ti ibagbagayo? Ket ni Pedro simmungbat ket kinunana kencuana, Sika ti Cristo.
30 Ket binilinna ida a saanda nga ibaga iti asinoman ti maipapan kenkuana.
31 Ket rinugianna nga insuro ida, a masapul nga agsagaba ti Anak ti tao iti adu a banbanag, ket laksiden dagiti panglakayen, ken dagiti panguluen a papadi, ken eskriba, ket mapapatay, ket kalpasan ti tallo nga aldaw agungar.
32 Ket imbagana dayta a sasao a sipapanayag. Ket innala ni Pedro, ket rinugianna a tubngaren.
33 Ngem idi timmaliaw ken kinitana dagiti adalanna, tinubngarna ni Pedro, a kunkunana, “ Umanganka iti likudak, Satanas, ta saanmo a nanam-ay dagiti banag a nagtaud iti Dios, no di ket dagiti bambanag a nagtaud iti tao.”
34 Ket idi inayabanna dagiti tattao kencuana agraman dagiti adalanna, kinunana cadacuada, Siasinoman a mayat a sumurot caniac, tallikudanna ti bagina, ket alaenna ti krusna ket sumurot caniac.
35 Ta siasinoman a mayat a mangisalakan iti biagna mapukawnanto; ngem siasinoman a mapukawna ti biagna gapu kaniak ken iti ebanghelio, isu met laeng ti mangisalakan iti daytoy.
36 Ta ania ti magunggona ti tao, no magun-odna ti intero a lubong, ket mapukawna ti bukodna a kararua?
37 Wenno ania ti ited ti tao a kasukat ti kararuana?
38 Siasinoman ngarud a mabain kaniak ken kadagiti sasaok iti daytoy mannakikamalala ken managbasol a kaputotan; gapu met kenkuana mabainto ti Anak ti Tao, inton umay iti dayag ni Amana a kaduana dagiti nasantoan nga anghel.

KAPITULO 9

1 Ket kinunana cadacuada, Pudno kunak cadacayo, adda sumagmamano cadacuada nga agtaktakder ditoy, a saandanto a makaraman iti ipapatay, agingga a dida makita ti pagarian ti Dios nga umay buyogen ti pannakabalin.
2 Ket kalpasan ti innem nga aldaw, inkuyog ni Jesus da Pedro, Santiago, ken Juan, ket inturongna ida iti nangato a bantay a nagsisinada: ket isu nabaliwan ti langana iti sanguanda.
3 Ket nagsilnag ti kawesna, a napudaw unay a kas iti niebe; isu nga awan ti fuller ditoy daga a makapudaw kadakuada.
4 Ket nagparang kadakuada ni Elias a kadua ni Moises: ket makisarsaritada ken Jesus.
5 Simmungbat ni Pedro ket kinunana ken Jesus, Maestro, nasayaat no addatayo ditoy: ket mangaramidtayo iti tallo a tabernakulo; maysa para kenka, ken maysa para ken Moises, ken maysa para ken Elias.
6 Ta dina ammo no ania ti ibagana; ta nakaro ti butengda.
7 Ket adda ulep a nanglinong kadakuada: ket rimmuar ti timek manipud iti ulep, a kunkunana, Daytoy ti dungdungnguek nga Anak: denggem isuna.
8 Ket kellaat, idi kimmitada iti aglawlaw, awanen ti nakitada a tao, malaksid laeng ken Jesus a kaduada.
9 Ket bayat ti panagbabada manipud iti bantay, binilinna ida a saanda nga ibaga iti asinoman no ania dagiti banag a nakitada, agingga a nagungar ti Anak ti Tao manipud kadagiti natay.
10 Ket insalimetmetanda dayta a sasao iti bagbagida, nga agsinnumbangirda no ania ti rumbeng a kaipapanan ti panagungar manipud kadagiti natay.
11 Insaludsodda kenkuana, a kunkunada, Apay nga ibaga dagiti eskriba a masapul nga umuna nga umay ni Elias?
12 Ket simmungbat ket kinunana cadacuada, Pudno nga umay nga umuna ni Elias ket isublina amin a banbanag; ket no kasano a naisurat maipapan iti Anak ti tao, a masapul nga agsagaba iti adu a banbanag, ken madadael.
13 Ngem kunak kadakayo, Pudno nga immay ni Elias, ket inaramidda kenkuana ti aniaman a nailistada, kas naisurat maipapan kenkuana.
14 Ket idi dimteng kadagiti adalanna, nakitana ti adu a tattao iti aglawlawda, ken dagiti eskriba a makipagsusupiat kadakuada.
15 Dagus nga amin dagiti tattao, idi nakitada isuna, nasdaawda unay, ket nagtarayda nga immasideg kenkuana.
16 Insaludsodna kadagiti eskriba, Ania ti saludsodyo kadakuada?
17 Ket simmungbat ti maysa kadagiti bunggoy ket kinunana, Maestro, inyegko kenka ti anakko, nga addaan iti umel nga espiritu;
18 Ket sadinoman nga alaenna isuna, rugitanna: ket agbura, ken agngaretnget kadagiti ngipenna, ken agpigket; ket dida kabaelan.
19 Simmungbat kenkuana, ket kinunana, O awan pammatina a kaputotan, kasano kabayag ti kaaddak kadakayo? kasano kabayag nga ipalubosko kenka? iyegmo kaniak.
20 Ket inyegda kencuana: ket idi nakitana isuna, dagus a rinugi ti espiritu; ket natnag iti daga, ket nagkullayaw nga agburak.
21 Insaludsodna ken amana, Kasano kabayag a dimteng daytoy kenkuana? Ket kinunana, Maipapan iti maysa nga ubing.
22 Ket mamin-adu nga intapuakna isuna iti apuy, ken iti dandanum, tapno dadaelenna: ngem no kabaelam nga aramiden ti aniaman, kaasiannakami, ket tulongannakami.
23 Kinuna ni Jesus kenkuana, No makamatika, posible ti amin a mamati.

24 Ket dagus nga impukkaw ti ama ti ubing, ket kinunana a buyogen ti lulua, Apo, mamatiak; tulongam ti saanko a panamati.
25 Idi nakita ni Jesus nga agtartaray a sangsangkamaysa dagiti tattao, binabalawna ti narugit nga espiritu, a kinunana kenkuana, Umel ken tuleng nga espiritu, ibilinka, rummuarka kenkuana, ket saanen a sumrek kenkuana.
26 Ket ti espiritu impukkawna, ket pinigisna isuna, ket rimmuar kencuana: ket isu casla maysa a natay; isu nga adu ti nagkuna, Isu ket natayen.
27 Ngem iniggaman ni Jesus ti imana ket intag-ayna; ket timmakder.
28 Idi simrek isuna iti balay, sinaludsod dagiti adalanna kenkuana a sililimed, Apay a saanmi a maparuar?
29 Ket kinunana cadacuada, Daytoy a kita mabalin a rummuar babaen ti aniaman, no di ket babaen ti kararag ken panagayunar.
30 Ket pimmanawda sadiay, ket limmasatda iti Galilea; ket dina kayat a maammuan dayta ti asinoman a tao.
31 Ta insurona dagiti adalanna, ket kinunana kadakuada, Ti Anak ti Tao nayawat kadagiti im-ima dagiti tattao, ket patayendanto; ket kalpasan ti pannakapapatayna, agungarto iti maikatlo nga aldaw.
32 Ngem saanda a naawatan dayta a sasao, ket nagbutengda a nagsaludsod kenkuana.
33 Ket dimteng idiay Capernaum: ket idi adda iti balay dinamagna cadacuada, Ania ti nagsusupiatanyo iti dalan?
34 Ngem nagulimekda: ta babaen iti dalan nagsusupiatda, no siasino ti rumbeng a katan-okan.
35 Ket nagtugaw, ket inayabanna dagiti sangapulo ket dua, ket kinunana kadakuada, No ti asinoman agtarigagay nga umuna, isunto ti maudi iti amin, ken adipen ti amin.
36 Ket innalana ti maysa nga ubing, ket insaadna iti tengngada: ket idi inarakupna isuna, kinunana cadacuada.
37 Siasinoman nga umawat iti maysa cadagita nga annak iti naganco, awatennac: ket siasinoman nga umawat caniac, saannac nga awaten, no di ket daydiay nangibaon caniac.
38 Ket ni Juan simmungbat kencuana, a kunkunana, Maestro, nakitami ti maysa a mangparuar kadagiti sairo iti naganmo, ket saannakami a sursuroten.
39 Ngem kinuna ni Jesus, Diyo iparit, ta awan ti tao nga agaramid iti milagro iti naganko, a nalag-an a makasao iti dakes kaniak.
40 Ta ti saan a bumusor kadatayo, adda iti biangtayo.
41 Ta siasinoman a mangted kadakayo iti maysa a kopa ti danum nga inumen iti naganko, gapu ta kukuakayo ni Cristo, pudno kunak kadakayo, saanna a mapukaw ti gunggona.
42 Ket siasinoman a mangsalungasing iti maysa kadagitoy a babassit a mamati kaniak, nasaysayaat no maibitin ti gilingan a bato iti tengngedna, ket maitapuak iti baybay.
43 Ket no ti imam ti mangsalungasing kenka, putdem: nasaysayaat no sumrekka iti biag a baldado, ngem ti dua nga imam a mapan idiay impierno, iti apuy a dinto pulos maiddep.
44 No sadino a saan a matay ti iggesda, ken saan a maiddep ti apuy.
45 Ket no ti sakam ti mangsalungasing kenca, putdem: nasaysayaat no sumrekka a sisasardeng iti biag, ngem ti dua a sakam a maitapuak iti impierno, iti apuy a dinto pulos maiddep.
46 No sadino a saan a matay ti iggesda, ken saan a maiddep ti apuy.
47 Ket no ti matam ti mangsalungasing kenka, ikkatem: nasaysayaat no sumrekka iti pagarian ti Dios babaen ti maymaysa a matam, ngem ti dua a matam a maitapuak iti apuy ti impierno.
48 No sadino a saan a matay ti iggesda, ken saan a maiddep ti apuy.
49 Ta tunggal maysa maasinan iti apuy, ken tunggal daton maasinan iti asin.
50 Nasayaat ti asin: ngem no napukaw ti asin ti kinaapgadna, ania ti pangitemplanyo? Addaankayo iti asin iti bagbagiyo, ket maaddaankayo iti talna iti maysa ken maysa.

KAPITULO 10

1 Ket timmakder isuna manipud sadiay, ket dimteng cadagiti beddeng ti Judea iti adayo a bangir ti Jordan: ket dagiti umili agsaludda manen kencuana; ket, kas iti nakairuamanna, insurona manen ida.
2 Immasideg kenkuana dagiti Fariseo ket dinamagda kenkuana, Maikalintegan kadi ti lalaki a mangikkat iti asawana? mangsulisog kenkuana.
3 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Ania ti imbilin ni Moises kadakayo?
4 Ket kinunada, Pinalubosan ni Moises a mangisurat iti papel de diborsio, ken ibbatanna isuna.
5 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Gapu iti kinatangken ti pusoyo, insuratna kadakayo daytoy a bilin.
6 Ngem manipud idi punganay ti panamarsua, inaramid ida ti Dios a lalaki ken babai.
7 Gapu itoy ti maysa a lalaki panawannanto ti amana ken inana, ket kumpet iti asawana;
8 Ket isuda a dua agbalindanto a maymaysa a lasag: iti kasta saandanto a dua, no di ket maymaysa a lasag.
9 Ti ngarud pinagtipon ti Dios, saan koma a pagsisinaen ti tao.
10 Ket iti balay dinamagda manen kenkuana dagiti adalanna maipapan iti isu met laeng a banag.
11 Ket kinunana kadakuada, Siasinoman a mangikkat iti asawana ken mangasawa iti sabali, makikamalala kenkuana.
12 Ket no ti maysa a babai ikkatenna ti asawana, ket makiasawa iti sabali, makikamalala.
13 Ket inyegda dagiti babassit nga ubbing kencuana, tapno sagidenna ida: ket binabalaw dagiti adalanna dagidiay nangiyeg cadacuada.
14 Ngem idi nakita ni Jesus, saan unay a naay-ayo, ket kinunana kadakuada, Bay-anyo nga umay kaniak dagiti ubbing, ket saanyo ida nga iparit.
15 Pudno kunak kadakayo, Siasinoman a saan nga umawat iti pagarian ti Dios a kas iti ubing, saanto a sumrek iti dayta.
16 Ket innalana ida iti takiagna, inkabilna dagiti imana kadakuada, ket binendisionanna ida.
17 Idi rimmuar iti dalan, immay ti maysa nga agtartaray, ket nagparintumeng kenkuana, ket dinamagna kenkuana, Naimbag nga Maestro, ania ti aramidek tapno tawidek ti biag nga agnanayon?
18 Kinuna ni Jesus kenkuana, Apay nga awagannak a naimbag? awan ti naimbag no di ti maymaysa, kayatna a sawen, ti Dios.

19 Ammom dagiti bilin, Dika makikamalala, Dika pumatay,
Dika agtakaw, Dika agsaksi iti ulbod, Dika allilaw,
Raemem ti amam ken inam.
20 Ket simmungbat ket kinunana kencuana, Maestro, amin
dagitoy nasalimetmetac manipud kinaubingco.
21 Idi nakita ni Jesus isuna inayatna, ket kinunana
kencuana, Maymaysa ti kurangmo: inka, ilakom ti aniaman
nga adda kenka, ket itedmo kadagiti napanglaw, ket
maaddaankanto iti gameng idiay langit: ket umayka, alaem
ti krus, ket sumurot kaniak.
22 Ket naladingit isuna iti dayta a sasao, ket pimmanaw a
naladingit: ta adu ti sanikuana.
23 Ket timmaliaw ni Jesus iti aglawlaw, ket kinunana
kadagiti adalanna, Anian a narigat ti sumrek iti pagarian ti
Dios dagiti addaan kinabaknang!
24 Nasdaaw dagiti adalan kadagiti sasaona. Ngem
simmungbat manen ni Jesus, ket kinunana kadakuada,
Annak, anian a rigat dagiti agtalek iti kinabaknang a
sumrek iti pagarian ti Dios!
25 Nalaklaka a lumasat ti kamelio iti mata ti dagum, ngem
ti sumrek ti nabaknang a tao iti pagarian ti Dios.
26 Nasdaawda, a kinunada iti maysa ken maysa, Siasino
ngarud ti makaisalakan?
27 Ket ni Jesus a kitkitaenna ida kinunana, Kadagiti tattao
imposible, ngem saan nga iti Dios: ta iti Dios posible ti
amin.
28 Kalpasanna, rinugian ni Pedro nga imbaga kenkuana,
Adtoy, pinanawanmi amin ket simmurotkami kenka.
29 Ket simmungbat ni Jesus ket kinunana, Pudno kunak
kadakayo, Awan ti tao a nangpanaw iti balay, wenno
kakabsat, wenno kakabsat a babbai, wenno ama, wenno ina,
wenno asawa, wenno annak, wenno daga, gapu kaniak ken
iti ebanghelio , .
30 Ngem umawatto iti maminsangagasut ita iti daytoy a
panawen, dagiti balbalay, ken kakabsat a lallaki, ken
kakabsat a babbai, ken inna, ken annak, ken dagdaga, nga
addaan iti pannakaidadanes; ken iti umay a lubong nga
agnanayon a biag.
31 Ngem adu dagiti immuna a maudi; ken ti maudi nga
umuna.
32 Ket addada iti dalan a sumang-at idiay Jerusalem; ket
napan ni Jesus iti immun-una kadakuada: ket nasdaawda;
ket bayat ti panangsurotda, nagbutengda. Ket innalana
manen dagiti sangapulo ket dua, ket rinugianna nga imbaga
kadakuada no ania ti mapasamak kenkuana.
33 Kinunana, Adtoy, sumang-atkami idiay Jerusalem; ket ti
Anak ti Tao maitedto kadagiti panguloen a papadi, ken
kadagiti eskriba; ket dusaendanto ken patay, ket iteddanto
kadagiti Hentil.
34 Uyawendanto, ket saplitenda, ken tupraanda ken
patayenda: ket iti maikatlo nga aldaw agungarto manen.
35 Ket da Santiago ken Juan, annak ni Zebedeo, immayda
kencuana, a kunkunada, Maestro, kayatmi nga aramidem
kadakami ti aniaman a tarigagayanmi.
36 Kinunana kadakuada, Ania ti kayatyo nga aramidek
para kadakayo?
37 Kinunada kenkuana, Ikkannakami nga agtugaw, ti
maysa iti makannawanmo, ken ti sabali iti makannigidmo,
iti dayagmo.
38 Ngem kinuna ni Jesus kadakuada, Diyo ammo ti
dawatenyo. ket mabuniagan iti bautismo a
nakabautisaranak?
39 Ket kinunada kencuana, Kabaelantayo. Ket kinuna ni
Jesus kadakuada, Pudno nga uminumkayto iti kopa nga
inumek; ket buyogen ti bautismo a nabuniagak babaen iti
dayta, mabuniagankayto.
40 Ngem ti panagtugaw iti makannawan nga imak ken iti
makannigid nga imak saan a kukuak ti mangted; ngem
maitedto kadagiti nakaisaganaanna.
41 Ket idi nangngeg dagiti sangapulo, rinugianda a narurod
unay kada Santiago ken Juan.
42 Ngem inayaban ida ni Jesus kencuana, ket kinunana
kadakuada, Ammoyo a dagiti maibilang nga agturay
kadagiti Hentil ket agturayda kadakuada. ket dagiti
naindaklanda iwayatda ti turay kadakuada.
43 Ngem saanto a casta cadacayo: no di ket siasinoman a
mayat nga agbalin a naindaklan cadacayo, isunto ti
ministroyo.
44 Siasinoman kadakayo nga agtarigagay nga agbalin a
kangrunaan, agbalinto nga adipen ti amin.
45 Ta uray ti Anak ti Tao ket saan nga immay tapno
pagserbian, no di ket tapno agserbi, ken tapno itedna ti
biagna kas subbot para iti adu.
46 Ket dimtengda idiay Jerico: ket bayat a rumrummuar
idiay Jerico agraman dagiti adalanna ken ti adu a tattao, ni
bulsek a ni Bartimeo, nga anak ni Timeo, nagtugaw iti igid
ti dalan nga agpalpalimos.
47 Idi nangngegna nga isu ni Jesus a taga Nazaret,
rinugianna ti nagpukkaw, ket kinunana, “Jesus, sika nga
Anak ni David, kaasiannak.”
48 Ket adu ti nangibilin kencuana nga agulimek: ngem ad-
adda nga impukkawna, Sika Anak ni David, kaasiannak.”
49 Nagtakder ni Jesus ket imbilinna a maayaban. Ket
inayabanda ti bulsek, a kunkunada kencuana, Liwliwaem,
bumangonka; awagannaka.
50 Ket isu, nga inwaksina ti kawesna, timmakder, ket
immay ken Jesus.
51 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, Ania ti
kayatmo nga aramidek kenka? Kinuna ti bulsek kenkuana,
Apo, tapno maawatko ti panagkitak.
52 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Inka; ti pammatim
pinaimbagnaka. Ket dagus nga inawatna ti panagkitana, ket
sinurotna ni Jesus iti dalan.

KAPITULO 11

1 Ket idi immasidegda idiay Jerusalem, idiay Betfage ken
Betania, iti bantay ti Olibo, imbaonna ti dua nga adalanna.
2 Ket kinunana cadacuada, Incayo iti purok iti ballasiwyo:
ket apaman a makastrekkayo iti dayta, makasaracayto iti
maysa nga urbon nga asno a naigalut, a saan a pulos a
nagtugaw; luktam isuna, ket iyegmo isuna.
3 Ket no adda agkuna kadakayo, Apay nga ar-aramidenyo
daytoy? ibagayo a kasapulan ti Apo kenkuana; ket dagus
nga ibaonna ditoy.
4 Ket napanda, ket nasarakanda ti urbon nga urbon a
naigalut iti ruangan iti ruar iti lugar a nagsasabatan ti dua a
dalan; ket luk-atandan isuna.
5 Ket dagiti sumagmamano nga agtaktakder sadiay
kinunada cadacuada, Ania ti ar-aramidenyo, a manglukat
iti urbon?
6 Ket kinunada cadacuada a cas imbilin ni Jesus: ket
pinalubosanda ida.

7 Ket inyegda ti urbon nga asno ken ni Jesus, ket inkabilda dagiti kawesda kenkuana; ket nagtugaw kenkuana.
8 Ket adu ti nangiwaras iti pagan-anayda iti dalan: ket dagiti dadduma nangpukan kadagiti sanga kadagiti kayo, ket binalipisda ida iti dalan.
9 Ket dagiti immun-una ken dagiti simmaruno, impukkawda, a kunkunada, Hosanna; Bendito ti umay iti nagan ti Apo.
10 Bendito koma ti pagarian ni amatayo a David, nga umay iti nagan ti Apo: Hosanna iti kangatoan.
11 Ket ni Jesus simrek idiay Jerusalem, ken iti templo: ket idi kinitana amin a banbanag, ket ita dimtengen ti rabii, rimmuar isuna idiay Betania a kaduana dagiti sangapulo ket dua.
12 Iti kabigatanna, idi naggapuda idiay Betania, mabisin isuna.
13 Ket idi nakitana ti maysa a kayo a higos iti adayo nga addaan bulong, immay, no mabalin a makasarak iti aniaman a banag iti dayta: ket idi dimteng iti dayta, awan ti nasarakanna no di dagiti bulbulong; ta saan pay idi a tiempo ti higos.
14 Ket ni Jesus simmungbat ket kinunana kencuana, Awan ti siasinoman a mangan iti bunga kenca iti agnanayon. Ket nangngeg dayta dagiti adalanna.
15 Ket dimtengda idiay Jerusalem: ket ni Jesus simrek iti templo, ket rinugianna a pinaruar dagiti aglaklako ken gimmatang iti templo, ket rinebbana dagiti lamisaan dagiti agsuksukat iti kuarta, ken dagiti tugaw dagiti aglaklako kadagiti kalapati;
16 Ket saanna nga ipalubos nga awiten ti siasinoman ti aniaman a basehas iti templo.
17 Insurona, a kinunana kadakuada, Saan kadi a naisurat, Maawagan ti balayko iti balay ti kararag dagiti amin a nasion? ngem pinagbalinyo daytoy a kueba dagiti mannanakaw.
18 Nangngeg dagiti eskriba ken panguluen a papadi, ket inkagumaanda no kasano a dadaelenda isuna: ta nagbutengda kenkuana, agsipud ta nasdaaw dagiti amin a tattao iti sursurona.
19 Idi dimtengen ti rabii, rimmuar iti siudad.
20 Ket iti agsapa, bayat a lumabasda, nakitada ti kayo a higos a nagmaga manipud kadagiti ramutna.
21 Ket ni Pedro a nangipalagip, kinunana kencuana, Maestro, adtoy, ti kayo a higos nga inlunodmo ket nalaylay.
22 Kinuna ni Jesus kadakuada, “ Mamatikayo iti Dios.”
23 Ta pudno kunak kadakayo, Siasinoman a mangibaga iti daytoy a bantay, ‘Mayadayoka, ket maibellengkan iti baybay; ket saanto nga agduadua iti pusona, no di ket mamati a mapasamakto dagidiay banag nga ibagbagana; maaddaanto iti aniaman nga ibagana.
24 Ngarud kunak kadakayo, Aniaman a banag a tarigagayanyo, no agkararagkayo, patienyo nga awatenyo ida, ket maaddaankayto kadagitoy.
25 Ket no agtakderkayo nga agkarkararag, pakawanenyo, no adda pakaigapuan ti asinoman: tapno pakawanennakayo met ni Amayo nga adda sadi langit dagiti basolyo.
26 Ngem no dikay pakawanen, saan met a pakawanen ti Amayo nga adda sadi langit dagiti basolyo.
27 Ket immayda manen idiay Jerusalem: ket bayat a magmagna iti templo, dimteng kencuana dagiti panguluen a papadi ken dagiti eskriba, ken dagiti panglakayen.
28 Ket kunaem kencuana, Babaen iti ania a turay nga aramidem dagitoy a banbanag? ket siasino ti nangted kenka iti daytoy a turay a mangaramid kadagitoy a banag?
29 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, “ Saludsodek met kadakayo ti maysa a saludsod, ket sungbatannak, ket ibagak kadakayo no ania ti turay nga ar-aramidek dagitoy.”
30 Ti bautismo ni Juan, naggapu kadi idiay langit, wenno dagiti tattao? sungbatannak.
31 Ket nagsusupiatda iti bagbagida, a kunkunada, No kunaentayo, Naggapu idiay langit. kunaennanto, Apay ngarud a dikay namati kenkuana?
32 Ngem no kunaentayo, Tattao; nagbutengda kadagiti tattao: ta amin a tattao imbilangda ni Juan, nga isu ket maysa a mammadto a pudno.
33 Simmungbatda ket kinunada ken Jesus, Dimi maibaga. Ket kinuna ni Jesus kadakuada, Diak met ibaga kadakayo no ania ti turay nga ar-aramidek dagitoy.

KAPITULO 12

1 Ket rinugianna ti nagsao kadakuada babaen kadagiti pangngarig. Maysa a tao ti nagmula iti kaubasan, ket nangikabil iti alad iti aglawlawna, ket nagkali iti lugar a pagyanan iti arak, ket nangibangon iti torre, ket impalubosna daytoy kadagiti agtaltalon, ket napan iti adayo a pagilian.
2 Ket iti panawen, nangibaon kadagiti agtaltalon iti maysa nga adipen, tapno umawat kadagiti agtaltalon iti bunga ti kaubasan.
3 Ket tiniliwda, ket kinabilda, ket pinapanawda nga awan ti kargana.
4 Ket nangibaon manen kadakuada iti sabali pay nga adipen; ket kenkuana nangipuruakda kadagiti bato, ket sinugatda iti ulona, ket pinapanawda a nakababain ti pannakatamingna.
5 Ket nangibaon manen iti sabali; ket isu pinapatayda, ken adu pay; panangkabil iti dadduma, ken panangpapatay iti dadduma.
6 Gapu ta addaan pay iti maysa nga anak a lalaki, ti dungdungnguenna unay, imbaonna met iti maudi kadakuada, a kunkunana, Raemendanto ti anakko.
7 Ngem dagiti mannalon kinunada iti maysa ken maysa, Daytoy ti agtawid; umaykayo, patayentayo isuna, ket kukuatayonto ti tawid.
8 Ket innalada, ket pinapatayda, ket imbellengda manipud iti kaubasan.
9 Ania ngarud ti aramiden ti apo ti kaubasan? umayto ket dadaelenna dagiti agtaltalon, ket itednanto ti kaubasan kadagiti sabsabali.
10 Ket saanyo kadi a nabasa daytoy a nasantuan a kasuratan; Ti bato nga inlaksid dagiti agibangbangon ket nagbalin nga ulo ti suli.
11 Daytoy ti inaramid ti Apo, ket nakaskasdaaw dayta iti imatangtayo?
12 Ket inkagumaanda a tenglen, ngem nagbutengda kadagiti tattao: ta ammoda a sinaona ti pangngarig maibusor kadakuada: ket pinanawanda, ket napanda.
13 Ket nangibaonda kencuana iti sumagmamano a Fariseo ken Herodes, tapno matiliwda isuna iti sasaona.
14 Ket idi dimtengda, kinunada kencuana, Maestro, ammomi a pudnoka, ket awan ti maseknan iti tao: ta

saanmo nga ipatpateg ti kinatao dagiti tattao, no di ket isuro ti dalan ti Dios iti kinapudno: Maikalintegan kadi ti mangted buis ken Cesar, wenno saan?
15 Mangtedtayo kadi, wenno saantayo a mangted? Ngem idi ammona ti panaginsisingpetda, kinunana kadakuada, Apay a sulisogennak? iyegko kaniak ti maysa a sentimo, tapno makitak dayta.
16 Ket inyegda. Ket kinunana cadacuada, Siasino ti kukua daytoy a ladawan ken superskripto? Ket kinunada kenkuana, "Kukua ni Cesar."
17 Ket ni Jesus kinunana cadacuada, Itedyo ken Cesar dagiti banbanag a kukua ni Cesar, ken iti Dios dagiti banbanag a kukua ti Dios. Ket nagsiddaawda kenkuana.
18 Kalpasanna, umayda kenkuana dagiti Saduceo, a mangibagbaga nga awan ti panagungar; ket sinaludsodda kenkuana, a kunkunada, .
19 Maestro, insurat ni Moises kadakami, No matay ti kabsat ti maysa a lalaki ket baybay-anna ti asawana, ket awan ti ibatina nga annak, ti kabsatna alaenna ti asawana ket mangbukel iti bin-i iti kabsatna.
20 Ita adda pito a kakabsat a lallaki: ket ti immuna nangasawa iti asawa, ket idi matay awan ti nabati a bin-i.
21 Ket ti maikadua innalana isuna, ket natay, ket saanna a nangibati iti uray maysa a bin-i: ken ti maikatlo casta met.
22 Ket dagiti pito naaddaan kencuana, ket awan ti imbatida a bin-i: iti amin natay met ti babai.
23 Iti panagungar, inton agungardan, siasino ti asawa kadakuada? ta naasawaan dagiti pito.
24 Kinuna ni Jesus kadakuada, “ Saankayo kadi nga agbiddut gapu ta diyo ammo dagiti Nasantoan a Surat wenno ti pannakabalin ti Dios?
25 Ta inton agungardan cadagiti natay, saandanto a mangasawa, wenno maited a makiasawa; ngem kasda kadagiti anghel nga adda idiay langit.
26 Ket no maipapan kadagiti natay, nga agungarda: saanyo kadi a nabasa iti libro ni Moises, no kasano iti karuotan ti Dios nagsao kenkuana, a kunkunana, Siak ti Dios ni Abraham, ken Dios ni Isaac, ken Dios ni Jacob ?
27 Saan nga isu ti Dios dagiti natay, no di ket Dios dagiti sibibiag.
28 Immay ti maysa kadagiti eskriba, ket idi nangngegna ida nga agsusupiat, ken nabigbigna a nasayaat ti panangsungbatna kadakuada, dinamagna kenkuana, Ania ti umuna a bilin iti amin?
29 Insungbat ni Jesus: “ Ti umuna kadagiti amin a bilin ket: Denggem, O Israel; Maymaysa nga Apo ti Apo a Diostayo:
30 Ket ayatemto ti Apo a Diosmo iti amin a pusom, ken iti amin a kararuam, ken iti amin a panunotmo, ken iti amin a pigsam: daytoy ti umuna a bilin.
31 Ket ti maikadua ket kas iti daytoy, Ayatem ti kaarrubam a kas iti bagim. Awan ti sabali a bilin a dakdakkel ngem dagitoy.
32 Ket ti eskriba kinunana kencuana, Bueno, Maestro, imbagam ti pudno: ta maymaysa ti Dios; ket awan sabali no di isuna:
33 Ket ti panangayat kenkuana iti amin a puso, ken iti amin a pannakaawat, ken iti amin a kararua, ken iti amin a pigsa, ken panangayat iti kaarrubana a kas iti bagina, ad-adda ngem iti amin a sibubukel a daton a mapuoran ken daton.
34 Idi nakita ni Jesus a simmungbat a nainsiriban, kinunana kenkuana, Saanka nga adayo iti pagarian ti Dios. Ket awan ti tao kalpasan dayta a nakaitured a nagsaludsod kenkuana.
35 Simmungbat ni Jesus bayat ti panangisurona idiay templo, “ Kasano nga ibaga dagiti eskriba a ni Cristo ket Anak ni David?
36 Ta ni David met laeng kinunana babaen ti Espiritu Santo, Kinuna ni Jehova iti Apok, Agtugawka iti makannawanko agingga nga aramidek dagiti kabusormo a pagbatayan ti sakam.
37 Ni met David awaganna isuna nga Apo; ket sadino ngarud ti naggapuanna nga anakna? Ket siraragsak a dimngeg dagiti gagangay a tattao kenkuana.
38 Ket kinunana cadacuada iti pannursurona, Agannadca cadagiti escriba, a pagay-ayatda ti mapan nga agkawes iti atiddog ken agayat iti panagsaludo cadagiti paglakuan.
39 Ken dagiti kangrunaan a tugaw kadagiti sinagoga, ken dagiti makinngato a siled kadagiti piesta.
40 Dagidi mangalun-on iti balbalay dagiti balo a babbai, ken agpammarang nga agkararagda iti atiddog: dagitoy umawatdanto iti dakdakkel a pannakakondenar.
41 Ket nagtugaw ni Jesus iti sango ti pagidulinan iti gameng, ket kinitana no kasano ti panangibelleng dagiti tattao iti kuarta iti pagidulinan iti gameng: ket adu a nabaknang ti nangibelleng iti adu.
42 Ket immay ti maysa a napanglaw a balo a babai, ket nangipuruak iti dua a gatad, a mangted iti maysa a gatad.
43 Ket inayabanna dagiti adalanna ket kinunana cadacuada, Pudno kunak cadacayo, a daytoy nakurapay a balo ad-adu ti intedna ngem dagiti amin a nangibelleng iti pagidulinan iti gameng.
44 Ta amin nga inaramidda intapuakda iti kinaruayda; ngem isu gapu iti kinakirangna inbellengna amin nga adda kenkuana, uray ti amin a panagbiagna.

KAPITULO 13

1 Idi rumrummuar iti templo, kinuna kenkuana ti maysa kadagiti adalanna, Maestro, kitaem no ania a kita ti bato ken no ania dagiti patakder ditoy!
2 Kinuna ni Jesus kenkuana, Makitam kadi dagitoy dadakkel a pasdek? saanto a mabati ti maysa a bato iti sabali, a saan a maitumba.
3 Ket bayat ti panagtugawna iti bantay ti Olibo iti sango ti templo, da Pedro ken Santiago ken Juan ken Andres nagsaludsod kenkuana iti pribado.
4 Ibagam kadakami, kaanonto a mapasamak dagitoy? ket anianto ti pagilasinan inton matungpal amin dagitoy a banag?
5 Simmungbat ni Jesus kadakuada rinugianna a kinuna, Agannadkayo di la ket ta adda mangallilaw kadakayo.
6 Ta adunto ti umay iti naganko, a kunkunada, Siak ni Cristo; ket allilawennanto ti adu.
7 Ket inton mangngegyo dagiti gubat ken damag maipapan iti gubat, dikay mariribukan: ta masapul a kasapulan dagiti kasta a banag; ngem saan pay a dumteng ti panungpalan.
8 Ta tumakderto ti nasion a maibusor iti nasion, ken ti pagarian maibusor iti pagarian: ket addanto ginggined iti nadumaduma a disso, ket addanto bisin ken riribuk: dagitoy ti pangrugian dagiti ladingit.
9 Ngem agannadkayo iti bagbagiyo: ta iyawatdakayto kadagiti konseho; ket cadagiti sinagoga masapsaplitcayto: ket maisagcayto iti sanguanan dagiti agtuturay ken ar-ari maigapu caniac, maipaay iti pammaneknek a maibusor cadacuada.

10 Ket masapul nga umuna a maipablaak ti ebanghelio kadagiti amin a nasion.
11 Ngem inton iturongdacayto, ket iteddacayto, dicayo panunoten a nasaksakbay no ania ti sawenyo, ken saanyo nga ikeddeng: no di ket aniaman a maited kadakayo iti dayta nga oras, agsaokayo: ta saan a dakayo ti agsao, no di ket ti Espiritu Santo.
12 Ita ti kabsat liputanna ti kabsat agingga ken patay, ken ti ama ti anak; ket tumakderto dagiti annak a maibusor kadagiti nagannakda, ket mapapataydanto ida.
13 Ket guraendacayto dagiti amin a tattao maigapu iti naganco: ngem ti agibtur agingga iti panungpalan, isu met laeng ti maisalakan.
14 Ngem inton makitayo ti makarimon a langalang, nga insao ni Daniel a propeta, a sitatakder iti saan a rebbeng, (ti agbasbasa ket maawatanna koma,) kalpasanna dagiti adda idiay Judea agtalawda koma nga agturong kadagiti bantay.
15 Ket ti adda iti tuktok ti balay saanna koma a bumaba iti balay, wenno sumrek iti dayta, tapno mangala iti aniaman a banag manipud iti balayna.
16 Ket ti adda iti talon saan koma nga agsubli tapno alaenna ti kawesna.
17 Ngem asi pay dagiti masikog, ken dagiti agpasuso kadagidi nga aldaw!
18 Ket ikararagyo a saan nga iti kalam-ekna ti panagtalawyo.
19 Ta kadagidi nga aldaw addanto ti rigat, a kas iti saan a napasamak manipud idi punganay ti panamarsua a pinarsua ti Dios agingga iti daytoy a panawen, ket saanto met a mapasamak.
20 Ket no saan a pinababa ti Apo dagidi nga aldaw, awan ti lasag a maisalakan: ngem gapu kadagiti napili, a pinilina, pinababana dagiti aldaw.
21 Ket no adda asinoman a mangibaga kadakayo, Adtoy ni Cristo; wenno, adtoy, adda isuna sadiay; dikay mamati kenkuana:
22 Ta tumakderto dagiti ulbod a Cristo ken ulbod a propeta, ket mangipakitadanto kadagiti pagilasinan ken datdatlag, tapno allukoyenda, no mabalin, uray dagiti napili.
23 Ngem agannadcayo: adtoy, impadtoco cadacayo amin a banbanag.
24 Ngem kadagidi nga al-aldaw, kalpasan dayta a rigat, sumipngetto ti init, ket saanton nga ikkan ti bulan.
25 Ket agtinnagto dagiti bituen ti langit, ket agkintayegto dagiti pannakabalin nga adda idiay langit.
26 Ket kalpasanna makitadanto ti Anak ti tao nga umay kadagiti ulep nga addaan iti dakkel a pannakabalin ken dayag.
27 Ket kalpasanna ibaonnanto dagiti anghelna, ket ummongennanto dagiti pinilina manipud iti uppat nga angin, manipud iti ungto ti daga agingga iti ungto ti langit.
28 Ita, sursuruem ti pangngarig maipapan iti kayo a higos; No nalukneng pay laeng ti sangana, ken agbulong, ammoyo nga asidegen ti kalgaw.
29 Kasta met, inton makitayo a mapaspasamak dagitoy, ammoyo nga asidegen, uray kadagiti ruangan.
30 Pudno kunak kadakayo, a saanto a lumabas daytoy a kaputotan, agingga a maaramid amin dagitoy a banag.
31 Aglabasto ti langit ken daga: ngem saanto nga aglabas dagiti sasaok.
32 Ngem iti dayta nga aldaw ken iti dayta nga oras awan ti makaammo, uray dagiti anghel nga adda sadi langit, uray ti Anak, no di ti Ama.
33 Agannadkayo, agannadkayo ken agkararagkayo: ta dikay ammo no kaano ti tiempo.
34 Ta ti Anak ti Tao ket kas iti maysa a tao nga agdaldaliasat iti adayo, a pinanawanna ti balayna, ket nangted iti autoridad kadagiti adipenna, ken iti tunggal maysa iti trabahona, ket binilinna ti agay-aywan iti ruangan nga agbantay.
35 Agridamkayo ngarud: ta diyo ammo no kaano nga umay ti apo ti balay, iti rabii, wenno tengnga ti rabii, wenno iti panagngaretnget ti manok, wenno iti bigat.
36 Di la ket ta bumallat nga umay, masarakannaka a matmaturog.
37 Ket ti ibagak kadakayo ibagak kadagiti amin, Agbantaykayo.

KAPITULO 14

1 Kalpasan ti dua nga aldaw, piesta ti Paskua, ken ti tinapay nga awan lebadurana: ket dagiti panguloen a papadi ken dagiti eskriba sinapulda no kasanoda nga alaen isuna babaen ti kinasikap ket papatayenda.
2 Ngem kinunada, Saan nga iti aldaw ti piesta, amangan no adda riribuk dagiti tattao.
3 Idi adda idiay Betania iti balay ni Simon nga agkukutel, bayat a situtugaw iti pannangan, immay ti maysa a babai nga addaan iti alabastro a kahon ti sapsapo a natangken ti spikenard; ket inburakna ti kahon, ket imbukbokna iti ulona.
4 Adda sumagmamano a narungsot iti uneg ti bagida, ket kinunada, Apay a naaramid daytoy a pannakasayang ti sapsapo?
5 Ta mabalin a nailako iti nasurok a tallo gasut a sensilio, ket naited kadagiti napanglaw. Ket nagtanabutobda a maibusor kenkuana.
6 Ket kinuna ni Jesus, Bay-am isuna; apay a riribukenyo isuna? inaramidna ti nasayaat nga aramid kaniak.
7 Ta kanayon nga adda kadakayo dagiti napanglaw, ket kaanoman a kayatyo mabalinyo nga aramiden ti naimbag kadakuada: ngem siak saanyo a kanayon.
8 Inaramidna ti kabaelanna: immay a nasaksakbay a mangpulot iti bagik iti pannakaitabon.
9 Pudno kunak kadakayo, Sadinoman a maikasaba daytoy nga ebanghelio iti intero a lubong, maisao met daytoy nga inaramidna kas pakalaglagipan kenkuana.
10 Ket ni Judas Iscariote, maysa cadagiti sangapulo ket dua, napan cadagiti panguloen a papadi, tapno liputanna cadacuada.
11 Ket idi nangngegda, naragsakanda, ket inkarida nga ikkanda iti kuarta. Ket sinapulna no kasano a kombeniente a liputanna.
12 Ket iti umuna nga aldaw ti tinapay nga awan lebadurana, idi pinatayda ti Paskua, kinuna dagiti adalanna kenkuana, Sadino ti kayatmo a papananmi nga isagana tapno kanem ti Paskua?
13 Ket imbaonna ti dua cadagiti adalanna, ket kinunana cadacuada, Incayo iti ili, ket sadiay masabetcayo ti maysa a lalaki nga agaw-awit iti burnay ti danum: surotenyo isuna.

14 Sadinoman a pagserkanna, kunaenyo iti agtagtagibalay, 'Kunana ti Maestro, Sadino ti ayan ti siled ti sangaili, a pannanganko iti Paskua a kaduak dagiti adalak?
15 Ket ipakitananto kadakayo ti dakkel a makinngato a siled a naarkosan ken naisagana: sadiay isaganayo para kadakami.
16 Ket dagiti adalanna rimmuarda, ket immayda iti siudad, ket nasarakanda a cas iti imbagana cadacuada: ket insaganada ti Paskua.
17 Ket iti malem umay a kaduana dagiti sangapulo ket dua.
18 Ket bayat ti panagtugawda ken mangmangan, kinuna ni Jesus, Pudno kunak kadakayo, Maysa kadakayo a makipangan kaniak ti mangliput kaniak.
19 Ket nangrugida nga agladladingit, ken saggaysa a kunkunada kenkuana, Siak kadi? ket kinuna ti sabali, Siak kadi?
20 Ket simmungbat ket kinunana cadacuada, Maysa cadagiti sangapulo-ket-dua, a kaduac nga agdissuor iti pinggan.
21 Pudno a mapan ti Anak ti Tao, kas iti naisurat maipapan kenkuana: ngem asi pay daydiay tao a babaen kenkuana naliputan ti Anak ti Tao! nasayaat koma dayta a tao no saan a pulos a nayanak.
22 Ket bayat ti pannanganda, innala ni Jesus ti tinapay, ket binendisionanna, ket pinigisna, ket intedna kadakuada, ket kinunana, Alaenyo, kanenyo: daytoy ti bagik.
23 Ket innalana ti kopa, ket idi nagyaman, intedna cadacuada: ket imminumda amin iti dayta.
24 Kinunana kadakuada, Daytoy ti darak iti baro a tulag, a maibukbok para iti adu.
25 Pudno kunak kadakayo, diakton uminum iti bunga ti ubas, agingga iti dayta nga aldaw nga inumek a baro iti pagarian ti Dios.
26 Idi nagkantada iti himno, rimmuarda iti bantay ti Olibo.
27 Ket ni Jesus kinunana cadacuada, Agsalungasingcayo amin gapu caniac ita a rabii: ta adda iti Nasantoan a Surat, Kabilekto ti pastor, ket maiwarawara dagiti karnero.
28 Ngem kalpasan a nagungarak, umun-unaakto idiay Galilea.
29 Ngem kinuna ni Pedro kencuana, "Uray masalungasingto ti amin, diakto masuron."
30 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Pudno kunak kenca, Ita nga aldaw, uray iti daytoy a rabii, sakbay a mamindua nga agngaretnget ti manok, mamitlo nga ilibaknak.
31 Ngem ad-adda a sipipinget ti panagsaona, No matayak a kaduam, diakto ilibak. Kasta met ti kinunada amin.
32 Ket dimtengda iti maysa a disso a napanaganan iti Getsemane: ket kinunana cadagiti adalanna, Agtugawcayo ditoy, bayat nga agkararagac.
33 Ket inkuyogna da Pedro ken Santiago ken Juan, ket nangrugi a masmasdaaw unay, ken nadagsen unay;
34 Ket kinunana cadacuada, Agladladingit unay ti cararuac agingga ken patay: agtalinaedcayo ditoy, ket agsiputkayo.
35 Ket immadayo bassit, ket nagdisso iti daga, ket inkararagna a, no mabalin, lumabas ti oras manipud kenkuana.
36 Ket kinunana, Abba, Ama, amin a banbanag mabalin kenca; ikkatem kaniak daytoy a kopa: nupay kasta saan a ti kayatko, no di ket ti kayatmo.
37 Immay, ket nasarakanna ida a matmaturog, ket kinunana ken Pedro, Simon, matmaturogka kadi? saanmo kadi a mabalin nga agbantay iti maysa nga oras?
38 Agridam ken agkararagkayo, amangan no sumrekkayo iti sulisog. Pudno a nakasagana ti espiritu, ngem nakapuy ti lasag.
39 Ket manen pimmanaw, ket nagkararag, ket insaona dagiti isu met laeng a balikas.
40 Ket idi nagsubli, nasarakanna manen ida a matmaturog, (ta nadagsen dagiti matada,) ket dida ammo no ania ti sungbatda kenkuana.
41 Ket immay iti maikatlo a daras, ket kinunana kadakuada, Maturogkayo ita, ket aginanakayo: umdasen, dimtengen ti oras; adtoy, ti Anak ti tao mailiput kadagiti ima dagiti managbasol.
42 Bumangonkayo, mapantayo; adtoy, asidegen ti mangliput kaniak.
43 Ket dagus, bayat nga agsasao pay laeng, immay ni Judas, maysa kadagiti sangapulo ket dua, ken kaduana ti adu a tattao nga addaan kadagiti kampilan ken sarukod, manipud kadagiti panguluen a papadi ken kadagiti eskriba ken dagiti panglakayen.
44 Ket ti nangliput kencuana inikkanna ida iti pagilasinan, a kunkunana, Siasinoman nga agenak, isu met laeng; alaenyo, ket iturongyo a sitatalged.
45 Ket apaman a simmangpet, napan a dagus kencuana, ket kinunana, Maestro, apo; ket inagkanna.
46 Ket impatayda dagiti imada kenkuana, ket innalada.
47 Ket maysa cadagiti agtaktakder iti asideg ti nangguyod iti kampilan, ket kinabilna ti maysa nga adipen ti nangato a padi, ket pinutedna ti lapayagna.
48 Ket ni Jesus simmungbat ket kinunana cadacuada, Rimmuarcayo kadi, a cas maibusor iti mannanakaw, nga addaan campilan ken sarukod tapno alaennak?
49 Inaldaw a nakikuyogak kadakayo idiay templo a mangisursuro, ket saandak nga innala: ngem masapul a matungpal dagiti Nasantoan a Surat.
50 Ket binaybay-anda amin, ket nagtalawda.
51 Ket simmurot kenkuana ti maysa nga agtutubo a lalaki, nga addaan iti lienso a lupot a naibelleng iti lamolamo a bagina; ket iniggaman dagiti agtutubo a lallaki.
52 Ket pinanawanna ti lienso a lupot, ket nagtalaw kadakuada a lamolamo.
53 Ket inturongda ni Jesus iti nangato a padi: ket naguummong kenkuana dagiti amin a panguluen a papadi ken dagiti panglakayen ken dagiti eskriba.
54 Ket ni Pedro simmurot kencuana iti adayo, agingga iti palasio ti nangato a padi: ket nakitugaw kadagiti adipen, ket pinapudotna ti bagina iti apuy.
55 Nagsapul dagiti panguluen a papadi ken ti amin a konseho iti pammaneknek maibusor ken Jesus tapno mapapatayda; ket awan ti nasarakanda.
56 Adu ti ulbod a saksi maibusor kenkuana, ngem saan a nagtutunos ti saksida.
57 Ket timmakder ti sumagmamano, ket nagsaksida iti ulbod maibusor kenkuana, a kunkunada.
58 Nangngegmi a kinunana, Dadaelekto daytoy a templo a naaramid babaen kadagiti ima, ket iti las-ud ti tallo nga aldaw, mangbangonakto iti sabali a naaramid nga awan ti ima."
59 Ngem saan met a nagtutunos ti saksida.
60 Ti nangato a padi timmakder iti tengnga, ket sinaludsodna ken Jesus, a kunkunana, Awan kadi ti sungbatmo? ania ti saksi dagitoy maibusor kenka?

61 Ngem nagulimek, ket awan ti insungbatna. Sinaludsod
manen ti nangato a padi kenkuana, ket kinunana kenkuana,
Sika kadi ti Cristo, Anak ti Nabendisionan?
62 Kinuna ni Jesus, Siak: ket makitayonto ti Anak ti Tao
nga agtugtugaw iti makannawan ti pannakabalin, ken umay
kadagiti ulep ti langit.
63 Kalpasanna, pinigis ti nangato a padi dagiti pagan-
anayna ket kinunana, Ania ti kasapulantayo pay a saksi?
64 Nangngegyo ti panagtabbaaw: ania ti makunayo? Ket
kinondenarda amin isuna a nakabasol iti ipapatay.
65 Ket dagiti dadduma rinugianda nga itupra kencuana, ken
abbongan ti rupana, ken sinaplit, ken kinunada kencuana,
Agipadtoka: ket dagiti adipen kinabilda isuna babaen
kadagiti dakulap dagiti imada.
66 Idi adda ni Pedro iti baba iti palasio, immay ti maysa
kadagiti adipen a babbai ti nangato a padi.
67 Ket idi nakitana ni Pedro a nabara ti bagina, kinitana,
ket kinunana, Ket nakikaduaka met ken ni Jesus a taga
Nazaret.
68 Ngem inlibakna, a kunkunana, Diak ammo, ken diak
maawatan ti ibagbagam. Ket rimmuar isuna iti beranda;
ken ti tripulante ti manok.
69 Nakita manen ti maysa nga adipen a babai, ket
rinugianna a kunaen kadagiti agtaktakder, Maysa daytoy
kadakuada."
70 Ket inlibakna manen. Ket di nagbayag, dagiti
agtaktakder iti asideg kinunada manen ken Pedro, Pudno a
maysaka cadacuada: ta maysaka a taga Galilea, ket ti
panagsasaom ket umanamong iti dayta.
71 Ngem rinugianna ti naglunod ken nagsapata, a
kunkunana, Diak am-ammo daytoy a tao a pagsasaritaanyo.
72 Ket iti maikadua a gundaway nagkullayaw ti manok.
Ket linagip ni Pedro ti sao nga imbaga ni Jesus kenkuana,
Sakbay nga agkullayaw ti manok iti mamindua, ilibaknak
iti mamitlo. Ket idi napanunotna dayta, nagsangit.

KAPITULO 15

1 Ket dagus nga iti bigat nakikonsulta dagiti panguloen a
papadi kadagiti panglakayen ken eskriba ken ti intero a
konseho, ket ingalutda ni Jesus, ket innalada, ket inyawatda
ken Pilato.
2 Insaludsod ni Pilato kenkuana, Sika kadi ti Ari dagiti
Judio? Ket simmungbat kenkuana kinunana kencuana, Sika
ti ibagbagana.
3 Ket dagiti panguluen a papadi indarumda isuna iti adu a
banbanag: ngem awan ti simmungbat.
4 Insaludsod manen ni Pilato kenkuana, a kunkunana,
Awan kadi ti sungbatmo? adtoy no kasano kaadu dagiti
banbanag a mangsaksida a maibusor kenka.
5 Ngem awan pay ti insungbat ni Jesus; isu a nagsiddaaw
ni Pilato.
6 Ita iti dayta a piesta, winayawayaanna kadakuada ti
maysa a balud, siasinoman a tarigagayanda.
7 Ket adda maysa nga agnagan Barrabas, a naigalut
kadagiti nakilunod kenkuana, a nangaramid iti pammapatay
iti panagalsa.
8 Ket nangrugi a tinarigagayan dagiti tattao nga
agpukpukkaw iti napigsa nga aramidenna ti kas iti
inaramidna kadakuada.
9 Ngem insungbat ni Pilato kadakuada, a kunkunana,
Kayatyo kadi a palubosak kadakayo ti Ari dagiti Judio?
10 Ta ammona nga inyawat dagiti panguluen a papadi gapu
iti apal.
11 Ngem tinignay dagiti panguluen a papadi dagiti tattao, a
palubosanna ketdi ni Barrabas kadakuada.
12 Simmungbat ni Pilato ket kinunana manen kadakuada,
Ania ngarud ti kayatyo nga aramidek iti awaganyo nga Ari
dagiti Judio?
13 Ket impukkawda manen, Ilansam iti krus.
14 Kalpasanna, kinuna ni Pilato kadakuada, Apay, ania a
dakes ti inaramidna? Ket ad-adda nga impukkawda,
Ilansam isuna iti krus.
15 Ket ngarud ni Pilato, a kayatna a mapnek dagiti tao,
winayawayaan ni Barrabas kadakuada, ket inyawatna ni
Jesus, idi sinaplitna isuna, tapno mailansa iti krus.
16 Ket dagiti soldado inturongda isuna iti salas, a
maawagan iti Praetorium; ket pagtitiponenda ti intero a
bunggoy.
17 Ket inkawesda iti purpura, ken inkabilda iti korona a siit,
ket inkabilda iti ulona.
18 Ket rinugianna a kinablaawan, Hail, Ari dagiti Judio!
19 Ket kinabilda ti ulona iti runo, ket intuprada kenkuana,
ket nagruknoyda dagiti tumengda kenkuana.
20 Ket idi inuyawda isuna, inuksobda kenkuana ti purpura,
ket inkawesda ti bukodna a kawes, ket inturongda isuna
tapno ilansada iti krus.
21 Ket pilitenda ti maysa a Simon a taga Cirene, a
limmabas, a rimmuar iti away, nga ama da Alejandro ken
Rufo, a mangawit iti krusna.
22 Ket impanda isuna iti disso a Golgota, a kaipapananna,
Ti lugar ti kalasag.
23 Ket impainumda iti arak a nalaokan iti mirra: ngem
saanna nga inawat.
24 Ket idi inlansada isuna iti krus, biningayda dagiti
kawesna, a nagbibinnunotda, no ania ti rumbeng nga alaen
ti tunggal maysa.
25 Ket maikatlo nga oras, ket inlansada isuna iti krus.
26 Ket naisurat ti rabaw ti pammabasolna, TI ARI DAGITI
JUDIO.
27 Ket kaduana nga inlansada ti dua a mannanakaw; ti
maysa iti makannawanna, ken ti sabali iti makannigidna.
28 Ket natungpal ti Nasantoan a Surat, a kunana, Ket
naibilang isuna a kadua dagiti managsalungasing.
29 Ket dagiti lumablabas inlablabesda, nga inwagwagda
dagiti uloda, ket kinunada, A, sika a mangdadael iti templo
ken mangbangon iti daytoy iti tallo nga aldaw.
30 Isalakanmo ti bagim, ket bumabaka manipud iti krus.
31 Kasta met dagiti panguluen a papadi a manguyaw,
kinunada iti nagbaetan dagiti eskriba, Insalakanna ti
sabsabali; ti bagina dina maisalakan.
32 Bumaba koma ni Cristo nga Ari ti Israel manipud iti
krus, tapno makitatayo ken mamatitayo. Ket dagiti nailansa
a kaduana insasaoda isuna.
33 Ket idi dimteng ti maikanem nga oras, nasipnget ti
intero a daga agingga iti maikasiam nga oras.
34 Ket iti maikasiam nga oras impukkaw ni Jesus iti
napigsa a timek, a kunkunana, Eloi, Eloi, lama sabactani? a
kaipapananna, ti Diosko, Diosko, apay a binaybay-annak?
35 Idi nangngegda dayta, kinuna ti sumagmamano kadagiti
agtaktakder, Adtoy, awaganna ni Elias.
36 Ket ti maysa ti nagtaray ket pinunnona ti maysa nga
espongha a napno iti suka, ket inkabilna iti maysa a runo,

ket ininumna, a kunkunana, Awan pay; kitaentayo no umay ni Elias a mangibiaba kenkuana.
37 Ket impukkaw ni Jesus iti napigsa a timek, ket insukona ti espiritu.
38 Napigis ti belo ti templo manipud ngato agingga iti baba.
39 Ket idi nakita ti senturion, a nagtakder iti sangona, nga isut' ikkisna ken insuko ti espirituna, kinunana, Pudno nga Anak ti Dios daytoy a tao.
40 Adda met dagiti babbai a kumitkita iti adayo: karaman kadakuada ni Maria Magdalena, ken Maria nga ina ni Santiago a ub-ubing ken ni Jose, ken Salome;
41 (Idi adda idiay Galilea, simmurotda kenkuana, ken nagserbi kenkuana;) ken adu pay a babbai a nakikuyog kenkuana idiay Jerusalem.
42 Ket ita idi dimtengen ti rabii, gapu ta isu ti panagsagana, kayatna a sawen, ti aldaw sakbay ti panaginana,
43 Ni Jose a taga Arimatea, maysa a nadayaw a mamalbalakad, nga agur-uray met iti pagarian ti Dios, immay, ket sitütured a simrek ken Pilato, ket tinarigagayanna ti bagi ni Jesus.
44 Ket nagsiddaaw ni Pilato no natayen: ket inayabanna ti senturion, dinamagna kenkuana no natayen.
45 Ket idi naammuanna dayta iti senturion, intedna ti bangkay ken Jose.
46 Ket gimmatang iti napino a lienso, ket inbabana, ket binalkotna iti lienso, ket inkabilna iti maysa a tanem a nakitikit iti bato, ket intukkolna ti bato agingga iti ruangan ti tanem.
47 Nakita da Maria Magdalena ken Maria nga ina ni Jose no sadino ti nakaiddaanna.

KAPITULO 16

1 Ket idi nalpasen ti sabbath, gimmatang da Maria Magdalena ken Maria nga ina ni Santiago ken Salome iti nasam-it a rekado, tapno umayda pulotan.
2 Ket iti nasapa unay a bigat iti umuna nga aldaw ti lawas, dimtengda iti tanem idi sumingising ti init.
3 Ket kinunada iti nagbaetan ti maysa ken maysa, Siasino ti mangyadayo cadatayo iti bato manipud iti ruangan ti tanem?
4 Ket idi kimmitada, nakitada a ti bato ket nalukneng: ta dakkel unay dayta.
5 Ket idi simrekda iti tanem, nakitada ti maysa nga agtutubo a lalaki a nakatugaw iti makannawan, a nakawesan iti atiddog a puraw a kawes; ket nagbutengda.
6 Ket kinunana cadacuada, Dica mabuteng: Sapsapulenyo ni Jesus a taga Nazaret, a nailansa iti krus. awan ditoy: adtoy ti lugar a nangikabilanda kenkuana.
7 Ngem inkayo, ibagayo kadagiti adalanna ken ni Pedro nga umun-una kadakayo idiay Galilea: sadiay makitayonto isuna, kas imbagana kadakayo.
8 Ket napardas a rimmuarda, ket nagtalawda manipud iti tanem; ta nagpigergerda ken masmasdaawda: uray dida nagsao iti aniaman iti asinoman; ta nagbutengda.
9 Idi nasapa a nagungar ni Jesus iti umuna nga aldaw ti lawas, immuna a nagparang ken Maria Magdalena, a nangparuar kenkuana iti pito a demonio.
10 Ket napan ket imbagana kadagiti nakikadua kenkuana, bayat nga agladladingit ken agsangsangitda.
11 Ket idi nangngegda a sibibiag ken nakitada kenkuana, saanda a namati.
12 Kalpasanna, nagparang iti sabali a langa iti dua kadakuada, bayat a magmagnada, ken mapanda iti away.
13 Ket napanda ket imbagada cadagiti natda: ken saanda a namati cadacuada.
14 Kalpasanna nagparang isuna kadagiti sangapulo ket maysa bayat ti panagtugawda iti pannangan, ket binabalawna ida iti di panamati ken kinatangken ti pusoda, agsipud ta saanda a namati kadagidiay nakakita kenkuana kalpasan ti panagungarna.
15 Ket kinunana cadacuada, Incayo iti entero a lubong, ket ikasabayo ti naimbag a damag iti tunggal parsua.
16 Ti mamati ken mabuniagan ket maisalakanto; ngem ti saan a mamati makondenanto.
17 Ket dagitoy a pagilasinan sumurotdanto kadagiti mamati; Iti naganko pagtalawendanto dagiti sairo; agsaodanto kadagiti baro a pagsasao;
18 Mangaladanto kadagiti uleg; ket no uminumda iti aniaman a makapapatay a banag, saanto a makadangran kadakuada; ipataydanto dagiti imada kadagiti masakit, ket umimbagdanto.
19 Kalpasanna, kalpasan ti panagsao ti Apo kadakuada, isu ket naipangato idiay langit, ket nagtugaw iti makannawan ti Dios.
20 Ket rimmuarda, ket nangasabada iti sadinoman, a nakipagtrabaho ti Apo kadakuada, ken pinatalgedanna ti sao babaen kadagiti pagilasinan a sumursurot. Amen.

Lucas

KAPITULO 1

1 Agsipud ta adu ti nangala iti ima a mangisagana iti deklarasion maipapan kadagidiay sigurado a patien kadatayo.
2 Uray pay no inyawatda ida kadakami, a manipud idi punganay, nakasaksi ken ministro ti sao;
3 Kasla nasayaat met kaniak, ta naan-anay ti pannakaawatko kadagiti amin a banag manipud pay idi damo, ti panagsuratko kenka nga agsasaruno, natan-ok unay a Teofilo.
4 Tapno maammuam ti kinapudno dagiti banbanag a nakaisuro kenka.
5 Adda idi kaaldawan ni Herodes, nga ari ti Judea, maysa a padi nga agnagan Zacarias, iti kurso ni Abia: ket ti asawana ket nagtaud iti annak a babbai ni Aaron, ket ti naganna ket Elisabet.
6 Ket agpadada a nalinteg iti sangoanan ti Dios, a nagnada iti amin a bilin ken ordinansa ti Apo nga awan pakababalawanna.
7 Awan ti anakda, agsipud ta lupes ni Elisabet, ket agpada itan a nasayaat ti tawenda.
8 Ket napasamak, bayat nga intungpalna ti akem ti padi iti sanguanan ti Dios sigun iti panagsasarunona.
9 Maitunos iti kaugalian ti opisina ti padi, ti gasatna ket agpuor iti insienso no sumrek iti templo ni Jehova.
10 Ket ti intero a bunggoy dagiti tattao agkarkararagda iti ruar idi tiempo ti insenso.
11 Nagparang kenkuana ti maysa nga anghel ti Apo a sitatakder iti makannawan ti altar ti insienso.
12 Ket idi nakita ni Zacarias, nariribuk, ket nagbuteng kenkuana.
13 Ngem kinuna ti anghel kenkuana, Dika agbuteng, Zacarias, ta nangngeg ti kararagmo; ket ni baketmo nga Elisabet ipasngaynanto kenka ti maysa nga anak a lalaki, ket awaganmonto ti naganna iti Juan.
14 Ket maaddaankanto iti rag-o ken rag-o; ket adunto ti agrag-o iti pannakayanakna.
15 Ta naindaklanto iti imatang ti Apo, ket saan nga uminum iti arak wenno inumen; ket mapnonto iti Espiritu Santo, uray pay manipud iti aanakan ti inana.
16 Ket adu kadagiti annac ti Israel ti agsublinto iti Apo a Diosda.
17 Ket umun-unanto kenkuana iti espiritu ken pannakabalin ni Elias, tapno iturongna ti puso dagiti amma kadagiti annak, ken dagiti nasukir iti sirib dagiti nalinteg; tapno mangisagana iti ili a naisagana para iti Apo.
18 Ket ni Zacarias kinunana iti anghel, "Ayanto ti panangammok iti daytoy? ta lakayak, ket ti asawak ket nasayaat ti pannakasaplitna iti tawtawen.
19 Ket simmungbat ti anghel kencuana, Siak ni Gabriel, nga agtaktakder iti sangoanan ti Dios; ket naibaonak nga agsao kenca, ken mangipakita kenca cadagitoy naragsak a damag.
20 Ket, adtoy, umelkanto, ket saankanto a makasao, agingga iti aldaw a pannakaaramid dagitoy a banag, gapu ta saanmo a patien dagiti balikasko, a matungpalto iti panawenda.
21 Inur-uray dagiti tattao ni Zacarias, ket nasdaawda ta nagbayag isuna idiay templo.
22 Ket idi rimmuar, saanna a makasao cadacuada: ket nadlawda a nakitana ti sirmata idiay templo: ta inseniasna ida, ket nagtalinaed a di makasao.
23 Ket naaramid nga, apaman a nalpas dagiti aldaw ti panagserbina, pimmanaw iti bukodna a balay.
24 Kalpasan dagita nga aldaw nagsikog ni baketna nga Elisabet, ket naglemmeng iti lima a bulan, a kunkunana.
25 Kastoy ti inaramid ti Apo kaniak kadagidi al-aldaw a kinitananak, tapno ikkatenna ti pannakaumsiko kadagiti tattao.
26 Ket iti maikanem a bulan imbaon ni anghel Gabriel manipud iti Dios iti maysa a siudad ti Galilea, a napanaganan iti Nazaret.
27 Iti maysa a birhen a naasawaan iti maysa a lalaki nga agnagan Jose, iti balay ni David; ket Maria ti nagan ti birhen.
28 Ket simrek ti anghel kencuana, ket kinunana, Hail, sika a naparabur unay, adda kenca ti Apo: nabendisionanca cadagiti babbai.
29 Ket idi nakitana isuna, nariribukan iti panagsaona, ket pinampanunotna no ania a kita ti panagsaludo daytoy.
30 Ket ti anghel kinunana kencuana, Dica agbuteng, Maria, ta nasaracanca ti parabur iti Dios.
31 Ket, adtoy, agsikogkanto iti tianmo, ket mangipasngayka iti maysa nga anak a lalaki, ket awaganmonto ti naganna iti JESUS.
32 Naindaklanto, ket maawaganto iti Anak ti Kangatuan: ket ti Apo a Dios itednanto kencuana ti trono ni amana a David.
33 Ket isu agturayto iti balay ni Jacob iti agnanayon; ket ti pagarianna awanto ti panungpalan.
34 Kinuna ni Maria iti anghel, Kasanonto daytoy, ta awan ti am-ammok a tao?
35 Ket simmungbat ti anghel ket kinunana kencuana, Ti Espiritu Santo umayto kenca, ket ti pannacabalin ti Kangatuan ti manglinong kenca: ngarud daydiay nasantuan a banag a mayanak kenca maawaganto iti Anak ti Dios.
36 Ket, adtoy, ni kasinsinmo a ni Elisabet, nagsikog met iti maysa nga anak a lalaki iti kinalakayna: ket daytoy ti maikanem a bulan a kaduana, a naawagan a lupes.
37 Ta iti Dios awanto ti imposible.
38 Ket kinuna ni Maria, Adtoy ti adipen ti Apo; agbalin koma kaniak a maibatay iti saom. Ket pimmanaw ti anghel kenkuana.
39 Ket timmakder ni Maria kadagidi nga aldaw, ket napan iti kabambantayan a daga a sidadarasudos, iti maysa a siudad ti Juda;
40 Ket simrek iti balay ni Zacarias, ket kinablaawanna ni Elisabet.
41 Ket naaramid nga, idi nangngeg ni Elisabet ti kablaaw ni Maria, ti maladaga naglugan iti aanakanna; ket napno ni Elisabet iti Espiritu Santo.
42 Ket nagsao iti napigsa a timek, ket kinunana, Benditoka kadagiti babbai, ket nabendisionan ti bunga ti tianmo.
43 Ket sadino ti naggapuan daytoy kaniak, nga umay kaniak ti ina ti Apok?
44 Ta, adtoy, apaman a naguni iti lapayagko ti timek ti panagsaludom, naglugan ti maladaga iti tianko gapu iti rag-o.

45 Ket nabendisionan daydiay namati: ta addanto pannakatungpal dagiti banbanag a naibaga kenkuana manipud iti Apo.
46 Kinuna ni Maria, Itan-ok ti kararuak ti Apo.
47 Ket ti espirituk nagrag-o iti Dios a Mangisalakan kaniak.
48 Ta imbilangna ti nababa a kasasaad ti adipenna a babai: ta, adtoy, manipud ita, amin a kaputotan awagandakto a nabendisionan.
49 Ta ti mannakabalin inaramidna kaniak dagiti naindaklan a banbanag; ket nasantuan ti naganna.
50 Ket ti asina adda kadagiti agbuteng kenkuana manipud kaputotan agingga iti kaputotan.
51 Impakitana ti pigsa babaen ti takiagna; inwarasna dagiti natangsit iti imahinasion ti pusoda.
52 Pinababana dagiti mannakabalin manipud kadagiti tugawda, ket intan-okna ida a nababa.
53 Pinunnona dagiti mabisin kadagiti naimbag a banag; ket dagiti nabaknang pinapanawna nga awan ti tao.
54 Pinalag-anna ti adipenna nga Israel, kas panglaglagip iti asina;
55 Kas iti imbagana kadagidi ammatayo, ken Abraham, ken kadagiti kaputotanna iti agnanayon.
56 Nagnaed ni Maria kenkuana iti agarup tallo a bulan, ket nagsubli iti bukodna a balay.
57 Ita dimteng ti naan-anay a tiempo ni Elisabet tapno maipasngay; ket nangipasngay iti maysa nga anak a lalaki.
58 Ket nangngeg dagiti kaarrubana ken dagiti kakasinsinna no kasano ti panangipakita ti Apo iti dakkel nga asi kenkuana; ket nakipagrag-oda kenkuana.
59 Ket naaramid nga iti maikawalo nga aldaw immayda a mangkugit iti ubing; ket inawaganda isuna iti Zacarias, iti nagan ni amana.
60 Simmungbat ti inana ket kinunana, Saan a kasta; ngem maawaganto iti Juan.
61 Ket kinunada kencuana, Awan cadagiti kakabagiam a naawagan iti daytoy a nagan.
62 Ket nangaramidda kadagiti pagilasinan ken amana, no kasano a kayatna a maayaban.
63 Ket nagkiddaw iti lamisaan a pagsuratan, ket insuratna, “Juan ti naganna.” Ket nagsiddaawda amin.
64 Naluktan a dagus ti ngiwatna, ket naluk-atan ti dilana, ket nagsao ken indaydayawna ti Dios.
65 Ket dimteng ti buteng dagiti amin nga agnanaed iti aglawlawda: ket amin dagitoy a sasao naariwawa iti intero a katurturodan ti Judea.
66 Ket amin dagiti nakangngeg kadagitoy inurnongda ida iti pusoda, a kunkunada, Anianto a kita ti ubing daytoy! Ket ti ima ti Apo adda idi kenkuana.
67 Napno ni amana a Zacarias iti Espiritu Santo ket nagipadto, a kunkunana.
68 Madaydayaw koma ti Apo a Dios ti Israel; ta sinarungkaran ken sinubbotna dagiti tattaona, .
69 Ket nangibangon iti sara ti pannakaisalakan para kadatayo iti balay ni adipenna a ni David;
70 Kas insaona babaen ti ngiwat dagiti nasantoan a mammadtona, nanipud idi punganay ti lubong.
71 Tapno maisalakantayo kadagiti kabusortayo, ken iti ima dagiti amin a manggurgura kadatayo;
72 Tapno tungpalentayo ti asi a naikari kadagiti ammatayo, ken laglagipentayo ti nasantoan a tulagna;
73 Ti sapata nga insapatana ken Abraham nga amatayo.
74 Nga itedna kadatayo, tapno maisalakantayo iti ima dagiti kabusortayo, agserbitayo kenkuana nga awan butengna.
75 Iti kinasanto ken kinalinteg iti sanguananna, iti amin nga aldaw ti panagbiagtayo.
76 Ket sika, ubing, maawagankanto a propeta ti Kangatuan: ta mapankanto iti sangoanan ti rupa ti Apo tapno isagana dagiti dalanna;
77 Tapno mangted iti pannakaammo maipapan iti pannakaisalakan kadagiti tattaona babaen ti pannakapakawan dagiti basbasolda.
78 Babaen ti nadungngo nga asi ti Diostayo; iti kasta ti ubbog ti al-aldaw manipud iti ngato sinarungkarannakami, .
79 Tapno mangted iti lawag kadagiti agtugtugaw iti sipnget ken iti anniniwan ni patay, tapno iturong dagiti sakatayo iti dalan ti talna.
80 Ket dimmakkel ti ubing, ket pimmigsa ti espirituna, ket adda kadagiti let-ang agingga iti aldaw ti panangiparangna iti Israel.

KAPITULO 2

1 Ket napasamak kadagidi nga aldaw, rimmuar ti bilin manipud ken Cesar Augusto, a mabuis ti amin a lubong.
2 (Ket daytoy a panagbuis immuna a naaramid idi gobernador ni Cirenio ti Siria.)
3 Ket napanda amin tapno mabuis, tunggal maysa iti bukodna a siudad.
4 Ket simmang-at met ni Jose manipud Galilea, manipud iti siudad ti Nazaret, idiay Judea, agingga iti siudad ni David, a maawagan iti Betlehem; (agsipud ta isu ket nagtaud iti balay ken kaputotan ni David:)
5 Tapno mabuis ken Maria nga asawana, a nataengan iti sikog.
6 Ket kasta, a, bayat ti kaaddada sadiay, nalpas dagiti aldaw a maipasngay isuna.
7 Ket impasngayna ti inauna nga anakna a lalaki, ket binalkotna iti pagan-anay, ket impaiddana iti kulluong; gapu ta awan ti lugar para kadakuada iti pagdagusan.
8 Ket adda idi iti isu met laeng a daga dagiti pastor nga agnanaed iti talon, a mangbanbantay kadagiti arbanda iti rabii.
9 Ket, adtoy, immay kadakuada ti anghel ti Apo, ket ti dayag ti Apo nagsilnag iti aglawlawda: ket nagbutengda unay.
10 Ket ti anghel kinunana cadacuada, Dicayo agbuteng: ta adtoy, iyegco cadacayo iti naimbag a damag a naindaklan a rag-o, a maipaayto iti amin a tattao.
11 Ta naipasngay kadakayo ita nga aldaw iti siudad ni David ti Mangisalakan, nga isu ni Cristo nga Apo.
12 Ket daytoyto ti pagilasinan kadakayo; Masarakamto ti maladaga a nabalkot iti pagan-anay, a nakaidda iti kulluong.
13 Ket kellaat nga adda kadua ti anghel ti bunggoy dagiti nailangitan a buyot a mangidaydayaw iti Dios ken kunkunada.
14 Gloria ti Dios iti kangatoan, ken ditoy daga talna, naimbag a nakem kadagiti tattao.
15 Ket napasamak, bayat nga umadayo dagiti anghel manipud kadakuada idiay langit, nagkinnaawatan dagiti pastor, Intayo ita idiay Betlehem, ket kitaentayo daytoy a napasamak, nga impakaammo ni Yahweh sitayo.

16 Nagdardarasda nga immay, ket nasarakanda da Maria, ken Jose, ken ti maladaga a nakaidda iti kulluong.
17 Ket idi nakitada, impakaammoda iti ballasiw-taaw ti sao a naibaga kadakuada maipanggep iti daytoy nga ubing.
18 Nasdaaw dagiti amin a nakangngeg iti dayta gapu iti imbaga dagiti pastor kadakuada.
19 Ngem tinaginayon ni Maria amin dagitoy a banbanag, ket pinampanunotna ida iti pusona.
20 Nagsubli dagiti pastor, nga indaydayaw ken indaydayawda ti Dios gapu iti amin a banag a nangngeg ken nakitada, kas naibaga kadakuada.
21 Ket idi nalpasen ti walo nga aldaw para iti pannakakugit ti ubing, ti naganna napanaganan iti JESUS, nga innagan ti anghel sakbay ti pannakasikogna iti aanakan.
22 Ket idi nalpas dagiti aldaw ti pannakadalusna a maibatay iti linteg ni Moises, impanda isuna idiay Jerusalem, tapno idatagda iti Apo;
23 (Kas naisurat iti Linteg ti Apo, “Tunggal lalaki a manglukat iti aanakan maawaganto a nasantoan iti Apo;)
24 Ken mangidaton iti daton a maitunos iti naibaga iti Linteg ti Apo, Maysa a paris a kalapati, wenno dua nga urbon a kalapati.
25 Ket, adtoy, adda maysa a tao idiay Jerusalem, nga agnagan Simeon; ket isu met laeng a tao nalinteg ken napeklan, nga agur-uray iti liwliwa ti Israel: ket ti Espiritu Santo adda kenkuana.
26 Ket naipalgak kenkuana babaen ti Espiritu Santo, a saanna a makita ti ipapatay, sakbay a nakitana ti Cristo ti Apo.
27 Ket immay isuna iti templo babaen ti Espiritu: ket idi inserrek dagiti nagannak ni Jesus nga ubing, tapno aramidenda a kas iti kaugalian ti Linteg.
28 Kalpasanna, inarakupna, ket binendisionanna ti Dios, ket kinunana.
29 Apo, bay-am itan a pumanaw ti adipenmo a sitatalna, kas mayannurot iti saom.
30 Ta dagiti matak nakitada ti pannakaisalakanmo.
31 Insaganam iti sangoanan ti amin a tao;
32 Maysa a silaw a manglawag kadagiti Gentil, ken ti dayag ti ilim nga Israel.
33 Ket nagsiddaaw da Jose ken ti inana cadagiti banbanag a naisao maipapan kencuana.
34 Ket ni Simeon binendisionanna ida, ket kinunana ken Maria nga inana, Adtoy, daytoy nga ubing ket naisagana para iti pannakatnag ken panagungar dagiti adu idiay Israel; ken para iti pagilasinan a maisao a maibusor;
35 (Wen, ti kampilan ti mangtubtubngar iti bukodmo a kararuam,) tapno maipalgak dagiti pampanunot ti adu a puso.
36 Ket adda maysa nga Ana, maysa a mammadto, anak a babai ni Fanuel, iti tribu ni Aser: isu ket nataenganen, ken nakipagnaed iti asawana iti pito a tawen manipud iti kinabirhenna;
37 Ket isu ket maysa a balo nga agtawen iti agarup uppat a pulo ket uppat a tawen, a saan a pimmanaw iti templo, no di ket nagserbi iti Dios babaen kadagiti panagayunar ken panagkararag iti rabii ken aldaw.
38 Ket immay isuna iti dayta a kanito, nagyaman met iti Apo, ket nagsao maipapan kenkuana kadagiti amin nga agur-uray iti pannakasubbot idiay Jerusalem.
39 Ket idi naaramidda amin a banbanag a maitunos iti Linteg ti Apo, nagsublida idiay Galilea, iti bukodda a siudad a Nazaret.
40 Ket dimmakkel ti ubing, ket pimmigsa iti espiritu, napno iti sirib: ket ti parabur ti Dios adda kencuana.
41 Tinawen a mapan dagiti nagannakna idiay Jerusalem iti piesta ti Paskua.
42 Ket idi agtawen iti sangapulo ket dua, simmang-atda idiay Jerusalem sigun iti kaugalian ti piesta.
43 Ket idi nalpasdan dagiti aldaw, bayat ti panagsublida, nagtalinaed ti ubing a ni Jesus idiay Jerusalem; ket saan nga ammo ni Jose ken ti inana.
44 Ngem impagarupda nga isu ket adda iti bunggoy, nagdaliasatda iti maysa nga aldaw; ket sinapulda isuna kadagiti kakabagianda ken am-ammoda.
45 Ket idi saanda a nasarakan, nagsublida idiay Jerusalem, a mangsapsapul kenkuana.
46 Ket naaramid a kalpasan ti tallo nga aldaw nasarakanda isuna idiay templo, a situtugaw iti tengnga dagiti doktor, nga agpada a dumdumngeg kadakuada ken agsalsaludsod kadakuada.
47 Nasdaaw dagiti amin a nakangngeg kenkuana iti pannakaawat ken sungbatna.
48 Ket idi nakitada isuna, nasdaawda: ket ni inana kinunana kencuana, Anac, apay a castoy ti inaramidmo cadacami? adtoy, siak ken ni amam sinapuldaka a naladingit.
49 Ket kinunana kadakuada, Kasano a binirokdak? saanyo kadi a nasken nga adda iti trabaho ni Amak?
50 Ket saanda a naawatan ti sao nga imbagana kadakuada.
51 Ket simmalog a kaduada, ket immay idiay Nazaret, ket nagpasakup kadakuada: ngem ni inana pinagtalinaedna amin dagitoy a sasao iti pusona.
52 Ket dimmakkel ni Jesus iti sirib ken katayag, ken naparabur iti Dios ken iti tao.

KAPITULO 3

1 Ita iti maikasangapulo ket lima a tawen ti panagturay ni Tiberio Cesar, ni Poncio Pilato ti gobernador ti Judea, ken ni Herodes ti tetrarko ti Galilea, ken ni Felipe a kabsatna a tetrarko ti Ituraea ken iti rehion ti Traconitis, ken ni Lisanias ti tetrarko ti Abilena.
2 Da Annas ken Caifas ti nangato a papadi, dimteng ti sao ti Dios ken Juan nga anak ni Zacarias idiay let-ang.
3 Ket immay iti amin a daga iti aglawlaw ti Jordan, nga inkasabana ti buniag ti panagbabawi para iti pannakapakawan dagiti basol;
4 Kas naisurat iti libro ti sasao ni profeta Isaias, a kunkunana, Ti timek ti maysa nga agpukpukkaw idiay let-ang, Isaganayo ti dalan ni Jehova, ilintegyo dagiti dalanna.
5 Mapunnoto ti tunggal ginget, ket maibabato ti tunggal bantay ken turod; ket mailintegto dagiti nakillo, ket dagiti narangkis a dalan mapagbalindanto a nalannas;
6 Ket makitanto ti amin a lasag ti panangisalakan ti Dios.
7 Kalpasanna, kinunana iti bunggoy a rimmuar tapno mabautisaran kenkuana, O kaputotan dagiti uleg, siasino ti nangpakdaar kadakayo nga agtalawkayo manipud iti umay a pungtot?
8 Mangpataudkayo ngarud kadagiti bunga a maikari iti panagbabawi, ket diyo rugian nga ibaga iti unegyo, ‘Adda kadatayo ni Abraham iti amatayo: ta kunak kadakayo, a

kabaelan ti Dios a mangpadakkel kadagiti annak ken Abraham.
9 Ket ita met ti wasay naikabil iti ramut dagiti kayo: tunggal kayo ngarud a saan nga agbunga iti naimbag ket mapukan, ket maipuruak iti apuy.
10 Insaludsod dagiti tattao kenkuana, a kunkunada, Ania ngarud ti aramidentayo?
11 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Ti addaan iti dua a bado, ikkanna koma iti awanan; ket ti addaan iti taraon, aramidenna koma met ti kasta.
12 Immay met dagiti agsingsingir iti buis tapno agpabautisar ket kinunada kenkuana, Maestro, ania ti aramidenmi?
13 Ket kinunana cadacuada, Dica agsingir iti ad-adu ngem iti naituding cadacayo.
14 Ket dagiti soldado dinamagda met kenkuana, a kunkunada, Ket ania ti aramidentayo? Ket kinunana cadacuada, Dicayo ranggas iti siasinoman, wenno ulbod nga akusaren ti siasinoman; ket mapnekkayo iti tangdanyo.
15 Ket kas iti panagin-inanama dagiti tao, ken amin a tao pinampanunotda iti pusoda ken ni Juan, no isu ti Cristo, wenno saan;
16 Simmungbat ni Juan, a kinunana kadakuada amin, Pudno a buniagankayo iti danum; ngem umay ti maysa a nabilbileg ngem siak, a diak maikari a luktan ti rikep dagiti sapatosna: buniagannakayto iti Espiritu Santo ken iti apuy.
17 Ti bentiladorna adda iti imana, ket dalusanna a naan-anay ti suelona, ket urnongennanto ti trigo iti pagurnonganna; ngem ti taep puorannanto iti apuy a di maiddep.
18 Ket adu pay a banag nga inkasabana kadagiti tao iti panangparegtana.
19 Ngem ni Herodes a tetrarka, tinubngarna gapu ken Herodias nga asawa ni Felipe a kabsatna, ken gapu iti amin a kinadakes nga inaramid ni Herodes.
20 Innayonna pay daytoy kangrunaan iti amin, nga inserrana ni Juan iti pagbaludan.
21 Ita idi nabautisaran dagiti amin a tattao, napasamak a nabautisaran met ni Jesus ken agkarkararag, naluktan ti langit.
22 Ket bimmaba ti Espiritu Santo iti sukog ti bagi a kasla kalapati, ket immay ti timek manipud langit, a nagkuna, Sika ti dungdungnguek nga Anak; kenka maragsakanak unay.
23 Ket ni Jesus a mismo nangrugi nga agtawen iti agarup tallopulo, nga anak ni Jose, nga anak ni Heli.
24 Anak ni Mattat, nga anak ni Levi, nga anak ni Melqui, nga anak ni Janna, nga anak ni Jose.
25 Anak ni Matatias, nga anak ni Amos, nga anak ni Naum, nga anak ni Esli, nga anak ni Nagge.
26 Anak ni Maat, nga anak ni Matatias, nga anak ni Semei, nga anak ni Jose, nga anak ni Juda.
27 Anak ni Juana, nga anak ni Resa, nga anak ni Zorobabel, nga anak ni Salatiel, nga anak ni Neri.
28 Anak ni Melqui, nga anak ni Adi, nga anak ni Cosam, nga anak ni Elmodam, nga anak ni Er.
29 Anak ni Jose, nga anak ni Eliezer, nga anak ni Jorim, nga anak ni Mathat, nga anak ni Levi.
30 Anak ni Simeon, nga anak ni Juda, nga anak ni Jose, nga anak ni Jonan, nga anak ni Eliakim.
31 Anak ni Melea, nga anak ni Menan, nga anak ni Matata, nga anak ni Natan, nga anak ni David.
32 Anak ni Jesse, nga anak ni Obed, nga anak ni Booz, nga anak ni Salmon, nga anak ni Naason.
33 Anak ni Aminadab, nga anak ni Aram, nga anak ni Esrom, nga anak ni Fares, nga anak ni Juda.
34 Anak ni Jacob, anak ni Isaac, anak ni Abraham, anak ni Tara, anak ni Nacor.
35 Anak ni Saruc, nga anak ni Ragau, nga anak ni Falec, nga anak ni Heber, nga anak ni Sala.
36 Anak ni Cainan, nga anak ni Arfaxad, nga anak ni Sem, nga anak ni Noe, nga anak ni Lamec.
37 Anak ni Matusala, nga anak ni Enoc, nga anak ni Jared, nga anak ni Maleleel, nga anak ni Cainan.
38 Anak ni Enos, nga anak ni Set, nga anak ni Adan, nga anak ti Dios.

KAPITULO 4

1 Idi napno ni Jesus iti Espiritu Santo nagsubli manipud Jordan, ket inturong ti Espiritu idiay let-ang.
2 Gapu ta uppat a pulo nga aldaw a sinulisog ti diablo. Ket kadagidi nga al-aldaw awan ti kinnanna: ket idi nagpatinggada, nagbisin kalpasanna.
3 Ket kinuna ti diablo kencuana, No sika ti Anak ti Dios, ibilinmo daytoy a bato a pagbalinenna a tinapay.
4 Ket ni Jesus simmungbat kencuana, a kunkunana, Naisurat, Dayta ti tao saanto nga agbiag iti tinapay laeng, no di ket babaen ti tunggal sao ti Dios.
5 Ket ti diablo, insang-atna iti nangato a bantay, impakitana kencuana dagiti amin a pagarian ti lubong iti apagkanito.
6 Ket ti diablo kinunana kencuana, Amin daytoy a pannakabalin itedko kenca ken ti dayagda: ta naited caniac; ket iti siasinoman a kayatko itedko.
7 No ngarud agdayawka kaniak, kukuamto amin.
8 Ket ni Jesus simmungbat ket kinunana kencuana, Umadayoka, Satanas: ta adda iti Nasantoan a Surat, Agdaydayawka iti Apo a Diosmo, ket isu laeng ti pagserbiam.
9 Ket impan isuna idiay Jerusalem, ket insaadna iti maysa a pantok ti templo, ket kinunana kencuana, No sika ti Anak ti Dios, ibellengmo ti bagim manipud ditoy.
10 Ta adda iti Nasantoan a Surat, Itednanto dagiti anghelna a mangaywan kenka, tapno salimetmetandaka.
11 Ket iti im-imada ibaklaydacanto, di la ket ta iti aniaman a kanito maidungparmo ti sakam iti maysa a bato.
12 Ket ni Jesus simmungbat kencuana, Naibaga, Dicanto suoten ti Apo a Diosmo.
13 Ket idi nalpasen ti diablo ti amin a sulisog, pimmanaw kenkuana iti apagbiit.
14 Ket ni Jesus nagsubli idiay Galilea buyogen ti bileg ti Espiritu: ket rimmuar ti kinalatakna iti intero a rehion iti aglawlaw.
15 Nangisuro isuna kadagiti sinagogada, a naipadayag ti isuamin.
16 Ket dimteng isuna idiay Nazaret, a nakaipadakkelanna: ket, kas iti kaugalianna, simrek iti sinagoga iti aldaw a panaginana, ket timmakder tapno agbasa.
17 Ket naited kencuana ti libro ni profeta Isaias. Ket idi linuktanna ti libro, nasarakanna ti disso a nakaisuratanna.
18 Adda kaniak ti Espiritu ti Apo, gapu ta pinulotannak a mangikasaba iti naimbag a damag kadagiti napanglaw; imbaonnak a mangagas kadagiti nadunor ti pusona, a

mangikasaba iti pannakaispal kadagiti nakautibo, ken panagsubli ti panagkita kadagiti bulsek, tapno wayawayaak dagiti nasugatan, .
19 Tapno maikasaba ti makaay-ayo a tawen ti Apo.
20 Inrikepna ti libro, ket intedna manen iti ministro, ket nagtugaw. Ket dagiti mata dagiti amin nga adda iti sinagoga naikapetda kenkuana.
21 Ket rinugianna a kinuna kadakuada, Ita nga aldaw natungpal daytoy a nasantuan a kasuratan kadagiti lapayagyo.
22 Ket saksi amin isuna, ket nagsiddaawda kadagiti naparabur a sasao a rimmuar iti ngiwatna. Ket kinunada, Saan kadi nga anak ni Jose daytoy?
23 Ket kinunana cadacuada, Pudno nga ibagayonto caniac daytoy a proverbio, Mangagas, agasam ti bagim.
24 Ket kinunana, Pudno kunak kadakayo, Awan ti mammadto a maawat iti bukodna a pagilian.
25 Ngem pudno nga ibagak kadakayo, adu a balo a babbai ti adda idiay Israel idi kaaldawan ni Elias, idi naserraan ti langit iti tallo a tawen ken innem a bulan, idi nakaro ti bisin iti intero a daga;
26 Ngem awan kadakuada ti naibaon ni Elias, malaksid idiay Sarepta, maysa a siudad ti Sidon, iti maysa a babai a balo.
27 Adu dagiti agkukutel iti Israel idi tiempo ni mammadto Eliseo; ket awan kadakuada ti nadalusan, malaksid ken ni Naaman a taga Siria.
28 Ket amin nga adda iti sinagoga, idi nangngegda dagitoy a banbanag, napnoda iti pungtot.
29 Ket timmakder, ket pinaruarna isuna iti ruar ti siudad, ket inturongna isuna iti murdong ti turod a nakaibangonan ti siudadda, tapno isut' ibellengda a situtulok.
30 Ngem limmasat iti tengngada, .
31 Ket simmalog idiay Capernaum, maysa a siudad ti Galilea, ket insurona ida kadagiti aldaw a panaginana.
32 Ket nasdaawda iti pannursurona: ta ti saona buyogen ti pannakabalin.
33 Ket iti sinagoga adda maysa a lalaki, nga addaan iti espiritu ti narugit a diablo, ket nagikkis iti napigsa a timek.
34 Kinunana, Bay-antayo; ania ti pakainaiganmi kenka, sika a Jesus a taga Nazaret? immayka kadi tapno dadaelennakami? Am-ammoka no siasinoka; ti Santo ti Dios.
35 Tinubngar ni Jesus, a kunkunana, Agulimekka ket rummuarka kenkuana. Ket idi intapuak ti sairo iti tengnga, rimmuar kenkuana, ket saan a nangdangran kenkuana.
36 Nasdaawda amin, ket nagsasaritada iti nagbaetan, a kunkunada, Anian a sao daytoy! ta buyogen ti turay ken pannakabalin bilinenna dagiti narugit nga espiritu, ket rummuarda.
37 Ket ti kinalatak kenkuana nagraira iti amin a disso iti aglawlaw.
38 Ket timmakder isuna manipud iti sinagoga, ket simrek iti balay ni Simon. Ket ti ina ti asawa ni Simon naala iti dakkel a gurigor; ket nagpakaasida kenkuana maipaay kenkuana.
39 Ket nagtakder iti rabawna, ket binabalawna ti gurigor; ket pinanawanna: ket dagus a timmakder ket nagserbi kadakuada.
40 Ita idi lumnek ti init, amin nga addaan iti agsakit iti nadumaduma a sakit inyegda ida kenkuana; ket impatayna dagiti imana iti tunggal maysa kadakuada, ket pinaimbagna ida.
41 Ket rimmuar met dagiti sairo manipud iti adu, nga agpukpukkaw ken kunkunada, Sika ni Cristo nga Anak ti Dios. Ket tinubngarna ida a dina pinalubosan ida nga agsao: ta ammoda nga isu ni Cristo.
42 Ket idi agmalmalem, pimmanaw ken napan iti maysa a let-ang a disso: ket dagiti tattao sinapulda, ket immayda kencuana, ket pinasardengda, tapno saan a pumanaw cadacuada.
43 Ket kinunana cadacuada, Nasken nga ikasabac ti Pagarian ti Dios cadagiti sabsabali a siudad.
44 Ket nangasaba kadagiti sinagoga ti Galilea.

KAPITULO 5

1 Ket naaramid nga, bayat ti panangirurumen dagiti tattao kenkuana tapno dumngeg iti sao ti Dios, nagtakder isuna iti asideg ti danaw ti Genesaret.
2 Ket nakitana ti dua a barko nga agtaktakder iti igid ti dan-aw: ngem dagiti mangngalap rimmuarda kadakuada, ket agbugbuggoda kadagiti iketda.
3 Ket simrek iti maysa kadagiti barko, a kukua ni Simon, ket inkararagna kenkuana nga iduronna bassit manipud iti daga. Ket nagtugaw, ket insurona dagiti tattao manipud iti barko.
4 Idi nalpasen nga agsao, kinunana ken Simon: “ Ipalladawyo iti kaadalem, ket ibabayo dagiti iketyo para iti panagayus.”
5 Ket simmungbat ni Simon kencuana, Maestro, nagbannogkami iti intero a rabii, ket awan ti innalami: nupay kasta gapu iti saom ibabaekto ti iket.
6 Ket idi naaramidda daytoy, inserrekda ti nakaad-adu nga ikan: ket naburak ti iketda.
7 Ket inseniasda dagiti kakaduada, nga adda iti sabali a barko, nga umayda ket tulongan ida. Ket immayda, ket pinunnoda ti agpada a barko, isu a nangrugida a lumned.
8 Idi nakita ni Simon Pedro, nagruknoy iti tulang ni Jesus, a kunkunana, Pumanawka kaniak; ta maysaak a managbasol a tao, O Apo.
9 Ta nasdaaw ken amin a nakikuyog kenkuana, gapu iti panagayus dagiti ikan nga innalada.
10 Kasta met da Santiago, ken Juan, annak ni Zebedeo, a nakikadua ken Simon. Ket ni Jesus kinunana ken Simon, Dika agbuteng; manipud ita, matiliwmonto dagiti tattao.
11 Ket idi naisangpetda dagiti barkoda iti daga, binaybay-anda amin, ket simmurotda kenkuana.
12 Ket napasamak, idi adda iti maysa a siudad, adtoy ti maysa a tao a napno iti kukutel: idi nakitana ni Jesus nagruknoy, ket nagpakaasi kenkuana, a kunkunana, Apo, no kayatmo, mabalinnak a dalusan.
13 Ket inyunnatna ti imana, ket sinagidna, a kinunana, Kayatko: nadalusca. Ket dagus a pimmanaw kenkuana ti kukutel.
14 Ket binilinna kencuana nga awan ti ibagana iti siasinoman: ngem mapanka, ket ipakitam ti bagim iti padi, ket idatonmo a maipaay iti pannakadalusmo, kas imbilin ni Moises, kas pammaneknek kadakuada.
15 Ngem ad-adda a dimmakkel ti kinalatak kenkuana: ket naguummong dagiti adu a tattao tapno dumngeg, ken tapno maagasan kencuana kadagiti sakitda.
16 Ket nagsubli iti let-ang, ket nagkararag.

17 Ket naaramid iti maysa nga aldaw, bayat ti panangisurona, adda dagiti Fariseo ken doktor ti Linteg a situtugaw iti asideg, a rimmuar iti tunggal ili ti Galilea, ken Judea, ken Jerusalem: ken ti pannakabalin ti Apo adda idi tapno agasan ida.
18 Ket, adtoy, dagiti lallaki inyegda iti maysa a kama ti maysa a lalaki a naala iti paralis: ket nagsapulda iti pamay-an a mangiserrek kenkuana, ken mangikabil kenkuana iti sanguananna.
19 Ket idi saanda a nabirokan no ania a dalan ti pangiserrekda kenkuana gapu iti adu a tattao, napanda iti tuktok ti balay, ket imbabada isuna iti baldosa a kaduana ti sopana iti tengnga iti sanguanan ni Jesus.
20 Ket idi nakitana ti pammatida, kinunana kencuana, Tao, napakawan kenca dagiti basbasolmo.
21 Ket dagiti eskriba ken dagiti Fariseo rinugianda ti nagrason, a kunkunada, Siasino daytoy nga agsasao iti panagtabbaaw? Siasino ti makakawan kadagiti basol, no di laeng ti Dios?
22 Ngem idi nadlaw ni Jesus ti pampanunotda, insungbatna kadakuada, Ania ti rasonyo iti pusoyo?
23 No nalaklaka, ti panangibaga, Mapakawan kenka dagiti basbasolmo; wenno ti panangibaga, Tumakderka ket magnaka?
24 Ngem tapno maammuanyo nga adda pannakabalin ti Anak ti Tao ditoy daga a mangpakawan kadagiti basbasol, (kinunana iti masakit a paralis,) Kunak kenka, Bumangonka, ket alaem ti sopam, ket sumrekka iti balaymo.
25 Ket dagus a timmakder iti sanguanda, ket innalana daydiay nakaiddaanna, ket pimmanaw iti bukodna a balay, nga indaydayawna ti Dios.
26 Nasdaawda amin, ket indaydayawda ti Dios, ket napnoda iti buteng, a kunkunada, Nakitami dagiti karkarna a banag ita nga aldaw.
27 Ket kalpasan dagitoy a banbanag, rimmuar, ket nakitana ti maysa nga agsingsingir iti buis, nga agnagan Levi, a situtugaw iti pagayusan ti buis: ket kinunana kenkuana, Surotennak.
28 Ket pinanawanna amin, timmakder, ket simmurot kenkuana.
29 Ket ni Levi nangaramid kencuana iti dakkel a piesta iti bukodna a balay: ket adda dakkel a bunggoy dagiti agsingsingir iti buis ken dagiti dadduma a nakitugaw kadakuada.
30 Ngem nagtanabutob dagiti eskriba ken Fariseoda maibusor kadagiti adalanna, a kunkunada, Apay a makipangan ken umin-inumkayo a kadua dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol?
31 Kinuna ni Jesus kadakuada, " Saan a kasapulan ti mangngagas dagiti nasalun-at; ngem dagiti masakit.
32 Saanak nga immay tapno awagan dagiti nalinteg, no di ket dagiti managbasol nga agbabawi.
33 Ket kinunada kencuana, Apay a masansan nga agayunar dagiti adalan ni Juan ken agkararag ken kasta met dagiti adalan dagiti Fariseo; ngem ti kukuam mangan ken uminum?
34 Ket kinunana kadakuada, Mabalin kadi nga agayuno dagiti annak iti siled ti nobia bayat nga adda kadakuada ti nobio?
35 Ngem dumtengto dagiti aldaw, inton maikkat ti nobio kadakuada, ket kalpasanna agayunardanto kadagita nga aldaw.
36 Ket nagsao pay iti pangngarig kadakuada; Awan ti mangikabil iti maysa a pedaso ti baro a kawes iti daan; no saan, ngarud agpada nga abang ti baro, ket ti pedaso a naala iti baro ket saan nga umanamong iti daan.
37 Ket awan ti asinoman a mangikabil iti baro nga arak kadagiti daan a botelia; no saan, ti baro nga arak burakennanto dagiti botelia, ket maibukbok, ket madadaelto dagiti botelia.
38 Ngem masapul a maikabil ti baro nga arak kadagiti baro a botelia; ket agpada a napreserba.
39 Awan met ti tao nga imminum iti daan nga arak a dagus nga agtarigagay iti baro: ta kunana, Nasaysayaat ti daan.

KAPITULO 6

1 Ket naaramid iti maikadua a sabbath kalpasan ti umuna, a limmasat kadagiti talon ti mais; ket dagiti adalanna tinukkolda dagiti lapayag ti mais, ket nanganda, nga inkuskusen dagitoy kadagiti imada.
2 Kinuna kadakuada ti sumagmamano a Fariseo, Apay nga ar-aramidenyo ti saan a nainkalintegan nga aramiden iti aldaw a panaginana?
3 Ket ni Jesus simmungbat kadakuada kinunana, " Saanyo kadi a nabasa ti kastoy, ti inaramid ni David idi mabisin ken dagiti nakikuyog kenkuana;
4 No kasano a simrek iti balay ti Dios, ket innalana ken nangan iti tinapay a maipakita, ken intedna met kadagiti kakaduana; a saan a nainkalintegan a kanen no di ket agpaay laeng kadagiti papadi?
5 Kinunana kadakuada, Ti Anak ti Tao isu met ti Apo ti Aldaw a Panaginana.
6 Ket napasamak met iti sabali a sabbath, simrek isuna iti sinagoga ket nangisuro: ket adda maysa a tao a nalaylay ti makannawan nga imana.
7 Ket dagiti eskriba ken Fariseo siniputda no agpaimbag iti aldaw a panaginana; tapno makasarakda iti pammabasol maibusor kenkuana.
8 Ngem naammuanna ti pampanunotda, ket kinunana iti lalaki nga addaan iti nalaylay nga ima, Tumakderka ket tumakderka iti tengnga. Ket timmakder ket timmakder.
9 Kinuna ni Jesus kadakuada, " Maysa ti saludsodek kadakayo; Nainkalintegan kadi iti aldaw a panaginana ti agaramid iti naimbag, wenno agaramid iti dakes? tapno maisalakan ti biag, wenno tapno dadaelenna dayta?
10 Ket kinitana ida amin, kinunana iti lalaki, Iyunnatmo ti imam. Ket inaramidna ti kasta: ket ti imana napaimbag a kas iti sabali.
11 Ket napnoda iti kinamauyong; ket nakikomunikarda iti maysa ken maysa no ania ti mabalin nga aramidenda ken ni Jesus.
12 Ket napasamak kadagidi nga aldaw, rimmuar iti bantay tapno agkararag, ket nagmalmalem nga agkararag iti Dios.
13 Ket idi agmalmalem, inayabanna dagiti adalanna: ket cadacuada pinilina ti sangapulo-ket-dua, a pinanaganaanna met nga apostol;
14 Ni Simon, (a pinanagananna met iti Pedro) ken ni Andres a kabsatna, da Santiago ken Juan, Felipe ken Bartolome.

15 Da Mateo ken Tomas, ni Santiago nga anak ni Alfeo,
ken ni Simon a naawagan Zelotes.
16 Ket ni Judas a kabsat ni Santiago, ken ni Judas Iscariote,
a nangtraidor met.
17 Ket simmalog a kaduada, ket nagtakder iti tanap, ken ti
bunggoy dagiti adalanna, ken ti adu a tattao manipud iti
intero a Judea ken Jerusalem, ken manipud iti baybay ti
Tiro ken Sidon, nga immay dumngeg kenkuana. ken tapno
maagasan kadagiti sakitda;
18 Ket dagiti napalalo iti narugit nga espiritu: ket
napaimbagda.
19 Ket inkagumaan ti amin a tattao a sagiden, ta rimmuar ti
kinaimbag kenkuana, ket pinaimbagna ida amin.
20 Ket intangadna dagiti matana cadagiti adalanna, ket
kinunana, Benditocayo a napanglaw: ta kukuayo ti
pagarian ti Dios.
21 Nagasatkayo nga agbisin ita, ta mapnekkayonto.
Nagasatkayo nga agsangsangit ita, ta agkatawakayto.
22 Nagasatkayo, inton guraennakayo dagiti tattao, ken
inton isinakayo iti bunggoyda, ket umsiendakayo, ken
ibellengda ti naganyo a kas dakes, maigapu iti Anak ti tao.
23 Agrag-okayo iti dayta nga aldaw, ket agluksawkayo iti
rag-o: ta adtoy, dakkel ti gunggonayo idiay langit: ta kasta
met ti inaramid dagiti ammada kadagiti profeta.
24 Ngem asi pay kadakayo a nabaknang! ta inawatyo ti
liwliwayo.
25 Asikayo pay a napno! ta mabisinkayto. Asikayo pay nga
agkatawa ita! ta agladladingit ken agsangitkayto.
26 Asikayo pay, inton agsao ti amin a tattao iti naimbag
maipapan kadakayo! ta kasta met ti inaramid dagiti
ammada kadagiti ulbod a propeta.
27 Ngem kunak kadakayo a dumdumngeg, Ayatenyo dagiti
kabusoryo, aramidenyo ti naimbag kadagiti manggurgura
kadakayo.
28 Bendisionam dagidiay mangilunod kenka, ken
ikararagmo dagidiay siuulpit a mangus-usar kenka.
29 Ket iti mangsapsaplit kenka iti maysa a pingping
idatonmo met ti sabali; ket ti mangala iti kabalmo, saanna
nga iparit nga alaenna met ti kabalmo.
30 Itedmo iti tunggal tao nga agdawat kenka; ket iti
siasinoman a mangagaw iti sanikuam, saanmo a dumawat
manen kadakuada.
31 Ket kas iti kayatyo nga aramiden dagiti tattao kadakayo,
aramidenyo met kadakuada.
32 Ta no ay-ayatenyo dagiti agayat kadakayo, ania ti
pagyamananyo? ta dagiti managbasol ay-ayatenda met
dagidiay mangay-ayat kadakuada.
33 Ket no agaramidkayo iti naimbag kadagiti agar-aramid
iti naimbag kadakayo, ania ti pagyamanyo? ta dagiti
managbasol ar-aramidenda met uray isu met laeng.
34 Ket no agpautangkayo kadagiti namnamaenyo nga
umawat, ania ti pagyamanyo? ta dagiti managbasol
agpautangda met kadagiti managbasol, tapno umawatda
manen iti kasta.
35 Ngem ayatenyo dagiti kabusoryo, ket agaramidkayo iti
naimbag, ken agpautangkayo, nga awanen ti namnamayo;
ket dakkelto ti gunggonayo, ket agbalinkayto nga annak ti
Kangatuan: ta naasi isuna kadagiti saan a managyaman ken
kadagiti dakes.
36 Agbalinkayo ngarud a manangngaasi, a kas met ti
Amayo a manangngaasi.
37 Saankayo nga ukomen, ket saankayo a maukom: dikay
kondenaren, ket dikayto makondenar: pakawanenyo, ket
mapakawankayto.
38 Mangtedkayo, ket maitedto kadakayo; nasayaat a rukod,
naipit, ken napagkintayeg, ken agtaray, itedto dagiti tattao
iti barukongmo. Ta iti isu met laeng a rukod a rukodyo,
marukodto manen kadakayo.
39 Insaona ti pangngarig kadakuada, Maiturong kadi ti
bulsek ti bulsek? saanda kadi nga agpada a matnag iti kanal?
40 Ti adalan saan a nangatngato ngem iti apona: ngem
tunggal maysa a naan-anay agbalinto a kas iti apona.
41 Ket apay a kitkitaem ti bassit nga adda iti mata ti
kabsatmo, ngem saanmo a madlaw ti silnag nga adda iti
bukodmo a matam?
42 Uray no kasano a maibagam iti kabsatmo, Kabsatmo,
bay-am nga iruarko ti murdong nga adda iti matam, idinto
ta saanmo a makita ti silpo nga adda iti bukodmo a matam?
Sika a managinsisingpet, ibellengmo nga umuna ti bileg
manipud iti bukodmo a matam, ket kalpasanna makitamto
a nalawag a mangguyod iti rugit nga adda iti mata ti
kabsatmo.
43 Ta ti nasayaat a kayo saanna nga agbunga iti agrupsa a
bunga; saan met nga agbunga ti nadadael a kayo.
44 Ta tunggal kayo ket pagaammo babaen ti bukodna a
bunga. Ta kadagiti siit saan nga agurnong dagiti tattao
kadagiti higos, wenno iti karuotan nga ubas.
45 Ti naimbag a tao manipud iti nasayaat a gameng ti
pusona iruarna ti naimbag; ket ti nadangkes a tao manipud
iti dakes a gameng ti pusona iruarna ti dakes: ta iti kinaruay
ti puso agsao ti ngiwatna.
46 Ket apay nga awagannak iti Apo, Apo, ket saanyo nga
aramiden dagiti banag nga ibagak?
47 Siasinoman nga umay kaniak, ket dumngeg kadagiti
sasaok, ket tungpalenna ida, ipakitakto kadakayo no siasino
ti kaaspingna.
48 Mayarig isuna iti maysa a tao a nangbangon iti balay,
ket nagkali iti nauneg, ket nangikabil iti pundasion iti bato:
ket idi timmakder ti layus, ti waig ti napigsa iti dayta a
balay, ket dina mapagkintayeg: ta nabangon dayta iti rabaw
ti bato .
49 Ngem ti dumngeg, ket saan nga agaramid, umasping iti
tao nga awan pundasionna a nangibangon iti balay iti
rabaw ti daga; a maibusor iti dayta ti karayan nagpitik iti
napigsa, ket dagus a natnag; ket dakkel ti pannakadadael
dayta a balay.

KAPITULO 7

1 Ita idi nalpasna amin a sasaona iti dumdumngeg dagiti
tattao, simrek idiay Capernaum.
2 Ket ti maysa nga adipen ti maysa a senturion, nga
ipatpategna, ket masakit, ken sisasagana a matay.
3 Ket idi nangngegna ti maipapan ken Jesus, imbaonna
kenkuana dagiti panglakayen dagiti Judio, nga
agpakpakaasi kenkuana nga umay ket paimbagenna ti
adipenna.
4 Ket idi dimtengda ken ni Jesus, nagpakaasida a dagus
kenkuana, a kunkunada, Maikari nga aramidenna daytoy.
5 Ta ay-ayatenna ti nasiontayo, ket nangibangon kadatayo
iti sinagoga.
6 Kalpasanna, nakikuyog ni Jesus kadakuada. Ket idi
saanen nga adayo iti balay, nangibaon ti senturion kadagiti

gagayyemna kenkuana, a kunkunana kenkuana, Apo, dika riribuken ti bagim: ta saanak a maikari a sumrekka iti baba ti atepko.
7 Gapuna diak met impagarup a maikariak nga umay kenca: no di ket agsaokayo iti maysa a sao, ket umimbagto ti adipenko.
8 Ta maysaak met a tao a naikabil iti sidong ti turay, nga addaan kadagiti soldado iti sidongko, ket kunak iti maysa, Inka, ket mapan; ket iti sabali, Umayka, ket umay; ket iti adipenko, Aramidem daytoy, ket aramidenna dayta.
9 Idi nangngeg ni Jesus dagitoy, nagsiddaaw kenkuana, ket insublina, ket kinunana kadagiti tattao a simmurot kenkuana, Ibagak kadakayo, Diak nakasarak iti kasta a kadakkel ti pammati, saan, uray idiay Israel.
10 Ket dagiti naibaon, idi nagsublida iti balay, nasarakanda a nasalun-at ti adipen.
11 Ket napasamak iti sumaruno nga aldaw, a napan iti maysa a siudad a naawagan Nain; ket adu kadagiti adalanna ti nakikuyog kenkuana, ken adu a tattao.
12 Ita idi immasideg iti ruangan ti siudad, adtoy, adda natay a lalaki a naipan, ti kakaisuna nga anak ni inana, ket maysa a balo: ket adu a tattao iti siudad ti kaduana.
13 Ket idi nakita ti Apo, naasian kencuana, ket kinunana kencuana, Dica agsangit.
14 Ket immay ket sinagidna ti bangkay: ket dagiti nangawit kencuana nagtakderda. Ket kinunana, Agtutubo, kunak kenka, Bumangonka.
15 Nagtugaw ti natay, ket rinugianna ti nagsao. Ket inyawatna ken inana.
16 Ket dimteng ti buteng iti amin: ket indaydayawda ti Dios, a kunkunada, Ti maysa a naindaklan a mammadto timmakder cadatayo; ken, A sinarungkaran ti Dios dagiti tattaona.
17 Nagsaknap daytoy a damag maipapan kenkuana iti intero a Judea, ken iti intero a rehion iti aglawlaw.
18 Ket dagiti adalan ni Juan impakitada kenkuana amin dagitoy a banbanag.
19 Idi inayaban ni Juan ti dua nga adalanna, imbaonna ida ken Jesus, a kunkunada, Sika kadi ti umay? wenno agsapultayo iti sabali?
20 Idi dimteng dagiti lallaki kencuana, kinunada, Imbaonnakami ni Juan Mammautisar kenka, a mangibagbaga, Sika kadi ti umay? wenno agsapultayo iti sabali?
21 Ket iti dayta met laeng nga oras inagasanna ti adu kadagiti sakit ken saplitda, ken kadagiti dakes nga espiritu; ket kadagiti adu a bulsek intedna ti panagkita.
22 Kalpasanna, simmungbat ni Jesus kadakuada, Inkayo, ket ibagayo ken Juan no ania dagiti nakita ken nangngegyo; no kasano a makakita dagiti bulsek, magmagna dagiti pilay, madalusan dagiti agkukutel, dumngeg dagiti tuleng, mapagungar dagiti natay, maikaskasaba ti ebanghelio kadagiti napanglaw.
23 Ket nabendisionan ti siasinoman a saan a makasair kaniak.
24 Idi pimmanaw dagiti mensahero ni Juan, rinugianna ti nagsao kadagiti tattao maipanggep ken Juan, Ania ti rimmuaryo idiay let-ang tapno kitaenyo? Maysa a runo a nagkintayeg iti angin?
25 Ngem ania ti rimmuarkayo tapno kitaenyo? Maysa a tao a nakawesan iti nalamuyot a kawes? Adtoy, dagiti napintas ti kawesda, ken agbibiagda a nasayaat, addada kadagiti paraangan dagiti ari.
26 Ngem ania ti rimmuarkayo tapno kitaenyo? Maysa a propeta? Wen, kunak kadakayo, ken ad-adu nga amang ngem iti maysa a propeta.
27 Isu daytoy, a naisurat maipapan kenkuana, Adtoy, ibaonko ti mensaherok iti sangoanan ti rupam, a mangisagana iti dalanmo iti sanguanam.
28 Ta kunak kadakayo, Kadagiti nayanak iti babbai awan ti dakdakkel a mammadto ngem ni Juan a Mammautisar: ngem ti kabassitan iti pagarian ti Dios dakdakkel ngem isu.
29 Ket amin dagiti tattao a dumngeg kenkuana ken dagiti agsingsingir iti buis, inlintegda ti Dios, a nabautisaran babaen ti bautismo ni Juan.
30 Ngem inlaksid dagiti Fariseo ken abogado ti balakad ti Dios maibusor iti bagbagida, ta saanda a nabautisaran kenkuana.
31 Ket kinuna ti Apo, Ania ngarud ti pangyarigko kadagiti tattao iti daytoy a kaputotan? ket ania ti kaaspingda?
32 Umaspingda kadagiti ubbing a situtugaw iti tiendaan, ket umaw-awag iti maysa ken maysa, ket kunkunada, Nagtubokami kadakayo, ngem saankayo a nagsala; nagdung-awkami kadakayo, ket saankayo a nagsangit.
33 Ta immay ni Juan a Mammautisar a saan a mangmangan iti tinapay wenno umin-inum iti arak; ket kunayo, Adda sairona.
34 Immay ti Anak ti tao a mangmangan ken umin-inum; ket kunayo, Adtoy maysa a nabuklis a tao, ken managinum iti arak, gayyem dagiti agsingsingir iti buis ken managbasol!
35 Ngem nainkalintegan ti kinasirib dagiti amin nga annakna.
36 Kiniddaw ti maysa kadagiti Fariseo a makipangan kenkuana. Ket simrek isuna iti balay ti Fariseo, ket nagtugaw a nangan.
37 Ket, adtoy, ti maysa a babai idiay siudad, a managbasol, idi naammuanna a ni Jesus ket agtugtugaw iti pannangan iti balay ti Fariseo, nangiyeg iti alabastro a kahon ti sapsapo.
38 Ket nagtakder iti sakana iti likudanna nga agsangsangit, ket rinugianna a binugguan dagiti sakana babaen kadagiti lulua, ket pinunasna ida kadagiti buok ti ulona, ket inagkanna dagiti sakana, ken sinapsapoanna ida iti sapsapo.
39 Ita idi nakita ti Fariseo a nangawis kenkuana, nagsao iti unegna, a kinunana, Daytoy a lalaki, no maysa a propeta, ammona koma no siasino ken no ania a kita ti babai daytoy a mangsagid kenkuana: ta isu ket managbasol.
40 Kinuna ni Jesus kenkuana, Simon, adda ibagak kenka. Ket kinunana, Maestro, itultuloymo.
41 Adda maysa a nagpautang nga addaan iti dua nga utang: ti maysa ket nakautang iti lima gasut a pisos, ken ti sabali ket limapulo.
42 Ket idi awan ti bayadda, sipaprangka a pinakawanna ida a dua. Ibagam ngarud kaniak, siasino kadakuada ti mangayat unay kenkuana?
43 Simmungbat ni Simon ket kinunana, Ipagarupko nga isu ti kaaduan a pinakawanna. Ket kinunana kencuana, Siuumiso ti panangukommo.
44 Ket timmaliaw iti babai, ket kinunana ken Simon, Makitam kadi daytoy a babai? Simrekak iti balaymo, awan ti intedmo kaniak a danum a maipaay kadagiti sakak: ngem binugguanna dagiti sakak babaen kadagiti lulua, ket pinunasna ida babaen kadagiti buok ti ulona.

45 Awan ti intedmo nga agek: ngem daytoy a babai manipud idi simrekak saan a nagsardeng nga agek kadagiti sakak.
46 Saanmo a sinapsapoan ti ulok iti lana: ngem daytoy a babai pinulotanna dagiti sakak iti sapsapo.
47 Gapuna kunak kenka, Napakawanen dagiti basbasolna, nga adu; ta adu ti inayatna: ngem iti bassit a mapakawan, bassit ti ayatna.
48 Ket kinunana kencuana, Napakawanen dagiti basbasolmo.
49 Ket dagiti nakitugaw a nakipangan kencuana rinugianda a nagkuna iti uneg ti bagida, Siasino daytoy a mangpakawan met kadagiti basbasol?
50 Ket kinunana iti babai, Ti pammatim ti nangisalakan kenka; mapankayo a sitatalna.

KAPITULO 8

1 Ket naaramid a calpasan, a nagna iti amin a siudad ken purok, nga inkasaba ken impakaammona ti naragsak a damag ti pagarian ti Dios: ket dagiti sangapulo ket dua addada kenkuana.
2 Ket sumagmamano a babbai, a naagasan kadagiti dakes nga espiritu ken kinakapuy, ni Maria a naawagan iti Magdalena, a rimmuar kenkuana ti pito a sairo.
3 Ket ni Juana nga asawa ni Cuza a mayordomo ni Herodes, ken ni Susana, ken adu a sabsabali pay, a nagserbi kenkuana iti sanikuada.
4 Ket idi naguummong ti adu a tattao, ket immayda kenkuana manipud iti tunggal siudad, nagsao babaen ti pangngarig.
5 Rimmuar ti maysa a managmula tapno imulana ti bin-ina: ket bayat ti panagmulana, natinnag ti dadduma iti igid ti dalan; ket naidda, ket inalun-on dagiti tumatayab iti tangatang.
6 Ket natinnag ti dadduma iti maysa a bato; ket apaman a nagtubo, nalaylay, gapu ta awanan iti agneb.
7 Ket dadduma natinnag iti tengnga dagiti siit; ket timmaud dagiti siit a kaduana, ket inleppesda dayta.
8 Ket ti dadduma natinnag iti nasayaat a daga, ket timmaud, ket nagbunga iti maminsangagasut. Ket idi naibagana dagitoy, impukkawna, Ti addaan lapayag a dumngeg, dumngeg koma."
9 Insaludsod dagiti adalanna kenkuana, a kunkunada, Ania ngata daytoy a pangngarig?
10 Ket kinunana, Naited cadacayo a mangammo cadagiti palimed ti Pagarian ti Dios: ngem cadagiti sabsabali babaen kadagiti pangngarig; tapno iti pannakakitada saanda a makakita, ken iti pannakangngegda saanda a maawatan.
11 Ita, kastoy ti pangngarig: Ti bin-i isu ti sao ti Dios.
12 Dagidiay adda iti igid ti dalan isuda dagiti dumdumngeg; kalpasanna umay ti sairo, ket ikkatenna ti sao manipud iti pusoda, amangan no mamatida ken maisalakanda.
13 Isuda iti rabaw ti bato isuda, a no dumngegda, umawatda iti sao buyogen ti rag-o; ket dagitoy awan ti ramutda, nga iti apagbiit mamatida, ket iti tiempo ti sulisog agtinnagda.
14 Ket dagidiay nagdisso iti tengnga dagiti siit isuda, nga, no nangngegda, rummuarda, ket nalemmengda kadagiti pakaseknan ken kinabaknang ken ragragsak iti daytoy a biag, ket awan ti iyegna a bunga iti kinaan-anay.
15 Ngem adda iti naimbag a daga, isuda, nga iti napudno ken naimbag a puso, a nangngegda ti sao, tungpalenda dayta, ket agbungada buyogen ti kinaanus.
16 Awan ti asinoman, no sinindianna ti pagsilawan, a mangabbong iti banga, wenno mangikabil iti sirok ti kama; ngem ikabilna daytoy iti kandelero, tapno dagiti sumrek makitada ti lawag.
17 Ta awan ti nalimed a saan a maiparangarang; awan met ti aniaman a nailemmeng, a saanto a maammuan ken umay iti ballasiw-taaw.
18 Agannadkayo ngarud no kasano ti panagdengngegyo: ta siasinoman nga addaan, maitedto kenkuana; ket siasinoman nga awan, maikkatto kenkuana uray ti kasla adda kenkuana.
19 Kalpasanna, immay kenkuana ti inana ken dagiti kakabsatna, ket saanda a makaumay kenkuana gapu iti panagkarkarayam.
20 Ket naibaga kencuana ti maysa a nagkuna, Ti inam ken dagiti kakabsatmo agtaktakderda iti ruar, a tarigagayandaka a makita.
21 Ket simmungbat ket kinunana cadacuada, Ni inac ken dagiti cacabsatco isuda dagiti dumdumngeg iti sao ti Dios ken agtungpal iti daytoy.
22 Iti maysa nga aldaw, napan iti maysa a barko a kaduana dagiti adalanna: ket kinunana kadakuada, Bumallasiwtayo iti bangir ti dan-aw. Ket naglansada.
23 Ngem bayat ti panaglayagda naturog: ket bimmaba ti bagyo ti angin iti dan-aw; ket napnoda iti danum, ket agpeggadda.
24 Ket immayda kencuana ket riniingda, a kunkunada, Maestro, apo, madadaelkami. Kalpasanna, timmakder, ket tinubngarna ti angin ken ti rimmang-ay ti danum: ket nagsardengda, ket adda ti kinatalna.
25 Kinunana kadakuada, Sadino ti ayan ti pammatiyo? Ket mabutengda a nagsiddaaw, a kunkunada iti maysa ken maysa, Ania a kita ti tao daytoy! ta ibilinna uray dagiti angin ken danum, ket agtulnogda kenkuana.
26 Ket nakadanonda iti daga dagiti Gadareno, nga adda iti ballasiw ti Galilea.
27 Ket idi napan iti daga, adda sinabatna manipud iti siudad ti maysa a tao, nga addaan kadagiti sairo iti nabayagen, ken awan ti kawesna, wenno nagnaed iti aniaman a balay, no di ket kadagiti tanem.
28 Idi nakitana ni Jesus, impukkawna, ket nagrukob iti sanguananna, ket iti napigsa a timek kinunana, Ania ti pakainaigak kenka, Jesus, sika nga Anak ti Dios a kangatoan? Agpakaasiak kenka, dinak parigaten.
29 (Ta imbilinna ti narugit nga espiritu a rummuar iti tao. Ta masansan a tiniliwna isuna: ket naigalut isuna babaen kadagiti kawar ken kawar, ket binigketna dagiti benneg, ket intaray ti Diablo idiay let-ang.) .
30 Insaludsod ni Jesus kenkuana, a kunkunana, Ania ti naganmo? Ket kinunana, Legion: gapu ta adu a sairo ti simrek kenkuana.
31 Ket nagpakaasida kenkuana a dina koma bilinen ida a rummuar iti kaadalem.
32 Adda sadiay ti pangen ti adu a baboy nga agtartaraken iti bantay: ket impakaasida kenkuana a palubosanna ida a sumrek kadakuada. Ket sinagabana ida.
33 Kalpasanna, rimmuar dagiti sairo manipud iti tao, ket simrekda kadagiti baboy: ket ti pangen nagtarayda a sipipigsa iti narangkis a disso nga agturong iti dan-aw, ket nalemmengda.

34 Idi nakita dagiti mangtartaraken kadakuada ti napasamak, nagtalawda, ket napanda insalaysay dayta iti siudad ken iti away.
35 Kalpasanna, rimmuarda tapno kitaenda no ania ti napasamak; ket immay ken Jesus, ket nasarakanda ti tao, a pimmanaw dagiti sairo, a situtugaw iti saka ni Jesus, a nakawesan, ken nalinteg ti panunotna: ket nagbutengda.
36 Imbaga met dagiti nakakita iti dayta no ania a pamay-an a naagasan ti naglugan dagiti sairo.
37 Idin ti intero a bunggoy dagiti Gadareno iti aglawlaw nagpakaasida kenkuana a pumanaw kadakuada; ta naalada buyogen ti dakkel a buteng: ket simmang-at iti barko, ket nagsubli manen.
38 Ita ti tao a pimmanaw dagiti sairo nagpakaasi kencuana a makikadua kencuana: ngem pinapanaw ni Jesus, a kunkunana.
39 Agsublika iti bukodmo a balay, ket ipakitam no kasano kadakkel ti inaramid ti Dios kenka. Ket napan isuna, ket impakaammona iti entero a siudad no kasano dagiti dadakkel a banbanag nga inaramid ni Jesus kenkuana.
40 Ket naaramid nga, idi nagsubli ni Jesus, siraragsak nga inawat dagiti tattao: ta agur-urayda amin kenkuana.
41 Ket, adtoy, immay ti maysa a lalaki nga agnagan Jairo, ket maysa nga agturay iti sinagoga: ket nagruknoy iti saka ni Jesus, ket nagpakaasi kenkuana nga umay iti balayna.
42 Ta adda maymaysa nga anakna a babai, agarup sangapulo ket dua ti tawenna, ket matmatay. Ngem bayat ti panagdaliasatna, pinagdudupudop dagiti tattao.
43 Ket ti maysa a babai nga addaan iti dara iti sangapulo ket dua a tawen, a nangbusbos iti amin a panagbiagna kadagiti mangngagas, ket awan ti naagasan iti asinoman.
44 Immay iti likudanna, ket sinagidna ti beddeng ti pagan-anayna: ket dagus a nagsardeng ti darana.
45 Kinuna ni Jesus, Siasino ti nangsagid kaniak? Idi inlibakda amin, kinuna ni Pedro ken dagiti kaduana, “Maestro, ti umariwekwek ket ipis-itdaka, ket kunaem, Siasino ti nangsagid kaniak?”
46 Kinuna ni Jesus, Adda nangsagid kaniak, ta madlawko a rimmuar kaniak ti kinaimbag.
47 Ket idi nakita ti babai a saan a nailemmeng, immay nga agpigpigerger, ket nagruknoy iti sanguananna, impakaammona kenkuana iti sanguanan dagiti amin a tattao no ania ti gapuna a sinagidna kenkuana, ken no kasano a naimbagan a dagus.
48 Ket kinunana kencuana, Anac, liwliwaem: ti pammatim pinaimbagnaca; mapankayo a sitatalna.
49 Bayat nga agsasao pay laeng, immay ti maysa manipud iti agturay iti balay ti sinagoga, a kunkunana kenkuana, Natayen ti balasangmo; riribuk saan a ti Maestro.
50 Ngem idi nangngeg ni Jesus, simmungbat kenkuana, a kunkunana, Dika agbuteng: mamati laeng, ket mapaimbagto.
51 Ket idi simrek iti balay, awan ti impalubosna a sumrek, malaksid kada Pedro, Santiago, ken Juan, ken ti ama ken ina ti balasang.
52 Nagsangit dagiti amin ket nagdung-awda kenkuana: ngem kinunana, Dika agsangit; saan a natay, no di ket matmaturog.
53 Ket kinatawaanda nga umsi, ta ammoda a natayen.
54 Inruarna ida amin, ket iniggamanna ti imana, ket inawaganna, “ Katulongan a babai, bumangonka.”
55 Ket ti espirituna immay manen, ket timmakder a dagus: ket imbilinna nga ikkanna iti taraon.
56 Nasdaaw dagiti dadakkelna: ngem binilinna ida a dida ibaga iti asinoman ti napasamak.

KAPITULO 9

1 Kalpasanna, inayabanna dagiti sangapulo ket dua nga adalanna, ket inikkanna ida iti pannakabalin ken turay kadagiti amin a sairo, ken mangagas kadagiti sakit.
2 Ket imbaonna ida a mangikasaba iti Pagarian ti Dios, ken mangagas kadagiti masakit.
3 Ket kinunana cadacuada, Dicayo mangala iti aniaman a maipaay iti panagdaliasatyo, uray dagiti baston, wenno baston, wenno tinapay wenno kuarta; awan met ti dua a kabal ti tunggal maysa.
4 Ket aniaman a balay a sumrekkayo, agtalinaedkayo sadiay, ket pumanawkayo sadiay.
5 Ket siasinoman a saan nga umawat kadakayo, inton rummuarkayo iti dayta a siudad, ikkatenyo ti mismo a tapok manipud kadagiti sakayo kas pammaneknek maibusor kadakuada.
6 Ket pimmanawda, ket nagdaliasatda kadagiti ili, nga inkasabada ti naimbag a damag, ken mangagasda iti sadinoman.
7 Ita nangngeg ni Herodes a tetrarka ti amin nga inaramidna: ket nariribuk, gapu ta naibaga maipapan iti dadduma, a ni Juan nagungar manipud kadagiti natay;
8 Ket iti sumagmamano, a nagparang ni Elias; ken kadagiti dadduma, a nagungar ti maysa kadagiti daan a propeta.
9 Ket ni Herodes kinunana, “Ni Juan pinutotko ti ulok: ngem siasino daytoy, a mangngegko ti kasta a banbanag?” Ket tinarigagayanna a makita.
10 Ket dagiti apostol, idi nagsublida, imbagada kenkuana ti amin nga inaramidda. Ket innalana ida, ket napan a sibubukel iti maysa a disso iti let-ang a kukua ti siudad a naawagan Betsaida.
11 Ket dagiti tattao, idi naammuanda, simmurotda kencuana: ket inawatna ida, ket sinaona cadacuada ti Pagarian ti Dios, ket pinaimbagna dagiti agkasapulan iti pannakaagas.
12 Ket idi nangrugin a mabusbos ti aldaw, immay dagiti sangapulo ket dua ket kinunada kencuana, Pabaenyo ti bunggoy, tapno mapanda kadagiti ili ken away iti aglawlaw, ket agdagusda ken mangala iti taraon: ta addatayo ditoy iti a disierto a lugar.
13 Ngem kinunana kadakuada, Ikkanyo ida a mangan. Ket kinunada, Awanen ti adda kadatayo no di ti lima a tinapay ken dua nga ikan; malaksid no mapantayo gumatang iti karne para kadagitoy amin a tattao.
14 Ta agarup lima ribuda a lallaki. Ket kinunana kadagiti adalanna, Ipatugawyo ida iti sangapulo ket limapulo.
15 Ket inaramidda ti casta, ket pinagtugawda amin.
16 Kalpasanna, innalana ti lima a tinapay ken ti dua nga ikan, ket timmangad iti langit, binendisionanna ida, ket binispisina, ken intedna kadagiti adalan tapno idatagda iti sanguanan ti adu a tattao.
17 Ket nanganda, ket nabsogda amin: ket naurnong dagiti pirsay a nabati cadacuada sangapulo ket dua a basket.
18 Ket napasamak, bayat nga agmaymaysa nga agkarkararag, kaduana dagiti adalanna: ket sinaludsodna

kadakuada, a kunkunada, Siasino ti ibagbaga dagiti tattao a siak?
19 Simmungbatda a kinunada, Juan a Mammautisar; ngem kuna ti dadduma, Elias; ket kuna dagiti dadduma, a nagungar ti maysa kadagiti daan a propeta.
20 Kinunana kadakuada, Ngem siasinoak ti ibagbagayo? Simmungbat ni Pedro kinunana, Ti Cristo ti Dios.
21 Ket nainget a binilinna ida, ket binilinna ida a dida ibaga dayta iti asinoman;
22 Kinunana, Masapul nga agsagaba ti Anak ti Tao iti adu a banbanag, ket laksiden dagiti panglakayen ken panguluen a papadi ken eskriba, ket mapapatay ken mapagungar iti maikatlo nga aldaw.
23 Ket kinunana cadacuada amin, No ti asinoman a mayat a sumurot caniac, tallikudanna ti bagina, ket ibaklayna ti krusna iti inaldaw, ket sumurot caniac.
24 Ta siasinoman a mayat a mangisalakan iti biagna mapukawnanto: ngem siasinoman a mangpukaw iti biagna gapu kaniak, isu met ti mangisalakan iti dayta.
25 Ta ania ti pagimbagan ti maysa a tao, no magun-odna ti intero a lubong, ket mapukawna ti bagina, wenno maibelleng?
26 Ta siasinoman a mabain kaniak ken kadagiti sasaok, mabainto kenkuana ti Anak ti Tao, inton umay iti dayagna, ken iti dayag ni Amana, ken kadagiti nasantoan nga anghel.
27 Ngem pudno nga ibagak kadakayo, adda dagiti agtaktakder ditoy, a saan a makaraman iti ipapatay, agingga a makitada ti pagarian ti Dios.
28 Ket naaramid nga agarup walo nga aldaw kalpasan dagitoy a sasao, innalana da Pedro ken Juan ken Santiago, ket simmang-at iti bantay tapno agkararag.
29 Ket bayat ti panagkararagna, nabaliwan ti uso ti rupana, ket napudaw ken naraniag ti kawesna.
30 Ket, adtoy, nakisarita kencuana ti dua a lallaki, da Moises ken Elias.
31 Nagparang a nadayag, ket nagsao maipapan iti ipapatayna a rumbeng nga itungpalna idiay Jerusalem.
32 Ngem nadagsen ti turog ni Pedro ken dagiti kaduana, ket idi makariingda, nakitada ti dayagna ken dagiti dua a lallaki a nakipagtakder kenkuana.
33 Ket naaramid nga, bayat ti ipapanawda kencuana, kinuna ni Pedro ken Jesus, Maestro, nasayaat no addatayo ditoy: ket mangaramidtayo iti tallo a tabernakulo; maysa para kenka, ken maysa para ken Moises, ken maysa para ken Elias: a dina ammo ti imbagana.
34 Bayat ti panagsaona, immay ti maysa nga ulep, ket inlinongna ida: ket nagbutengda bayat ti iseserrekda iti ulep.
35 Ket immay ti timek manipud iti ulep, a kunkunana, Daytoy ti dungdungnguek nga Anak: denggenyo isuna.
36 Ket idi limmabas ti timek, nasarakan ni Jesus nga agmaymaysa. Ket pinagtalinaedda a nasinged, ket awan ti imbagada iti asinoman kadagidi nga aldaw iti aniaman kadagita a banag a nakitada.
37 Ket naaramid nga iti kabigatanna, idi bimmabada manipud iti turod, adu a tattao ti sinabat kenkuana.
38 Ket, adtoy, impukkaw ti maysa a lalaki iti bunggoy, a kunkunana, Maestro, ipakpakaasik kenka, kitaem ti anakko: ta isu ti bugbugtong nga anakko.
39 Ket, adtoy, alaen ti maysa nga espiritu, ket kellaat nga agpukkaw; ket mangpisang kencuana nga agbura manen, ket ti panangsugat kencuana saan a pulos a pumanaw kencuana.
40 Ket nagpakaasiak kadagiti adalam nga ibellengda isuna; ket dida kabaelan.
41 Simmungbat ni Jesus, " O awan pammati ken nakillo a kaputotan, kasano kabayag ti kaaddak kadakayo ken ipalubosko kadakayo? Iyegmo ditoy ti anakmo.
42 Ket bayat nga umay pay, imbelleng ti diablo, ket rinekna. Ket binabalaw ni Jesus ti narugit nga espiritu, ket pinaimbagna ti ubing, ket inyawatna manen ken amana.
43 Ket nasdaawda amin iti nabileg a pannakabalin ti Dios. Ngem bayat a masmasdaawda iti tunggal maysa kadagiti amin nga inaramid ni Jesus, kinunana kadagiti adalanna.
44 Aglemmeng koma dagitoy a sasao kadagiti lapayagyo: ta ti Anak ti Tao maitedto kadagiti im-ima dagiti tattao.
45 Ngem saanda a naawatan daytoy a sasao, ket nailemmeng kadakuada, tapno saanda a nabigbig: ket nagbutengda a mangsaludsod kenkuana maipapan iti dayta a sao.
46 Kalpasanna, timmaud ti panagsusupiat kadakuada no siasino kadakuada ti katan-okan.
47 Idi nabigbig ni Jesus ti pampanunot ti pusoda, innalana ti maysa nga ubing ket insaadna iti sibayna.
48 Ket kinunana cadacuada, Siasinoman a mangawat iti daytoy nga ubing iti naganco awatennac: ket siasinoman nga umawat caniac awatenna ti nangibaon caniac: ta daydiay kabassitan cadacayo amin, isu met laeng ti naindaklan.
49 Simmungbat ni Juan ket kinunana, Maestro, nakitami ti maysa a mangparuar kadagiti sairo iti naganmo; ket pinaritmi isuna, agsipud ta saan a sumurot kadakami.
50 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Dimo iparit, ta ti saan a bumusor cadatayo, adda cadatayo.
51 Ket naaramid nga idi dimteng ti tiempo a maawat, sipipinget nga inturongna ti rupana a mapan idiay Jerusalem.
52 Ket nangibaon kadagiti mensahero iti sangoanan: ket napanda, ket simrekda iti maysa a purok dagiti Samaritano, tapno isaganada para kencuana.
53 Saanda nga inawat, agsipud ta kasla mapan idiay Jerusalem ti rupana.
54 Ket idi nakita dagiti adalanna a da Santiago ken Juan, kinunada, Apo, kayatmo kadi nga ibilintayo a bumaba ti apuy manipud langit ket puoranna ida, kas iti inaramid ni Elias?
55 Ngem timmaliaw, ket tinubngarna ida ket kinunana, Diyo ammo no ania a kita ti espiritu ti nakaigapuankayo.
56 Ta saan nga immay ti Anak ti Tao tapno dadaelenna ti biag dagiti tattao, no di ket tapno isalakanna ida. Ket napanda iti sabali a purok.
57 Ket naaramid nga, bayat ti panagdaliasatda iti dalan, kinuna ti maysa a lalaki kenkuana, Apo, surotenkanto iti sadinoman a papanam.
58 Kinuna ni Jesus kenkuana, Adda abut dagiti sora, ken umok dagiti tumatayab iti tangatang; ngem ti Anak ti tao awan ti pangikabilanna iti ulona.
59 Ket kinunana iti sabali, Sumurot caniac. Ngem kinunana, Apo, palubosannak nga umuna a mapan mangitabon ken ni tatangko.
60 Kinuna ni Jesus kenkuana, Bay-am nga itabon dagiti natay dagiti natayda.
61 Kinuna met ti sabali, Apo, sumurotka; ngem bay-anyo nga umuna a mapannak agpakada kadakuada, nga adda iti pagtaengan iti balayko.

62 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Awan ti asinoman, a nangikabil iti imana iti arado, ken kumita iti napalabas, a maikari iti pagarian ti Dios.

KAPITULO 10

1 Kalpasan dagitoy a banbanag, dinutokan ti Apo ti dadduma pay a pitopulo, ket imbaonna ida a dua ken dua iti sango ti rupana iti tunggal siudad ken disso, nga isu met laeng ti umay.
2 Gapuna kinunana cadacuada, Pudno a dakkel ti apit, ngem bassit dagiti trabahador: ikararagyo ngarud iti Apo ti panagani, a mangibaon koma kadagiti trabahador iti panaganina.
3 Inkayo: adtoy, ibaonkayo a kas kadagiti kordero iti tengnga dagiti lobo.
4 Dikay awit-awit ti pitaka, wenno basura, wenno sapatos: ket dikay agsaludo iti asinoman iti dalan.
5 Ket iti aniaman a balay a sumrekkayo, umuna nga ibagayo, Talna koma daytoy a balay.
6 Ket no adda sadiay ti anak ti talna, agtaengto ti talna kencuana: no saan, agsublinto cadacayo.
7 Ket agtalinaedkayo iti isu met laeng a balay, a mangan ken uminum kadagiti banbanag nga itedda: ta ti trabahador maikari iti tangdanna. Saan a mapan iti binalaybalay.
8 Ket iti aniaman a siudad a sumrekka, ket awatendakayo, kanenyo dagiti banbanag a nailanad kadakayo.
9 Ket paimbagem dagiti masakit nga adda sadiay, ket ibagam kadakuada, Ti pagarian ti Dios umasidegen kadakayo.
10 Ngem iti aniaman a siudad a sumrekkayo, ket saandakayo nga awaten, rummuarkayo kadagiti kalsada ti isu met laeng, ket kunaenyo.
11 Uray ti mismo a tapok ti siudadyo, nga agdekket kadakami, punasenmi kadakayo: nupay kasta siguradokayo iti daytoy, nga asidegen kadakayo ti pagarian ti Dios.
12 Ngem ibagak kadakayo nga ad-adda a maanusan iti dayta nga aldaw ti Sodoma ngem iti dayta a siudad.
13 Asika pay, Corazin! asi-ka pay, Betsaida! ta no naaramid koma dagiti nabileg nga aramid idiay Tiro ken Sidon, a naaramid kadakayo, nabayagen a nagbabawida, a nakatugawda iti nakersang a lupot ken dapo.
14 Ngem ad-adda a maanusan ti Tiro ken Sidon iti panangukom, ngem kadakayo.
15 Ket sika, Capernaum, a naitan-ok idiay langit, maipababakanto idiay impierno.
16 Ti dumngeg kadakayo dumngeg kaniak; ket ti mangumsi kadakayo umsiennak; ket ti mangumsi kaniak umsienna ti nangibaon kaniak.
17 Nagsubli manen dagiti pitopulo a siraragsak, a kunkunada, Apo, uray dagiti sairo agpasakupda kadakami babaen iti naganmo.
18 Kinunana kadakuada, Nakitak ni Satanas a kasla kimat nga agtinnag manipud langit.
19 Adtoy, itedko kadakayo ti bileg a mangsagid kadagiti uleg ken manggagama, ken iti amin a pannakabalin ti kabusor: ket awan ti aniaman a mangdangran kadakayo.
20 Nupay kasta, dikay agrag-o gapu ta agpasakup kadakayo dagiti espiritu; ngem ketdi agrag-okayo, agsipud ta naisurat dagiti naganyo idiay langit.
21 Iti dayta nga oras nagrag-o ni Jesus iti espiritu, ket kinunana, Agyamanak kenka, O Ama, Apo ti langit ken daga, ta inlemmengmo dagitoy a banbanag kadagiti masirib ken masirib, ket impalgakmo ida kadagiti maladaga: kasta met, Ama; ta kasta a kasla nasayaat dayta iti imatangmo.
22 Amin a banbanag inyawatna caniac ni Amac: ket awan ti makaammo no siasino ti Anak, no di ti Ama; ken no siasino ti Ama, no di ket ti Anak, ken daydiay ipalgak ti Anak kenkuana.
23 Ket inturongna isuna kadagiti adalanna ket kinunana a sibubukel, Nagasat dagiti mata a makakita kadagiti banag a makitkitayo.
24 Ta ibagak kadakayo nga adu a mammadto ken ar-ari ti nagtarigagay a makakita kadagiti banag a makitayo, ngem dida nakita ida; ken tapno mangngegyo dagiti banbanag a mangngegyo, ngem saanyo a nangngeg.
25 Ket, adtoy, timmakder ti maysa nga abogado iti linteg, ket sinulisogna, a kunkunana, Maestro, ania ti aramidek tapno matawidko ti biag nga agnanayon?
26 Kinunana kenkuana, Ania ti naisurat iti Linteg? kasano ti panagbasam?
27 Ket simmungbat kinunana, Ayatem ti Apo a Diosmo iti amin a pusom, ken iti amin a kararuam, ken iti amin a pigsam, ken iti amin a panunotmo; ken ti kaarrubam a kas iti bagim.
28 Ket kinunana kencuana, Simmungbatca nga umiso: aramidem daytoy, ket agbiagcanto.
29 Ngem isu, a kayatna nga ilinteg ti bagina, kinunana ken Jesus, Ket siasino ti kaarrubak?
30 Ket ni Jesus simmungbat kinunana, “ Adda lalaki a bimmaba manipud Jerusalem nga agturong idiay Jerico, ket natnag iti tengnga dagiti mannanakaw, ket inuksobda dagiti kawesna, ken sinugatda, ket pimmanawda, ket pinanawanda a kagudua ti natay.
31 Ket naiparna a bimmaba ti maysa a padi iti dayta a dalan: ket idi nakitana, limmasat iti bangir.
32 Ket kasta met ti maysa a Levita, idi addan iti dayta a lugar, immay ket kimmita kenkuana, ket limmasat iti bangir.
33 Ngem adda maysa a Samaritano, bayat ti panagdaliasatna, dimteng iti ayanna: ket idi nakitana, naasian kenkuana.
34 Ket napan kencuana, ket ingalutna dagiti sugatna, a nangibukbok iti lana ken arak, ket insaadna iti bukodna nga animal, ket impan isuna iti maysa a pagdagusan, ket inaywananna.
35 Ket iti kabigatanna idi pumanaw, nangiruar iti dua a pisos, ket intedna dagitoy iti buyot, ket kinunana kencuana, Aywanam isuna; ket aniaman nga ad-adu ti magastosmo, inton umayak, subadkanto.
36 Siasino ita kadagitoy a tallo, iti panagkunam, ti kaarruba daydiay natnag iti tengnga dagiti mannanakaw?
37 Ket kinunana, Daydiay nangipakita kencuana. Kinuna ni Jesus kenkuana, Inka, aramidem met.
38 Ita napasamak, bayat ti panagdaliasatda, simrek iti maysa a purok: ket maysa a babai nga agnagan Marta ti nangawat kencuana iti balayna.
39 Adda kabsatna a babai nga agnagan Maria, a nagtugaw met iti sakaanan ni Jesus, ket dimngeg iti saona.
40 Ngem marigatan ni Marta iti adu a panagserbi, ket immasideg kenkuana, ket kinunana, Apo, saan kadi a maseknan ti kabsatko a babai a pinanawannak nga agserbi nga agmaymaysa? ibilinmo ngarud kenkuana a tulongannak.

41 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, Marta, Marta, naannadka ken mariribukanka iti adu a banag.
42 Ngem maysa a banag ti kasapulan: ket pinili ni Maria daydiay naimbag a paset, a saanto a maikkat kenkuana.

KAPITULO 11

1 Ket naaramid nga, bayat nga agkarkararag iti maysa a lugar, idi nagsardeng, kinuna kenkuana ti maysa kadagiti adalanna, Apo, isuronakami nga agkararag, kas iti insuro met ni Juan kadagiti adalanna.
2 Kinunana kadakuada, No agkararagkayo, kunaenyo, Amami nga adda sadi langit, Nasantuan koma ti naganmo. Umay ti pagariam. Maaramid koma ti pagayatam, kas idiay langit, kasta met ditoy daga.
3 Inaldaw nga itedmo kadakami ti tinapaymi iti inaldaw.
4 Ket pakawanennakami kadagiti basbasolmi; ta pakawanenmi met ti tunggal maysa nga nakautang kadakami. Ket saannakami nga iturong iti sulisog; ngem ispalennakami iti dakes.
5 Ket kinunana kadakuada, Siasino kadakayo ti maaddaan iti gayyem, ket mapan kenkuana iti tengnga ti rabii, ket kunaenna kenkuana, Gayyem, ipabulodnak iti tallo a tinapay;
6 Ta immay kaniak ti maysa a gayyemko iti panagdaliasatna, ket awan ti maitedko kenkuana?
7 Ket isu manipud iti uneg sumungbatto ket kunana, Dica riribuken: ti ruangan naserraan itan, ket dagiti annakko addada caniac iti idda; Diak mabalin ti tumakder ken ited kenka.
8 Kunak kadakayo, Nupay saan a bumangon ken ited kenkuana, agsipud ta gayyemna, kaskasdi a bumangonto ken itedna kenkuana ti kaadu ti kasapulanna.
9 Ket kunak kadakayo, Dumawatkayo, ket maitedto kadakayo; sapulenyo, ket masarakanyonto; agtuktokka, ket malukatanto kadakayo.
10 Ta tunggal agdawat umawat; ket ti agsapsapul makasarak; ket iti daydiay agtuktok malukatanto.
11 No dumawat ti maysa nga anak a lalaki iti tinapay iti siasinoman kadakayo nga ama, itedna kadi kenkuana ti bato? wenno no dumawat iti ikan, ikkanna kadi kenkuana ti uleg?
12 Wenno no dumawat iti itlog, idatonna kadi kenkuana ti manggagama?
13 No kasta, no dacayo, ammoyo ti mangted iti naimbag a sagut cadagiti annacyo: anian nga ad-adda nga ited ti nailangitan nga Amayo ti Espiritu Santo cadagiti agdawat kencuana?
14 Pinaruarna ti maysa a sairo, ket umel dayta. Ket naaramid nga idi rimmuar ti sairo, nagsao ti umel; ket nagsiddaaw dagiti tattao.
15 Ngem kinuna ti dadduma cadacuada, “Pagtalawna dagiti sairo babaen ken ni Beelzebub a panguluen dagiti sairo.”
16 Ket dagiti dadduma, a nangsulisog kenkuana, nagsapulda kenkuana iti pagilasinan manipud langit.
17 Ngem idi ammona ti pampanunotda, kinunana kadakuada, Tunggal pagarian a nasinasina iti bagina, nalangalang; ket ti maysa a balay a nabingay iti maysa a balay matnag.
18 No masisina met ni Satanas maibusor iti bagina, kasanonto nga agtakder ti pagarianna? gapu ta ibagbagayo a paruarek dagiti sairo babaen ken Beelzebub.
19 Ket no siak babaen ken Beelzebub ti mangpapanaw kadagiti sairo, siasino ti pangparuar kadakuada dagiti annakyo? ngarud isudanto dagiti ukommo.
20 Ngem no siak babaen ti ramay ti Dios paruarek dagiti sairo, awan duadua a dimteng kadakayo ti Pagarian ti Dios.
21 No ti maysa a napigsa a tao nga addaan armas saluadanna ti palasiona, sitatalna ti sanikuana.
22 Ngem no ti nabilbileg ngem isu umayto kencuana, ket parmekenna, alaenna kencuana ti amin a kabalna a nagtalekanna, ket bingayenna dagiti samsamna.
23 Ti saan a kaduak bumusor caniac: ket ti saan a makiummong caniac iwarawarana.
24 No rummuar ti narugit nga espiritu iti maysa a tao, magna kadagiti namaga a disso, nga agsapsapul iti panaginana; ket gapu ta awan ti masarakanna, kunana, Agsubliak iti balayko a rimmuarak.
25 Ket inton umay, masarakanna a nawalisan ken naarkosan.
26 Kalpasanna, mapan, ket alaenna kencuana ti pito pay nga espiritu a nadangdakes ngem isu; ket sumrekda, ket agtaengda sadiay: ket ti maudi a kasasaad dayta a tao nakarkaro ngem ti immuna.
27 Ket napasamak, bayat nga ibagbagana dagitoy a banbanag, maysa a babai a kameng ti bunggoy ti nangipangato iti timekna, ket kinunana kencuana, Bendito ti aanakan a nangipasngay kenka, ken dagiti suso nga insusom.
28 Ngem kinunana, Wen ketdi, nagasat dagiti dumngeg iti sao ti Dios ken mangtungpal iti dayta.
29 Ket idi naummong dagiti tattao a napuskol, rinugianna a kinuna, Daytoy ket dakes a kaputotan: agsapsapulda iti pagilasinan; ket awanto ti maited a pagilasinan, no di ti pagilasinan ni Jonas a propeta.
30 Ta no kasano a ni Jonas ket maysa a pagilasinan kadagiti taga Nineve, kasta met ti Anak ti Tao iti daytoy a kaputotan.
31 Ti reyna ti abagatan tumakderto iti panangukom a kaduana dagiti tattao iti daytoy a kaputotan, ket kondenarenna ida: ta immay isuna manipud iti ungto ti daga tapno dumngeg iti sirib ni Solomon; ket, adtoy, adda ditoy ti dakdakkel ngem ni Solomon.
32 Dagiti tattao ti Nineve tumakderdanto iti panangukom a kaduada daytoy a kaputotan, ket kondenarendanto daytoy: ta nagbabawida iti panangasaba ni Jonas; ket, adtoy, adda ditoy ti dakdakkel ngem ni Jonas.
33 Awan ti asinoman, no sinindianna ti kandelero, a mangikabil iti dayta iti nalimed a lugar, uray iti sirok ti kaldero, no di ket iti kandelero, tapno makita dagiti sumrek ti lawag.
34 Ti lawag ti bagi isu ti mata: ngarud inton agsolsolo ti matam, napno met ti silaw ti intero a bagim; ngem no dakes ti matam, napno met ti bagim iti sipnget.
35 Agannadka ngarud tapno saan a sipnget ti lawag nga adda kenka.
36 No ngarud ti intero a bagim napno iti lawag, nga awan ti pasetna a nasipnget, ti intero ket napno iti lawag, a kas no ti naraniag a silnag ti kandela ti mangted kenka iti lawag.
37 Ket bayat ti panagsasaona, maysa a Fariseo ti nagpakaasi kencuana a makipangan kencuana: ket simrek, ket nagtugaw a mangan.
38 Idi nakita ti Fariseo, nasdaaw ta saan nga immuna a nagbuggo sakbay ti pangrabii.

39 Ket kinuna ti Apo kencuana, Ita, dacayo a Fariseo
dalusanyo ti ruar ti kopa ken ti pinggan; ngem ti makin-
uneg a pasetmo napno iti panagraut ken kinadakes.
40 Dakayo a maag, saan kadi a ti nangaramid iti adda iti
ruar inaramidna met ti adda iti uneg?
41 Ngem ketdi, mangtedkayo iti limos kadagiti bambanag
nga adda kadakayo; ket, adtoy, amin a banag nadalusda
kadakayo.
42 Ngem asikayo pay, Fariseo! ta apagkapulloyo ti mint
ken rue ken amin a kita ti ruot, ket lumasatkayo iti
panangukom ken ti ayat iti Dios: dagitoy ti rumbeng koma
nga inaramidyo, ket saanyo a baybay-an a di maaramid ti
sabali.
43 Asikayo pay, Fariseo! ta ay-ayatenyo dagiti akinngato a
tugaw kadagiti sinagoga, ken dagiti kablaaw kadagiti
tiendaan.
44 Asikayo pay, eskriba ken Fariseo, managinsisingpet! ta
kaslakayo kadagiti tanem a saan nga agparang, ket dagiti
tattao a magmagna iti rabawda saanda nga ammo ida.
45 Kalpasanna, insungbat ti maysa kadagiti abogado, ket
kinunana kenkuana, Maestro, kastoy ti panangibagam,
umsiennakami met.
46 Ket kinunana, Asikayo met, dakayo nga abogado! ta
ibaklayyo dagiti tattao kadagiti dadagsen a narigat nga
awiten, ket saanyo a sagiden dagiti dadagsen babaen ti
maysa a ramayyo.
47 Asikayo pay! ta bangonenyo dagiti tanem dagiti profeta,
ket pinapatay ida dagiti ammayo.
48 Pudno a saksianyo nga ipalubosyo dagiti aramid dagidi
ammayo: ta pudno a pinatayda ida, ket bangonenyo dagiti
tanemda.
49 Gapuna kinuna met ti sirib ti Dios, Ibaonkonto ida
kadagiti profeta ken apostol, ket dadduma kadakuada ti
papatayenda ken idadanesda.
50 Tapno makalikaguman iti daytoy a kaputotan ti dara
dagiti amin a mammadto, a naibukbok manipud iti
pannakabangon ti lubong;
51 Manipud iti dara ni Abel agingga iti dara ni Zacarias, a
nadadael iti nagbaetan ti altar ken ti templo: pudno kunak
kadakayo, Makalikagumanto iti daytoy a kaputotan.
52 Asikayo pay, dagiti abogado! ta inikkatyo ti tulbek ti
pannakaammo: saankayo a simrek iti bagbagiyo, ket dagiti
sumsumrek ket linapdanyo.
53 Ket bayat ti panangisaona kadagitoy a banbanag
kadakuada, dagiti eskriba ken dagiti Fariseo rinugianda a
sipipinget nga indagadag, ken rurod kenkuana nga agsao
maipapan iti adu a banag.
54 Agur-urayda kenkuana, ken agsapsapulda a mangtiliw
iti maysa a banag manipud iti ngiwatna, tapno
mapabasolda.

KAPITULO 12

1 Kabayatanna, idi naguummong ti di mabilang a bunggoy
dagiti tattao, agingga a nagpipinnadakesda, rinugianna nga
imbaga kadagiti adalanna nga umuna iti amin,
Agannadkayo iti lebadura dagiti Fariseo, nga isu ti
panaginsisingpet.
2 Ta awan ti naabbungotan a saan a maipalgak; wenno
nailemmeng, a saanto a maammuan.
3 Ngarud ti aniaman nga imbagayo iti sipnget mangngegto
iti lawag; ket ti imbagayo iti lapayag kadagiti aparador
maiwaragawagto kadagiti tuktok ti balay.
4 Ket kunak kadakayo gagayyemko, Dikay agbuteng
kadagiti mangpapatay iti bagi, ket kalpasan dayta awanen ti
maaramidanda.
5 Ngem nasaksakbay a pakdaarakkayo no siasino ti
pagbutnganyo: Agbutengkayo kenkuana, a kalpasan ti
panangpapatayna addaan iti pannakabalin a mangipuruak
iti impierno; wen, kunak kadakayo, Agbutengkayo
kenkuana.
6 Saan kadi a mailako ti lima a billit-tuleng iti dua a gatad,
ket awan uray maysa kadagitoy ti malipatan iti sanguanan
ti Dios?
7 Ngem uray dagiti mismo a buok ti uloyo nabilangda amin.
Dikay ngarud agbuteng: napatpategkayo ngem iti adu a
billit-tuleng.
8 Kasta met kunak kadakayo, Siasinoman a mangipudno
kaniak iti sanguanan dagiti tattao, ipudnonto met ti Anak ti
Tao iti sanguanan dagiti anghel ti Dios.
9 Ngem ti mangilibak kaniak iti sangoanan dagiti tattao,
mailibakto iti sangoanan dagiti anghel ti Dios.
10 Siasinoman nga agsao iti maysa a sao maibusor iti Anak
ti tao, mapakawanto kenkuana: ngem iti siasinoman a
mangtabbaaw iti Espiritu Santo saanto a mapakawan.
11 Ket inton ipandakayo kadagiti sinagoga, ken kadagiti
mahistrado, ken pannakabalin, dikay panunoten no kasano
wenno ania a banag ti sungbatanyo, wenno no ania ti
ibagayo.
12 Ta ti Espiritu Santo isuronakayto iti isu met laeng nga
oras no ania ti rumbeng nga ibagayo.
13 Kinuna kenkuana ti maysa kadagiti bunggoy, Maestro,
kasaritam ti kabsatko a bingayenna kaniak ti tawid.
14 Ket kinunana kencuana, Tao, siasino ti nangaramid
caniac nga ukom wenno mangbingbingay cadacayo?
15 Kinunana kadakuada, Agannadkayo ken agannadkayo
iti kinaagum: ta ti biag ti tao ket saan a maibatay iti
kinaruay dagiti sanikuana.
16 Ket nagsao isuna iti pangngarig cadacuada, a
kunkunana, Ti daga ti maysa a nabaknang a tao ket
nangyeg iti nawadwad.
17 Ket pinampanunotna iti unegna, a kunkunana, Ania ti
aramidek, agsipud ta awan ti lugarko a pangited kadagiti
bungak?
18 Ket kinunana, Daytoy ti aramidek: Rebbaekto dagiti
kamaligko, ket mangbangonak iti dakdakkel; ket sadiay
nga itedkonto amin a bunga ken sanikuak.
19 Ket ibagakto iti kararuak, Kararuak, adu ti naurnongmo
a sanikua iti adu a tawen; aglak-amka, manganka,
uminumka, ken agragsakka.
20 Ngem ti Dios kinunana kencuana, Maag, ita a rabii ti
cararruam macalikaguman kenca: siasinonto ngarud dagiti
banbanag nga intedmo?
21 Kasta met ti agurnong iti gameng para iti bagina, ken
saan a nabaknang iti Dios.
22 Ket kinunana cadagiti adalanna, Ngarud kunak
cadacayo, Dicayo pampanunoten no ania ti kanenyo;
wenno para iti bagi, no ania ti isuotyo.
23 Ti biag ad-adu ngem ti karne, ken ti bagi ad-adu ngem ti
kawes.
24 Panunotenyo dagiti uwak: ta saanda nga agmula wenno
agapit; nga awan ti pagidulinan wenno kamalig; ket ti Dios

pagtaraonanna ida: anian nga ad-adda a nasaysayaatkayo
ngem dagiti tumatayab?
25 Siasino kadakayo ti makainayon iti katayagna iti maysa
a kasiko?
26 No saanyo ngarud a kabaelan nga aramiden ti kabassitan,
apay a pampanunotenyo ti nabati?
27 Utobenyo dagiti lirio no kasano ti panagdakkelda:
saanda nga agbannog, saanda nga agtulid; ket kaskasdi
kunak kadakayo, a ni Solomon iti amin a dayagna saan a
nakawesan a kas iti maysa kadagitoy.
28 No kasta ti Dios kawesanna ti ruot, nga adda ita nga
aldaw iti talon, ket inton bigat, maibelleng iti urno; kasano
pay nga ad-adda a kawesannakayo, O dakayo a bassit ti
pammati?
29 Ket dicayo sapulen no ania ti kanenyo, wenno no ania ti
inumenyo, wenno agduaduakayo.
30 Ta amin dagitoy a banbanag sapsapulen dagiti nasion iti
lubong: ket ammo ni Amayo a kasapulanyo dagitoy a
banbanag.
31 Ngem ketdi sapulenyo ti pagarian ti Dios; ket amin
dagitoy a banbanag mainayonto cadacayo.
32 Dikay agbuteng, bassit nga arban; ta pagay-ayat ni
Amayo nga ited kadakayo ti pagarian.
33 Ilakoyo ti adda kadakayo, ket itedyo ti limos; ipaayyo ti
bagbagiyo kadagiti supot a saan a lumakay, maysa a
gameng idiay langit a saan nga agkupas, no sadino nga
awan ti mannanakaw nga umasideg, wenno ti kuton saan a
mangdadael.
34 Ta no sadino ti ayan ti gamengmo, ayanto met ti pusom.
35 Nabarikes koma dagiti lomoyo, ket sumsumged dagiti
silawyo;
36 Ket cadacayo met laeng cadagiti tattao nga agur-uray iti
apoda, inton agsublinto manipud iti kasar; tapno inton
umay ken agtuktok, mailukatda a dagus kenkuana.
37 Nagasat dagiti adipen, a ti apo inton umay masaracanna
nga agbambantay: pudno kunak cadacayo, a barikesnanto ti
bagina, ket pagtugawenna ida a mangan, ket rummuarto ket
agserbi kadakuada.
38 Ket no umayto iti maikadua a panagbantay, wenno
umay iti maikatlo a panagbantay, ket masarakanna ida a
kasta, nabendisionan dagidiay nga adipen.
39 Ket ammoyo daytoy, a no ammo ti agtagtagibalay no
ania nga oras ti idadateng ti mannanakaw, nagbantay koma,
ket saanna koma nga impalubos a maburak ti balayna.
40 Agsaganakayo met a sisasagana: ta umay ti Anak ti Tao
iti oras a saanyo a pampanunoten.
41 Kalpasanna, kinuna ni Pedro kenkuana, Apo, sawem
kadi daytoy a pangngarig kadakami wenno uray kadagiti
amin?
42 Ket kinuna ti Apo, Siasino ngarud dayta napudno ken
masirib a mayordomo, a pagbalinen ti apona nga agturay iti
sangakabbalayanna, tapno itedna ida iti bingayda iti taraon
iti umiso a tiempo?
43 Nagasat daydi adipen, nga inton umay ti apona
masarakanna nga agar-aramid iti kasta.
44 Pudno kunak kadakayo, nga aramidennanto nga agturay
iti amin nga adda kenkuana.
45 Ngem no kunaen dayta nga adipen iti pusona, 'Itantan ti
apok ti yaayna; ket rugiannanto a kabilen dagiti adipen a
lallaki ken babbai, ken mangan ken uminum, ken mabartek;
46 Umayto ti apo dayta nga adipen iti aldaw a saanna a
birbiroken, ken iti oras a dina mapupuotan, ket putdennanto
isuna, ket itudingnanto kenkuana ti bingayna kadagiti saan
a mamati.
47 Ket dayta nga adipen, nga ammona ti pagayatan ti
apona, ket saan a nangisagana iti bagina, wenno saan a
nangaramid maitunos iti pagayatanna, masapsaplitto iti adu
a saplit.
48 Ngem ti saan a makaammo ken nangaramid kadagiti
banbanag a maikari iti pannakasaplit, masapsaplitto iti
bassit a pannakasaplit. Ta iti siasinoman a naited iti adu,
adunto ti kasapulan kenkuana: ket no asinoman nga inted
dagiti tattao iti adu, ad-adunto ti kiddawenda kenkuana.
49 Immayak a mangibaon iti apuy iti daga; ket ania ti
aramidek, no nasindien?
50 Ngem adda bautismo a pagbuniagak; ket anian a
naingpis agingga a maibanag dayta!
51 Ipagarupyo nga immayak tapno mangted iti talna ditoy
daga? Ibagak kadakayo, Saan; ngem ketdi
pannakabingaybingay:
52 Ta manipud ita addanto lima iti maysa a balay a
mabingaybingay, tallo maibusor iti dua, ken dua maibusor
iti tallo.
53 Ti ama mabingayto a maibusor iti anak, ken ti anak
maibusor iti ama; ti ina maibusor iti anak a babai, ken ti
anak a babai maibusor iti ina; ti katuganggan a babai
maibusor iti manugangna, ken ti manugangna maibusor iti
katuganganna.
54 Ket kinunana pay kadagiti tattao, No makitayo ti ulep a
tumakder manipud iti laud, dagus a kunaenyo, Umay ti
tudo; ket kasta met.
55 Ket no makitayo ti angin nga agtaytayab iti abagatan,
kunayo, Addanto pudot; ket mapasamak dayta.
56 Dakayo a managinsisingpet, mailasinyo ti rupa ti langit
ken ti daga; ngem kasano a saanyo a mailasin daytoy a
panawen?
57 Wen, ket apay nga uray iti bagbagiyo saanyo nga
ukomen no ania ti nalinteg?
58 No mapanka a kadua ti kabusormo iti mahistrado, kas iti
kaaddam iti dalan, igagetmo tapno maisalakanka kenkuana;
di la ket ta ipandaca iti ukom, ket ti ukom iyawatnaka iti
ofisial, ket ti ofisiales ibaludnaka.
59 Ibagak kenka, saankanto a pumanaw sadiay, agingga a
mabayadam ti maudi unay a gatad.

KAPITULO 13

1 Adda dagiti adda iti dayta a panawen a nangibaga
kenkuana maipapan kadagiti taga Galilea, a ti darada
inlaok ni Pilato kadagiti sakripisioda.
2 Kinuna ni Jesus kadakuada, Ipagarupyo a managbasol
dagitoy a taga Galilea ngem kadagiti amin a taga Galilea,
agsipud ta nagsagabada iti kasta?
3 Ibagak kadakayo, Saan: ngem, malaksid no
agbabawikayo, mapukawkayto met amin.
4 Wenno dagidiay sangapulo ket walo, a natinnag ti torre
idiay Siloam ken nangpapatay kadakuada, ipagarupyo a
managbasolda ngem iti amin a tattao nga agnanaed idiay
Jerusalem?
5 Ibagak kadakayo, Saan: ngem, malaksid no
agbabawikayo, mapukawkayto met amin.
6 Insaona met daytoy a pangngarig; Maysa a tao ti addaan
iti kayo a higos a naimula iti kaubasan; ket immay ket
nagsapul iti bunga iti dayta, ket awan ti nasarakanna.

7 Kalpasanna, kinunana iti agay-aywan iti kaubasan, Adtoy, dagitoy tallo a tawen umayak nga agsapsapul iti bunga iti daytoy a kayo a higos, ket awan ti masarakak: putdem daytoy; apay a pakarigatanna ti daga?
8 Ket simmungbat isuna kencuana, Apo, bay-am ita a tawen, agingga nga agkaliak iti aglawlaw ken ibleng.
9 Ket no agbunga, naimbag: ket no saan, kalpasanna, kalpasan dayta putdemto.
10 Mangisursuro isuna iti maysa kadagiti sinagoga iti Aldaw a Panaginana.
11 Ket, adtoy, adda maysa a babai nga addaan iti espiritu ti kinakapuy iti sangapulo ket walo a tawen, ket nagruknoy a sangsangkamaysa, ket saan a makaitag-ay iti bagina.
12 Idi nakita ni Jesus, inayabanna kencuana, ket kinunana kencuana, Babai, nawayakan iti sakitmo.
13 Ket impatayna dagiti imana kenkuana: ket dagus a nalinteg, ket indaydayawna ti Dios.
14 Ket ti agturay ti sinagoga simmungbat buyogen ti pungtot, agsipud ta pinaimbag ni Jesus iti aldaw a panaginana, ket kinunana kadagiti tattao, Adda innem nga aldaw a rebbeng nga agtrabaho dagiti tattao aldaw ti sabbath.
15 Simmungbat ngarud ti Apo kenkuana, ket kinunana, Sika a managinsisingpet, saan kadi a ti tunggal maysa kadakayo iti Aldaw a Panaginana, wayawayaanna ti bakana wenno asnona manipud iti kulongan, ket iturongna isuna iti pagsibug?
16 Ket saan kadi a rumbeng a mawayawayaan daytoy a babai, nga anak a babai ni Abraham, nga ingalut ni Satanas, adtoy, kadagitoy sangapulo ket walo a tawen, manipud iti daytoy a singgalut iti aldaw a panaginana?
17 Ket idi naibagana dagitoy a banbanag, nabainan amin dagiti kabusorna: ket amin dagiti tattao nagrag-oda gapu iti amin a nadayag a banbanag nga inaramidna.
18 Kalpasanna, kinunana, Ania ti kaasping ti pagarian ti Dios? ket ania ti pakaipadaak iti daytoy?
19 Kasla bukel ti mustasa, nga innala ti maysa a tao ket imbellengna iti minuyonganna; ket dimmakkel, ket nagbalin a dakkel a kayo; ket dagiti tumatayab iti tangatang nagdagusda kadagiti sangana.
20 Ket kinunana manen, Ania ti pangyarigko iti pagarian ti Dios?
21 Mayarig dayta iti lebadura, nga innala ti maysa a babai ket inlemmengna iti tallo a rukod a karne, agingga a nalebaduraan ti intero.
22 Nagdaliasat isuna kadagiti siudad ken purok, a mangisursuro, ken nagdaliasat nga agturong idiay Jerusalem.
23 Kinuna ti maysa kenkuana, Apo, manmano kadi ti maisalakan? Ket kinunana kadakuada, .
24 Ikagumaam ti sumrek iti nailet a ruangan: ta adu, kunak kadakayo, ti agsapsapul a sumrek, ket saandanto a makastrek.
25 No maminsan a timmakder ti apo ti balay, ket inrikepna ti ridaw, ket mangrugikayo nga agtakder iti ruar, ken agtuktok iti ruangan, a kunkunayo, Apo, Apo, luktannakami; ket sungbatannanto ken kunana kadakayo, Diak am-ammo no sadino ti naggapuanyo.
26 Kalpasanna, rugiamto nga ibaga, Nangan ken imminumkami iti sanguanam, ket nangisuroka kadagiti kalsadami.
27 Ngem kunaennanto, Ibagak kadakayo, diak am-ammo no sadino ti naggapuanyo; umadayokayo kaniak, dakayo amin nga agar-aramid iti kinadakes.
28 Addanto panagsangit ken panagngaretnget dagiti ngipen, inton makitayo da Abraham, ken Isaac, ken Jacob, ken amin a mammadto, iti Pagarian ti Dios, ket dakayo a mismo a nairuar.
29 Ket umaydanto manipud daya, ken iti laud, ken manipud iti amianan, ken manipud iti abagatan, ket agtugawdanto iti pagarian ti Dios.
30 Ket, adtoy, adda dagiti maudi nga umuna, ken adda dagiti umuna a maudi.
31 Iti dayta met la nga aldaw immay ti sumagmamano a Fariseo, a kunkunada kenkuana, Rummuarka ket pumanawka ditoy: ta patayennaka ni Herodes.
32 Ket kinunana kadakuada, Inkayo, ket ibagayo iti dayta a sora, Adtoy, paruarek dagiti sairo, ket agaramidak iti panangagas ita nga aldaw ken inton bigat, ket iti maikatlo nga aldaw, naan-anayakto.
33 Nupay kasta, masapul a magnaak ita nga aldaw, ken inton bigat, ken iti sumaganad nga aldaw: ta saan a mabalin a mapukaw ti maysa a mammadto manipud Jerusalem.
34 O Jerusalem, Jerusalem, a nangpapatay kadagiti mammadto, ken nangbato kadagiti naibaon kenka; anian a kasansan a kayatko nga ummongen dagiti annakmo, a kas iti panangummong ti manok kadagiti annakna iti sirok dagiti payakna, ket dikay kayat!
35 Adtoy, ti balayyo nabaybay-an cadacayo a langalang: ket pudno kunak cadacayo, Saancanto a makita, agingga a dumteng ti tiempo a kunaenyo, Bendito daydiay umay iti nagan ti Apo.

KAPITULO 14

1 Ket naaramid, bayat a simrek iti balay ti maysa kadagiti panguluen a Fariseo tapno mangan iti tinapay iti Aldaw a Panaginana, siniputda isuna.
2 Ket, adtoy, adda maysa a lalaki iti sanguananna nga addaan iti dropsy.
3 Ket simmungbat ni Jesus kadagiti annuroten ti linteg ken Fariseo, a kunkunana, Maipalubos kadi ti mangagas iti aldaw a panaginana?
4 Ket nagulimekda. Ket innalana, ket pinaimbagna, ket pinalubosanna;
5 Simmungbat kadakuada, a kunkunana, Siasino kadakayo ti addaan iti asno wenno baka a natnag iti abut, ket saan a dagus a mangguyod kenkuana iti aldaw a panaginana?
6 Ket saanda a masungbatan manen kadagitoy a banbanag.
7 Ket nangidatag iti pangngarig cadagiti naawis, idi namarkaan no kasano a pinilida dagiti kangrunaan a siled; kinunana kadakuada, .
8 No awisennaka iti kasar ti siasinoman, dika agtugaw iti kangatuan a siled; di la ket ta maawis kenkuana ti nadaydayaw a tao ngem sika;
9 Ket ti nangawis kenka ken kenkuana umay ket kunaenna kenka, Ikkam daytoy a tao iti lugar; ket mangrugika iti bain a mangala iti kababaan a siled.
10 Ngem inton maawiskan, inka agtugaw iti kababaan a siled; tapno inton umay ti nangawis kenka, kunaenna kenka, Gayyem, sumang-atka iti nangatngato: kalpasanna agdayawkanto iti imatang dagiti makipangan kenka.

11 Ta siasinoman a mangitan-ok iti bagina maibabato; ket ti agpakumbaba maitan-okto.
12 Kalpasanna, kinunana met iti nangawis kenkuana, No agaramidka iti pangrabii wenno pangrabii, dimo awagan dagiti gagayyemmo, wenno kakabsatmo, uray dagiti kakabagiam, wenno dagiti nabaknang a kaarrubam; di la ket ta awisennaka manen, ket maited kenka ti supapak.
13 Ngem no mangaramidka iti padaya, awagam dagiti napanglaw, dagiti baldado, dagiti pilay, dagiti bulsek.
14 Ket mabendisionankanto; ta saandaka a supapak: ta masupapakanto inton panagungar dagiti nalinteg.
15 Ket idi nangngeg ti maysa cadagiti nakitugaw kencuana dagitoy a banbanag, kinunana kencuana, Bendito daydiay mangan iti tinapay iti pagarian ti Dios.
16 Kalpasanna, kinunana kencuana, Maysa a tao ti nangaramid iti naindaklan a pangrabii, ket adu ti nangawis.
17 Imbaonna ti adipenna iti oras ti pangrabii tapno ibagana kadagiti naawis, Umaykayo; ta nakasagana itan ti amin a banag.
18 Ket isuda amin buyogen ti maymaysa a panagtutunos rinugianda ti nagpambar. Kinuna ti immuna kenkuana, Gimmatangak iti maysa a pedaso ti daga, ket masapul a mapanak ket kitaek.
19 Kinuna ti sabali, “Ginatangko ti lima a sangol a baka, ket mapanak suboken ida: Idawatko kenka a mapakawannak.”
20 Kinuna ti sabali, Nakiasawaak iti asawa, ket ngarud saanak a makaumay.”
21 Isu nga immay dayta nga adipen ket impakaammona iti apona dagitoy a banbanag. Kalpasanna, nakapungtot ti apo ti balay, kinunana iti adipenna, Rummuarka a dagus kadagiti kalsada ken dalan ti siudad, ket iyegmo ditoy dagiti napanglaw, dagiti baldado, ken dagiti pagsardengan, ken dagiti bulsek.
22 Kinuna ti adipen, Apo, naaramid kas imbilinmo, ket kaskasdi nga adda lugar.
23 Ket kinuna ti apo iti adipen, Rummuarka kadagiti dalan ken alad, ket pilitem ida a sumrek, tapno mapno ti balayko.
24 Ta kunak kadakayo, Awan ti mangraman iti pangrabii kaniak.
25 Ket adda dagiti adu a tattao a nakikuyog kencuana: ket timmaliaw, ket kinunana cadacuada.
26 No ti siasinoman nga umay kaniak, ket saanna a guraen ti amana, ken inana, ken asawana, ken dagiti annakna, ken kakabsatna, ken kakabsatna a babbai, wen, ken ti bukodna a biag met, saanna a mabalin ti agbalin nga adalak.
27 Ket siasinoman a saan a mangawit iti krusna, ken sumurot kaniak, saan a mabalin nga agbalin nga adalak.
28 Ta siasino kadakayo, a panggepna ti mangbangon iti torre, ti saan nga umuna nga agtugaw ken mangbilang iti gatadna, no adda umdas a mangileppas iti dayta?
29 Di la ket ta, kalpasan nga inkabilna ti pundasion, ket saanna a kabaelan nga iringpas, amin dagiti makakita iti dayta mangrugida nga uyawen kenkuana.
30 Kinunana, Rinugian daytoy a tao ti nagbangon, ket saanna a naturpos.
31 Wenno ania nga ari, a mapan makigubat iti sabali nga ari, a saan nga umuna nga agtugaw, ket makiuman no kabaelanna a sabten ti sangapulo a ribu ti umay a bumusor kenkuana nga addaan iti duapulo a ribu?
32 Wenno no saan, bayat nga adayo pay ti sabali, mangibaon iti embahasio, ket tarigagayanna dagiti kasasaad ti talna.
33 Kasta met, siasinoman kadakayo a saan a mangbaybay-a iti amin nga adda kenkuana, saan a mabalin nga agbalin nga adalak.
34 Nasayaat ti asin: ngem no ti asin napukawna ti ramanna, ania ti pakatemplaanna?
35 Saan a maitutop dayta iti daga, wenno saan pay a maipaay iti ibleng; ngem dagiti tattao ibellengda dayta. Ti addaan lapayag a dumngeg, dumngeg koma.

KAPITULO 15

1 Kalpasanna, immasideg kenkuana dagiti amin nga agsingsingir iti buis ken managbasol tapno dumngegda kenkuana.
2 Nagtanabutob dagiti Fariseo ken eskriba, a kunkunada, Umawat daytoy a tao kadagiti managbasol ket makipangan kadakuada.
3 Ket insaona cadacuada daytoy a pangngarig, a kunkunana.
4 Siasino kadakayo, nga addaan iti sangagasut a karnero, no mapukawna ti maysa kadakuada, saanna a baybay-an ti siam a pulo ket siam idiay let-ang, ket sumurot iti napukaw agingga a masarakanna?
5 Ket inton masarakanna, iparabawna kadagiti abagana, nga agrag-o.
6 Ket inton makaawid, ayabanna dagiti gagayyem ken kaarrubana, a kunana kadakuada, Agrag-okayo kaniak; ta nasarakak ti karnerok a napukaw.
7 Ibagak kadakayo, a kasta met ti rag-o idiay langit gapu iti maysa a managbasol nga agbabawi, ad-adu ngem iti siam a pulo ket siam a nalinteg a tao, a saan a kasapulan ti panagbabawi.
8 Asino a babai nga addaan iti sangapulo a pedaso ti pirak, no mapukawna ti maysa a pedaso, saan a mangsindi iti kandela, ket agwalis iti balay, ket agsapul a sipapasnek agingga a masarakanna?
9 Ket inton masarakanna, inayabanna dagiti gagayyemna ken dagiti kaarrubana, a kunkunana, Agrag-okayo kaniak; ta nasarakak ti pedaso a napukawko.
10 Kasta met, kunak kadakayo, adda rag-o iti sangoanan dagiti anghel ti Dios gapu iti maysa a managbasol nga agbabawi.
11 Ket kinunana, Adda dua nga annak a lallaki.
12 Ket ti ub-ubing kadakuada kinunana ken amana, Ama, itedmo kaniak ti bingay dagiti sanikua a maipaay kaniak. Ket biningayna kadakuada ti pagbiagna.
13 Ket saan nga adu nga aldaw kalpasan ti ub-ubing nga anak inummongna amin, ket nagdaliasat iti adayo a daga, ket sadiay a sinayang ti sanikuana iti nariribuk a panagbiag.
14 Ket idi nabusbosna amin, timmaud ti napigsa a bisin iti dayta a daga; ket nangrugin nga agkurang.
15 Ket napan ket nakikadua iti maysa nga umili iti dayta a pagilian; ket imbaonna isuna kadagiti talonna tapno agpakan kadagiti baboy.
16 Ket kayatna koma a punnuen ti tianna kadagiti ukis a kinnan dagiti baboy: ket awan ti nangted kencuana.
17 Ket idi napanunotna, kinunana, “Mano a tangdan nga adipen ni amak ti addaan iti umdas a tinapay ken nabati, ket madadaelak gapu iti bisin!

18 Bumangonakto ket mapanak ken amak, ket kunaekto kenkuana, Ama, nagbasolak iti langit ken iti sanguanam.
19 Ket diak maikari a maawagan iti anakmo: pagbalinennak a kas maysa kadagiti tangdan nga adipenmo.
20 Ket timmakder, ket immay ken amana. Ngem idi adda pay adayo, nakita ni amana, ket naasian, ket nagtaray, ket nagtinnag iti tengngedna, ket inagkanna.
21 Ket ti anak kinunana kencuana, Ama, nagbasolak iti langit ken iti imatangmo, ket saanen a maikari a maawagan nga anakmo.
22 Ngem kinuna ti ama kadagiti adipenna, Iruaryo ti kasayaatan a bado ket isuotyo kenkuana; ket nangikabil iti singsing iti imana, ken sapatos kadagiti sakana.
23 Ket iyegyo ditoy ti nalukmeg a baka, ket patayenyo; ket mangantayo, ket agrag-otayo:
24 Ta natayen daytoy nga anakko, ket sibibiag manen; isu ket nayaw-awan, ket masarakan. Ket nangrugida nga agragsak.
25 Ita ti inauna nga anakna adda idiay talon: ket bayat nga umas-asideg iti balay, nangngegna ti musika ken panagsala.
26 Inayabanna ti maysa kadagiti adipen, ket dinamagna no ania ti kaipapanan dagitoy.
27 Ket kinunana kencuana, Immay ti kabsatmo; ket pinatay ni amam ti nalukmeg a baka, agsipud ta inawatna a sitatalged ken nasalun-at.
28 Nagpungtot, ket saan a kayat ti sumrek: gapuna a rimmuar ni amana ket nagpakaasi kenkuana.
29 Ket simmungbat kinunana ken amana, Adtoy, dagitoy adu a tawen agserserbiak kenca, ken diak sinalungasing iti aniaman a kanito ti bilinmo: ket kaskasdi a dika pulos nangted kaniak iti maysa nga urbon, tapno makipagrag-oak kadagiti gagayyemko.
30 Ngem apaman a dimteng daytoy nga anakmo, a nangbusbos iti pagbiagmo a kadua dagiti balangkantis, pinapataymon ti nalukmeg a baka.
31 Ket kinunana kencuana, Anac, kanayonka a kaduak, ket amin nga adda kaniak ket kukuam.
32 Nasken nga agrag-o ken agrag-okami: ta natay daytoy a kabsatmo, ket sibibiag manen; ket napukaw, ket masarakan.

KAPITULO 16

1 Ket kinunana pay kadagiti adalanna, Adda maysa a nabaknang a lalaki, nga addaan iti mayordomo; ket isu met laeng ti naakusaran kenkuana a sinayangna dagiti sanikuana.
2 Ket inayabanna, ket kinunana kencuana, Kasano a mangngegko daytoy maipapan kenca? ikkam ti salaysay maipapan iti kinamayordomo; ta mabalin a saankan nga agbalin a mayordomo.
3 Kalpasanna, kinuna ti mayordomo iti unegna, Ania ti aramidek? ta ikkaten kaniak ti apok ti kinamayordomo: Diak makakali; nga agpakaasi mabainak.
4 Naikeddengak no ania ti aramidek, tapno inton mailaksidak iti kinamayordomo, awatendak kadagiti balbalayda.
5 Gapuna inayabanna ti tunggal maysa kadagiti nakautang iti apona, ket kinunana iti immuna, Mano ti utangmo iti apok?
6 Ket kinunana, Sangagasut a rukod ti lana. Ket kinunana kencuana, Alaem ti papelesmo, ket agtugawka a dagus, ket isuratmo ti limapulo.
7 Kalpasanna, kinunana iti sabali, Ket mano ti utangmo? Ket kinunana, Sangagasut a rukod ti trigo. Ket kinunana kencuana, Alaem ti papelesmo, ket isuratmo ti uppat a pulo.
8 Ket ti apo kinomendaranna ti nakillo a mayordomo, agsipud ta nainsiriban ti inaramidna: ta dagiti annak daytoy a lubong nasirsiribda iti kaputotanda ngem dagiti annak ti lawag.
9 Ket kunak kadakayo, Mangaramidkayo kadagiti bagbagiyo a gagayyem iti kinabaknang ti kinakillo; tapno, inton agkurangkayo, awatendakayo kadagiti agnanayon a pagnaedan.
10 Ti napudno iti kabassitan mapagtalkan met iti adu: ket ti nakillo iti kabassitan ket nakillo met iti adu.
11 No saankayo a napudno iti nakillo a sanikua, siasino ti mangited iti panagtalekyo kadagiti pudno a kinabaknang?
12 Ket no saankayo a napudno iti kukua ti sabali, siasino ti mangted kadakayo iti kukuayo?
13 Awan ti adipen a makapagserbi iti dua nga appo: ta guraenna ti maysa, ket ayatenna ti sabali; wenno no saan, tenglennanto ti maysa, ket umsienna ti sabali. Dikay makapagserbi iti Dios ken iti kinabaknang.
14 Ket dagiti Fariseo, a naagum, nangngegda amin dagitoy a banbanag.
15 Ket kinunana cadacuada, Dacayo dagiti mangipalinteg iti bagbagiyo iti sangoanan dagiti tattao; ngem ti Dios am-ammona dagiti puspusoyo: ta ti natan-ok iti tengnga dagiti tattao ket makarimon iti imatang ti Dios.
16 Ti Linteg ken dagiti mammadto addada agingga ken Juan: manipud iti dayta a tiempo maikaskasaba ti Pagarian ti Dios, ket tunggal maysa agdardaras a sumrek iti dayta.
17 Ket nalaklaka a lumabas ti langit ken daga, ngem ti pannakapaay ti maysa a sangkabassit a paset ti Linteg.
18 Siasinoman a mangilaksid iti asawana, ket mangasawa iti sabali, makikamalala: ket siasinoman a mangasawa iti asawana, makikamalala.
19 Adda idi maysa a nabaknang a lalaki, a nakawesan iti lila ken napino a lienso, ken inaldaw nga agtartrabaho iti narang-ay.
20 Adda idi maysa a makilimlimos nga agnagan Lazaro, a naiparabaw iti ruanganna, a napno iti sugat.
21 Ket gapu ta tarigagayanda ti mapakan cadagiti rugit a nagdisso manipud iti lamisaan ti nabaknang: ad-adda pay nga immay dagiti aso ket dildilpatanda dagiti sugatna.
22 Ket naaramid a natay ti agpalpalimos, ket impan dagiti anghel iti barukong ni Abraham: natay met ti nabaknang, ket naitabon;
23 Ket idiay impierno intangadna dagiti matana, nga adda iti panagtutuok, ket makitana ni Abraham iti adayo, ken ni Lazaro iti barukongna.
24 Ket impukkawna ket kinunana, Ama Abraham, kaasiannak, ket ibaonmo ni Lazaro, tapno isawsawna ti murdong ti ramayna iti danum, ket palamiisenna ti dilak; ta matutuok iti daytoy a gil-ayab.
25 Ngem kinuna ni Abraham, Anac, laglagipem nga iti panagbiagmo inawatmo dagiti naimbag a bambanagmo, ken kasta met ni Lazaro iti dakes a bambanag: ngem ita naliwliwa, ket matutuokkan.
26 Ket malaksid iti amin dagitoy, iti nagbaetanmi ken kadakayo adda dakkel a ginget a naipasdek: isu a dagiti agtarigagay a lumabas manipud ditoy nga agturong kadakayo, saanda a mabalin; saanda met a makalabas kadakami, nga umay koma manipud sadiay.

27 Kalpasanna, kinunana: Idawatko ngarud kenka, ama, nga ibaonmo iti balay ni amak.
28 Ta addaanak iti lima a kakabsat; tapno paneknekanna ida, amangan no umayda met iti daytoy a disso a pagtutuokan.
29 Kinuna ni Abraham kenkuana, Addaanda ken Moises ken dagiti profeta; denggen koma ida.
30 Ket kinunana, Saan, ama Abraham: ngem no ti maysa napan cadacuada cadagiti natay, agbabawidanto.
31 Ket kinunana kencuana, No saanda a denggen ni Moises ken dagiti mammadto, saanda met a maguyugoy, nupay nagungar ti maysa manipud kadagiti natay.

KAPITULO 17

1 Idin kinunana cadagiti adalan, Imposible a dumtengto dagiti basol: ngem asi pay daydiay a babaen kenkuana umayda!
2 Nasaysayaat para kenkuana no maibitin ti gilingan a bato iti tengngedna, ket ibellengna iti baybay, ngem ti panangsair iti maysa kadagitoy a babassit.
3 Agannadkayo iti bagbagiyo: No agsalungasing kadakayo ti kabsatyo, tubngarenyo; ket no agbabawi, pakawanem.
4 Ket no agsalungasing kenka iti mamimpito iti maysa nga aldaw, ket mamimpito iti maysa nga aldaw agsubli kenka, a kunkunana, agbabawiak; pakawanemto isuna.
5 Kinuna dagiti apostol iti Apo, Paaduem ti pammatimi.
6 Ket kinuna ti Apo, No adda pammatiyo a kas iti bukel ti mustasa, mabalinyo a kunaen iti daytoy a kayo a sicamine, Agpukankayo iti ramutna, ket maimulakan iti baybay; ket rumbeng nga agtulnog kenka.
7 Ngem siasino kadakayo, nga addaan iti adipen nga agar-arado wenno mangpakpakan kadagiti baka, a mangibaga kenkuana iti inton umay manipud iti talon, Inka agtugaw a mangan?
8 Ket dinto kayat a kunaen kencuana, Isaganam ti pangrabii, ket barikesmo ti bagim, ken agserbi kaniak, agingga a mangan ken uminumak; ket kalpasanna mangan ken uminumkanto?
9 Agyamyaman kadi iti dayta nga adipen gapu ta inaramidna dagiti banag a naibilin kenkuana? I trow saan.
10 Kasta met cadacayo, inton maaramidyo amin dagidiay naibilin cadacayo, kunayo, 'Adi-adipenmi nga awan serserbina.
11 Ket naaramid, bayat ti panagturongna idiay Jerusalem, limmasat iti tengnga ti Samaria ken Galilea.
12 Idi simrek iti maysa a purok, sinabat ti sangapulo a lallaki nga agkukutel, nga agtaktakder iti adayo.
13 Ket inngatoda ti timekda, ket kinunada, Jesus, Maestro, kaasiannakami.
14 Idi nakitana ida, kinunana kadakuada, Inkayo ipakita ti bagbagiyo kadagiti papadi. Ket naaramid a, bayat ti panagdaliasatda, nadalusanda.
15 Ket ti maysa kadakuada, idi nakitana a naimbagan, nagsubli, ket buyogen ti napigsa a timek indaydayawna ti Dios.
16 Ket nagruknoy iti rupana iti sakana, nga agyaman kencuana: ket maysa isuna a Samaritano.
17 Insungbat ni Jesus, Saan kadi a sangapulo ti nadalusan? ngem sadino ti ayan dagiti siam?
18 Awan ti nasarakan a nagsubli a mangidaydayaw iti Dios, malaksid iti daytoy ganggannaet.
19 Ket kinunana kencuana, Bumangonka, inka: ti pammatim pinaimbagnaka.
20 Ket idi dinamag dagiti Fariseo, no kaano nga umay ti pagarian ti Dios, simmungbat kadakuada ket kinunana, Ti pagarian ti Dios saan nga umay a buyogen ti panangpaliiw.
21 Saanda met a kunaen, Adtoy! wenno, adtoy! ta, adtoy, adda iti unegyo ti pagarian ti Dios.
22 Ket kinunana cadagiti adalan, Dumtengto dagiti aldaw a tarigagayanyo a makita ti maysa cadagiti aldaw ti Anak ti Tao, ket saanyonto a makita.
23 Ket kunadanto kadakayo, Kitaem ditoy; wenno, kitaenyo sadiay: dikay suroten ida, wenno suroten ida.
24 Ta kas iti kimat, nga agsilnag manipud iti maysa a paset iti baba ti langit, agsilnag agingga iti sabali a paset iti baba ti langit; kasta met ti Anak ti Tao iti aldawna.
25 Ngem umuna a masapul nga agsagaba iti adu a banbanag, ket laksiden daytoy a kaputotan.
26 Ket kas idi kaaldawan ni Noe, kasta met iti aldaw ti Anak ti Tao.
27 Nangnanganda, imminumda, nangasawada iti assawa, naitedda iti panagasawa, agingga iti aldaw a simrek ni Noe iti daong, ket dimteng ti layus, ket dinadaelna ida amin.
28 Kasta met a kas idi kaaldawan ni Lot; nanganda, imminumda, gimmatangda, inlakoda, nagmulada, nagbangonda;
29 Ngem iti aldaw a rimmuar ni Lot idiay Sodoma nagtudo iti apuy ken asupre manipud langit, ket dinadaelna ida amin.
30 Kasta met ti mapasamak iti aldaw inton maipalgak ti Anak ti Tao.
31 Iti dayta nga aldaw, daydiay addanto iti tuktok ti balay, ken dagiti sanikuana iti balay, saan koma a bumaba tapno alaenna: ket ti adda iti talon, saan koma nga agsubli.
32 Laglagipenyo ti asawa ni Lot.
33 Siasinoman a mangsapsapul a mangisalakan iti biagna mapukawna; ket siasinoman a mapukaw ti biagna italimengnanto dayta.
34 Ibagak kadakayo, iti dayta a rabii addanto dua a lallaki iti maymaysa a pagiddaan; alaen ti maysa, ket mabaybay-an ti sabali.
35 Dua a babbai ti aggilingto a sangsangkamaysa; alaen ti maysa, ket mabaybay-an ti sabali.
36 Dua a lallaki ti addanto iti talon; alaen ti maysa, ket mabaybay-an ti sabali.
37 Ket simmungbatda ket kinunada kencuana, Sadino, Apo? Ket kinunana kadakuada, Sadinoman ti ayan ti bangkay, sadiay ti pakaurnongan dagiti agila.

KAPITULO 18

1 Ket nagsao iti pangngarig kadakuada iti daytoy a panggep, a dagiti tao ket nasken a kanayon nga agkararag, ken saan a mabannog;
2 Kinunana, " Adda iti maysa a siudad ti maysa nga ukom, a saan a nagbuteng iti Dios ken saan a nangibilang iti tao.
3 Ket adda balo iti dayta a siudad; ket immasideg kenkuana, a kunkunana, Balesem kaniak ti kabusorko.
4 Ket saanna a kayat iti apagbiit: ngem kalpasanna kinunana iti unegna, Nupay diak agbuteng iti Dios, wenno ibilang ti tao;
5 Kaskasdi gapu ta riribukennak daytoy a balo, ibaleskonto, di la ket ta mabannognak gapu iti agtultuloy nga iyuumayna.

6 Ket kinuna ti Apo, Denggem ti ibagbaga ti nakillo nga ukom.
7 Ket saan kadi nga ibales ti Dios dagiti bukodna a pinilina, nga agpukpukkaw kenkuana iti aldaw ken rabii, nupay mabayag a mangan-anus kadakuada?
8 Ibagak kadakayo a dagus nga ibalesna ida. Nupay kasta inton umay ti Anak ti Tao, masarakannanto kadi ti pammati ditoy daga?
9 Ket insaona daytoy a pangngarig kadagiti sumagmamano a nagtalek iti bagbagida a nalintegda, ken umsida kadagiti sabsabali.
10 Dua a lallaki ti simmang-at iti templo tapno agkararag; ti maysa ket Fariseo, ken ti sabali ket agsingsingir iti buis.
11 Nagtakder ti Fariseo ket nagkararag iti bagina, Dios, agyamanak kenka, ta saanak a kas iti dadduma a tattao, manangsamsam, di nainkalintegan, mannakikamalala, wenno uray kas iti daytoy agsingsingir iti buis.
12 Mamindua nga agayunoak iti makalawas, itedko ti apagkapullo iti amin a kukuak.
13 Ket ti agsingsingir iti buis, nga agtaktakder iti adayo, dina kayat nga intangad uray dagiti matana idiay langit, no di ket kinabilna ti barukongna, a kunkunana, Dios kaasiannak a managbasol.
14 Ibagak kadakayo, daytoy a tao simmalog iti balayna a nalinteg imbes a ti sabali: ta tunggal maysa a mangitan-ok iti bagina maibabato; ket ti agpakumbaba maitan-okto.
15 Ket inyegda kencuana dagiti maladaga, tapno sagidenna ida: ngem idi nakita dagiti adalanna, binabalawda ida.
16 Ngem inayaban ida ni Jesus kencuana, ket kinunana, Bay-am nga umay kaniak dagiti ubbing, ket saanmo ida nga iparit.
17 Pudno kunak kadakayo, Siasinoman a saan nga umawat iti pagarian ti Dios a kas iti bassit nga ubing, saanto a sumrek iti dayta.
18 Insaludsod ti maysa nga agturay kenkuana, a kunkunana, Naimbag nga Maestro, ania ti aramidek tapno matawidko ti biag nga agnanayon?
19 Kinuna ni Jesus kenkuana, Apay nga awagannak a naimbag? awan ti nasayaat, malaksid iti maysa, kayatna a sawen, ti Dios.
20 Ammom dagiti bilin, Dika makikamalala, Dika pumatay, Dika agtakaw, Dika agsaksi iti ulbod, Raemem ti amam ken ni inam.
21 Ket kinunana, Amin dagitoy inlemmengko manipud kinaubingko.
22 Ita idi nangngeg ni Jesus dagitoy a banbanag, kinunana kencuana, Maymaysa ti agkurang kenka: ilakom amin nga adda kenka, ket iwarasmo kadagiti napanglaw, ket maaddaankanto iti gameng idiay langit: ket umayka, sumurot kaniak.
23 Ket idi nangngegna daytoy, naladingit unay, ta nabaknang unay.
24 Ket idi nakita ni Jesus a naladingit unay, kinunana, Anian a narigat ti sumrek iti pagarian ti Dios dagiti addaan kinabaknang!
25 Ta nalaklaka a lumasat ti kamelio iti mata ti dagum, ngem ti iseserrek ti nabaknang a tao iti pagarian ti Dios.
26 Kinuna dagiti nakangngeg, Siasino ngarud ti maisalakan?
27 Ket kinunana, Dagiti banag nga imposible kadagiti tattao ket posible iti Dios.
28 Kalpasanna, kinuna ni Pedro, Adtoy, pinanawanmi amin ket simmurotkami kenka.
29 Ket kinunana kadakuada, Pudno kunak kadakayo, Awan ti tao a nangpanaw iti balay, wenno nagannak, kakabsat, asawa, wenno annak, maigapu iti pagarian ti Dios.
30 Saanto nga umawat iti adu pay iti daytoy agdama a panawen, ken iti lubong nga umay a biag nga agnanayon.
31 Kalpasanna, innalana dagiti sangapulo ket dua ket kinunana kadakuada, Adtoy, sumang-atkami idiay Jerusalem, ket matungpalto ti amin nga insurat dagiti mammadto maipapan iti Anak ti Tao.
32 Ta maitedto isuna kadagiti Gentil, ket mauyawto, ken sipupungtot, ken matupra.
33 Saplitdanto ken papatayenda: ket iti maikatlo nga aldaw agungarto manen.
34 Ket saanda a naawatan ti uray maysa kadagitoy a banbanag: ket daytoy a sao nailemmeng cadacuada, ket dida met ammo dagiti banbanag a naisao.
35 Ket naaramid nga idi umas-asideg idiay Jerico, adda bulsek a lalaki a situtugaw iti igid ti dalan nga agpalpalimos.
36 Ket idi nangngegna ti bunggoy a lumabas, dinamagna no ania ti kaipapanan dayta.
37 Ket imbagada kencuana, a lumabas ni Jesus a taga Nazaret.
38 Ket impukkawna, a kunkunana, Jesus, sika nga Anak ni David, kaasiannak.
39 Ket dagiti immun-una ket tinubngarda isuna, tapno agulimek: ngem ad-adda nga impukkawna, Sika nga Anak ni David, kaasiannak."
40 Nagtakder ni Jesus ket imbilinna a maiyeg kencuana.
41 Kinunana, Ania ti kayatmo nga aramidek kenka? Ket kinunana, Apo, tapno maawatko ti panagkitak.
42 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Awatem ti panagkitam: ti pammatim ti nangisalakan kenca.
43 Ket dagus nga inawatna ti panagkitana, ket simmurot kencuana, nga indaydayawna ti Dios: ket amin dagiti tattao, idi nakitada, indaydayawda ti Dios.

KAPITULO 19

1 Ket simrek ni Jesus ket limmasat iti Jerico.
2 Ket, adtoy, adda maysa a lalaki nga agnagan Zaqueo, isu ti panguluen kadagiti agsingsingir iti buis, ket isu nabaknang.
3 Ket inkagumaanna a kitaen ni Jesus no siasino isuna; ket saan a makabael gapu iti prensa, gapu ta bassit ti katayagna.
4 Ket nagtaray nga immun-una, ket simmang-at iti maysa a kayo a sikomoro tapno kitaenna: ta lumasat iti dayta a dalan.
5 Ket idi dimteng ni Jesus iti lugar, timmangad, ket nakitana, ket kinunana kencuana, Zaqueo, agdardaraska ket bumaba; ta ita nga aldaw masapul nga agtalinaedak iti balaymo.
6 Ket nagdardaras, ket bimmaba, ket inawatna isuna a siraragsak.
7 Ket idi nakitada, nagtanabutobda amin, a kunkunada, Napan nakipasangaili iti maysa a tao a managbasol."
8 Ket nagtakder ni Zaqueo, ket kinunana iti Apo; Adtoy, Apo, ti kagudua ti sanikuak itedko kadagiti napanglaw; ket no innalak ti aniaman a banag manipud iti siasinoman babaen ti ulbod a pammabasol, isublik iti mamimpat.

9 Kinuna ni Jesus kenkuana, Ita nga aldaw, dimteng ti
pannakaisalakan iti daytoy a balay, ta isu met ket anak ni
Abraham.
10 Ta immay ti Anak ti Tao tapno biroken ken isalakanna
ti napukaw.
11 Ket bayat a nangngegda dagitoy a banbanag, innayon
ken nagsao iti pangngarig, gapu ta asideg isuna iti
Jerusalem, ken gapu ta impagarupda a dagus nga agparang
ti Pagarian ti Dios.
12 Kinunana ngarud, Maysa a natan-ok a tao ti napan iti
adayo a pagilian tapno umawat iti pagarian ken agsubli.
13 Inayabanna ti sangapulo nga adipenna, ket intedna
kadakuada ti sangapulo a kilo, ket kinunana kadakuada,
Sakupenkayo agingga nga umayak.
14 Ngem ginura dagiti umilina, ket nangipatulodda iti
mensahe a sumurot kenkuana, a kunkunada, “Saantayo a
kayat nga agturay kadatayo daytoy a tao.”
15 Ket napasamak, nga idi nagsubli, idi inawatna ti
pagarian, idin binilinna dagitoy nga adipen a maayaban
kenkuana, a nangtedanna iti kuarta, tapno maammuanna no
kasano kaadu ti nagun-od ti tunggal maysa babaen ti
panagnegosio.
16 Idin immay ti immuna, a kunkunana, Apo, nagun-od ti
libram iti sangapulo a kilo.
17 Ket kinunana kencuana, Bueno, naimbag nga adipen:
agsipud ta napudnoca iti bassit unay, addaanca iti turay iti
sangapulo a siudad.
18 Ket immay ti maikadua, a kunkunana, Apo, lima a kilo
ti nagun-od ti libram.
19 Ket kinunana met kencuana, Agbalinka met a
mangimaton iti lima a siudad.
20 Ket immay ti sabali, a kunkunana, Apo, adtoy, adtoy ti
ponmo, nga indulinko iti napkin.
21 Ta nagbutengak kenka, agsipud ta maysaka a nainget a
tao: alaem ti saanmo nga impaidda, ket apitem ti saanmo
nga immula.
22 Ket kinunana kencuana, Manipud iti bukodmo a ngiwat
ukomenkanto, sika a nadangkes nga adipen. Ammom a
maysaak a nainget a tao, a mangal-ala iti saanko nga inidda,
ken agapit iti saanko nga immula.
23 Apay ngarud a saanmo nga inted ti kuartak iti banko,
tapno iti yaayko kiddawek ti kukuak a buyogen ti gata?
24 Ket kinunana cadagiti nagtacder iti asideg, Alaenyo ti
libra, ket itedyo iti addaan iti sangapulo a kilo.
25 (Ket kinunada kenkuana, Apo, addaan iti sangapulo a
kilo.)
26 Ta kunak kadakayo, Maitedto iti tunggal maysa nga
addaan; ket manipud iti awanan, uray ti adda kenkuana
maikkatto kenkuana.
27 Ngem dagidiay kabusorko, a saan a kayat nga agturayak
kadakuada, iyegda ditoy, ket patayen ida iti sanguanak.
28 Ket idi naisaona ti kastoy, immun-una a simmang-at
idiay Jerusalem.
29 Idi asideg iti Betfage ken Betania, iti bantay a
maawagan iti bantay ti Olibo, nangibaon iti dua nga
adalanna.
30 Kinunana, Mapankayo iti purok iti ballasiwyo; iti dayta
iti iseserrekyo makasarakkayto iti maysa nga urbon a
naigalut, a saan pay a pulos a nagtugaw iti dayta:
wayawayaanyo ket iyegyo ditoy.
31 Ket no adda agsaludsod kadakayo, Apay a luk-atanyo
isuna? kastoy ti kunayo kenkuana, Agsipud ta kasapulan ti
Apo.
32 Ket dagiti naibaon napanda, ket nasarakanda a kas iti
imbagana kadakuada.
33 Ket bayat ti panangluk-atda iti urbon, kinuna kadakuada
dagiti makinkukua iti dayta, Apay a luk-atanyo ti urbon?
34 Ket kinunada, Kasapulan ti Apo kenkuana.
35 Ket inyegda ken Jesus: ket inwarasda dagiti kawesda iti
urbon nga asno, ket inkabilda ni Jesus iti rabawna.
36 Ket bayat ti panagturongna, inwarasda dagiti kawesda
iti dalan.
37 Ket idi immasideg, uray ita iti panagsalog ti bantay ti
Olibo, nangrugi nga agrag-o ken indaydayaw ti Dios iti
napigsa a timek dagiti amin a mannakabalin nga aramid a
nakitada;
38 Kinunana, Bendito koma ti Ari nga umay iti nagan ti
Apo: talna idiay langit, ken dayag iti kangatoan.
39 Ket dagiti sumagmamano a Fariseo manipud iti tengnga
ti bunggoy kinunada kencuana, Maestro, tubngarem dagiti
adalam.
40 Simmungbat ket kinunana kadakuada, Ibagak kadakayo
a no agulimek dagitoy, dagus nga agpukkaw dagiti bato.
41 Idi asideg, nakitana ti siudad ket nagsangit gapu iti
dayta.
42 Kinunana, No ammom koma, uray pay iti daytoy nga
aldawmo, dagiti bambanag a kukua ti talnam! ngem ita
nailemmengda kadagiti matam.
43 Ta dumtengto dagiti al-aldaw a dagiti kabusormo
mangipuruakdanto iti trinsera iti aglawlawmo, ket
likmutendakanto, ket salimetmetannaka iti amin a bangir.
44 Ket iparabawnakanto iti daga, ken dagiti annakmo iti
unegmo; ket saandanto nga ibati kenka ti maysa a bato iti
sabali; gapu ta dimo ammo ti tiempo ti isasarungkarmo.
45 Ket simrek isuna iti templo, ket rinugianna a pinaruar
dagiti aglaklako sadiay, ken dagiti gumatang;
46 Kinunana kadakuada, Naisurat iti Nasantoan a Surat, Ti
balayko isu ti balay ti kararag.
47 Inaldaw a nangisuro iti templo. Ngem inkagumaan
dagiti panguluen a papadi ken dagiti eskriba ken dagiti
panguluen dagiti tattao a dadaelen.
48 Ket saanda a nasarakan ti mabalinda nga aramiden: ta
amin dagiti tattao napalausda a dumngeg kencuana.

KAPITULO 20

1 Ket napasamak nga iti maysa kadagidi nga aldaw, bayat
ti panangisurona kadagiti tattao iti templo, ken
panangikaskasabana iti naimbag a damag, dagiti panguluen
a papadi ken dagiti eskriba immayda kenkuana a kaduana
dagiti panglakayen.
2 Ket nagsao kencuana, a kinunana, Ibagam kadakami,
babaen iti ania a turay nga aramidem dagitoy a banbanag?
wenno siasino ti nangted kenka iti daytoy a turay?
3 Ket simmungbat ket kinunana kadakuada, Saludsodek
met kadakayo ti maysa a banag; ket sungbatannak:
4 Ti bautismo ni Juan, naggapu kadi idiay langit, wenno
dagiti tattao?
5 Ket nagsusupiatda iti bagbagida, a kunkunada, No
kunaentayo, Manipud langit; kunaennanto, Apay ngarud a
dikay namati kenkuana?

6 Ngem ket no kunaentayo, Dagiti tattao; amin dagiti tattao ket batoendatayto: ta maguyugoyda a ni Juan ket maysa a propeta.
7 Ket simmungbatda, a dida mailasin no sadino ti naggapuanna.
8 Kinuna ni Jesus kadakuada, Diak met ibaga kadakayo no ania ti turay nga ar-aramidek dagitoy.
9 Kalpasanna, rinugianna nga insao kadagiti tattao daytoy a pangngarig; Maysa a lalaki ti nagmula iti kaubasan, ket inyawatna kadagiti agtaltalon, ket napan iti adayo a pagilian iti nabayag.
10 Ket iti tiempo, nangibaon iti maysa nga adipen kadagiti agtaltalon, tapno itedda kenkuana ti bunga ti kaubasan: ngem dagiti agtaltalon kinabilda isuna, ket pinapanawda nga awan ti tao.
11 Ket nangibaon manen iti sabali nga adipen: ket kinabilda met, ket nagpakaasida kenkuana a sibabain, ket pinapanawda nga awan ti aniaman.
12 Ket nangibaon manen iti maikatlo: ket sinugatda met, ket pinaruarda.
13 Kalpasanna, kinuna ti apo ti kaubasan, Ania ti aramidek? Ibaonkonto ti dungdungnguek nga anak: mabalin a raemendanto inton makitada.
14 Ngem idi nakita dagiti agtaltalon, nagsusupiatda, a kunkunada, Daytoy ti agtawid.
15 Gapuna, pinaruarda iti kaubasan, ket pinapatayda. Ania ngarud ti aramiden ti apo ti kaubasan kadakuada?
16 Umayto ket dadaelenna dagitoy a mannalon, ket itednanto ti kaubasan kadagiti sabsabali. Ket idi nangngegda, kinunada, Iparit ti Dios."
17 Ket kinitana ida ket kinunana, Ania ngarud daytoy a naisurat, Ti bato nga inlaksid dagiti agibangbangon, isu met laeng ti nagbalin nga ulo ti suli?
18 Siasinoman a matnag iti dayta a bato maburakto; ngem siasinoman a matnag, gilingennanto nga agbalin a pulbos.
19 Ket dagiti panguluen a papadi ken dagiti eskriba iti isu met laeng nga oras inkagumaanda nga ikabil dagiti ima kenkuana; ket nagbutengda kadagiti tao: ta nabigbigda nga insaona daytoy a pangngarig maibusor kadakuada.
20 Ket binuybuyada isuna, ket nangibaonda kadagiti espia, nga agpammarang a tattao a nalinteg, tapno tenglenda dagiti balikasna, tapno iti kasta maiyawatda isuna iti pannakabalin ken turay ti gobernador.
21 Insaludsodda kenkuana, a kunkunada, Maestro, ammomi nga umiso ti panagsao ken panangisuroka, ken saanmo nga awaten ti kinatao ti siasinoman, no di ket pudno nga isursurom ti dalan ti Dios.
22 Nainkalintegan kadi nga agbayadtayo iti buis ken Cesar, wenno saan?
23 Ngem nadlawna ti kinasikapda, ket kinunana kadakuada, Apay a sulisogennak?
24 Ipakitam kaniak ti maysa a sentimo. Siasino ti addaan iti ladawan ken superskripsion? Simmungbatda ket kinunada, Kukua ni Cesar.
25 Ket kinunana cadacuada, Itedyo ngarud ken Cesar dagiti banbanag a kukua ni Cesar, ken iti Dios dagiti banbanag a kukua ti Dios.
26 Ket saanda a naiggaman dagiti balikasna iti sangoanan dagiti tattao: ket nagsiddaawda iti sungbatna, ket nagulimekda.
27 Kalpasanna immay kenkuana ti sumagmamano a Saduceo, a mangilibak nga adda aniaman a panagungar; ket dinamagda kenkuana, .
28 Kinunana, Maestro, insurat ni Moises kadakami, No matay ti kabsat ti lalaki, nga addaan iti asawa, ket matay nga awan ti annakna, ti kabsatna alaenna ti asawana ket mangbukel iti bin-i iti kabsatna.
29 Adda ngarud pito a kakabsat a lallaki: ket ti immuna nangasawa iti asawa, ket natay nga awan ti annakna.
30 Inasawa ti maikadua, ket natay nga awan anakna.
31 Ket ti maikatlo innalana; ket casta met dagiti pito: ket awan ti imbatida nga annak, ket natayda.
32 Kamaudianannа natay met ti babai.
33 Ngarud inton panagungar siasino ti asawa kadakuada? ta pito ti nangasawa kenkuana.
34 Ket ni Jesus simmungbat cadacuada, Dagiti annac iti daytoy a lubong ket mangasawada, ket maiteddan iti panagasawa.
35 Ngem dagiti maibilang a maikari a manggun-od iti dayta a lubong, ken ti panagungar manipud kadagiti natay, saanda nga agasawa wenno maited iti panagasawa.
36 Saanda met a matay pay: ta kapadada dagiti anghel; ket annakda ti Dios, nga annakda ti panagungar.
37 Ita ta nagungar dagiti natay, impakita ni Moises iti karuotan, idi inawaganna ti Apo a Dios ni Abraham, ken Dios ni Isaac, ken Dios ni Jacob.
38 Ta saan a Dios dagiti natay, no di ket dagiti sibibiag: ta sibibiag amin kenkuana.
39 Kalpasanna, simmungbat ti sumagmamano kadagiti eskriba, "Maestro, nasayaat ti imbagam."
40 Ket kalpasan dayta saanda a pulos a naitured ti agsaludsod kenkuana.
41 Kinunana kadakuada, " Kasano nga ibagada a ni Cristo ket anak ni David?
42 Ket ni David a mismo kinunana iti libro ti Salmo, Kinuna ni Jehova iti Apok, Agtugawka iti makannawanko.
43 Agingga nga aramidek dagiti kabusormo a pagbatayan ti sakam.
44 Ngarud, awagan ni David nga Apo, kasano ngarud nga anakna?
45 Iti panagdengngeg ti amin a tattao, kinunana kadagiti adalanna.
46 Agannadkayo kadagiti eskriba, nga agtarigagay a magna kadagiti atiddog a pagan-anay, ken agayat iti kablaaw kadagiti tiendaan, ken dagiti kangatuan a tugaw kadagiti sinagoga, ken kadagiti kangrunaan a siled kadagiti piesta;
47 Dagidi mangalun-on kadagiti balbalay dagiti balo a babbai, ken agkararagda iti atiddog a kararag: isu met ti umawat iti dakdakkel a pannakakondenar.

KAPITULO 21

1 Ket timmangad, ket nakitana dagiti nabaknang a lallaki a mangibelleng kadagiti sagutda iti pagidulinan iti gameng.
2 Ket nakitana met ti maysa a napanglaw a balo a babai a mangikabil iti dua a gatad.
3 Ket kinunana, Pudno nga ibagak kadakayo, nga ad-adu ti inted daytoy napanglaw a balo ngem kadakuada amin.
4 Ta amin dagitoy intedna ti kinaruayda cadagiti daton ti Dios: ngem ti kinapanglawna imbellengna amin a sibibiag nga adda kencuana.

5 Ket kas iti panagsasao ti dadduma maipapan iti templo, no kasano a naarkosan daytoy kadagiti napintas a bato ken sagut, kinunana.
6 No maipapan kadagitoy a banag a kitkitaenyo, dumtengto dagiti al-aldaw, a saanto a mabati ti maysa a bato iti sabali, a saanto a maibelleng.
7 Insaludsodda kenkuana, a kunkunada, Maestro, ngem kaanonto a mapasamak dagitoy? ket anianto ti pagilasinan inton mapasamak dagitoy a banbanag?
8 Ket kinunana, Agannadkayo tapno saankayo a maallilaw: ta adunto ti umay iti naganko, a kunkunada, Siak ni Cristo; ket umas-asideg ti tiempo: dikay ngarud sumurot kadakuada.
9 Ngem inton mangngegyo ti gubat ken riribuk, dikay agbuteng: ta masapul nga umuna a mapasamak dagitoy; ngem saan a sagpaminsan ti panungpalan.
10 Kalpasanna, kinunana kadakuada, “ Ti nasion tumakderto a maibusor iti nasion, ken ti pagarian maibusor iti pagarian.
11 Ket dumtengto dagiti dadakkel a ginggined iti nadumaduma a disso, ken bisin, ken angol; ket addanto dagiti nakabutbuteng a buya ken dadakkel a pagilasinan manipud langit.
12 Ngem sakbay amin dagitoy, ipabaklaydanto dagiti imada kadakayo, ket idadanesdakayto, nga iteddakayo kadagiti sinagoga, ken kadagiti pagbaludan, a maidatagdakayo iti sanguanan dagiti ari ken agtuturay maigapu iti naganko.
13 Ket agsublinto kadakayo kas pammaneknek.
14 Ikeddengyo ngarud iti puspusoyo, a saanyo nga utoben no ania ti sungbatyo.
15 Ta itedkonto kenka ti ngiwat ken sirib, a saanto a masupiat wenno sarangten dagiti amin a kabusormo.
16 Ket liputankayto agpadpada dagiti nagannak, kakabsat, ken kakabagian, ken gagayyem; ket mapapatayto ti dadduma kadakayo.
17 Ket guraendacayto ti amin a tao maigapu iti naganco.
18 Ngem awanto ti mapukaw a buok ti uloyo.
19 Iti panaganusyo, tagikuaenyo dagiti kararuayo.
20 Ket inton makitayonto ti Jerusalem a nalikmut kadagiti buyot, ammoyo ngarud nga asidegen ti pannakalangalangna.
21 Kalpasanna, agtalaw koma dagiti adda idiay Judea kadagiti bantay; ket pumanaw koma dagiti adda iti tengngana; ket saan koma a sumrek sadiay dagiti adda kadagiti pagilian.
22 Ta dagitoy dagiti aldaw ti panagibales, tapno matungpal ti amin a naisurat.
23 Ngem asi pay dagiti masikog ken dagiti agpasuso, kadagidi nga aldaw! ta addanto dakkel a rigat iti daga, ken pungtot kadagitoy a tao.
24 Ket matnagdanto babaen ti tadem ti kampilan, ket maiturongdanto a balud iti amin a nasion: ket ti Jerusalem ket sarupento dagiti Hentil, agingga a matungpal dagiti panawen dagiti Hentil.
25 Ket addanto dagiti pagilasinan iti init, ken iti bulan, ken kadagiti bituen; ket iti daga rigat dagiti nasion, buyogen ti pannakariro; ti baybay ken dagiti dalluyon nga agngarngaretnget;
26 Dagiti puso dagiti tattao agkurangda gapu iti buteng, ken iti panangasikaso kadagiti bambanag nga umay ditoy daga: ta agkintayegto dagiti pannakabalin ti langit.
27 Ket kalpasanna makitadanto ti Anak ti tao nga umay iti ulep nga addaan pannakabalin ken dakkel a dayag.
28 Ket inton mangrugin a mapasamak dagitoy a banbanag, timmangad, ket itag-ayyo dagiti uloyo; ta asidegen ti pannakasubbotyo.
29 Ket nagsao cadacuada iti pangngarig; Kitaenyo ti kayo a higos, ken amin a kayo;
30 Inton agputokda itan, makitayo ken ammoyo iti bagbagiyo nga asidegen ti kalgaw.
31 Kasta met, inton makitayo a mapaspasamak dagitoy, ammoyo nga asidegen ti Pagarian ti Dios.
32 Pudno kunak kadakayo, Saanto nga aglabas daytoy a kaputotan agingga a matungpal ti amin.
33 Aglabasto ti langit ken daga: ngem saanto nga aglabas dagiti sasaok.
34 Ket agannadkayo iti bagbagiyo, di la ket ta aglablabes ti puspusoyo iti panaglablabes, ken panagbartek, ken pakaseknan iti daytoy a biag, ket iti kasta dumteng kadakayo dayta nga aldaw a di mapupuotan.
35 Ta kasla silo dumtengto kadagiti amin nga agnanaed iti rabaw ti intero a daga.
36 Agridamkayo ngarud, ket agkararagkayo a kanayon, tapno maibilangkayo a maikari a makalisi iti amin dagitoy a banag a mapasamak, ken agtakderkayo iti sangoanan ti Anak ti Tao.
37 Ket iti aldaw, mangisursuro isuna iti templo; ket iti rabii rimmuar, ket nagnaed iti bantay a maawagan iti bantay dagiti Olibo.
38 Ket amin dagiti tattao immayda kenkuana iti nasapa a bigat idiay templo, tapno dumngegda kenkuana.

KAPITULO 22

1 Ita asidegen ti piesta ti tinapay nga awan lebadurana, a maawagan iti Paskua.
2 Ket dagiti panguluen a papadi ken eskriba sinapulda no kasano a mapapatayda isuna; ta nagbutengda kadagiti tattao.
3 Kalpasanna, simrek ni Satanas ken Judas nga agnagan Iscariot, a karaman kadagiti sangapulo ket dua.
4 Ket napan, ket nakisarita kadagiti panguloen a papadi ken kapitan, no kasano a liputanna isuna kadakuada.
5 Nagrag-oda, ket nakitulagda nga ikkanda iti kuarta.
6 Ket inkarina, ket nagsapul iti gundaway a mangliput kenkuana kadakuada iti kaawan ti bunggoy.
7 Kalpasanna, dimteng ti aldaw ti tinapay nga awan lebadurana, a masapul a mapapatay ti Paskua.
8 Ket imbaonna da Pedro ken Juan, a kunkunana, Inkayo isagana ti Paskua tapno mangankami.
9 Kinunada kenkuana, Sadino ti kayatmo a pangisaganaanmi?
10 Ket kinunana kadakuada, Adtoy, inton makastrekka iti siudad, addanto maysa a lalaki a sumabat kadakayo, nga agaw-awit iti burnay ti danum; sumurot kenkuana iti balay a pagserkanna.
11 Ket kunaenyonto iti agay-aywan iti balay, ‘Kunana kenka ti Maestro, Sadino ti ayan ti siled ti sangaili, a pannanganko iti Paskua a kaduak dagiti adalak?
12 Ket ipakitana cadacayo ti maysa a dakkel a siled iti ngato a naarkosan: sadiay nga isaganayo.
13 Ket napanda, ket nakasarakda a cas iti imbagana cadacuada: ket insaganada ti Paskua.

14 Idi dimteng ti oras, nagtugaw isuna ken dagiti sangapulo ket dua nga apostol.
15 Ket kinunana kadakuada, Buyogen ti tarigagay a tinarigagayak ti makipangan kadakayo iti daytoy a Paskua sakbay nga agsagabaak.
16 Ta kunak kadakayo, diakton mangan iti dayta agingga a matungpal dayta iti pagarian ti Dios.
17 Ket innalana ti kopa, ket nagyaman, ket kinunana, Alaenyo daytoy ket bingayenyo iti nagbaetanyo.
18 Ta kunak kadakayo, diakto uminum iti bunga ti ubas, agingga nga umay ti pagarian ti Dios.
19 Ket innalana ti tinapay, ket nagyaman, ket pinigisna, ket intedna cadacuada, a kunkunana, Daytoy ti bagik a naited maipaay cadacayo: aramidenyo daytoy a panglaglagip caniac.
20 Kasta met ti kopa kalpasan ti pangrabii, a kunkunana, Daytoy a kopa ti baro a tulag iti darak, a maibukbok maipaay kadakayo.
21 Ngem, adtoy, ti ima ti mangliput kaniak adda kaniak iti lamisaan.
22 Ket pudno a mapan ti Anak ti Tao, kas iti naikeddeng: ngem asi pay daydiay tao a babaen kenkuana naliputan!
23 Ket rinugianda ti nagsaludsod iti nagbaetan, no siasino kadakuada ti mangaramid iti daytoy a banag.
24 Ket adda met panagsusupiat iti nagbaetanda, no siasino kadakuada ti maibilang a kadakkelan.
25 Ket kinunana cadacuada, Dagiti ari dagiti Hentil ket agturay cadacuada; ket dagidiay mangalagad iti turay kadakuada maawaganda a manangparabur.
26 Ngem dikayto agbalin a kasta: ngem ti katan-okan kadakayo, agbalin koma a kas iti ub-ubing; ken ti mangidadaulo, kas iti agserserbi.
27 Ta no dakdakkel, daydiay agtugaw iti pannangan wenno ti agserserbi? saan kadi a daydiay agtugaw iti pannangan? ngem addaak kadakayo a kas iti agserserbi.
28 Dakayo dagiti nakipagnaed kaniak kadagiti sulisogko.
29 Ket mangitudingak kadakayo iti maysa a pagarian, a kas iti intuding ni Amak kaniak;
30 Tapno mangan ken uminumkayo iti lamisaanko iti pagariak, ken agtugawkayo kadagiti trono a mangukom kadagiti sangapulo ket dua a tribu ti Israel.
31 Ket kinuna ti Apo, Simon, Simon, adtoy, tinarigagayannaka ni Satanas tapno masalaannaka a kas trigo.
32 Ngem inkararagko kenca, tapno saan nga agkurang ti pammatim: ket inton agbaliwkan, pabilgem dagiti kakabsatmo.
33 Ket kinunana kencuana, Apo, sisasaganaac a kumuyog kenca, agpadpada iti pagbaludan ken ken patay.
34 Kinunana, Ibagak kenka, Pedro, saan nga agkullayaw ti manok ita nga aldaw, sakbay a mamitlo nga ilibakmo nga am-ammonak.
35 Ket kinunana cadacuada, Idi imbaoncacayo nga awan ti pitaka, basura, ken sapatos, nagkurangkayo kadi? Ket kinunada, Awan.
36 Idin kinunana cadacuada, Ngem ita, ti addaan iti pitaka, alaenna koma dayta, ken casta met ti basurana: ket ti awan kampilanna, ilakona ti kawesna ket gumatang iti maysa.
37 Ta kunak kadakayo, a daytoy a naisurat masapul pay a matungpal kaniak, Ket isu naibilang kadagiti managsalungasing: ta dagiti banbanag maipapan kaniak ket addaan iti panungpalan.
38 Ket kinunada, Apo, adtoy, adda dua a kampilan. Ket kinunana kadakuada, Umdasen dayta.
39 Ket rimmuar, ket napan, kas iti nakairuamanna, iti bantay ti Olibo; ket simmurot met kenkuana dagiti adalanna.
40 Idi adda iti lugar, kinunana kadakuada, Ikararagyo tapno saankayo a sumrek iti sulisog.
41 Ket isu naisina kadakuada iti agarup maysa a bato, ket nagparintumeng, ket nagkararag.
42 Kinunana, Ama, no kayatmo, ikkatem kaniak daytoy a kopa: nupay kasta saan a matungpal ti pagayatak, no di ket ti pagayatam."
43 Nagparang kenkuana ti maysa nga anghel manipud langit, a mangpabileg kenkuana.
44 Ket idi agsagsagaba ad-adda a nagkararag: ket ti ling-etna kasla dadakkel a tedted ti dara nga agtinnag iti daga.
45 Ket idi timmakder manipud panagkararag ket immay kadagiti adalanna, nasarakanna ida a matmaturog gapu iti ladingit.
46 Ket kinunana kadakuada, Apay a maturogkayo? tumakderkayo ket agkararagkayo, di la ket ta sumrekkayo iti sulisog.
47 Ket bayat nga agsasao pay laeng, adtoy ti maysa a bunggoy, ket daydiay naawagan Judas, maysa kadagiti sangapulo ket dua, napan iti immun-una kadakuada, ket immasideg ken Jesus tapno agepanna.
48 Ngem kinuna ni Jesus kenkuana, Judas, liputam kadi ti Anak ti Tao babaen ti agek?
49 Idi nakita dagiti adda iti aglawlawna no ania ti sumaruno, kinunada kenkuana, Apo, kabiltayo kadi ti kampilan?
50 Ket ti maysa kadakuada kinabilna ti adipen ti nangato a padi, ket pinutedna ti makannawan a lapayagna.
51 Simmungbat ni Jesus ket kinunana, Ipalubosyo agingga ita. Ket sinagidna ti lapayagna, ket pinaimbagna.
52 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadagiti panguluen a papadi ken kapitan ti templo ken dagiti panglakayen nga immay kenkuana, Rimmuarkayo kadi a kas iti mannanakaw nga addaan kadagiti kampilan ken sarukod?
53 Idi inaldaw a kaduak iti templo, saankayo nga inyunnat dagiti imayo a maibusor kaniak: ngem daytoy ti orasyo, ken ti bileg ti sipnget.
54 Kalpasanna, innalada, ket inturongda, ket inserrekda iti balay ti nangato a padi. Ket simmurot ni Pedro iti adayo.
55 Ket idi napasgedanda ti apuy iti tengnga ti salas, ket nagtugawda a sangsangkamaysa, nagtugaw ni Pedro iti tengngada.
56 Ngem nakita ti maysa nga adipen a babai bayat nga agtugtugaw iti asideg ti apuy, ket sipapasnek a kinitana, ket kinunana, Daytoy a lalaki ket kaduana met.
57 Ket inlibakna, a kunkunana, Babai, diak am-ammo.
58 Kalpasan ti apagbiit, nakita ti sabali, ket kinunana, Maysaka met kadakuada. Ket kinuna ni Pedro, Lalaki, saanak.
59 Ket iti agarup maysa nga oras kalpasan ti maysa nga oras, sitatalged a pinatalgedan ti sabali, a kunkunana, Pudno a kaduana met daytoy a tao: ta taga Galilea.
60 Kinuna ni Pedro, Lalaki, diak ammo ti ibagbagam. Ket dagus, bayat nga agsasao pay laeng, nagkullayaw ti manok.
61 Ket ti Apo timmaliaw, ket kinitana ni Pedro. Nalagip ni Pedro ti sao ti Apo, no kasano ti panangibagana kenkuana, Sakbay nga agkullayaw ti manok, mamitlo nga ilibaknak.

62 Ket ni Pedro rimmuar, ket nagsangit iti napait.
63 Ket dagiti lallaki a nangtengngel ken Jesus inuyawda, ket kinabilda isuna.
64 Ket idi nabedbedda ti matana, kinabilda ti rupana ket sinaludsodda kenkuana, a kunkunada, Agipadtoka, siasino ti nangkabil kenka?
65 Ket adu pay a banbanag a sitabbaaw ti insasaoda a maibusor kencuana.
66 Ket apaman nga agmalmalem, naguummong dagiti panglakayen dagiti tattao ken dagiti panguloen a papadi ken dagiti eskriba, ket inturongda kenkuana iti konsehoda, a kunkunada.
67 Sika kadi ti Cristo? ibagam kadakami. Ket kinunana kadakuada, No ibagak kadakayo, saankayto a mamati.
68 Ket no damagenko met kadakayo, saandak a sungbatan, wenno palubosannak.
69 Kalpasan daytoy agtugawto ti Anak ti tao iti makannawan ti pannakabalin ti Dios.
70 Kalpasanna, kinunada amin, Sika kadi ngarud ti Anak ti Dios? Ket kinunana kadakuada, Ibagbagayo a siak.
71 Kinunada, Ania ti kasapulantayo pay a saksi? ta nangngegtayo a mismo ti ngiwatna.

KAPITULO 23

1 Ket timmakder ti sibubukel a bunggoy, ket inturongda ken Pilato.
2 Ket rinugianda nga akusaran, a kunkunada, Nasarakanmi daytoy a tao a mangballikug iti nasion, ken mangiparit a mangted iti buis ken Cesar, a kunkunana nga isu a mismo ti Kristo nga Ari.
3 Ket sinaludsod ni Pilato kenkuana, a kunkunana, Sika kadi ti Ari dagiti Judio? Ket simmungbat kenkuana ket kinunana, Sika ti mangibagbaga iti daytoy.
4 Kalpasanna, kinuna ni Pilato kadagiti panguluen a papadi ken kadagiti tattao, "Awan ti masarakak a basol iti daytoy a tao."
5 Ket ad-adda a narungsotda, a kunkunada: "Isu ti mangtignay kadagiti tattao, a mangisursuro iti intero a Judio, mangrugi manipud Galilea agingga iti daytoy a disso."
6 Idi nadamag ni Pilato ti maipapan iti Galilea, dinamagna no taga Galilea ti lalaki.
7 Ket apaman a naammuanna a kukua ti sakup ni Herodes, imbaonna ken Herodes, nga isu met laeng ti adda idiay Jerusalem iti dayta a tiempo.
8 Ket idi nakita ni Herodes ni Jesus, napalalo ti ragsakna: ta nabayagen a tarigagayanna a makita, agsipud ta adu ti nangngegna maipapan kenkuana; ket ninamnamana a nakitana ti sumagmamano a milagro nga inaramidna.
9 Kalpasanna, nagsaludsod kenkuana iti adu a sasao; ngem awan ti insungbatna kenkuana.
10 Nagtakder dagiti panguluen a papadi ken eskriba ket sipipinget nga indarumda isuna.
11 Ket ni Herodes agraman dagiti tattaona a mannakigubat pinagsalungasingda, ket inuyawda, ket inkawesda iti napintas a pagan-anay, ket imbaonna manen ken Pilato.
12 Ket iti dayta met la nga aldaw, naggayyem da Pilato ken Herodes, ta sakbay pay a nagsusupiatda.
13 Ket ni Pilato, idi inayabanna dagiti panguluen a papadi ken dagiti agtuturay ken dagiti umili.
14 Kinunana kadakuada, Inyegyo kaniak daytoy a tao, a kas maysa a mangballikug kadagiti tattao: ket, adtoy, siak, idi inusigko isuna iti sanguananyo, awan ti nasarakak a basol iti daytoy a tao a mangsagid kadagidiay banbanag a pabasolyo kenkuana.
15 Saan, ken ni Herodes, ta imbaonka kencuana; ket, adtoy, awan ti maaramid kenkuana a maikari iti ipapatay.
16 Dusaekto ngarud, ket wayawayaak.
17 (Ta kasapulan a palubosanna ti maysa kadakuada iti piesta.)
18 Nagpukkawda a namimpinsan, a kunkunada, Ikkatenyo daytoy a tao, ket wayawayaanyo kadakami ni Barrabas.
19 (Isu gapu iti maysa a sedision a naaramid iti siudad, ken gapu iti pammapatay, naibalud.)
20 Gapuna, situtulok ni Pilato a mangwayawaya ken Jesus, nagsao manen kadakuada.
21 Ngem impukkawda, a kunkunada, Lansaem, lansaem iti krus.
22 Ket kinunana kadakuada iti maikatlo a gundaway, Apay, ania a dakes ti inaramidna? Awan ti nasarakak a pakaigapuan ti ipapatay kenkuana: Dusaekto ngarud, ket palubosakto.
23 Dagusda a napigsa ti timekda, a kiniddawda a mailansa iti krus. Ket naparmek dagiti timekda ken dagiti panguluen a papadi.
24 Ket nangted ni Pilato iti sentensia a kas iti kalikagumanda.
25 Ket pinalubosanna cadacuada daydiay gapu iti sedision ken pammapatay naipupok iti pagbaludan, a tinarigagayanda; ngem inyawatna ni Jesus iti pagayatanda.
26 Ket bayat nga inturongda isuna, tiniliwda ti maysa a Simon, maysa a taga Cirene, a rumrummuar iti away, ket kenkuana inkabilda ti krus, tapno awitenna daytoy kalpasan ni Jesus.
27 Ket simmurot kenkuana ti dakkel a bunggoy dagiti tattao, ken dagiti babbai, a nagdungdung-aw ken nagdungdung-aw met kenkuana.
28 Ngem timmaliaw ni Jesus kadakuada kinunana, Annak a babbai ti Jerusalem, dikay agsangit gapu kaniak, no di ket agsangitkayo maipaay iti bagbagiyo ken kadagiti annakyo.
29 Ta, adtoy, umay dagiti al-aldaw, a kunaendanto, "Nagasat dagiti lupes, ken dagiti aanakan a di pulos nagpasngay, ken dagiti aanakan a di pulos nagsuso."
30 Kalpasanna, rugiandanto a kunaen kadagiti bantay, Matnagdatayo; ket agingga kadagiti turod, Kalubannakami.
31 Ta no aramidenda dagitoy iti berde a kayo, ania ti maaramid iti namaga?
32 Adda met dua pay, a managdakdakes, a naiturong a kaduana a mapapatay.
33 Ket idi nakadanonda iti disso, a maawagan iti Calvario, sadiay inlansada iti krus, ken dagiti managdakdakes, maysa iti makannawan, ken ti sabali iti makannigid.
34 Kinuna ni Jesus, Ama, pakawanem ida; ta saanda nga ammo ti ar-aramidenda. Ket biningayna dagiti pagan-anayna, ket nagbibinnunotda.
35 Ket nagtakder dagiti tattao a mangmatmatmat. Ket dagiti agtuturay a kaduada inuyawda kencuana, a kunkunada, Insalakanna ti sabsabali; isalakanna koma ti bagina, no isu ni Cristo, pinili ti Dios.
36 Inuyaw met dagiti soldado, nga immayda kenkuana, ket indatonda kenkuana ti suka.

37 Ket kinunana, No sika ti ari dagiti Judio, isalakanmo ti bagim.
38 Naisurat met iti rabawna iti letra ti Griego, Latin, ken Hebreo, DAYTOY TI ARI DAGITI Judio.
39 Ket maysa kadagiti managdakdakes a nabitay ti nangrabrabak kenkuana, a kunkunana, No sika ni Cristo, isalakanmo ti bagim ken kadakami.
40 Ngem tinubngar ti sabali a simmungbat, a kunkunana: “Saan aya nga agbutengka iti Dios, ta addaka iti isu met laeng a pannakakondenar?
41 Ket pudno a nainkalintegantayo; ta umawattayo iti maiparbeng a gunggona dagiti aramidtayo: ngem awan ti dakes nga inaramid daytoy a tao.
42 Ket kinunana ken Jesus, Apo, laglagipennak inton dumtengka iti pagariam.
43 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Pudno kunak kenca, Ita nga aldaw makipagnacancanto caniac idiay paraiso.
44 Ket agarup maikanem nga oras, ket adda sipnget iti intero a daga agingga iti maikasiam nga oras.
45 Ket nasipnget ti init, ket napigis ti belo ti templo iti tengnga.
46 Ket idi nagikkis ni Jesus iti napigsa a timek, kinunana, Ama, kadagiti imam itedko ti espirituk: ket idi naibagana ti kastoy, insukona ti espiritu.
47 Idi nakita ti senturion ti mapaspasamak, indaydayawna ti Dios, a kunkunana, Pudno a nalinteg daytoy a tao.
48 Ket amin dagiti tattao a naguummong iti dayta a buya, idi nakitada dagiti banag a napasamak, kinabilda dagiti barukongda, ket nagsublida.
49 Ket amin nga am-ammona, ken dagiti babbai a simmurot kenkuana manipud Galilea, nagtakderda iti adayo, a mangmatmatmat kadagitoy a banag.
50 Ket, adtoy, adda maysa a lalaki nga agnagan Jose, maysa a mamalbalakad; ket naimbag a tao, ken nalinteg:
51 (Saan met nga immanamong iti pammagbaga ken aramidda;) isu ket taga-Arimatea, maysa a siudad dagiti Judio: nga isu met laeng ti nagur-uray iti pagarian ti Dios.
52 Napan daytoy a tao ken Pilato ket nagpakaasi iti bangkay ni Jesus.
53 Ket inbabana, ket binalkotna iti lienso, ket inkabilna iti maysa a tanem a nakitikit iti bato, a saan a pulos a nakaikabilan ti tao.
54 Ket dayta nga aldaw ti panagsagana, ket umad-adanin ti sabbath.
55 Simmurot met dagiti babbai a nakikuyog kenkuana manipud Galilea, ket kinitada ti tanem ken no kasano ti pannakaikabil ti bangkayna.
56 Ket nagsublida, ket nangisaganada kadagiti rekado ken sapsapo; ket naginana iti aldaw a panaginana kas mayannurot iti bilin.

KAPITULO 24

1 Ita iti umuna nga aldaw ti lawas, iti nasapa unay a bigat, immayda iti tanem, nga inyegda dagiti rekado nga insaganada, ken dadduma pay.
2 Ket nakitada ti bato a naiyasideg manipud iti tanem.
3 Ket simrekda, ket saanda a nasarakan ti bangkay ni Apo Jesus.
4 Ket napasamak, bayat a mariribukanda unay maipapan iti dayta, adtoy, dua a lallaki ti agtaktakder iti sibayda a nakasuot iti nasileng a kawes.
5 Ket bayat ti panagbutengda, ken panagruknoyda iti daga, kinunada kadakuada, Apay a sapsapulen dagiti sibibiag iti tengnga dagiti natay?
6 Awan ditoy, no di ket nagungar: laglagipenyo no kasano ti panagsaona kadakayo idi adda pay laeng idiay Galilea.
7 Kinunana, Masapul a maiyawat ti Anak ti Tao kadagiti ima dagiti managbasol a tattao, ket mailansa iti krus, ket agungar manen iti maikatlo nga aldaw.”
8 Ket nalagipda dagiti sasaona, .
9 Nagsubli manipud iti tanem, ket imbagana amin dagitoy a banbanag kadagiti sangapulo ket maysa, ken kadagiti amin a dadduma.
10 Da Maria Magdalena, Juanana, ken Maria nga ina ni Santiago, ken dadduma pay a babbai a kaduada, ti nangibaga kadagitoy kadagiti apostol.
11 Kasla awan serserbina a sarsarita ti sasaoda, ket saanda a pinati.
12 Kalpasanna, timmakder ni Pedro, ket nagtaray a napan iti tanem; ket nagruknoy, nakitana dagiti lienso a kawes a naiparabaw, ket pimmanaw, a masmasdaaw iti bagina iti napasamak.
13 Ket, adtoy, dua kadakuada ti napan iti dayta met la nga aldaw iti maysa a purok a naawagan Emaus, nga aggapu idiay Jerusalem iti agarup 65 a kilometro.
14 Ket nagsaritada a sangsangkamaysa maipapan kadagitoy amin a banag a napasamak.
15 Ket naaramid nga, bayat ti panagsasarita ken panagrason, ni Jesus met laeng immasideg, ket nakikuyog kadakuada.
16 Ngem nakapetpet dagiti matada tapno saanda a maam-ammo.
17 Ket kinunana cadacuada, Ania a kita ti komunikasionyo iti maysa ken maysa, bayat ti pannagnayo ken naliday?
18 Ket ti maysa kadakuada, nga agnagan Cleopas, simmungbat kencuana, Ganggannaetka laeng aya idiay Jerusalem, ket saanmo a naammuan dagiti mapaspasamak sadiay kadagitoy nga aldaw?
19 Ket kinunana cadacuada, Ania dagiti banbanag? Ket kinunada kencuana, Maipapan ken Jesus a taga-Nazaret, a maysa a mammadto a nabileg iti aramid ken sao iti sangoanan ti Dios ken dagiti amin nga umili.
20 Ket no kasano nga inyawat dagiti panguluen a papadi ken dagiti agtuturaytayo tapno maukom iti ipapatay, ket inlansada isuna iti krus.
21 Ngem nagtalekkami nga isu ti rumbeng a nangsubbot iti Israel: ket malaksid iti amin dagitoy, ita nga aldaw ti maikatlo nga aldaw manipud pannakaaramid dagitoy a banbanag.
22 Wen, ket sumagmamano met a babbai iti bunggoymi pinagsiddaawdakami, a nasapa nga adda iti tanem;
23 Ket idi saanda a nasarakan ti bangkayna, immayda, a kunkunada, a nakakitada met iti sirmata dagiti anghel, a nangibaga nga isu ket sibibiag.
24 Napan iti tanem ti sumagmamano a kaduami, ket nasarakanda a kas iti kinuna dagiti babbai: ngem saanda a nakita.
25 Kalpasanna, kinunana kadakuada, Dakayo a maag, ken nabannayat ti panagpuspusona a mamati iti amin nga imbaga dagiti profeta.
26 Saan kadi a rebbeng a sinagaba ni Cristo dagitoy a banbanag, ket sumrek iti dayagna?

27 Ket nangrugi ken Moises ken amin a profeta, inlawlawagna kadakuada iti amin a nasantuan a kasuratan dagiti banbanag maipapan kenkuana.
28 Ket immasidegda iti purok, a napananda: ket pinagbalinna a kasla ad-adda koma a mapan.
29 Ngem pinilitda isuna, a kunkunada, Agtalinaedka kadakami: ta dandanin malem, ket adayo a nabusbos ti aldaw. Ket simrek tapno makipagnaed kadakuada.
30 Ket naaramid, bayat ti pannagtugawna iti pannangan a kaduada, nangala iti tinapay, ket binendisionanna, ket pinigisna, ket intedna kadakuada.
31 Ket naluktan dagiti matada, ket naam-ammoda isuna; ket nagpukaw iti imatangda.
32 Ket kinunada iti maysa ken maysa: “Saan kadi a nagpuor ti pusomi bayat ti pannakisarsaritana kadakami iti dalan ken bayat nga inlukatna kadakami dagiti Nasantuan a Kasuratan?
33 Ket timmakderda iti isu met laeng nga oras, ket nagsublida idiay Jerusalem, ket nakitada dagiti sangapulo ket maysa a naguummong ken dagiti kakaduada.
34 Kinunana, Pudno a nagungar ti Apo ket nagparang ken Simon.
35 Ket imbagada no ania dagiti banbanag a napasamak iti dalan, ken no kasano a naam-ammo kadakuada iti panagburak iti tinapay.
36 Ket bayat ti panagsasaoda iti kastoy, nagtakder a mismo ni Jesus iti tengngada ket kinunana kadakuada, Kappia koma kadakayo.
37 Ngem nagbutengda ken nagbutengda, ket impagarupda a nakakitada iti espiritu.
38 Kinunana kadakuada, Apay a mariribukankayo? ket apay a tumaud dagiti pampanunot iti pusoyo?
39 Kitaem dagiti imak ken sakak, a siak a mismo: iggamannak, ket kitaem; ta awan ti lasag ken tulang ti espiritu, a kas iti makitayo nga adda kaniak.
40 Ket idi naisaona daytoy, impakitana cadacuada dagiti imana ken sakana.
41 Ket bayat a saanda pay a namati gapu iti rag-o, ken masmasdaaw, kinunana kadakuada, Adda kadi taraonyo ditoy?
42 Ket intedda kenkuana ti maysa a pedaso ti nailuto nga ikan, ken ti maysa nga ukis ti diro.
43 Ket innalana, ket nangan iti sangoananda.
44 Ket kinunana kadakuada, Dagitoy dagiti sasao nga imbagak kadakayo bayat ti kaaddak pay kadakayo, a masapul a matungpal ti amin a banag, a naisurat iti Linteg ni Moises ken kadagiti mammadto ken kadagiti salmo. maipapan kaniak.
45 Kalpasanna, linuktanna ti pannakaawatda, tapno maawatanda dagiti Nasantoan a Surat.
46 Kinunana kadakuada, Kastoy ti naisurat, ket kastoy ti rebbeng ni Cristo nga agsagaba ken agungar manipud kadagiti natay iti maikatlo nga aldaw.
47 Ket ti panagbabawi ken pannakapakawan dagiti basol ket maikasaba iti naganna kadagiti amin a nasion, a mangrugi idiay Jerusalem.
48 Ket saksikayo kadagitoy a banbanag.
49 Ket, adtoy, ibaonko kadakayo ti kari ni Amak: ngem agtalinaedkayo iti siudad ti Jerusalem, agingga a maipaayankayo iti pannakabalin manipud ngato.
50 Inturongna ida agingga idiay Betania, ket intag-ayna dagiti imana ket binendisionanna ida.
51 Ket napasamak, bayat ti panangbendisionna kadakuada, naisina kadakuada, ket naipan idiay langit.
52 Nagdaydayawda kenkuana, ket nagsublida idiay Jerusalem buyogen ti dakkel a rag-o.
53 Kanayon nga addada iti templo, nga indaydayaw ken binendisionanda ti Dios. Amen.

Juan

KAPITULO 1

1 Idi damo adda ti Sao, ket adda ti Sao iti Dios, ken ti Sao ket Dios.
2 Kasta met laeng idi damo ti Dios.
3 Amin a banbanag ket naaramid babaen kenkuana; ket awan kenkuana awan ti naaramid a banag a naaramid.
4 Kenkuana adda ti biag; ket ti biag isu ti silaw dagiti tao.
5 Ket agsilnag ti lawag iti sipnget; ket saan a naawatan ti sipnget.
6 Adda maysa a lalaki nga imbaon ti Dios, nga agnagan Juan.
7 Immay isu met laeng a mangsaksi, tapno mangsaksi iti Lawag, tapno mamati dagiti amin a tattao babaen kenkuana.
8 Saan nga isu ti Lawag, no di ket naibaon a mangsaksi iti dayta a Lawag.
9 Dayta idi ti pudno a Lawag, a mangsilnag iti tunggal tao nga umay ditoy lubong.
10 Adda isuna ditoy lubong, ket ti lubong pinarsuana, ket saan nga am-ammo ti lubong.
11 Immay isuna iti bukodna, ket saan nga inawat dagiti bukodna.
12 Ngem dagiti amin a nangawat kencuana, inikkanna ti pannakabalin nga agbalin nga annak ti Dios, uray dagidiay mamati iti naganna.
13 Nayanakda, saan a gapu iti dara, wenno iti pagayatan ti lasag, wenno iti pagayatan ti tao, no di ket iti Dios.
14 Ket ti Sao nagbalin a lasag, ket nagnaed kadakami, (ket nakitami ti dayagna, ti dayag a kas iti bugbugtong nga anak ti Ama,) napno iti parabur ken kinapudno.
15 Pinaneknekan ni Juan ti maipapan kenkuana, ket impukkawna, a kunkunana, Daytoy ti imbagak, Daydiay sumarsaruno kaniak ket natantan-ok ngem siak.
16 Ket gapu iti kinapunnona inawattayo amin, ken parabur iti parabur.
17 Ta inted ti Linteg babaen ken Moises, ngem dimteng ti parabur ken kinapudno babaen ken Jesu-Cristo.
18 Awan ti tao a nakakita iti Dios; ti bugbugtong nga Anak, nga adda iti barukong ti Ama, indeklarana isuna.
19 Ket daytoy ti pammaneknek ni Juan, idi nangibaon dagiti Judio kadagiti papadi ken Levita manipud Jerusalem tapno damagenda kenkuana, Siasinoka?
20 Ket impudnona, ket saanna nga inlibak; ngem impudnona, Saan a siak ti Cristo.
21 Insaludsodda kenkuana, Ania ngarud? Sika kadi ni Elias? Ket kinunana, Saanak a kasta. Sika kadi dayta a profeta? Ket insungbatna, Saan.
22 Kinunada kenkuana, Siasinoka? tapno maitedmi ti sungbat kadagiti nangibaon kadakami. Ania ti ibagbagam maipapan iti bagim?
23 Kinunana, Siak ti timek ti maysa nga agpukpukkaw idiay let-ang, Ilintegmo ti dalan ti Apo, kas kinuna ni profeta Isaias.
24 Ket dagiti naibaon ket nagtaud kadagiti Fariseo.
25 Ket sinaludsodda kencuana, ket kinunada kencuana, Apay ngarud a bumuniagca, no saanca a ni Cristo, wenno ni Elias, wenno daydi mammadto?
26 Simmungbat ni Juan kadakuada, a kunkunana, Mabuniagak iti danum: ngem adda maysa kadakayo a diyo am-ammo;
27 Isu ti umay a sumurot kaniak a natantan-ok ngem siak, a saanak a maikari a luktan ti pagkargaan ti sapatosna.
28 Naaramid dagitoy idiay Betabara iti labes ti Jordan, a pagbautisaran ni Juan.
29 Iti sumuno nga aldaw, nakita ni Juan nga umas-asideg ni Jesus kenkuana, ket kinunana, Adtoy ti Kordero ti Dios, a mangikkat iti basol ti lubong.
30 Daytoy ti imbagak maipapan kenkuana, Sumarsaruno kaniak umay ti maysa a tao a natantan-ok ngem siak: ta isu ket immun-una ngem siak.
31 Ket diak am-ammo: ngem tapno maiparangarang iti Israel, ngarud immayak a mangbuniag iti danum.
32 Ket ni Juan intedna ti pammaneknek, a kinunana, Nakitak ti Espiritu a bumabbaba manipud langit a kas iti kalapati, ket nagnaed kenkuana.
33 Ket diak am-ammo: ngem ti nangibaon kaniak a mangbuniag iti danum, isu met ti kinunana caniac, Iti pannacakitamto ti Espiritu a bumaba ken agtalinaed kencuana, isu met laeng ti mangbautisar iti Espiritu Santo.
34 Ket nakitak, ket intedko ti pammaneknek a daytoy ti Anak ti Dios.
35 Iti kabigatanna, nagtakder manen ni Juan ken ti dua nga adalanna.
36 Ket kinitana ni Jesus bayat ti pannagnana, kinunana, Adtoy ti Kordero ti Dios!
37 Nangngeg dagiti dua nga adalan ti panagsaona, ket simmurotda ken Jesus.
38 Idin timmaliaw ni Jesus, ket nakitana ida a sumursurot, ket kinunana kadakuada, Ania ti sapsapulenyo? Kinunada kenkuana, Rabbi, (kayatna a sawen, maipatarus, Maestro,) sadino ti pagnanaedam?
39 Kinunana kadakuada, Umaykayo kitaen. Immayda ket nakitada ti nagnaedanna, ket nakipagnaedda kenkuana iti dayta nga aldaw: ta agarup maikasangapulo nga oras.
40 Maysa kadagiti dua a nakangngeg iti panagsao ni Juan ken simmurot kenkuana, isu ni Andres a kabsat ni Simon Pedro.
41 Nasarakanna nga umuna ti bukodna a kabsat a Simon, ket kinunana kenkuana, Nasarakanmi ti Mesias, nga isu ti Cristo.
42 Ket impanna ken Jesus. Ket idi nakita ni Jesus, kinunana, Sica ni Simon nga anak ni Jona .
43 Iti simmaganad nga aldaw, mapan ni Jesus idiay Galilea, ket nasarakanna ni Felipe, ket kinunana kenkuana, Sumurotka kaniak.
44 Ita ni Felipe taga-Betsaida, ti siudad da Andres ken Pedro.
45 Nasarakan ni Felipe ni Natanael ket kinunana kenkuana, Nasarakanmi ti insurat ni Moises iti Linteg ken dagiti profeta, ni Jesus a taga Nazaret nga anak ni Jose.
46 Ket ni Natanael kinunana kencuana, Adda kadi naimbag a banag a rummuar iti Nazaret? Kinuna ni Felipe kenkuana, Umayka ket kitaem.
47 Nakita ni Jesus ni Natanael nga umas-asideg kenkuana, ket kinunana maipapan kenkuana, Adtoy ti pudno nga Israelita, nga awan ti panangallilaw kenkuana!
48 Kinuna ni Natanael kenkuana, “Sadino ti pakaammoannak?” Simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, Sakbay nga inayabannaka ni Felipe, idi addaka iti sirok ti kayo nga igos, nakitaka.

49 Simmungbat ni Natanael ket kinunana kencuana, Rabbi, sika ti Anak ti Dios; sika ti Ari ti Israel.
50 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, Gapu ta kinunak kenka, Nakitaka iti sirok ti kayo nga igos, mamatika kadi? makitamto dagiti dakdakkel a banbanag ngem dagitoy.
51 Ket kinunana kencuana, Pudno, pudno, kunak cadacayo, Kalpasan daytoy makitayonto ti langit a silulukat, ken dagiti anghel ti Dios nga agpangato ken bumaba iti Anak ti tao.

KAPITULO 2

1 Ket iti maikatlo nga aldaw adda panagasawa idiay Cana ti Galilea; ket adda sadiay ti ina ni Jesus:
2 Naayaban ni Jesus ken dagiti adalanna iti panagasawa.
3 Idi agkurangda iti arak, kinuna kenkuana ti ina ni Jesus, Awan ti arakda.
4 Kinuna ni Jesus kenkuana, Babai, ania ti pakainaigak kenka? saan pay a dimteng ti orasko.
5 Kinuna ni inana kadagiti adipen, Aniaman nga ibagana kadakayo, aramidenyo dayta.
6 Naisaad sadiay ti innem a kaldero a bato, kas iti wagas ti pannakadalus dagiti Judio, a naglaon iti dua wenno tallo a firkin ti tunggal maysa.
7 Kinuna ni Jesus kadakuada, Punnuenyo dagiti kaldero iti danum. Ket pinunnoda ida agingga iti ungto.
8 Ket kinunana cadacuada, Rummuarkayo ita, ket itedyo iti gobernador ti piesta. Ket inbukbokda dayta.
9 Idi naramanan ti agturay iti piesta ti danum a naaramid nga arak, ket dina ammo no sadino ti naggapuanna: (ngem ammo dagiti adipen nga agay-ayus iti danum;) inayaban ti gobernador ti piesta ti nobio.
10 Ket kinunana kencuana, Tunggal maysa a tao iti punganay, mangted iti naimbag nga arak; ket inton dagiti tattao nainumdan a naimbag, ngarud ti nakarkaro: ngem sinalimetmetam ti nasayaat nga arak agingga ita.
11 Daytoy a pangrugian dagiti milagro nga inaramid ni Jesus idiay Cana ti Galilea, ket imparangarangna ti dayagna; ket namati kenkuana dagiti adalanna.
12 Kalpasan daytoy simmalog isuna idiay Capernaum, isu ken ni inana, ken dagiti kakabsatna, ken dagiti adalanna: ket nagdagusda sadiay iti saan nga adu nga aldaw.
13 Asidegen ti Paskua dagiti Judio, ket simmang-at ni Jesus idiay Jerusalem.
14 Ket nasarakanda iti templo dagiti aglaklako kadagiti baka ken karnero ken kalapati, ken dagiti agsuksukat iti kuarta a situtugaw.
15 Ket idi naaramidna ti saplit iti babassit a tali, pinapanawna ida amin manipud iti templo, ken dagiti karnero, ken baka; ket imbukbokna ti kuarta dagiti agsuksukat, ket rinebbana dagiti lamisaan;
16 Ket kinunana cadagiti aglaklako iti kalapati, Alaenyo dagitoy a banbanag ditoy; saanmo nga aramiden ti balay ni Amak a balay ti tagilako.
17 Nalagip dagiti adalanna a naisurat, “Ti kinaregta ti balaymo kinnannak.”
18 Kalpasanna insungbat dagiti Judio ket kinunada kenkuana, Ania a pagilasinan ti ipakitam kadakami, no ar-aramidem dagitoy a banbanag?
19 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Rebbaenyo daytoy a templo, ket iti tallo nga aldaw, ibangonkonto daytoy.
20 Kinuna dagiti Judio: Uppat a pulo ket innem a tawen ti pannakabangon daytoy a templo, ket ibangonmonto kadi iti tallo nga aldaw?
21 Ngem nagsao maipapan iti templo ti bagina.
22 Idi nagungar isuna cadagiti natay, nalagip dagiti adalanna nga imbagana cadacuada; ket namatida iti nasantuan a kasuratan, ken ti balikas nga imbaga ni Jesus.
23 Idi adda idiay Jerusalem iti Paskua, iti aldaw ti piesta, adu ti namati iti naganna, idi nakitada dagiti milagro nga inaramidna.
24 Ngem saan nga inkumit ni Jesus ti bagina kadakuada, agsipud ta am-ammona ti amin a tattao.
25 Ket saan a kasapulan ti asinoman a mangpaneknek maipapan iti tao: ta ammona ti adda iti tao.

KAPITULO 3

1 Adda idi maysa a lalaki kadagiti Fariseo, nga agnagan Nicodemo, maysa nga agturay kadagiti Judio.
2 Immasideg met ken Jesus iti rabii, ket kinunana kenkuana, Rabbi, ammomi a maysaka a mannursuro a naggapu iti Dios: ta awan ti makaaramid kadagitoy a milagro nga ar-aramidem, malaksid no adda ti Dios kenkuana.
3 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kencuana, Pudno, pudno, kunak kenka, No saan a mayanak manen ti tao, saanna a makita ti pagarian ti Dios.
4 Kinuna ni Nicodemo kenkuana, Kasano a mayanak ti tao inton lakayen? mabalinna kadi ti sumrek iti maikadua a gundaway iti aanakan ti inana, ket mayanak?
5 Simmungbat ni Jesus, Pudno, pudno, kunak kenka, No saan a mayanak ti tao iti danum ken Espiritu, saanna a mabalin ti sumrek iti pagarian ti Dios.
6 Ti nayanak iti lasag ket lasag; ket ti nayanak iti Espiritu ket espiritu.
7 Dika masdaaw ta kinunak kenka, Masapul a mayanakka manen.
8 Agpuyot ti angin no sadino ti kayatna, ket mangngegmo ti uni, ngem dimo mailasin no sadino ti naggapuanna ken no sadino ti papananna: kasta met ti tunggal maysa a nayanak iti Espiritu.
9 Simmungbat ni Nicodemo ket kinunana kenkuana, Kasano a mapasamak dagitoy?
10 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, Maysaka kadi nga apo ti Israel, ket saanmo kadi nga ammo dagitoy?
11 Pudno, pudno, kunak kenka, Agsasaokami nga ammomi, ken paneknekanmi a nakitami; ket saanyo nga awaten ti saksimi.
12 No imbagak kadakayo dagiti naindagaan a banbanag, ngem saankayo a mamati, kasano a mamatikayo, no ibagak kadakayo dagiti nailangitan a banbanag?
13 Ket awan ti siasinoman a simmang-at idiay langit, no di ti bimmaba manipud langit, uray ti Anak ti Tao nga adda idiay langit.
14 Ket kas iti panangitag-ay ni Moises iti serpiente idiay let-ang, kasta met a masapul a maitag-ay ti Anak ti Tao.
15 Tapno ti siasinoman a mamati kenkuana saan a mapukaw, no di ket maaddaan iti biag nga agnanayon.
16 Ta kasta unay ti panagayat ti Dios iti lubong, nga intedna ti bugbugtong nga Anakna, tapno ti siasinoman a

mamati kenkuana saan a mapukaw, no di ket maaddaan iti biag nga agnanayon.
17 Ta saan nga imbaon ti Dios ti Anakna ditoy lubong tapno kondenarenna ti lubong; ngem tapno maisalakan ti lubong babaen kenkuana.
18 Ti mamati kencuana saan a nasentensiaan: ngem ti saan a mamati ket nasentensiaan, agsipud ta saan a namati iti nagan ti bugbugtong nga Anak ti Dios.
19 Ket daytoy ti pannakakondenar, nga immay ti lawag ditoy lubong, ket inayat dagiti tao ti sipnget imbes a ti lawag, gapu ta dakes dagiti aramidda.
20 Ta tunggal maysa nga agar-aramid iti dakes kagurana ti lawag, ken saan nga umay iti lawag, amangan no matubngar dagiti aramidna.
21 Ngem ti agaramid iti kinapudno umay iti lawag, tapno maiparangarang dagiti aramidna, a naaramidda iti Dios.
22 Kalpasan dagitoy, immay ni Jesus ken dagiti adalanna iti daga ti Judea; ket sadiay a nakipagnaed kadakuada, ket nabuniagan.
23 Ket ni Juan agbuniag met idi idiay Aenon iti asideg ti Salim, agsipud ta adu ti danum sadiay: ket immayda, ket nabautisaranda.
24 Ta saan pay a naibalud ni Juan.
25 Idin, timmaud ti panagsusupiat iti nagbaetan ti sumagmamano nga adalan ni Juan ken dagiti Judio maipapan iti panagdalus.
26 Ket dimtengda ken Juan, ket kinunada kencuana, Rabbi, daydiay kaduam iti labes ti Jordan, a nangsaksiam, adtoy, isu met laeng ti mangbautisar, ket umay kenkuana amin a tattao.
27 Simmungbat ni Juan ket kinunana, Awan ti maawat ti tao no saan a maited kenkuana manipud langit.
28 Dakayo a mismo ti mangsaksi kaniak, a kinunak, Saanak a ni Cristo, no di ket naibaonak nga umun-una ngem isu.
29 Ti addaan iti nobia isu ti nobio: ngem ti gayyem ti nobio, a tumakder ken dumngeg kenkuana, agrag-o unay gapu iti timek ti nobio: daytoy ngarud ti rag-ok natungpal.
30 Masapul nga umadu, ngem masapul a bumassitak.
31 Ti aggapu iti ngato ket nangatngato ngem iti isuamin: ti agtaud iti daga ket naindagaan, ken agsasao maipapan iti daga: Daydiay aggapu idiay langit ket nangatngato ngem iti isuamin.
32 Ket no ania ti nakita ken nangngegna, paneknekanna; ket awan ti siasinoman nga umawat iti pammaneknekna.
33 Ti immawat iti pammaneknekna inseliona a pudno ti Dios.
34 Ta ti imbaon ti Dios sawenna dagiti sasao ti Dios: ta saan nga ited ti Dios ti Espiritu kenkuana.
35 Ay-ayaten ti Ama ti Anak, ket intedna amin a banag iti imana.
36 Ti mamati iti Anak addaan iti biag nga agnanayon: ket ti saan a mamati iti Anak saannanto a makita ti biag; ngem ti pungtot ti Dios agtalinaed kenkuana.

KAPITULO 4

1 Idi naammuan ti Apo no kasano a nangngeg dagiti Fariseo nga ad-adu ti inaramid ni Jesus ken binautisaranna nga adalan ngem ni Juan.
2 (Nupay saan a ni Jesus a mismo ti nangbautisar, no di ket dagiti adalanna).
3 Pinanawanna ti Judea, ket pimmanaw manen idiay Galilea.
4 Ket masapul a lumasat iti Samaria.
5 Kalpasanna, dimteng iti maysa a siudad ti Samaria, a maawagan Sicar, iti asideg ti daga nga inted ni Jacob iti anakna a ni Jose.
6 Ita, adda sadiay ti bubon ni Jacob. Nabannog ni Jesus iti panagdaliasatna, nagtugaw a kastoy iti bubon: ket agarup maikanem nga oras.
7 Immay ti maysa a babai a taga Samaria tapno agala iti danum: Kinuna ni Jesus kenkuana, Ikkannak iti inumen.
8 (Ta napan dagiti adalanna idiay siudad tapno gumatangda iti taraon).
9 Kalpasanna, kinuna kenkuana ti babai a taga Samaria, "Kasano a sika a Judio, dumawatka kaniak nga inumen, a maysaak a babai a taga Samaria? ta awan ti pannakilangen dagiti Judio kadagiti Samaritano.
10 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, No ammom ti sagut ti Dios, ken no siasino ti agkunkuna kenka, Ikkannak iti inumen; kiniddawmo koma kenkuana, ket ikkannaka koma iti sibibiag a danum.
11 Kinuna ti babai kencuana, Apo, awan ti paggubonam, ket nauneg ti bubon: sadino ngarud ti naggapuam daydi sibibiag a danum?
12 Dakdakkelka kadi ngem ni Jacob nga amami, a nangted kadakami iti bubon, ken imminum iti dayta a mismo, ken dagiti annakna, ken dagiti annakna?
13 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kenkuana, Siasinoman nga uminum iti daytoy a danum mawawto manen.
14 Ngem siasinoman nga uminum iti danum nga itedko kenkuana, saanto a waw a pulos; ngem ti danum nga itedko kenkuana agbalinto kenkuana a bubon ti danum nga agtubo nga agturong iti biag nga agnanayon.
15 Kinuna ti babai kencuana, Apo, ikkannak iti daytoy a danum, tapno diak mawaw, wenno umay ditoy tapno aguyoden.
16 Kinuna ni Jesus kenkuana, Inka, ayabam ni lakaymo, ket umayka ditoy.
17 Simmungbat ti babai ket kinunana, Awan ti asawak. Kinuna ni Jesus kenkuana, Naimbag ti imbagam, Awan ti asawak.
18 Ta naaddaanka iti lima nga assawa; ket ti adda kenka ita saan nga asawam: iti dayta imbagam a pudno.
19 Kinuna ti babai kenkuana, Apo, madlawko a maysaka a propeta.
20 Nagdaydayaw dagiti ammami iti daytoy a bantay; ket kunayo, nga idiay Jerusalem ti lugar a rebbeng a pagdaydayawan dagiti tattao.
21 Kinuna ni Jesus kenkuana, Babai, patiennak, umay ti oras a dikayto agdayaw iti Ama iti daytoy a bantay wenno idiay Jerusalem.
22 Agdaydayawkayo diyo ammo no ania: ammomi no ania ti pagdaydayawanmi: ta ti pannakaisalakan ket agtaud kadagiti Judio.
23 Ngem dumteng ti oras, ket itan, inton dagiti pudno nga agdaydayaw agdayawdanto iti Ama iti espiritu ken kinapudno: ta sapsapulen ti Ama dagiti kasta nga agdayaw kenkuana.
24 Ti Dios ket maysa nga Espiritu: ket dagiti agdaydayaw kenkuana masapul nga agdayawda kenkuana iti espiritu ken kinapudno.

25 Kinuna ti babai kenkuana, Ammok nga umay ti Mesias, a maawagan iti Cristo.

26 Kinuna ni Jesus kenkuana, Siak nga agsasao kenka.

27 Ket iti daytoy immay dagiti adalanna, ket nasdaawda a nakisarsarita iti babai: ngem awan ti tao a nagkuna, Ania ti sapsapulem? wenno, Apay a makisarsaritaka kenkuana?

28 Kalpasanna, pinanawan ti babai ti bangana, ket napan iti siudad ket kinunana kadagiti lallaki.

29 Umaykayo, kitaenyo ti maysa a tao, a nangibaga kaniak kadagiti amin nga inaramidko: saan kadi a daytoy ti Cristo?

30 Kalpasanna, rimmuarda iti siudad, ket immayda kenkuana.

31 Kabayatanna, inkararag dagiti adalanna, a kunkunada, Maestro, manganka.

32 Ngem kinunana kadakuada, Adda taraonko a diyo ammo.

33 Gapuna, kinuna dagiti adalan iti maysa ken maysa, Adda kadi tao a nangiyeg kenkuana a rumbeng a mangan?

34 Kinuna ni Jesus kadakuada, Ti taraonko ket ti panangaramid iti pagayatan ti nangibaon kaniak, ken tapno maileppas ti trabahona.

35 Saan kadi nga ibagayo, Adda pay uppat a bulan, ket kalpasanna umay ti panagani? adtoy, kunak kadakayo, Itangadyo dagiti matayo, ket kumitakayo kadagiti talon; ta napudawdan a sigud nga agapit.

36 Ket ti agani umawat iti tangdan, ket agurnong iti bunga iti biag nga agnanayon: tapno agpada nga agrag-o ti agmula ken ti agani.

37 Ket ditoy pudno ti sao, Ti maysa agmula, ket ti sabali apit.

38 Imbaoncayo a mangapit iti saanyo a nagbannog: nagbannog ti dadduma a tattao, ket simrekkayo iti panagbannogda.

39 Adu kadagiti Samaritano iti dayta a siudad ti namati kenkuana gapu iti kinuna ti babai, a nangpaneknek, “Imbagana kaniak ti amin nga inaramidko.”

40 Iti casta idi immay dagiti Samaritano kencuana, nagpakaasida kencuana a makipagnaed cadacuada: ket nagnaed isuna sadiay iti dua nga aldaw.

41 Ket adu pay ti namati gapu iti bukodna a balikas;

42 Ket kinunana iti babai, Ita, mamatikami, saan a gapu iti saom: ta nangngegmi a mismo isuna, ket ammomi a pudno a daytoy ti Cristo, ti Mangisalakan iti lubong.

43 Ita kalpasan ti dua nga aldaw, pimmanaw idiay, ket napan idiay Galilea.

44 Ta ni Jesus met laeng ti nangpaneknek nga awan ti dayaw ti mammadto iti bukodna a pagilian.

45 Idi nakadanon idiay Galilea, inawat dagiti taga Galilea, ta nakitada ti amin nga inaramidna idiay Jerusalem iti piesta: ta napanda met iti piesta.

46 Gapuna, immay manen ni Jesus idiay Cana ti Galilea, a nangaramidanna iti arak ti danum. Ket adda maysa a natan-ok a lalaki, a ti anakna ket masakit idiay Capernaum.

47 Idi nangngegna a rimmuar ni Jesus manipud Judea idiay Galilea, napan kencuana ket impakaasina a bumaba ken paimbagenna ti anakna: ta dandanin matay.

48 Kinuna ni Jesus kenkuana, No saankayo a makakita kadagiti pagilasinan ken datdatlag, saankayto a mamati.

49 Kinuna kenkuana ti natan-ok, Apo, bumabakayo sakbay a matay ti anakko.

50 Kinuna ni Jesus kenkuana, Inka; sibibiag ti anakmo. Ket namati ti lalaki iti sao nga imbaga ni Jesus kenkuana, ket pimmanaw.

51 Ket bayat a bumabbaba itan, sinabat dagiti adipenna ket imbagada kenkuana, a kunkunada, Sibibiag ti anakmo.

52 Kalpasanna, dinamagna kadakuada ti oras a panangrugina a mangbalbaliw. Ket kinunada kenkuana, Idi kalman iti maikapito nga oras, pinanawan ti gurigor.

53 Gapuna naammuan ti ama nga iti isu met laeng nga oras a kinuna ni Jesus kenkuana, Sibibiag ti anakmo.

54 Daytoy manen ti maikadua a milagro nga inaramid ni Jesus idi rimmuar idiay Judea idiay Galilea.

KAPITULO 5

1 Kalpasan daytoy adda piesta dagiti Judio; ket simmang-at ni Jesus idiay Jerusalem.

2 Ita adda idiay Jerusalem iti asideg ti paglakuan kadagiti karnero ti maysa a pagurnongan ti danum, a maawagan iti Hebreo a pagsasao iti Betesda, nga addaan iti lima a beranda.

3 Kadagitoy adda nakaad-adu nga awan gawayna a tattao, bulsek, nagsardeng, nalaylay, nga agur-uray iti panaggaraw ti danum.

4 Ta maysa nga anghel bimmaba iti maysa a panawen iti dan-aw, ket pinagriribukna ti danum: siasinoman idi nga immuna a simrek kalpasan ti pannakariribuk ti danum, napaimbag ti aniaman a sakitna.

5 Adda sadiay ti maysa a lalaki a nagsakit iti tallopulo ket walo a tawen.

6 Idi nakita ni Jesus nga agid-idda, ket naammuanna a nabayagen nga adda iti kasta, kinunana kenkuana, “ Kayatmo kadi a mapaimbag?

7 Simmungbat ti awan gawayna a lalaki, Apo, awan ti tao, no mariribukan ti danum, a mangikabil kaniak iti dan-aw: ngem bayat nga umayak, sabali ti bumaba iti sanguanak.

8 Kinuna ni Jesus kenkuana, Bumangonka, alaem ti pagiddaam ket magnaka.

9 Ket dagus a naimbagan ti lalaki, ket innalana ti pagiddaanna, ket nagna: ket iti isu met laeng nga aldaw ti sabbath.

10 Kinuna ngarud dagiti Judio iti naagasan, Aldaw ti Panaginana: saan a nainkalintegan nga awitem ti pagiddaam.

11 Insungbatna kadakuada, Ti nangpaimbag kaniak, kinunana kaniak, Alaem ti pagiddaam ket magnaka.

12 Kalpasanna sinaludsodda kenkuana, Ania ti tao a nagkuna kenka, ‘Ibaklaymo ti pagiddaam ket magnaka?

13 Ket ti napaimbag saanna a naammuan no siasino daydiay, ta naidanon ni Jesus ti bagina, nga adda dagiti adu a tattao iti dayta a disso.

14 Kalpasanna, nasarakan ni Jesus isuna idiay templo, ket kinunana kencuana, Adtoy, napaimbagka: dika agbasol, di la ket ta dumteng kenka ti nakarkaro pay.

15 Pimmanaw ti lalaki ket imbagana kadagiti Judio a ni Jesus ti nangpaimbag kenkuana.

16 Ket ngarud dagiti Judio indadanesda ni Jesus, ket inkagumaanda a papatayen, gapu ta inaramidna dagitoy a banag iti aldaw a panaginana.

17 Ngem insungbat ni Jesus kadakuada, Agtartrabaho ni Amak agingga ita, ket siak nga agtartrabaho.

18 Gapuna ad-adda nga inkagumaan dagiti Judio ti panangpapatay kenkuana, agsipud ta saan laeng a sinalungasingna ti Aldaw a Panaginana, no di ket kinunana pay a ti Dios ket Amana, a pinagbalinna ti bagina a kapada ti Dios.
19 Idin simmungbat ni Jesus ket kinunana cadacuada, Pudno, pudno, kunak cadacayo, Ti Anak awan ti maaramidanna iti bagina, no di ket ti makitana nga ar-aramiden ti Ama.
20 Ta ti Ama ay-ayatenna ti Anak, ket ipakitana kenkuana ti amin nga ar-aramidenna: ket ipakitananto kenkuana dagiti dadakkel nga aramid ngem kadagitoy, tapno masdaawkayo.
21 Ta kas iti panangpagungar ti Ama kadagiti natay, ken pagbiagna ida; kasta met a ti Anak pagbiagna ti kayatna.
22 Ta awan ti panangukom ti Ama iti asinoman, no di ket inyawatna ti amin a panangukom iti Anak.
23 Tapno amin a tattao dayawenda koma ti Anak, kas iti panangpadayawda iti Ama. Ti saan a mangpadayaw iti Anak, saanna a dayawen ti Ama a nangibaon kenkuana.
24 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Ti dumngeg iti saok, ken mamati iti nangibaon kaniak, addaan iti biag nga agnanayon, ket saanto nga umay iti pannakakondenar; ngem maipasa manipud ken patay nga agturong iti biag.
25 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Umay ti oras ken ita, inton mangngeg dagiti natay ti timek ti Anak ti Dios: ket dagiti makangngeg agbiagdanto.
26 Ta kas iti Ama addaan biag iti bagina; kasta met nga intedna iti Anak tapno adda biagna iti bagina;
27 Ket inikkanna iti turay a mangipatungpal met iti panangukom, agsipud ta isu ti Anak ti tao.
28 Dikay agsiddaaw iti daytoy: ta umay ti oras a mangngegto ti timekna dagiti amin nga adda kadagiti tanem.
29 Ket rummuarto; dagiti nagaramid iti naimbag, iti panagungar ti biag; ken dagiti nagaramid iti dakes, agingga iti panagungar ti pannakakondenar.
30 Awan ti maaramidko iti bagik: kas mangngegko, ukomek: ket nalinteg ti panangukomko; agsipud ta saanko a sapsapulen ti bukodko a pagayatan, no di ket ti pagayatan ti Ama a nangibaon kaniak.
31 No mangsaksiak iti bagik, saan a pudno ti saksik.
32 Adda sabali a mangsaksi maipapan kaniak; ket ammok a pudno ti saksina maipapan kaniak.
33 Nangibaonkayo ken Juan, ket insaksina ti kinapudno.
34 Ngem diak umawat iti pammaneknek manipud iti tao: ngem dagitoy a banag ibagak, tapno maisalakankayo.
35 Isu ket maysa a sumsumged ken agsilsilnag a silaw: ket situtulokkayo iti maysa a panawen nga agrag-o iti lawagna.
36 Ngem dakdakkel ti pammaneknekko ngem ni Juan: ta dagiti aramid nga inted kaniak ti Ama tapno maileppasko, isu met laeng nga aramid nga ar-aramidek, paneknekandak, nga imbaonnak ti Ama.
37 Ket ti Ama a nangibaon kaniak, ti nangsaksi kaniak. Saanyo a nangngeg ti timekna iti aniaman a kanito, wenno nakita ti sukogna.
38 Ket awan cadacayo ti saona nga agtalinaed cadacayo: ta ti imbaonna, isu saancayo a patien.
39 Sukisoken dagiti nasantuan a kasuratan; ta cadacuada ipagarupyo nga addaancayo iti biag nga agnanayon: ket isuda dagiti mangpaneknek caniac.
40 Ket saankayo nga umay kaniak, tapno maaddaankayo iti biag.
41 Saanak nga umawat iti dayaw manipud kadagiti tattao.
42 Ngem am-ammodakayo, nga awan kadakayo ti ayat ti Dios.
43 Immayak iti nagan ni Amak, ket saandak nga awaten: no umay ti sabali iti naganna, isu awatenyonto.
44 Kasano a mamatikayo, nga umawat iti dayaw iti maysa ken maysa, ken saan a mangsapsapul iti dayaw nga aggapu laeng iti Dios?
45 Diyo panunoten nga akusarennakayo iti Ama: adda maysa a mangak-akusar kadakayo, ni Moises, a pagtaltalkanyo.
46 Ta no namatikayo ken Moises, namatikayo koma kaniak: ta insuratna maipapan kaniak.
47 Ngem no dikay mamati kadagiti sinuratna, kasano a patienyo dagiti balikasko?

KAPITULO 6

1 Kalpasan dagitoy, limmasat ni Jesus iti baybay ti Galilea, nga isu ti baybay ti Tiberias.
2 Ket adu a tattao ti simmurot kencuana, agsipud ta nakitada dagiti milagro nga inaramidna kadagiti masakit.
3 Ket simmang-at ni Jesus iti maysa a bantay, ket nagtugaw sadiay a kaduana dagiti adalanna.
4 Asidegen ti Paskua, maysa a piesta dagiti Judio.
5 Idi intangad ni Jesus dagiti matana, ket nakitana ti adu a bunggoy nga umas-asideg kenkuana, kinunana ken Felipe, “ Sadino ti paggatangantayo iti tinapay tapno kanen dagitoy?
6 Ket imbagana daytoy tapno paneknekanna: ta isu met laeng ti ammona no ania ti aramidenna.
7 Simmungbat kenkuana ni Felipe, Saan nga umdas ti dua gasut a sensilio a tinapay, tapno makaala ti tunggal maysa iti bassit.
8 Kinuna kenkuana ti maysa kadagiti adalanna, ni Andres a kabsat ni Simon Pedro.
9 Adda maysa nga ubing a lalaki ditoy, nga addaan iti lima a tinapay a sebada ken dua a babassit nga ikan: ngem ania dagitoy iti nakaad-adu?
10 Kinuna ni Jesus, Pagtugawenyo dagiti lallaki. Ita, adu ti ruot iti dayta a lugar. Isu a nagtugaw dagiti lallaki, agarup lima ribu ti bilangda.
11 Ket innala ni Jesus dagiti tinapay; ket idi nagyaman, inwarasna kadagiti adalan, ken dagiti adalan kadagiti nagtugaw; ken kasta met kadagiti ikan a kas iti kayatda.
12 Idi mapnekda, kinunana kadagiti adalanna, Urmongenyo dagiti nabati a pirsay, tapno awan ti mapukaw.
13 Gapuna inummongda ida, ket pinunnoda ti sangapulo ket dua a basket kadagiti pirsay ti lima a tinapay a sebada, a nabati iti ngato kadagiti nangan.
14 Idi nakitada ti milagro nga inaramid ni Jesus, kinunada, Pudno daytoy a mammadto nga umay ditoy lubong.
15 Idi nabigbig ni Jesus nga umayda ket alaenda isuna a sipipinget, tapno pagbalinenda nga ari, pimmanaw manen iti maysa a bantay nga agmaymaysa.
16 Idi dimtengen ti rabii, simmalog dagiti adalanna iti baybay.

17 Ket simrek iti barko, ket limmasat iti baybay nga agturong idiay Capernaum. Ket nasipngeten itan, ket saan nga immay ni Jesus kadakuada.
18 Ket timmaud ti baybay gapu iti napigsa nga angin.
19 Iti kasta idi naggaudda iti agarup duapulo ket tallopulo nga estadio, nakitada ni Jesus a magmagna iti baybay, ken umas-asideg iti barko: ket nagbutengda.
20 Ngem kinunana kadakuada, Siak; dikay agbuteng.
21 Kalpasanna, situtulokda nga inawatda isuna iti barko: ket dagus a nakadanon ti barko iti daga a papananda.
22 Iti simmaganad nga aldaw, idi nakita dagiti tattao nga agtaktakder iti bangir ti baybay nga awan sabali a bangka sadiay, malaksid iti daydiay nakaserkan dagiti adalanna, ken saan a nakikuyog ni Jesus kadagiti adalanna iti bangka, no di ket ti kukuana dagiti adalan pimmanawda nga agmaymaysa;
23 (Nupay kasta, immay dagiti dadduma a bilog manipud Tiberias iti asideg ti lugar a nanganda iti tinapay, kalpasan a nagyaman ti Apo.)
24 Idi nakita dagiti tattao nga awan sadiay ni Jesus, uray dagiti adalanna, nagluganda met iti barko ket dimtengda idiay Capernaum, sapsapulen ni Jesus.
25 Ket idi nasarakanda isuna iti bangir ti baybay, kinunada kenkuana, Rabbi, kaano nga immayka ditoy?
26 Simmungbat ni Jesus kadakuada ket kinunana, Pudno, pudno, kunak kadakayo, sapsapulennak, saan a gapu ta nakitayo dagiti milagro, no di ket gapu ta nangankayo kadagiti tinapay ket nabsogkayo.
27 Saan nga agtrabaho para iti taraon a madadael, no di ket gapu iti taraon nga agnanayon agingga iti biag nga agnanayon, nga itedto kadakayo ti Anak ti Tao: ta isu ti nangselio iti Dios Ama.
28 Kinunada kenkuana, Ania ti aramidentayo tapno maaramidtayo dagiti aramid ti Dios?
29 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Daytoy ti aramid ti Dios, tapno mamatikayo iti imbaonna.
30 Kinunada ngarud kenkuana, Ania ngarud ti pagilasinan nga ipakitam tapno makitami ken mamatikami kenka? ania ti ar-aramidem?
31 Nangan dagiti ammami iti manna idiay let-ang; kas naisurat, Intedna ida iti tinapay manipud langit tapno kanenda.
32 Kinuna ni Jesus kadakuada, Pudno, pudno kunak kadakayo, Saan nga inted ni Moises kadakayo dayta a tinapay manipud langit; ngem ited ni Amak ti pudno a tinapay manipud langit.
33 Ta ti tinapay ti Dios isu ti bumaba manipud langit ken mangted biag iti lubong.
34 Kinunada kenkuana, Apo, kanayon nga itedmo kadakami daytoy a tinapay.
35 Ket ni Jesus kinunana cadacuada, Siac ti tinapay ti biag: ti umay caniac saanto a pulos mabisin; ket ti mamati kaniak saanto a waw a pulos.
36 Ngem kinunak kadakayo, Nakitadak met, ngem dikay mamati.
37 Amin nga ited kaniak ti Ama umayto kaniak; ket ti umay kaniak diakto pulos ibelleng.
38 Ta bimmabaak manipud langit, saan a tapno aramidek ti bukodko a pagayatan, no di ket ti pagayatan ti nangibaon kaniak.
39 Ket daytoy ti pagayatan ti Ama a nangibaon kaniak, nga iti amin nga intedna kaniak awan koma ti mapukawko, no di ket ibangonko manen iti maudi nga aldaw.
40 Ket daytoy ti pagayatan ti nangibaon caniac, tapno tunggal maysa a makakita iti Anak ken mamati kencuana, maaddaan iti biag nga agnanayon.
41 Nagtanabutob dagiti Judio kenkuana, agsipud ta kinunana, Siak ti tinapay a bimmaba manipud langit.
42 Ket kinunada, Saan kadi a daytoy ni Jesus, anak ni Jose, nga am-ammotayo ti amana ken inana? kasano ngarud a kunana, Bimmabaak manipud langit?
43 Simmungbat ngarud ni Jesus ket kinunana kadakuada, Dikay agtanabutob iti nagbaetanyo.
44 Awan ti makaumay caniac, no di ti Ama a nangibaon caniac ti mangguyod kencuana.
45 Naisurat cadagiti profeta, Ket isuda amin ti Dios. Umay kaniak ti tunggal tao a nakangngeg ken nakasursuro iti Ama.
46 Saan a ti asinoman a nakakita iti Ama, malaksid iti nagtaud iti Dios, nakitana ti Ama.
47 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Ti mamati kaniak addaan iti biag nga agnanayon.
48 Siak dayta tinapay ti biag.
49 Nangnangan dagidi ammayo iti manna idiay let-ang, ket natayda.
50 Daytoy ti tinapay a bumaba manipud langit, tapno kanen ti maysa a tao ket saan a matay.
51 Siak ti sibibiag a tinapay a bimmaba manipud langit: no siasinoman a mangan iti daytoy a tinapay, agbiagto nga agnanayon: ket ti tinapay nga itedko isu ti lasagko, nga itedko a maipaay iti biag ti lubong.
52 Nagsusupiat ngarud dagiti Judio, a kunkunada, “Kasano nga ited daytoy a tao ti lasagna a kanentayo?
53 Idin ni Jesus kinunana cadacuada, Pudno, pudno, kunak cadacayo, No saancayo a kanen ti lasag ti Anak ti Tao, ken inumen ti darana, awan ti biagyo.
54 Siasinoman a mangan iti lasagko, ken uminum iti darak, addaan iti biag nga agnanayon; ket isu pagungarento iti maudi nga aldaw.
55 Ta ti lasagko pudno a taraon, ket ti darak pudno nga inumen.
56 Ti mangan iti lasagko, ken uminum iti darak, agtaeng kaniak, ket siak kencuana.
57 Kas imbaonnak ti sibibiag nga Ama, ket agbiagak babaen ti Ama: kasta met ti mangan kaniak, agbiagto babaen kaniak.
58 Daytoy ti tinapay a bimmaba manipud langit: saan a kas iti pannangan dagidi ammayo iti manna, ket natayda: ti mangan iti daytoy a tinapay agbiagto nga agnanayon.
59 Dagitoy a banbanag ti kinunana idiay sinagoga, bayat ti panangisurona idiay Capernaum.
60 Adu ngarud kadagiti adalanna, idi nangngegda daytoy, kinunada, Narigat daytoy a sao; siasino ti makangngeg iti dayta?
61 Idi naammuan ni Jesus iti bagina a nagtanabutob dagiti adalanna, kinunana kadakuada, Masalungasingkayo kadi daytoy?
62 Ania ken no makitayo ti Anak ti Tao nga agpangato iti ayanna idi?
63 Isu ti espiritu a mangpabiag; awan ti magunggona ti lasag: dagiti sasao nga ibagak kadakayo, espirituda, ken biagda.

64 Ngem adda sumagmamano kadakayo a saan a mamati. Ta ammo ni Jesus manipud idi punganay no siasino dagiti saan a namati, ken no siasino ti rumbeng a mangliput kenkuana.
65 Ket kinunana, Ngarud kinunak kadakayo, nga awan ti tao a makaumay kaniak, malaksid no inted kenkuana ni Amak.
66 Manipud iti dayta a tiempo, adu kadagiti adalanna ti nagsubli, ket saanen a nakipagna kenkuana.
67 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadagiti sangapulo ket dua, Pumanawkayo met kadi?
68 Simmungbat ni Simon Pedro kenkuana, Apo, siasino ti papanantayo? adda kenka dagiti balikas ti biag nga agnanayon.
69 Ket mamatikami ken siguradokami a sika dayta a Cristo, ti Anak ti sibibiag a Dios.
70 Insungbat ni Jesus kadakuada, Saan kadi a pinilikkayo a sangapulo ket dua, ket maysa kadakayo ket maysa a diablo?
71 Nagsao maipapan ken Judas Iscariote nga anak ni Simon: ta isu ti mangliput kenkuana, ta maysa kadagiti sangapulo ket dua.

KAPITULO 7

1 Kalpasan dagitoy a banbanag nagna ni Jesus idiay Galilea: ta dina kayat ti magna iti Judio, agsipud ta inkagumaan dagiti Judio a patayen.
2 Asidegen ti piesta dagiti Judio kadagiti tabernakulo.
3 Kinuna ngarud kenkuana dagiti kakabsatna, Pumanawka ditoy ket mapanka idiay Judea, tapno makita met dagiti adalam dagiti aramid nga ar-aramidem.
4 Ta awan ti tao nga agaramid iti aniaman a banag iti nalimed, ket isu met laeng ti agsapsapul a maam-ammo a silalawag. No aramidem dagitoy, ipakitam ti bagim iti lubong.
5 Ta saan met a namati kenkuana dagiti kakabsatna.
6 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadakuada, Saan pay a dimteng ti tiempok.
7 Saannaka a guraen ti lubong; ngem siak guraenna, agsipud ta paneknekak daytoy, a dakes dagiti aramidna.
8 Sumang-atkayo iti daytoy a piesta: Diak pay sumang-at iti daytoy a piesta; ta saan pay a naan-anay ti tiempok dimteng.
9 Idi naibagana dagitoy a sasao kadakuada, nagnaed pay laeng idiay Galilea.
10 Ngem idi simmang-at dagiti kakabsatna, simmang-at met iti piesta, saan a sipapanayag, no di ket kasla nalimed.
11 Kalpasanna, sinapul dagiti Judio idi piesta ket kinunada, Sadino ti ayanna?
12 Ket adu ti panagtanabutob cadagiti tattao maipanggep kencuana: ta dadduma ti nagkuna, Isu ket naimbag a tao. ngem allilawenna dagiti tattao.
13 Nupay kasta, awan ti siasinoman a nagsao a sipapanayag maipapan kenkuana gapu iti panagbuteng kadagiti Judio.
14 Idi agarup katengngaan ti piesta, simmang-at ni Jesus iti templo ket nangisuro.
15 Nagsiddaaw dagiti Judio, a kunkunada, "Kasano a makaammo daytoy a tao kadagiti letra, a dina pulos nasursuro?
16 Simmungbat ni Jesus kadakuada, ket kinunana, Ti pannursurok ket saan a kukuak, no di ket kukuana ti nangibaon kaniak.
17 No siasinoman a kayatna nga aramiden ti pagayatanna, maammuannanto ti sursuro, no nagtaud iti Dios wenno agsasaoak iti bagik.
18 Ti agsao iti bagina sapulenna ti bukodna a dayag: ngem ti agsapsapul iti dayagna a nangibaon kenkuana, isu met laeng ti pudno, ket awan ti kinakillo kenkuana.
19 Saan kadi nga inted ni Moises kadakayo ti Linteg, ngem kaskasdi nga awan kadakayo ti mangtungpal iti Linteg? Apay a mapankayo a mangpapatay kaniak?
20 Simmungbat dagiti tattao ket kinunada, Adda sairo: siasino ti mangpapatay kenka?
21 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kadakuada, Maymaysa ti inaramidko, ket masmasdaawkayo amin.
22 Inted ngarud ni Moises kadakayo ti pannakakugit; (saan a gapu ta nagtaud ken Moises, no di ket nagtaud kadagiti amma;) ket agkugitkayo iti maysa a tao iti Aldaw a Panaginana.
23 No ti maysa a tao iti aldaw a panaginana umawat iti pannakakugit, tapno saan a masalungasing ti Linteg ni Moises; makapungtotkayo kadi kaniak, gapu ta pinaimbagko ti maysa a tao iti aldaw a panaginana?
24 Saan nga ukomen sigun iti langa, no di ket ukomenyo ti nalinteg a panangukom.
25 Kinuna ti dadduma kadakuada a taga Jerusalem: "Saan kadi a daytoy ti sapsapulenda a patayen?"
26 Ngem, adtoy, agsao a situtured, ket awan ti ibagada kenkuana. Pudno kadi nga ammo dagiti agtuturay a daytoy ti mismo a Kristo?
27 Nupay kasta, am-ammotayo daytoy a tao no sadino ti naggapuanna: ngem inton umay ni Cristo, awan ti makaammo no sadino ti naggapuanna.
28 Idin impukkaw ni Jesus idiay templo bayat ti panangisurona, a kunkunana, Am-ammodak, ken ammoyo no sadino ti naggapuak.
29 Ngem am-ammok isuna: ta naggapuak kenkuana, ket imbaonnak.
30 Kalpasanna, inkagumaanda nga alaen: ngem awan ti asinoman a nangikabil kenkuana, agsipud ta saan pay a dimteng ti orasna.
31 Adu kadagiti tattao ti namati kencuana, ket kinunada, Inton umay ni Cristo, ad-adu ngata nga aramidenna dagiti milagro ngem dagitoy nga inaramid daytoy a tao?
32 Nangngeg dagiti Fariseo nga intanabutob dagiti tattao dagiti kasta a banbanag maipanggep kenkuana; ket dagiti Fariseo ken dagiti panguluen a papadi nangibaonda kadagiti opisial a mangala kenkuana.
33 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadakuada, Iti apagbiit, addaak kadakayo, ket kalpasanna mapanak iti nangibaon kaniak.
34 Birokendakto, ket didakto masarakan: ket no sadino ti ayanko, saankayo a makaumay sadiay.
35 Kalpasanna, kinuna dagiti Judio iti maysa ken maysa, Sadino ti papananna tapno saantayo a masarakan? mapanto ngata kadagiti naiwaras kadagiti Gentil, ket isurona dagiti Gentil?
36 Ania a kita ti panagsao daytoy a kinunana, 'Birokennakto, ket didakto masarakan: ket no sadino ti ayanko, dikay mabalin ti umay sadiay?

37 Iti maudi nga aldaw, daydi naindaklan nga aldaw ti piesta, nagtakder ni Jesus ket impukkawna, a kunkunana, No ti asinoman a mawaw, umay koma kaniak ket uminum.
38 Ti mamati kaniak, kas kinuna ti Nasantoan a Surat, agayusto dagiti karayan ti sibibiag a danum manipud iti tianna.
39 (Ngem imbagana daytoy ti Espiritu, a rebbeng nga awaten dagiti mamati kenkuana: ta saan pay a naited ti Espiritu Santo, agsipud ta saan pay a naipadayag ni Jesus).
40 Adu kadagiti tattao, idi nangngegda daytoy a sasao, kinunada, Pudno a daytoy ti Propeta.
41 Kinuna ti dadduma, Daytoy ti Cristo. Ngem kinuna ti dadduma, Rummuarto kadi ni Cristo manipud Galilea?
42 Saan kadi nga imbaga ti Nasantoan a Surat, "Umay ni Cristo manipud iti kaputotan ni David, ken manipud iti ili ti Betlehem, nga ayan ni David?"
43 Gapuna, adda panagsisina dagiti tattao gapu kenkuana.
44 Ket kayat koma nga alaen ti dadduma kadakuada; ngem awan ti tao a nangikabil kenkuana.
45 Kalpasanna, immay dagiti ofisiales kadagiti panguluen a papadi ken Fariseo; ket kinunada kadakuada, Apay a diyo inyeg isuna?
46 Insungbat dagiti ofisiales, "Awan ti tao a nagsao a kas iti daytoy a tao."
47 Insungbat dagiti Fariseo, "Naallilawkayo met kadi?
48 Adda kadi namati kenkuana kadagiti agtuturay wenno Fariseo?
49 Ngem mailunod dagitoy a tattao a saan a makaammo iti Linteg.
50 Kinuna ni Nicodemo kadakuada, (Daydiay immay ken Jesus iti rabii, maysa kadakuada).
51 Ukomen kadi ti lintegtayo ti siasinoman, sakbay a dumngeg kenkuana, ken ammona ti ar-aramidenna?
52 Simmungbatda ket kinunada kenkuana, Taga-Galileeka met kadi? Sukimatenyo, ket kitaenyo: ta awan ti tumaud a profeta manipud Galilea.
53 Napan ti tunggal maysa iti bukodna a balay.

KAPITULO 8

1 Napan ni Jesus iti bantay dagiti Olibo.
2 Ket iti nasapa a bigat immay manen iti templo, ket amin dagiti tattao immayda kenkuana; ket nagtugaw, ket insurona ida.
3 Ket dagiti eskriba ken Fariseo inyegda kencuana ti maysa a babai a natiliw a makikamalala; ket idi insaadda isuna iti tengnga, .
4 Kunada kencuana, Maestro, natiliw daytoy a babai iti pannakikamalala, iti mismo nga aramidna.
5 Ita ni Moises iti Linteg imbilinna cadacami, a dagiti casta mabatoanda: ngem ania ti kunam?
6 Daytoy ti imbagada a nangsulisog kenkuana, tapno masapul nga akusaranda isuna. Ngem nagruknoy ni Jesus, ket babaen ti ramayna insuratna iti daga, a kasla dina nangngeg ida.
7 Isu nga idi intuloyda ti nagsaludsod kenkuana, timmakder ket kinunana kadakuada, Ti awan basolna kadakayo, ipuruakna nga umuna ti bato kenkuana.
8 Ket nagruknoy manen, ket nagsurat iti daga.
9 Ket dagiti nakangngeg iti daytoy, idi pinabasolda babaen ti bukodda a konsiensia, rimmuarda a saggaysa, mangrugi iti inauna, agingga iti maudi: ket ni Jesus nabati nga agmaymaysa, ken ti babai a sitatakder iti tengnga.
10 Idi timmakder ni Jesus, ket awan ti nakitana no di ti babai, kinunana kenkuana, Babai, sadino ti ayan dagidiay mangak-akusar kenka? awan kadi ti tao a nangkondenar kenka?
11 Kinunana, Awan ti tao, Apo. Ket ni Jesus kinunana kencuana, Saanca met a kondenaren: inca, ket saanca nga agbasol.
12 Kalpasanna, nagsao manen ni Jesus kadakuada, a kunkunana, Siak ti silaw ti lubong.
13 Kinuna ngarud kenkuana dagiti Fariseo, Mangpaneknekka maipapan iti bagim; saan a pudno ti rekordmo.
14 Simmungbat ni Jesus ket kinunana cadacuada, Uray paneknekac ti bagic, pudno latta ti pammaneknekko: ta ammoc no sadino ti naggapuac ken no sadino ti papanak; ngem saanyo a maibaga no sadino ti naggapuak, ken no sadino ti papanak.
15 Ukomyo ti kas iti lasag; Awan ti tao nga ukomek.
16 Ket kaskasdi no mangukom, pudno ti panangukomko: ta saanak nga agmaymaysa, no di ket siak ken ti Ama a nangibaon kaniak.
17 Naisurat met iti Lintegyo a pudno ti pammaneknek ti dua a tao.
18 Siak ti mangsaksi iti bagik, ket ti Ama a nangibaon kaniak ti mangsaksi kaniak.
19 Kinunada kenkuana, Sadino ti ayan ni Amam? Simmungbat ni Jesus, Saandak nga am-ammo wenno ni Amak.
20 Dagitoy a sasao sinao ni Jesus iti pagidulinan iti gameng, bayat ti panangisurona idiay templo: ket awan ti asinoman a nangikabil kenkuana; ta saan pay a dimteng ti orasna.
21 Kalpasanna, kinuna manen ni Jesus kadakuada, Mapanak, ket birokennakto, ket mataykayto kadagiti basbasolyo.
22 Kinuna dagiti Judio, "Patayenna kadi ti bagina?" gapu ta kunana, No sadino ti papanak, saankayo a makaumay.
23 Ket kinunana cadacuada, Nagtaudcayo iti baba; Naggapuak iti ngato: taga-maysakayo iti daytoy a lubong; Saanak a taga daytoy a lubong.
24 Kinunak ngarud kadakayo a mataykayto kadagiti basbasolyo: ta no dikay mamati a siak isuna, mataykayto kadagiti basbasolyo.
25 Kinunada kenkuana, Siasinoka? Ket ni Jesus kinunana cadacuada, Uray ti imbagac cadacayo manipud idi punganay.
26 Adu ti ibagak ken panangukomko maipapan kadakayo: ngem ti nangibaon kaniak pudno; ket ibagak iti lubong dagiti banag a nangngegko kenkuana.
27 Saanda a naawatan a nagsao kadakuada maipapan iti Ama.
28 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadakuada, Inton intag-ayyo ti Anak ti Tao, maammuanyonto a siak isuna, ket awan ti ar-aramidek a bukbukodko; ngem kas insuro kaniak ni Amak, ibagbagak dagitoy a banbanag.
29 Ket ti nangibaon caniac adda caniac: ti Ama saannac a binaybay-an; ta kanayon nga aramidek dagidiay makaay-ayo kenkuana.
30 Bayat ti panangisaona kadagitoy a sasao, adu ti namati kenkuana.

31 Kinuna ni Jesus kadagidiay Judio a namati kenkuana,
No agtultuloykayo iti saok, pudno a dakayo ti adalak.
32 Ket maammuanyonto ti kinapudno, ket ti kinapudno
wayawayaannakayto.
33 Insungbatda kencuana, Kaputotanmi ni Abraham, ket
saankami a pulos a naadipen iti asinoman.
34 Simmungbat ni Jesus kadakuada, Pudno, pudno kunak
kadakayo, Siasinoman nga agaramid iti basol ket adipen ti
basol.
35 Ket ti adipen saan nga agtalinaed iti balay iti agnanayon:
ngem ti Anak agtalinaed iti agnanayon.
36 No wayawayaannakayto ti Anak, pudno a
mawayawayaankayto.
37 Ammok a bin-i ni Abraham; ngem sapsapulennak a
patayen, agsipud ta awan ti lugar ti saok kadakayo.
38 Sarsaritaek ti nakitak ken Amak: ket ar-aramidenyo ti
nakitayo ken amayo.
39 Simmungbatda ket kinunada kenkuana, Ni Abraham ti
amami. Kinuna ni Jesus kadakuada, No annak ni Abraham,
aramidenyo koma dagiti aramid ni Abraham.
40 Ngem ita, sapsapulennak a patayen, maysa a tao a
nangibaga kadakayo iti kinapudno, a nangngegko iti Dios:
saan a daytoy ti inaramid ni Abraham.
41 Aramidenyo dagiti aramid ni amayo. Kalpasanna,
kinunada kenkuana, Saankami a nayanak iti pannakiabig;
maymaysa ti Amatayo, uray pay ti Dios.
42 Kinuna ni Jesus kadakuada, No ti Dios Amayo,
ayatennak koma. saanak met a naggapu iti bagik, no di ket
imbaonnak.
43 Apay a diyo maawatan ti panagsaok? uray gapu ta
saanyo a mangngeg ti saok.
44 Nagtaudkayo iti amayo a diablo, ket aramidenyonto
dagiti derrep ni amayo. Isu ket mammapatay manipud idi
punganay, ken saan a nagnaed iti kinapudno, agsipud ta
awan ti kinapudno kenkuana. No agsasao iti ulbod, agsasao
iti bukodna: ta isu ket ulbod, ken ama daytoy.
45 Ket gapu ta ibagak ti pudno kadakayo, saandak a patien.
46 Siasino kadakayo ti mangkombinsir kaniak iti basol?
Ket no ibagak ti pudno, apay a dikay mamati kaniak?
47 Ti nagtaud iti Dios denggenna dagiti sasao ti Dios:
saanyo ngarud a denggen ida, agsipud ta saankayo a
nagtaud iti Dios.
48 Kalpasanna, insungbat dagiti Judio, ket kinunada
kenkuana, “Saanmi a nasayaat ti panangibagami a maysaka
a Samaritano, ket addaanka iti sairo?
49 Insungbat ni Jesus, Awan ti sairo; ngem dayawek ni
Amak, ket dakayo ibabainnak.
50 Ket diak sapsapulen ti bukodko a dayag: adda maysa a
mangsapsapul ken mangukom.
51 Pudno, pudno, kunak kadakayo, No tungpalen ti maysa
a tao ti saok, saannanto a pulos makita ti ipapatay.
52 Kinuna dagiti Judio kenkuana, Ita, ammomi nga adda
sairo. Natayen ni Abraham, ken dagiti profeta; ket kunam,
No tungpalen ti maysa a tao ti saok, saannanto a pulos a
maramanan ti ipapatay.
53 Dakdakkelka kadi ngem ni Abraham nga amami, a
natayen? ket natayen dagiti profeta: siasino ti aramidem a
bagim?
54 Insungbat ni Jesus, No dayawek ti bagik, awan ti
dayawko. maipapan kenkuana, ibagbagayo, nga isu ti
Diosyo.
55 Kaskasdi saanyo nga am-ammo; ngem am-ammok isuna:
ket no kunaek, Diak am-ammo, agbalinakto nga ulbod a
kas kadakayo: ngem am-ammok isuna, ket tungpalek ti
saona.
56 Nagrag-o ni amayo nga Abraham a makakita iti
aldawko: ket nakitana dayta, ket naragsakan.
57 Kalpasanna, kinuna dagiti Judio kenkuana, Saanka pay
nga agtawen iti limapulo, ket nakitam kadi ni Abraham?
58 Kinuna ni Jesus kadakuada, Pudno, pudno, kunak
kadakayo, Sakbay a naadda ni Abraham, addaak.
59 Kalpasanna nangalada kadagiti bato tapno ipuruakda
kenkuana: ngem naglemmeng ni Jesus, ket rimmuar iti
templo, a limmasat iti tengngada, ket iti kasta limmasat.

KAPITULO 9

1 Idi lumabas ni Jesus, nakitana ti maysa a lalaki a bulsek
manipud pannakayanakna.
2 Insaludsod dagiti adalanna kenkuana, a kunkunada,
Maestro, siasino ti nagbasol, daytoy a tao wenno dagiti
nagannakna, a nayanak a bulsek?
3 Insungbat ni Jesus, Saan a nagbasol daytoy a tao wenno
dagiti dadakkelna, no di ket tapno maiparangarang
kenkuana dagiti aramid ti Dios.
4 Masapul nga aramidek dagiti aramid ti nangibaon kaniak,
bayat nga aldaw: dumteng ti rabii, inton awan ti tao a
makatrabaho.
5 No la ket ta addaak ditoy lubong, siak ti silaw ti lubong.
6 Idi naisaona daytoy, intuprana ti daga, ket inaramidna ti
damili iti tupra, ket pinulotanna dagiti mata ti bulsek iti
damili.
7 Ket kinunana kencuana, Inka, agdiguska iti dan-aw ti
Siloam, (a ti kaipapananna, Naibaon.) Napan ngarud, ket
nagdigus, ket immay nakita.
8 Kinuna ngarud dagiti kaarruba, ken dagiti immun-una a
nakakita kenkuana a bulsek, Saan kadi a daytoy ti
nagtugaw ken nagpakaasi?
9 Dadduma ti nagkuna, Daytoy isuna: dagiti dadduma
kinunada, Isu ket kas kenkuana: ngem kinunana, Siak isuna.
10 Gapuna, kinunada kencuana, Kasano a naluktan dagiti
matam?
11 Simmungbat ket kinunana, Maysa a tao a naawagan
Jesus ti nangaramid iti damili, ket pinulotanna dagiti matak,
ket kinunana kaniak, Inka iti dan-aw ti Siloam, ket
agbuggoka: ket napanak nagdigus, ket nakitak.
12 Kinunada kenkuana, Sadino ti ayanna? Kinunana, Diak
ammo.
13 Insangpetda kadagiti Fariseo daydi nagbulsek.
14 Aldaw a sabbath idi inaramid ni Jesus ti damili, ken
linuktanna dagiti matana.
15 Kalpasanna, sinaludsod met dagiti Fariseo no kasano a
nakitana ti panagkitana. Kinunana kadakuada, Inkabilna ti
damili kadagiti matak, ket nagbuggoak, ket makitak.
16 Gapuna, kinuna ti dadduma a Fariseo, Saan a nagtaud iti
Dios daytoy a tao, agsipud ta saanna a salimetmetan ti
Aldaw a Panaginana. Kinuna dagiti dadduma, Kasano a
makaaramid ti tao a managbasol kadagiti kasta a milagro?
Ket adda panagsisina iti nagbaetanda.
17 Kinunada manen iti bulsek, Ania ti ibagam maipapan
kenkuana, a linuktanna dagiti matam? Kinunana, Isu ket
maysa a propeta.

18 Ngem saan a namati dagiti Judio maipanggep kenkuana,
nga isu ket bulsek, ket inawatna ti panagkitana, agingga
nga inayabanda dagiti nagannak daydiay nakakita
kenkuana.
19 Ket sinaludsodda kadakuada, a kunkunada, Daytoy kadi
ti anakyo, a kunayo a nayanak a bulsek? kasano ngarud a
makitana ita?
20 Simmungbat dagiti nagannakna kadakuada ket kinunada,
Ammomi a daytoy ti anakmi, ken nayanak a bulsek.
21 Ngem no ania ti makitana ita, saantayo nga ammo;
wenno ti nanglukat kadagiti matana, saantayo nga ammo:
isu ket nataenganen; damagem kenkuana: agsao isuna para
iti bagina.
22 Dagitoy a sasao insao dagiti dadakkelna, agsipud ta
kabutengda dagiti Judio: ta napagnunumuan dagiti Judio, a
no ti asinoman a mangipudno nga isu ni Cristo, maparuar
iti sinagoga.
23 Gapuna kinuna dagiti dadakkelna, Nataenganen;
saludsodem kenkuana.
24 Kalpasanna inayabanda manen ti tao a bulsek ket
kinunada kenkuana, Itedmo ti Dios iti dayaw: ammomi a
managbasol daytoy a tao.
25 Simmungbat ket kinunana, Uray managbasol wenno
saan, diak ammo: maysa a banag ti ammok, idinto ta bulsek
idi, makitak itan.
26 Kalpasanna, kinunada manen kenkuana, Ania ti
inaramidna kenka? kasano a linuktanna dagiti matam?
27 Insungbatna kadakuada, Naibagakon kadakayo, ngem
saankayo a nangngeg: apay a kayatyo a denggen manen?
agbalinkayo met kadi nga adalanna?
28 Kalpasanna, inlaisda, ket kinunada, Sika ti adalanna;
ngem datayo ket adalan ni Moises.
29 Ammomi a nagsao ti Dios ken Moises: no maipapan iti
daytoy a tao, saanmi nga ammo no sadino ti naggapuanna.
30 Simmungbat ti lalaki ket kinunana kadakuada, Apay
nga adda nakaskasdaaw a banag, a dikay ammo no sadino
ti naggapuanna, ngem kaskasdi a linuktanna dagiti matak.
31 Ita ammotayo a saan a dumngeg ti Dios kadagiti
managbasol: ngem no ti asinoman agdaydayaw iti Dios ket
aramidenna ti pagayatanna, isu ti denggenna.
32 Nanipud idi nangrugi ti lubong, saan pay a nangngeg
nga adda tao a nanglukat kadagiti mata ti maysa a nayanak
a bulsek.
33 No saan a nagtaud iti Dios daytoy a tao, awan ti
maaramidanna.
34 Simmungbatda ket kinunada kenkuana, Nayanakka a
naan-anay kadagiti basol, ket isuronakami kadi? Ket
pinaruarda isuna.
35 Nangngeg ni Jesus a pinaruarda; ket idi nasarakanna
isuna, kinunana kenkuana, Mamatika kadi iti Anak ti Dios?
36 Insungbatna ket kinunana, Siasino isuna, Apo, tapno
mamatiak kenkuana?
37 Ket ni Jesus kinunana kencuana, Agpada a nakitam
isuna, ket isu ti makisarsarita kenka.
38 Ket kinunana, Apo, mamatiak. Ket nagdaydayaw
kenkuana.
39 Ket kinuna ni Jesus, Para iti panangukom immayak
ditoy lubong, tapno makakita dagiti saan a makakita; ken
tapno mabulsek dagiti makakita.
40 Nangngeg ti sumagmamano a Fariseo a kaduana dagitoy
a sasao, ket kinunada kenkuana, Bulsektayo met kadi?
41 Kinuna ni Jesus kadakuada, No bulsekkayo, awan koma
ti basolyo. ngarud agtalinaed ti basolyo.

KAPITULO 10

1 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Daydiay saan a sumrek
iti ruangan iti pagyanan dagiti karnero, ngem sumang-at iti
sabali a dalan, isu met laeng ti mannanakaw ken
mannanakaw.
2 Ngem ti sumrek iti ruangan isu ti pastor dagiti karnero.
3 Kenkuana ti agay-aywan iti ruangan aglukat; ket dagiti
karnero mangngegda ti timekna: ket awaganna dagiti
bukodna a karnero iti naganna, ket itulodna ida a rummuar.
4 Ket no iruarna dagiti bukodna a karnero, umun-una
kadakuada, ket sumurot kenkuana dagiti karnero: ta
ammoda ti timekna.
5 Ket ti ganggannaet saandanto a suroten, no di ket
agtalawdanto kenkuana: ta saanda nga ammo ti timek
dagiti ganggannaet.
6 Daytoy a pangngarig insaona cadacuada ni Jesus: ngem
saanda a naawatan no ania dagiti banbanag nga imbagana
cadacuada.
7 Kinuna manen ni Jesus kadakuada, Pudno, pudno, kunak
kadakayo, Siak ti ruangan dagiti karnero.
8 Amin nga immun-una ngem siak ket mannanakaw ken
mannanakaw: ngem saan ida a nangngeg dagiti karnero.
9 Siak ti ruangan: babaen kaniak no sumrek ti siasinoman,
maisalakanto, ket sumrek ken rummuar, ket makasarak iti
pagpastoran.
10 Ti mannanakaw saan nga umay, no di ket tapno
agtakaw, ken mangpapatay, ken mangdadael: Immayak
tapno maaddaanda iti biag, ken tapno ad-adda a
maaddaanda iti dayta.
11 Siak ti naimbag a pastor: ti naimbag a pastor itedna ti
biagna maipaay kadagiti karnero.
12 Ngem ti agtangtangdan, ket saan a pastor, a saan a
kukua dagiti karnero, makitana ti lobo nga umay, ket
panawanna dagiti karnero, ket agtalaw: ket ti lobo
tiliwenna ida, ket iwarasna dagiti karnero.
13 Ti agtangtangdan agtaray, agsipud ta isu ket tangdanan,
ket saanna a maseknan kadagiti karnero.
14 Siak ti naimbag a pastor, ket am-ammok dagiti karnerok,
ken am-ammok dagiti karnerok.
15 Kas panangam-ammo kaniak ti Ama, kasta met nga am-
ammok ti Ama: ket itedko ti biagko maipaay kadagiti
karnero.
16 Adda kaniak dagiti dadduma a karnero, a saan a nagtaud
iti daytoy nga arban: masapul met nga iyegko, ket
mangngegdanto ti timekko; ket addanto maymaysa a
pangen, ken maysa a pastor.
17 Gapuna, ay-ayatennak ni Amak, agsipud ta intedko ti
biagko, tapno alaek manen.
18 Awan ti asinoman a mangala kaniak, no di ket itedko a
bukbukodko. Adda pannakabalinko a mangikabil iti dayta,
ken adda pannakabalinko a mangala manen iti dayta.
Naawatko daytoy a bilin manipud ken Amak.
19 Adda manen panagsisina dagiti Judio gapu kadagitoy a
sasao.
20 Adu kadakuada ti nagkuna, Adda saiona, ket nauyong;
apay a dumngegkayo kenkuana?

21 Kinuna ti dadduma, Saan a sasao dagitoy ti addaan iti sairo. Mabalin kadi a luktan ti diablo dagiti mata dagiti bulsek?

22 Ket idiay Jerusalem ti piesta ti dedikasion, ket kalam-ekna.

23 Nagna ni Jesus iti templo iti beranda ni Solomon.

24 Kalpasanna immay dagiti Judio iti aglawlawna, ket kinunada kenkuana, Kasano kabayag nga pagduaduaannakami? No sika ti Cristo, ibagam kadakami a nalawag.

25 Insungbat ni Jesus kadakuada, Imbagak kadakayo, ngem saankayo a namati.

26 Ngem saankayo a mamati, agsipud ta saankayo a karaman kadagiti karnerok, kas iti kinunak kadakayo.

27 Mangngeg dagiti karnerok ti timekko, ket am-ammok ida, ket sumurotda kaniak.

28 Ket itedko kadakuada ti biag nga agnanayon; ket saandanto a pulos madadael, wenno uray siasinoman a mangpukan kadakuada manipud iti imak.

29 Ni Amak, a nangted kaniak, dakdakkel ngem iti amin; ket awan ti tao a makabael a mangtubtubngar kadagitoy manipud iti ima ni Amak.

30 Maymaysakami ken ni Amak.

31 Kalpasanna, nangala manen dagiti Judio kadagiti batbato tapno bato.

32 Insungbat ni Jesus kadakuada, Adu a naimbag nga aramid ti impakitak kadakayo manipud ken Amak; gapu iti ania kadagita nga aramid ti batbatoendak?

33 Simmungbat dagiti Judio kenkuana, a kunkunada, Gapu iti naimbag nga aramid saanmi a bato. ngem gapu iti panagtabbaaw; ket gapu ta sika, kas maysa a tao, pagbalinem ti bagim a Dios.

34 Insungbat ni Jesus kadakuada, Saan kadi a naisurat iti Lintegyo, 'Kinunak, Dioskayo?

35 No inawaganna ida a didiosen, a nakaigapuan ti sao ti Dios, ket saan a madadael ti nasantuan a kasuratan;

36 Ibagayo maipapan iti daydiay, a pinagsantipikar ti Ama ken imbaonna ditoy lubong, Agtabbaawka; gapu ta kinunak, Siak ti Anak ti Dios?

37 No diak aramiden dagiti aramid ni Amak, dinak patien.

38 Ngem no aramidek, nupay dikay mamati kaniak, patienyo dagiti aramid: tapno maammuanyo ken mamatikayo nga adda kaniak ti Ama, ken siak met kenkuana.

39 Gapuna inkagumaanda manen a tiliwen: ngem nakalibas iti imada, .

40 Ket pimmanaw manen iti labes ti Jordan agingga iti lugar a nagbautisaran ni Juan idi damo; ket sadiay ti nagnaedanna.

41 Ket adu ti immay kencuana, ket kinunada, Awan ti inaramid ni Juan a milagro: ngem amin a banbanag nga imbaga ni Juan maipapan iti daytoy a tao pudnoda.

42 Ket adu ti namati kencuana sadiay.

KAPITULO 11

1 Nasakit ti maysa a lalaki nga agnagan Lazaro, taga Betania, iti ili da Maria ken ti kabsatna a ni Marta.

2 (Isu ni Maria a nangpulot iti Apo iti sapsapo, ken pinunasna dagiti sakana babaen ti buokna, a ti kabsatna a ni Lazaro ket masakit.)

3 Gapuna, nangibaon dagiti kakabsatna a babbai kenkuana, a kunkunada, Apo, adtoy, ti ay-ayatem ket masakit.

4 Idi nangngeg ni Jesus dayta, kinunana, Daytoy a sakit saan nga agpaay ken patay, no di ket maipaay iti dayag ti Dios, tapno maidaydayaw ti Anak ti Dios gapu iti dayta.

5 Ita, inayat ni Jesus da Marta, ken ti kabsatna a babai ken ni Lazaro.

6 Idi nangngegna nga isu ket masakit, nagnaed pay laeng iti dua nga aldaw iti isu met laeng a lugar nga ayanna.

7 Kalpasanna, kinunana kadagiti adalanna, " Mapantayo manen idiay Judea."

8 Kuna dagiti adalanna kenkuana, Maestro, inkagumaannaka a batoen dagiti Judio; ket mapanka kadi manen sadiay?

9 Insungbat ni Jesus, Saan kadi nga adda sangapulo ket dua nga oras iti aldaw? No magmagna iti aldaw, saan a maitibkol, agsipud ta makitana ti lawag daytoy a lubong.

10 Ngem no magmagna ti tao iti rabii, maitibkol, agsipud ta awan ti lawag kenkuana.

11 Dagitoy a banbanag kinunana: ket kalpasan dayta kinunana cadacuada, Maturog ni Lazaro a gayyemtayo; ngem mapanak, tapno mapukawko isuna manipud turog.

12 Kinuna dagiti adalanna, Apo, no maturog, nasayaatto ti aramidenna.

13 Nupay kasta, nagsao ni Jesus maipapan iti ipapatayna: ngem impagarupda a nagsao isuna maipapan iti panaginana iti pannaturog.

14 Kalpasanna, silalawag a kinuna ni Jesus kadakuada, Natayen ni Lazaro.

15 Ket maragsakanak gapu kadakayo ta awanak sadiay, iti panggep a mamatikayo; nupay kasta mapantayo kenkuana.

16 Kinuna ni Tomas, a maawagan iti Didimo, kadagiti padana nga adalan, Intayo met tapno mataytayo a kaduana.

17 Idi immay ni Jesus, nasarakanna nga uppat nga aldawen a nakaidda iti tanem.

18 Asideg idi ti Betania iti Jerusalem, agarup sangapulo ket lima nga estadio ti kaadayona.

19 Adu kadagiti Judio ti immay kada Marta ken Maria, tapno liwliwaenda ida maipapan iti kabsatda.

20 Idin ni Marta, apaman a nangngegna nga umay ni Jesus, napanna sinabat, ngem nagtugaw ni Maria iti balay.

21 Kinuna ni Marta ken ni Jesus, Apo, no addaka koma ditoy, saan koma a natay ti kabsatko.

22 Ngem ammok, nga uray ita, aniaman a dawatem iti Dios, itedto kenka ti Dios.

23 Kinuna ni Jesus kenkuana, Agungarto ti kabsatmo.

24 Kinuna ni Marta kenkuana, Ammok nga agungarto inton panagungar iti maudi nga aldaw.

25 Kinuna ni Jesus kenkuana, Siak ti panagungar ken ti biag: ti mamati kaniak, nupay natayen, agbiagto pay laeng.

26 Ket ti siasinoman nga agbiag ken mamati kaniak, saanto a pulos matay. Mamatika kadi iti daytoy?

27 Kinunana kenkuana, Wen, Apo: Mamatiak a sika ti Cristo, Anak ti Dios, nga umay koma ditoy lubong.

28 Ket idi naibagana daytoy, napan, ket inayabanna ni Maria a kabsatna a babai a sililimed, a kunkunana, Immay ti Maestro ket umawag kenka.

29 Apaman a nangngegna dayta, timmakder a dagus ket napan kenkuana.

30 Ita, saan pay a dimteng ni Jesus iti ili, no di ket adda iti dayta a lugar a sinabat ni Marta.

31 Dagiti Judio a kaduana iti balay, ken nangliwliwa kenkuana, idi nakitada ni Maria a timmakder a sidadarasudos ket rimmuar, simmurotda kenkuana, a kunkunada, “Mapan iti tanem tapno agsangit sadiay.”

32 Idi nakadanon ni Maria iti ayan ni Jesus ket nakitana, nagruknoy iti sakana, a kunkunana kenkuana, Apo, no addaka koma ditoy, saan koma a natay ti kabsatko.

33 Idi nakita ni Jesus nga agsangsangit ken agsangsangit met dagiti Judio a nakikuyog kenkuana, nagsennaay iti espirituna ket nariribukan.

34 Ket kinunana, Sadino ti nangikabilanyo kenkuana? Kinunada kenkuana, Apo, umayka ket kitaem.

35 Nagsangit ni Jesus.

36 Kinuna dagiti Judio, Adtoy ti panagayatna kenkuana!

37 Kinuna ti dadduma kadakuada, “Saan kadi a mabalin a daytoy a tao a nanglukat kadagiti mata ti bulsek, saan koma a natay uray daytoy a tao?

38 Immasideg manen ni Jesus iti tanem. Maysa dayta a kueba, ket adda bato a naiparabaw iti dayta.

39 Kinuna ni Jesus, Ikkatenyo ti bato. Kinuna ni Marta a kabsat a babai ti natay, kinunana kenkuana, Apo, iti daytoy a tiempo, nabangsitnan, ta uppat nga aldawen a natayen.

40 Kinuna ni Jesus kenkuana, Saan kadi nga imbagak kenka a no mamatika, makitam ti dayag ti Dios?

41 Kalpasanna, inikkatda ti bato manipud iti lugar a nakaikabilan dagiti natay. Ket intangad ni Jesus dagiti matana ket kinunana, Ama, agyamanak kenka ta nangngegnak.

42 Ket ammok a kanayon a dumdumngeg caniac: ngem gapu cadagiti tattao nga adda iti asideg imbagac, tapno patienda a sica ti nangibaon caniac.

43 Ket idi naisaona daytoy, impukkawna iti napigsa a timek, Lazaro, rummuarka.

44 Ket ti natay rimmuar, a naigalut ti ima ken sakana iti pagan-anay a tanem: ket ti rupana naigalut iti napkin. Kinuna ni Jesus kadakuada, Luk-atanyo isuna ket palubosanyo.

45 Kalpasanna, adu kadagiti Judio nga immay ken Maria ken nakakita kadagiti inaramid ni Jesus, namatida kenkuana.

46 Ngem dadduma kadakuada ti napan kadagiti Fariseo, ket imbagada kadakuada ti inaramid ni Jesus.

47 Kalpasanna, inummong dagiti panguluen a papadi ken dagiti Fariseo iti maysa a konseho, ket kinunada, Ania ti aramidenmi? ta adu a milagro ti ar-aramidenna daytoy a tao.

48 No palubosantayo isuna iti kasta, mamatito kenkuana ti amin: ket umayto dagiti Romano ket alaenda ti lugar ken nasiontayo.

49 Ket ti maysa kadakuada, nga agnagan Caifas, kas nangato a padi iti dayta met la a tawen, kinunana kadakuada, Awan ti ammoyo.

50 Saan met a panunoten a maitutop kadatayo, a ti maysa a tao matay maipaay kadagiti tattao, ket saan a madadael ti intero a nasion.

51 Ket saanna a sinaona daytoy gapu iti bagina: ngem gapu ta nangato a padi iti dayta a tawen, impadtona a matay ni Jesus maipaay iti dayta a nasion;

52 Ket saan laeng a para iti dayta a nasion, no di ket tapno ummongenna met iti maysa dagiti annak ti Dios a naiwaras iti ballasiw-taaw.

53 Kalpasanna, manipud iti dayta nga aldaw nagtulagda a mapapatay.

54 Saan ngarud a nagna ni Jesus a sipapanayag kadagiti Judio; ngem napan manipud sadiay iti maysa a daga nga asideg iti let-ang, iti maysa a siudad a naawagan Efraim, ket sadiay nagtultuloy a kaduana dagiti adalanna.

55 Asidegen ti Paskua dagiti Judio: ket adu ti rimmuar iti away idiay Jerusalem sakbay ti Paskua, tapno dalusanda ti bagbagida.

56 Kalpasanna, binirokda ni Jesus, ket nagsasaritada iti nagbabaetan bayat nga agtaktakderda iti templo, Ania ti pagarupyo a saan nga umay iti piesta?

57 Ita, agpadpada a nangted dagiti panguluen a papadi ken dagiti Fariseo iti bilin, a no adda makaammo no sadino ti ayanna, ipakitana dayta tapno alaenda.

KAPITULO 12

1 Kalpasanna, innem nga aldaw sakbay ti Paskua dimteng idiay Betania, nga ayan ni Lazaro a natayen, a pinagungarna manipud kadagiti natay.

2 Sadiay nga inaramidda kenkuana ti pangrabii; ket nagserbi ni Marta: ngem ni Lazaro ti maysa kadagiti nakitugaw kenkuana iti lamisaan.

3 Kalpasanna, innala ni Maria ti sangalibra a sapsapo a nabanglo, a nangina unay, ket pinunasanna dagiti saka ni Jesus, ket pinunasna dagiti sakana babaen ti buokna: ket ti balay napno iti angot ti sapsapo.

4 Kinuna ti maysa kadagiti adalanna, ni Judas Iscariot, nga anak ni Simon, a mangliput kenkuana.

5 Apay a saan a nailako daytoy a sapsapo iti tallo gasut a pisos, ket naited kadagiti napanglaw?

6 Daytoy ti imbagana, saan a gapu ta maseknan kadagiti napanglaw; ngem gapu ta mannanakaw, ket addaan iti supot, ket awitenna ti naikabil iti dayta.

7 Kalpasanna, kinuna ni Jesus, Bay-am.

8 Ta kanayon nga adda kadakayo dagiti napanglaw; ngem siak saanyo a kanayon.

9 Nakaammo ngarud ti adu a tattao kadagiti Judio nga adda isuna sadiay: ket immayda saan laeng a gapu ken Jesus, no di ket tapno makitada met ni Lazaro, a pinagungarna manipud kadagiti natay.

10 Ngem nagtulag dagiti panguluen a papadi tapno mapapatayda met ni Lazaro;

11 Gapu ta gapu kencuana, adu a Judio ti pimmanaw, ket namatida ken Jesus.

12 Iti simmaganad nga aldaw adu a tattao nga immay iti piesta idi nangngegda nga umay ni Jesus idiay Jerusalem.

13 Nangala kadagiti sanga ti kayo a palma, ket rimmuarda a nangsabat kenkuana, ket impukkawda, Hosanna: Bendito ti Ari ti Israel nga umay iti nagan ti Apo.

14 Ket ni Jesus, idi nakasarak iti urbon nga asno, nagtugaw iti rabawna; kas naisurat, .

15 Dika agbuteng, anak a babai ni Sion: adtoy, umay ti Ari, a situtugaw iti urbon ti asno.

16 Dagitoy a banbanag saanda a naawatan dagiti adalanna idi damo: ngem idi napadayawan ni Jesus, nalagipda a naisurat dagitoy a banag maipapan kenkuana, ken inaramidda dagitoy a banbanag kenkuana.

17 Dagiti tattao a kaduana idi inayabanna ni Lazaro manipud iti tanemna, ken pinagungarna manipud kadagiti natay, nangipaayda iti pammaneknek.

18 Gapu itoy a sinabat dagiti tattao, gapu ta nangngegda nga inaramidna daytoy a milagro.

19 Gapuna, kinuna dagiti Fariseo iti maysa ken maysa, Makitayo kadi no kasano nga awan ti maparmekyo? adtoy, napanen ti lubong a sumurot kenkuana.
20 Adda sumagmamano a Griego a karaman kadakuada a simmang-at nga agdayaw iti piesta.
21 Immasideg met ken Felipe a taga-Betsaida iti Galilea ket kiniddawna kenkuana, a kunkunana, "Apo, kayatmi a makita ni Jesus."
22 Immay ni Felipe ket ibagana ken Andres: ket manen da Andres ken Felipe ibagada ken Jesus.
23 Simmungbat ni Jesus kadakuada, a kunkunana,
Dimtengen ti oras a maidaydayaw ti Anak ti Tao.
24 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Malaksid ti maysa a bukel ti trigo a matnag iti daga ket matay, agtalinaed nga agmaymaysa: ngem no matay, mangted iti adu a bunga.
25 Ti agayat iti biagna mapukawnanto; ket ti manggurgura iti biagna iti daytoy a lubong salimetmetanna daytoy iti biag nga agnanayon.
26 No siasinoman nga agserbi kaniak, surotennak koma; ket no sadino ti ayanko, addanto met ti adipenko: no asinoman ti agserbi kaniak, isu ti padayawan ni Amak.
27 Ita mariribukan ti kararuak; ket ania ti ibagak? Ama, isalakannak iti daytoy nga oras: ngem gapu itoy nga immayak iti daytoy nga oras.
28 Ama, itan-okmo ti naganmo. Kalpasanna, dimteng ti timek manipud langit, a kunkunana, Indaydayawko ken itan-okkonto manen.
29 Dagiti tattao nga agtaktakder ken nakangngeg iti dayta, kinunada a naggurruod daytoy.
30 Simmungbat ni Jesus ket kinunana, Saan a gapu kaniak daytoy a timek, no di ket gapu kadakayo.
31 Ita ti panangukom iti daytoy a lubong: ita maibellengto ti prinsipe daytoy a lubong.
32 Ket siak, no maipangatoak manipud iti daga, iyasidegkonto amin a tao kaniak.
33 Daytoy ti imbagana, a mangipasimudaag no ania nga ipapatay ti rumbeng a matay.
34 Simmungbat dagiti tattao kencuana, Nangngegmi manipud iti Linteg nga agtalinaed ni Cristo iti agnanayon. siasino daytoy nga Anak ti tao?
35 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadakuada, Iti apagbiit, adda kadakayo ti lawag. Magnakayo bayat nga adda kadakayo ti lawag, di la ket ta dumteng kadakayo ti sipnget, ta ti magmagna iti sipnget dina ammo no sadino ti papananna.
36 Bayat nga adda lawagyo, mamatikayo iti lawag, tapno agbalinkayo nga annak ti lawag. Dagitoy a banbanag kinuna ni Jesus, ket pimmanaw, ket inlemmengna ti bagina kadakuada.
37 Ngem nupay adu ti inaramidna a milagro iti sanguanda, saanda a namati kenkuana.
38 Tapno matungpal ti sasao ni profeta Isaias nga imbagana, Apo, siasino ti namati iti damagmi? ket siasino ti nakaiparangan ti takiag ti Apo?
39 Gapuna saanda a namati, agsipud ta kinuna manen ni Isaias.
40 Pinabulsekna dagiti matada, ken pinatangkenna ti pusoda; tapno saanda a makakita kadagiti matada, wenno maawatanda babaen ti pusoda, ken makomberteda, ket paimbagek ida.
41 Dagitoy a banbanag kinuna ni Isaias idi nakitana ti dayagna ket nagsao maipapan kenkuana.
42 Nupay kasta kadagiti kangrunaan nga agtuturay adu met ti namati kencuana; ngem gapu kadagiti Fariseo saanda nga impudno isuna, di la ket ta mairuarda iti sinagoga.
43 Ta ad-adda nga inayatda ti panangidayaw kadagiti tattao ngem ti panangidayaw iti Dios.
44 Impukkaw ni Jesus ket kinunana, Ti mamati kaniak, saanna a mamati kaniak, no di ket iti nangibaon kaniak.
45 Ket ti makakita kaniak makitana ti nangibaon kaniak.
46 Immayak a silaw ditoy lubong, tapno ti siasinoman a mamati kaniak saan nga agtalinaed iti sipnget.
47 Ket no dumngeg ti siasinoman kadagiti sasaok, ket saan a mamati, diak ukomen isuna: ta saanak nga immay tapno ukomen ti lubong, no di ket tapno isalakan ti lubong.
48 Ti mangilaksid kaniak, ket saan nga umawat kadagiti balikasko, addaan iti mangukom kenkuana: ti sao nga insaok, isu met laeng ti mangukom kenkuana iti maudi nga aldaw.
49 Ta diak nagsao maipapan iti bagik; ngem ti Ama a nangibaon kaniak, inikkannak iti bilin, no ania ti sawek, ken no ania ti sawek.
50 Ket ammok a ti bilinna isu ti biag nga agnanayon: aniaman nga ibagak ngarud, kas iti kinuna kaniak ti Ama, kasta met ti sawek.

KAPITULO 13

1 Ita sakbay ti Fiesta ti Paskua, idi naammuan ni Jesus a dimtengen ti orasna a pumanaw iti daytoy a lubong nga agturong iti Ama, gapu ta inayatna dagiti bukodna nga adda iti lubong, inayatna ida agingga iti panungpalan.
2 Ket nalpasen ti pangrabii, ti diablo inkabilna itan iti puso ni Judas Iscariote, nga anak ni Simon, tapno liputanna;
3 Ammo ni Jesus nga inted ti Ama ti amin a banbanag kadagiti imana, ket naggapu iti Dios, ket napan iti Dios;
4 Bumangon manipud pangrabii, ket inyadayona dagiti kawesna; ket nangala iti tuwalya, ket inbarikesna ti bagina.
5 Kalpasanna, imbukbokna ti danum iti basno, ket rinugianna a bugguan dagiti saka dagiti adalan, ken pinunasna ida babaen ti tuwalya a nakabarikanna.
6 Kalpasanna, immay ken Simon Pedro: ket kinuna ni Pedro kenkuana, Apo, bugguam kadi dagiti sakak?
7 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kencuana, Saanmo nga ammo ita ti ar-aramidek; ngem maammuamto kalpasan daytoy.
8 Kinuna ni Pedro kenkuana, Dikanto pulos bugguan dagiti sakak. Simmungbat ni Jesus kenkuana, No diak bugguan, awan ti bingaymo kaniak.
9 Kinuna ni Simon Pedro kenkuana, Apo, saan laeng a dagiti sakak, no di ket dagiti imak ken ulok.
10 Kinuna ni Jesus kenkuana, Ti nabugguan saanna a kasapulan ti mangbuggo kadagiti sakana, no di ket nadalus iti tunggal sangkabassit: ket nadaluskayo, ngem saan nga amin.
11 Ta ammona no siasino ti mangliput kenkuana; ngarud kinunana, Saankayo amin a nadalus.
12 Kalpasan a nabugguan dagiti sakada, ken innalana dagiti kawesna, ket nagtugaw manen, kinunana kadakuada, Ammoyo kadi ti inaramidko kadakayo?
13 Awagandak nga Maestro ken Apo: ket ibagayo ti naimbag; ta kasta ti kasasaadko.

14 No siak ngarud, ti Apom ken Maestrom, binugguak dagiti sakam; rebbengyo met a bugguan dagiti saka ti maysa ken maysa.
15 Ta intedko kadakayo ti pagwadan tapno aramidenyo ti kas iti inaramidko kadakayo.
16 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Ti adipen saan a dakdakkel ngem iti apona; uray ti naibaon a dakdakkel ngem daydiay nangibaon kenkuana.
17 No ammoyo dagitoy, naragsakkayo no aramidenyo dagitoy.
18 Saanko nga agsasao maipapan kadakayo amin: Ammok no siasino ti pinilik: ngem tapno matungpal ti nasantuan a kasuratan, 'Ti makipangan kaniak iti tinapay intag-ayna ti mukodna maibusor kaniak.
19 Ita ibagak kadakayo sakbay nga umay, tapno, inton mapasamak, mamatikayo a siak isuna.
20 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Ti umawat iti siasinoman nga ibaonko, awatennak; ket ti umawat kaniak awatenna ti nangibaon kaniak.
21 Idi naibaga ni Jesus daytoy, nariribuk ti espirituna, ket nagsaksi, ket kinunana, Pudno, pudno, kunak kadakayo, a maysa kadakayo ti mangliput kaniak.
22 Kalpasanna, nagkikinnita dagiti adalan, nga agduadua no siasino ti imbagana.
23 Nakasadag iti barukong ni Jesus ti maysa kadagiti adalanna, nga ay-ayaten ni Jesus.
24 Insenias ngarud ni Simon Pedro, a damagenna no siasino ti siasinoman a nagsaoanna.
25 Isu a nakaidda iti barukong ni Jesus, kinunana kenkuana, Apo, siasino dayta?
26 Simmungbat ni Jesus, " Isu ti mangtedak iti sop inton isawsawko." Ket idi naisawsawna ti tobo, intedna ken ni Judas Iscariot nga anak ni Simon.
27 Kalpasan ti sop simrek kenkuana ni Satanas. Kalpasanna, kinuna ni Jesus kenkuana, Ti aramidem, aramidem a dagus.
28 Ita awan ti tao nga adda iti lamisaan a makaammo no ania ti panggepna nga imbagana kenkuana daytoy.
29 Ta impagarup ti dadduma kadakuada, gapu ta adda ni Judas iti supot, kinuna ni Jesus kenkuana, Gatangem dagiti banag a kasapulanmi a maibusor iti piesta; wenno, nga adda koma itedna kadagiti napanglaw.
30 Idi inawatna ti sop, rimmuar a dagus: ket rabiin.
31 Gapuna, idi rimmuar, kinuna ni Jesus, Ita, naipadayag ti Anak ti Tao, ket maidaydayaw ti Dios kenkuana.
32 No maidaydayaw ti Dios kenkuana, itan-okto met ti Dios iti bagina, ket idaydayawna a dagus.
33 Bassit nga ubbing, apagbiit laeng a tiempo addaak kadakayo. Sapulennakto: ket kas iti kinunak kadagiti Judio, No sadino ti papanak, saankayo a makaumay; isu nga ita kunak kadakayo.
34 Maysa a baro a bilin ti itedko kadakayo, nga agiinnayatkayo; kas iti panagayatko kadakayo, nga agiinnayatkayo met.
35 Babaen iti daytoy maammoanto dagiti amin a tattao nga adalakkayo, no adda ayatyo iti maysa ken maysa.
36 Kinuna ni Simon Pedro kenkuana, Apo, sadino ti papanam? Simmungbat ni Jesus kenkuana, No sadino ti papanak, saannak a masurot ita; ngem sumurotkanto kaniak kalpasanna.
37 Kinuna ni Pedro kenkuana, Apo, apay a diak makasurot kenka ita? Itedkonto ti biagko gapu kenka.
38 Insungbat ni Jesus, Itedmo kadi ti biagmo maigapu kaniak? Pudno, pudno, kunak kenka, Saan nga agkullayaw ti manok, agingga a mamitlo nga ilibaknak.

KAPITULO 14

1 Saan koma a mariribukan ti pusoyo: mamatikayo iti Dios, mamatikayo met kaniak.
2 Iti balay ni Amak adu ti pagnaedan: no saan a kasta, imbagak koma kadakayo. Mapanak mangisagana iti lugar para kenka.
3 Ket no mapanak ket mangisagana iti lugar para kadakayo, umayakto manen, ket awatenkayo iti bagik; tapno iti ayanko, addakayo met sadiay.
4 Ket no sadino ti papanak ammoyo, ken ti dalan ammoyo.
5 Kinuna ni Tomas kenkuana, Apo, saanmi nga ammo no sadino ti papanam; ket kasanotayo a maammuan ti dalan?
6 Kinuna ni Jesus kenkuana, Siak ti dalan, ti kinapudno, ken ti biag: awan ti asinoman nga umay iti Ama no di babaen kaniak.
7 No am-ammodak koma, naam-ammoyo met koma ni Amak: ket manipud ita am-ammoyo ken nakitayon isuna.
8 Kinuna ni Felipe kenkuana, Apo, ipakitam kadakami ti Ama, ket umdasen kadakami.
9 Kinuna ni Jesus kenkuana, Nabayagen kadi a nakikaduaak kenka, ngem saannak kadi nga am-ammo, Felipe? ti nakakita kaniak nakitana ti Ama; ket kasano ngarud a kunaem, Ipakitam kadakami ti Ama?
10 Saanmo kadi a mamati nga addaak iti Ama, ken ti Ama adda kaniak? dagiti sasao nga ibagak kadakayo saanko nga ibagbaga ti bagik: ngem ti Ama nga agnanaed kaniak, aramidenna dagiti aramid.
11 Patiendak nga addaak iti Ama, ken ti Ama adda kaniak: wenno patiennak gapu iti mismo nga aramid.
12 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Ti mamati kaniak, aramidennanto met dagiti aramid nga aramidek; ket dagiti dakdakkel nga aramid ngem dagitoy ti aramidenna; gapu ta mapanak ken Amak.
13 Ket aniaman a dawatenyo iti naganko, aramidekto dayta, tapno maidaydayaw ti Ama iti Anak.
14 No dumawatkayo iti aniaman a banag iti naganko, aramidekto dayta.
15 No ay-ayatennak, tungpalenyo dagiti bilinko.
16 Ket ikararagkonto iti Ama, ket ikkannakayo iti sabali a Mangliwliwa, tapno makipagnaed kadakayo iti agnanayon;
17 Uray ti Espiritu ti kinapudno; a saan a mabalin nga awaten ti lubong, agsipud ta saanna a makita, ken saanna nga am-ammo: ngem am-ammoyo isuna; ta makipagnaed kadakayo, ket addanto kadakayo.
18 Saanka a baybay-an nga awan ti liwliwa: Umayak kenka.
19 Iti apagbiit, ket saannak a makita ti lubong; ngem makitadak: agsipud ta sibibiagak, agbiagkayto met.
20 Iti dayta nga aldaw, maammuanyonto nga addaak iti Amak, ken dakayo adda kaniak, ken siak kadakayo.
21 Ti addaan kadagiti bilbilinko, ken mangtungpal kadagitoy, isu ti mangay-ayat kaniak: ket ti mangay-ayat kaniak ket ayatento ni Amak, ket ayatekto isuna, ket iparangarangko ti bagik kenkuana.
22 Kinuna ni Judas kenkuana, saan nga Iscariote, Apo, kasano a maiparangarangmo ti bagim kadakami, ket saan nga iti lubong?

23 Simmungbat ni Jesus ket kinunana kencuana, No ti
maysa a tao ayatennac, tungpalenna dagiti sasaok: ket
ayatennanto ni Amac, ket umaytayo kencuana, ket
agtaengtayo kencuana.
24 Ti saan a mangayat kaniak dina tungpalen dagiti sasaok:
ket ti sao a mangngegyo saan a kukuak, no di ket kukua ti
Ama a nangibaon kaniak.
25 Dagitoy a banbanag ti sinaok kadakayo, nga adda pay
laeng kadakayo.
26 Ngem ti Mangliwliwa, nga isu ti Espiritu Santo, nga
ibaonto ti Ama iti naganko, isuronanto kadakayo amin a
banag, ken ipalagipnakayo amin a banag, aniaman ti
imbagak kadakayo.
27 Ti talna ibatic cadacayo, ti talnac itedco cadacayo: saan
a cas iti ited ti lubong, itedco cadacayo. Saan koma a
mariribukan ti pusom, ken saan koma nga agbuteng.
28 Nangngegyo no kasano ti panangibagak kadakayo,
Pumanawak, ket umayak manen kadakayo. No inayatdak,
agrag-okayo koma, agsipud ta kinunak, Mapanak iti Ama:
ta dakdakkel ni Amak ngem siak.
29 Ket ita imbagak kadakayo sakbay a mapasamak, tapno,
inton mapasamak, mamatikayo.
30 Kalpasan daytoy saanakto unay a makisarita kadakayo:
ta umay ti prinsipe daytoy a lubong, ket awan ti aniaman
kaniak.
31 Ngem tapno maammuan ti lubong nga ay-ayatek ti Ama;
ket kas iti panangted ti Ama kaniak iti bilin, kasta met ti ar-
aramidek. Tumakderkayo, mapantayo ditoy.

KAPITULO 15

1 Siak ti pudno a puon ti ubas, ket ni Amak ti agtaltalon.
2 Tunggal sanga kaniak a saan nga agbunga ikkatenna: ket
tunggal sanga nga agbunga, dalusanna, tapno ad-adu ti
bungana.
3 Ita, nadaluskayo babaen ti sao nga insaok kadakayo.
4 Agtalinaedkayo kaniak, ket siak kadakayo. Kas iti sanga
a saan a makapagbunga iti bagina, malaksid no agtalinaed
iti puon ti ubas; awanen ti mabalinyo, malaksid no
agtalinaedkayo kaniak.
5 Siak ti puon ti ubas, dacayo dagiti sanga: Ti agtalinaed
kaniak, ket siak kencuana, isu met ti mangted iti adu a
bunga: ta no awan kaniak awan ti maaramidyo.
6 No ti maysa a tao saan nga agtalinaed kaniak, maibelleng
a kasla sanga, ket malaylay; ket ummongen ida dagiti tattao,
ket ibellengda ida iti apuy, ket mapuoranda.
7 No agtalinaedkayo kaniak, ket agtalinaed kadakayo dagiti
balikasko, dawatenyonto no ania ti kayatyo, ket
maaramidto kadakayo.
8 Daytoy ti pakaidayawan ni Amak, a mangtedkayo iti adu
a bunga; kasta met nga agbalinkayo nga adalak.
9 Kas iti panagayat ti Ama kaniak, kasta met nga inayatko
kadakayo: agtultuloykayo iti ayatko.
10 No tungpalenyo dagiti bilinko, agtalinaedkayto iti
ayatko; kas iti panangsalimetmetko kadagiti bilin ni Amak,
ken agtalinaed iti ayatna.
11 Dagitoy a banag sinaok kadakayo, tapno agtalinaed ti
rag-ok kadakayo, ken tapno naan-anay ti rag-oyo.
12 Daytoy ti bilinko, Agpipinnategkayo a kas iti
panagayatko kadakayo.
13 Awan ti dakdakkel nga ayat ngem iti daytoy, nga ited ti
tao ti biagna maipaay kadagiti gagayyemna.
14 Gagayyemkayo, no aramidenyo ti ibilinko kadakayo.
15 Manipud ita, diak awagankayo nga adipen; ta saan nga
ammo ti adipen no ania ti ar-aramiden ti apona: ngem
inawagak kadakayo a gagayyem; ta amin a banag a
nangngegko ken Amak impakaammok kadakayo.
16 Saandak a pinili, no di ket pinilidakayo, ket
inordenankayo, tapno mapankayo ket agbunga, ken tapno
agtalinaed ti bungayo: tapno aniaman a dawatenyo iti Ama
iti naganko, itedna kadakayo .
17 Dagitoy a banag ibilinko kadakayo, nga agiinnayatkayo.
18 No guraennakayo ti lubong, ammoyo a ginuranak
sakbay a guraennakayo.
19 No taga-lubongcayo, ayaten ti lubong dagiti kukuana:
ngem gapu ta saankayo a taga-lubong, no di ket pinilikkayo
manipud iti lubong, guraennakayo ti lubong.
20 Laglagipenyo ti sao nga imbagak kadakayo, Saan a
dakdakkel ti adipen ngem iti apona. No indadanesdak,
idadanesdakayto met; no tinungpalda ti saok,
salimetmetanda met ti sasaom.
21 Ngem amin dagitoy a banbanag aramidendanto
kadakayo maigapu iti naganko, agsipud ta dida am-ammo
ti nangibaon kaniak.
22 No saanak koma nga immay ket nakisarita kadakuada,
saanda koma a naaddaan iti basol: ngem ita awanen ti
kabalda iti basolda.
23 Ti manggura kaniak, guraenna met ni Amak.
24 No diak inaramid cadacuada dagiti ar-aramid nga awan
ti sabali nga inaramidna, saanda koma a naaddaan iti basol:
ngem ita, nakitada ken guraendak ken ni Amak.
25 Ngem mapasamak daytoy, tapno matungpal ti sao a
naisurat iti Lintegda, "Ginuradak nga awan rason."
26 Ngem inton dumteng ti Manangliwliwa, nga ibaonko
kadakayo manipud iti Ama, ti Espiritu ti kinapudno nga
agtaud iti Ama, paneknekannanto ti maipapan kaniak.
27 Ket dacayo met ti mangsaksi, agsipud ta nakikuyogkayo
kaniak manipud idi punganay.

KAPITULO 16

1 Dagitoy a banbanag ti sinaok cadacayo, tapno saancayo a
masuron.
2 Ilaksiddacayto cadagiti sinagoga: wen, dumteng ti tiempo,
a ti siasinoman a mangpapatay cadacayo ipagarupnanto
nga agserserbi iti Dios.
3 Ket aramidendanto dagitoy a banag kadakayo, gapu ta
saanda nga am-ammo ti Ama, wenno siak.
4 Ngem imbagak kadakayo dagitoy tapno inton dumteng ti
tiempo, laglagipenyo nga imbagak kadakayo. Ket dagitoy a
banbanag saanko nga imbaga kadakayo idi damo, gapu ta
addaak kadakayo.
5 Ngem ita, mapanak iti daydiay nangibaon kaniak; ket
awan kadakayo ti agsalsaludsod kaniak, Sadino ti papanam?
6 Ngem gapu ta imbagak dagitoy kadakayo, napunno ti
ladingit iti pusom.
7 Nupay kasta, ibagak kadakayo ti pudno; Nasayaat
kadakayo nga umadayoak: ta no diak pumanaw, saan nga
umay kadakayo ti Manangliwliwa; ngem no pumanawak,
ibaonkonto kadakayo.
8 Ket inton umay, tubngarennanto ti lubong maipapan iti
basol, ken kinalinteg, ken panangukom.
9 Maipapan iti basol, agsipud ta saanda a mamati kaniak;

10 Maipapan iti kinalinteg, agsipud ta mapanak ken Amak, ket saandak a makita;
11 Ti panangukom, agsipud ta maukom ti prinsipe daytoy a lubong.
12 Adu pay ti ibagak kadakayo, ngem saanyo a maibturan ita.
13 Nupay kasta, inton umay isuna, ti Espiritu ti kinapudno, iturongnakayto iti isuamin a kinapudno: ta saannanto nga agsao iti bagina; ngem ti amin a mangngegna, isu ti sawenna: ket ipakitananto kadakayo dagiti bambanag nga umay.
14 Idaydayawnakto: ta umawatto iti kukuak, ket ipakitananto kadakayo.
15 Amin a banbanag nga adda iti Ama cucuac: ngarud kinunac, nga alaenna ti cucuac, ket ipakitana cadacayo.
16 Iti apagbiit, ket saandakto a makita: ket manen, iti bassit a panawen, ket makitadakto, agsipud ta mapanak iti Ama.
17 Kalpasanna, kinuna ti sumagmamano nga adalanna iti maysa ken maysa, Ania daytoy a kinunana kadakami, Iti bassit a tiempo, ket saandakto a makita: ket manen, iti bassit a tiempo, ket makitadakto: ken, Agsipud ta mapanak iti Tatang?
18 Kinunada ngarud, Ania daytoy a kunana, Iti apagbiit laeng? ditay maibaga no ania ti ibagbagana.
19 Ita naammoan ni Jesus a tarigagayanda ti agsaludsod kenkuana, ket kinunana kadakuada, Agsaludsodkayo kadi iti nagbaetanyo maipapan iti kinunak, Iti apagbiit, ket saandakto a makita ?
20 Pudno, pudno, kunak kadakayo, Agsangit ken agdung-awkayo, ngem agrag-o ti lubong: ket agladingitkayto, ngem ti ladingityo agbalinto a rag-o.
21 Ti babai no agpasngay adda ladingit, agsipud ta dimtengen ti orasna: ngem apaman a maipasngay iti ubing, saannan a malagip ti rigat, gapu iti rag-o a mayanak ti maysa a lalaki ditoy lubong.
22 Ket ita, agladladingitcayo: ngem makitacayonto manen, ket agrag-onto ti pusoyo, ket ti rag-oyo awan ti asinoman a mangala cadacayo.
23 Ket iti dayta nga aldaw awanto ti dawatenyo kaniak. Pudno, pudno, kunak kadakayo, Aniaman ti dawatenyo iti Ama iti naganko, itednanto kadakayo.
24 Agingga ita awan ti kiniddawyo iti naganko: dumawatkayo, ket umawatkayo, tapno naan-anay ti rag-oyo.
25 Dagitoy a banbanag sinaok cadacayo babaen kadagiti proverbio: ngem dumteng ti tiempo, inton diacton agsao cadacayo iti proverbio, no di ket ipakitac cadacayo a silalawag maipapan iti Ama.
26 Iti dayta nga aldaw dumawatkayto iti naganko: ket diak ibaga kadakayo, nga ikararagko ti Ama maipaay kadakayo.
27 Ta ay-ayatennakayo ti Ama a mismo, agsipud ta inayatdak ken namatikayo a rimmuarak iti Dios.
28 Rimmuarak iti Ama, ket immayak ditoy lubong: manen, panawak ti lubong, ket mapanak iti Ama.
29 Kinuna kenkuana dagiti adalanna, Adtoy, agsasaoka itan iti nalawag, ket awan ti proverbio nga agsasao.
30 Ita, siguradokami kadi nga ammom amin a banag, ket saan a kasapulan nga agsaludsod kenka ti asinoman.
31 Insungbat ni Jesus kadakuada, Mamatikayo kadi ita?
32 Adtoy, umay ti oras, wen, dimteng itan, a maiwaraskayo, tunggal maysa iti bukodna, ket baybay-annak: ket kaskasdi a diak agmaymaysa, gapu ta adda kaniak ti Ama.
33 Dagitoy a banbanag ti sinaok cadacayo, tapno adda talnacayo caniac. Iti lubong maaddaankayto iti rigat: ngem agrag-okayo; Naparmekko ti lubong.

KAPITULO 17

1 Dagitoy a sasao sinao ni Jesus, ket intangadna dagiti matana idiay langit, ket kinunana, Ama, dimtengen ti oras; dayawem ti Anakmo, tapno maidaydayawnaka met ti Anakmo.
2 Kas intedmo kenkuana ti pannakabalin iti isuamin a lasag, tapno maitedna ti biag nga agnanayon kadagiti kaadu ti intedmo kenkuana.
3 Ket daytoy ti biag nga agnanayon, tapno maammuandaka a maymaysa a pudno a Dios, ken ni Jesu-Cristo, nga imbaonmo.
4 Indaydayawka ditoy daga: Nalpasko ti aramid nga intedmo nga aramidek.
5 Ket ita, O Ama, itan-oknak iti bukodmo a bagi babaen ti dayag nga adda kaniak kenka sakbay a naadda ti lubong.
6 Imparangarangko ti naganmo cadagiti tattao nga intedmo caniac manipud iti lubong: kukuam idi, ket intedmo caniac; ket tinungpalda ti saom.
7 Ita, naammuanda nga amin a banbanag nga intedmo kaniak ket nagtaud kenka.
8 Ta intedko kadakuada dagiti balikas nga intedmo kaniak; ket inawatda ida, ket sigurado nga ammoda a rimmuarak manipud kenka, ket namatida a sika ti nangibaon kaniak.
9 Ikararagko ida: Saan nga ikararagko ti lubong, no di ket kadagiti intedmo kaniak; ta kukuam dagitoy.
10 Ket amin a kukuak kukuam, ken kukuam kukuak; ket maidaydayawak kadakuada.
11 Ket ita awanak ditoy lubong, ngem dagitoy adda ditoy lubong, ket umayak kenka. Santo Ama, salimetmetam babaen ti bukodmo a nagan dagiti intedmo kaniak, tapno agbalinda a maymaysa, a kas kadakami.
12 Bayat ti kaaddak kadakuada ditoy lubong, tinaginayonko ida iti naganmo: dagiti intedmo kaniak intalimengko, ket awan kadakuada ti mapukaw, no di ti anak ti pannakadadael; tapno matungpal ti nasantuan a kasuratan.
13 Ket ita umayak kenka; ket dagitoy a banag ibagbagak ditoy lubong, tapno matungpalda ti ragsakko iti bagbagida.
14 Intedko kadakuada ti saom; ket ginura ida ti lubong, gapu ta saanda a taga-lubong, a kas iti saanak a taga-lubong.
15 Saanko nga ikararag nga ikkatem ida iti lubong, no di ket salaknibam ida manipud iti kinadakes.
16 Saanda a taga lubong, no kasano a saanak a taga lubong.
17 Santituem ida babaen ti kinapudnom: ti saom ket kinapudno.
18 Kas iti panangibaonmo kaniak ditoy lubong, kasta met nga imbaonko ida ditoy lubong.
19 Ket gapu kadakuada santipikarek ti bagik, tapno masantipikarda met babaen ti kinapudno.
20 Saanak met nga ikararag dagitoy laeng, no di ket maipaay met kadagidiay mamati kaniak babaen iti saoda;
21 Tapno maymaysada amin; a cas sika, Ama, adda caniac, ken siac kenca, tapno isuda met agmaymaysa cadatayo: tapno patien ti lubong a sica imbaonnak.
22 Ket ti dayag nga intedmo kaniak intedko kadakuada; tapno agmaymaysada, kas iti panagmaymaysatayo.

23 Siak adda kadakuada, ken sika adda kaniak, tapno agbalinda a naan-anay iti maymaysa; ket tapno maammuan ti lubong a sica imbaonnak, ken inayatmo ida, a kas iti panagayatmo kaniak.
24 Ama, kayatko a kaduada met, nga intedmo kaniak, addada kaniak iti ayanko; tapno makitada ti dayagko, nga intedmo kaniak: ta inayatnak sakbay ti pannakabangon ti lubong.
25 O nalinteg nga Ama, saannaka nga am-ammo ti lubong: ngem naam-ammoka, ket naammuan dagitoy a sica imbaonnak.
26 Ket impakaammoc cadacuada ti naganmo, ket ideklaracto: tapno ti ayat nga inayatmo caniac adda cadacuada, ket siac adda cadacuada.

KAPITULO 18

1 Idi naisao ni Jesus dagitoy a sasao, rimmuar a kaduana dagiti adalanna iti waig ti Cedron, nga ayan ti maysa a minuyongan, a simrekanna ken dagiti adalanna.
2 Ket ni Judas, a nangliput kencuana, ammona ti disso: ta masansan a nakipagdaliasat ni Jesus sadiay a kaduana dagiti adalanna.
3 Ni Judas, idi inawatna ti bunggoy dagiti lallaki ken ofisiales manipud kadagiti panguloen a papadi ken Fariseo, immay sadiay nga addaan kadagiti parol ken pagsilawan ken armas.
4 Gapuna, idi ammo ni Jesus ti amin a mapasamak kenkuana, rimmuar ket kinunana kadakuada, Siasino ti sapsapulenyo?
5 Insungbatda kenkuana, "Jesus a taga Nazaret." Kinuna ni Jesus kadakuada, Siak isuna. Ket ni Judas, a nangliput kenkuana, nakipagtakder kadakuada.
6 Apaman a kinunana kadakuada, Siak isuna, nagsublida, ket natinnagda iti daga.
7 Insaludsodna manen kadakuada, Siasino ti sapsapulenyo? Ket kinunada, Jesus a taga Nazaret.
8 Simmungbat ni Jesus, Imbagak kadakayo a siak isuna: no birokendak, bay-anyo dagitoy.
9 Tapno matungpal ti sasao nga imbagana, " Awan ti napukawko kadagiti intedmo kaniak."
10 Idin ni Simon Pedro nga addaan iti kampilan, inguyodna daytoy, ket kinabilna ti adipen ti nangato a padi, ket pinutedna ti makannawan a lapayagna. Malco ti nagan ti adipen.
11 Kinuna ni Jesus ken Pedro, Ikabilmo ti kampilanmo iti kalub: ti kopa nga inted kaniak ni Amak, diak kadi inumen?
12 Kalpasanna, ti bunggoy ti bunggoy ken ti kapitan ken dagiti ofisiales dagiti Judio innalada ni Jesus ket ingalutda.
13 Ket inturongna nga immuna ken Anas; ta isu ket katugangan ni Caifas, nga isu ti nangato a padi iti dayta met la a tawen.
14 Ni Caifas isu ti nangbalakad kadagiti Judio, a nasken a matay ti maysa a tao maipaay kadagiti tattao.
15 Ket ni Simon Pedro simmurot ken Jesus, ken ti sabali pay nga adalan: dayta nga adalan naam-ammo ti nangato a padi, ket simrek a kadua ni Jesus iti palasio ti nangato a padi.
16 Ngem nagtakder ni Pedro iti ruangan iti ruar. Kalpasanna, rimmuar daydi sabali nga adalan, nga am-ammo ti nangato a padi, ket nakisarita iti agay-aywan iti ruangan, ket inserrekna ni Pedro.
17 Kinuna ti balasang a mangbanbantay iti ruangan ken Pedro, "Saanka kadi met a maysa kadagiti adalan daytoy a tao? Kunana, Saanak a kasta.
18 Nagtakder sadiay dagiti adipen ken ofisiales, a nangaramid iti apuy iti karbon; ta nalamiis idi: ket pinapudotda ti bagbagida: ket ni Pedro nakipagtakder kadakuada, ket pinapudotna ti bagina.
19 Kalpasanna, dinamag ti nangato a padi ken Jesus maipapan kadagiti adalanna, ken ti doktrinana.
20 Simmungbat ni Jesus kenkuana, " Sipapanayag a nagsaoak iti lubong; Nangisuroak idi iti sinagoga, ken iti templo, a kanayon a pagserkan dagiti Judio; ket iti nalimed awan ti imbagak.
21 Apay nga agsaludsodka kaniak? damagem cadagiti nakangngeg caniac, no ania ti imbagac cadacuada: adtoy, ammoda ti imbagac.
22 Ket idi naisaona daytoy, maysa kadagiti opisial nga agtaktakder iti asideg ti nangkabil ken Jesus babaen ti palad ti imana, a kunkunana, Sungbatam kadi ti nangato a padi a kastoy?
23 Simmungbat ni Jesus kenkuana, No nagsaoak iti dakes, saksiam ti dakes: ngem no nasayaat, apay a kabilennak?
24 Ita, imbaon ni Annas a naigalut ken Caifas a kangatoan a padi.
25 Ket nagtakder ni Simon Pedro ket pinapudotna ti bagina. Kinunada ngarud kenkuana, Saan kadi a maysaka met kadagiti adalanna? Inlibakna, ket kinunana, Saanak.
26 Maysa kadagiti adipen ti nangato a padi, a kabagianna a pinuted ni Pedro ti lapayagna, kinunana, Saanka kadi a nakita iti minuyongan a kaduana?
27 Kalpasanna, inlibak manen ni Pedro: ket dagus a nagkullayaw ti manok.
28 Kalpasanna, inturongda ni Jesus manipud Caifas agingga iti balay ti panangukom. ket isuda met laeng saan a napan iti pag-ukom, amangan no matulawanda; ngem tapno kanenda ti Paskua.
29 Kalpasanna, rimmuar ni Pilato kadakuada ket kinunana, Ania ti pammabasol nga itedyo maibusor iti daytoy a tao?
30 Simmungbatda ket kinunada kenkuana, No saan a managdakdakes, saanmi koma nga inyawat kenka.
31 Kalpasanna, kinuna ni Pilato kadakuada, Alaenyo, ket ukomenyo kas mayannurot iti lintegyo. Kinuna ngarud kenkuana dagiti Judio, Saan a nainkalintegan a patayentayo ti siasinoman.
32 Tapno matungpal ti sasao ni Jesus, nga imbagana, a mangipasimudaag no ania nga ipapatay ti ipapatayna.
33 Kalpasanna, simrek manen ni Pilato iti pagukom, ket inayabanna ni Jesus, ket kinunana kenkuana, Sika kadi ti Ari dagiti Judio?
34 Simmungbat ni Jesus kenkuana, Ibagam kadi daytoy a banag iti bagim, wenno dagiti sabsabali ti nangibaga kenka maipapan kaniak?
35 Insungbat ni Pilato, Judioak kadi? Ti bukodmo a nasion ken dagiti panguloen a papadi inyawatdaka kaniak: ania ti inaramidmo?
36 Insungbat ni Jesus, Ti pagariak saan a nagtaud iti daytoy a lubong: no ti pagariak ket nagtaud iti daytoy a lubong, makiranget koma dagiti adipenko tapno saanak a maited kadagiti Judio: ngem ita ti pagariak saan a naggapu ditoy.
37 Kinuna ngarud ni Pilato kenkuana, Maysaka kadi nga ari? Insungbat ni Jesus, Ibagam nga ariak. Iti daytoy a panggep nayanak, ket gapu itoy nga immayak ditoy lubong,

tapno saksiak ti kinapudno. Tunggal maysa nga agtaud iti kinapudno denggenna ti timekko.
38 Kinuna ni Pilato kenkuana, Ania ti kinapudno? Ket idi naibagana daytoy, rimmuar manen kadagiti Judio ket kinunana kadakuada, Awan a pulos ti masarakak a basol kenkuana.
39 Ngem adda kaugalianyo, a mangwayawayaak kadakayo iti maysa iti paskua: wayawayaanyo kadi kadakayo ti Ari dagiti Judio?
40 Kalpasanna, impukkawda manen amin, a kunkunada, Saan a daytoy a tao, no di ket ni Barrabas. Ita, mannanakaw ni Barrabas.

KAPITULO 19

1 Kalpasanna, innala ni Pilato ni Jesus ket kinabilna.
2 Ket dagiti soldado nangikabilda iti korona a siit, ket inkabilda iti ulona, ket inkawesda kenkuana ti purpura a bado, 2 .
3 Ket kinunana, Hail, Ari dagiti Judio! ket kinabilda isuna babaen kadagiti imada.
4 Rimmuar manen ni Pilato ket kinunana kadakuada, Adtoy, iruarko kadakayo, tapno maammuanyo nga awan ti masarakak a basol kenkuana.
5 Kalpasanna, rimmuar ni Jesus, a nakasuot iti korona a siit, ken iti purpura a bado. Ket kinuna ni Pilato kadakuada, Adtoy ti tao!
6 Idi nakita dagiti panguloen a papadi ken dagiti ofisiales, impukkawda, a kunkunada, Ilansam iti krus, ilansam iti krus. Kinuna ni Pilato kadakuada, Alaenyo ket ilansayo isuna iti krus, ta awan ti masarakak a basol kenkuana.
7 Simmungbat dagiti Judio kenkuana, “Adda lintegtayo, ket babaen iti lintegtayo rebbeng a matay, agsipud ta pinagbalinna ti bagina nga Anak ti Dios.”
8 Idi nangngeg ni Pilato, ad-adda a nagbuteng;
9 Napan manen iti pagukom, ket kinunana ken Jesus, Sadino ti naggapuam? Ngem awan ti sungbat ni Jesus kenkuana.
10 Kalpasanna, kinuna ni Pilato kenkuana, Saan kadi nga agsasaoka kaniak? saanmo kadi nga ammo nga adda pannakabalinko a mangilansa kenka, ken adda pannakabalinko a mangwayawaya kenka?
11 Simmungbat ni Jesus, Awan a pulos ti mabalinmo a bumusor caniac, no saan a naited kenca manipud ngato: gapuna ti nangiyawat caniac kenca addaan iti dakdakkel a basol.
12 Ket manipud idin inkagumaan ni Pilato a wayawayaan: ngem impukkaw dagiti Judio, a kunkunada, No palubosam daytoy a tao, saankan a gayyem ni Cesar: siasinoman a mangaramid iti bagina nga ari agsao maibusor ken Cesar.
13 Idi nangngeg ni Pilato dayta a sasao, inruarna ni Jesus, ket nagtugaw iti tugaw ti panangukom iti lugar a maawagan iti Sementado, ngem iti Hebreo, Gabbata.
14 Ket isu ti panangisagana iti Paskua, ken agarup maikanem nga oras: ket kinunana cadagiti Judio, Adtoy ti Ariyo!
15 Ngem impukkawda, Ikkatenyo, ikkatenyo, ilansayo iti krus. Kinuna ni Pilato kadakuada, Ilansakto kadi ti Ariyo? Insungbat dagiti panguloen a papadi, Awan ti arimi no di ni Cesar.
16 Kalpasanna, inyawatna kadakuada tapno mailansa iti krus. Ket innalada ni Jesus, ket inturongda.
17 Isu a nangawit iti krusna rimmuar iti lugar a maawagan iti lugar ti kalasag, a naawagan iti Hebreo a Golgota.
18 Sadiay nga inlansada iti krus, ken dua pay a kaduana, iti agsumbangir ti maysa, ken ni Jesus iti tengnga.
19 Nagsurat ni Pilato iti titulo, ket inkabilna iti krus. Ket ti naisurat ket, ni JESUS NAZARETH ARI DAGITI JUDIO.
20 Daytoy a titulo ket mabasa idi ti adu kadagiti Judio: ta ti lugar a nakailansaan ni Jesus ket asideg iti siudad: ket naisurat daytoy iti Hebreo, Griego, ken Latin.
21 Kalpasanna, kinuna dagiti panguluen a papadi dagiti Judio ken Pilato: “Dika agsurat, Ti Ari dagiti Judio; ngem a kinunana, Siak nga Ari dagiti Judio.
22 Insungbat ni Pilato, Insuratko ti insuratko.
23 Kalpasanna, dagiti soldado, idi inlansada ni Jesus iti krus, innalada dagiti kawesna, ket pinagbalinda ti uppat a paset, iti tunggal soldado; ken kasta met ti amerikanana: ita ti amerikana awan ti pagdaitanna, a naabel manipud iti ngato agingga iti intero.
24 Kinunada ngarud iti nagbabaetan, Saantayo koma a pipisang, no di ket agbibinnunot no siasino ti kukuana: tapno matungpal ti nasantuan a kasuratan, a kunana, Biningayda dagiti kawesko kadakuada, ket gapu iti kawesko nagbibinnunotda. Dagitoy ngarud inaramid dagiti soldado.
25 Ita, sitatakder ti krus ni Jesus nga inana, ken ti kabsat ni inana, ni Maria nga asawa ni Cleofa ken ni Maria Magdalena.
26 Idi nakita ni Jesus ti inana ken ti adalan a sitatakder iti abayna, nga inayatna, kinunana iti inana, Babai, adtoy ti anakmo!
27 Kalpasanna, kinunana iti adalan, Adtoy ni inam! Ket manipud iti dayta nga oras, impan dayta nga adalan iti pagtaenganna.
28 Kalpasan daytoy, idi ammo ni Jesus a natungpalen ti amin a banag, tapno matungpal ti Nasantoan a Surat, kinunana, Mawawak.
29 Ita adda naikabil a banga a napno iti suka: ket pinunnoda ti maysa nga espongha iti suka, ket inkabilda iti hisopo, ket inkabilda iti ngiwatna.
30 Idi inawat ni Jesus ti suka, kinunana, Nalpasen .
31 Dagiti Judio ngarud, gapu ta isu ti panagsagana, tapno saan nga agtalinaed dagiti bangkay iti krus iti aldaw a panaginana, (ta dayta nga aldaw ti panaginana ket nangato nga aldaw,) nagpakaasida ken Pilato a maburak dagiti sakada, ken tapno agbalinda naala.
32 Kalpasanna, immay dagiti soldado, ket pinasang-atda dagiti saka ti immuna, ken ti sabali a nailansa a kaduana.
33 Ngem idi dimtengda ken Jesus, ket nakitada a natayen, saanda a naburak dagiti sakana.
34 Ngem maysa kadagiti soldado nga addaan iti pika ti nangtubtubngar iti sikiganna, ket dagus a rimmuar sadiay ti dara ken danum.
35 Ket ti nakakita iti daytoy ket nangted iti pammaneknek, ket ti pammaneknekna pudno: ket ammona a pudno ti saona, tapno mamatikayo.
36 Ta naaramid dagitoy a banbanag tapno matungpal ti Nasantoan a Surat, “Saan a maburak ti maysa a tulangna.”
37 Kuna manen ti sabali a nasantuan a kasuratan, “Kitaendanto daydiay tinukkolda.”
38 Kalpasan daytoy, ni Jose a taga-Arimatea, maysa nga adalan ni Jesus, ngem sililimed gapu iti butengna kadagiti Judio, nagpakaasi ken Pilato nga alaenna ti bangkay ni

Jesus: ket pinalubos ni Pilato. Immay ngarud, ket innalana ti bangkay ni Jesus.
39 Immay met ni Nicodemo, nga immuna nga immay ken Jesus iti rabii, ket nangiyeg iti naglaok a mirra ken aloe, nga agarup sangagasut a kilo ti kadagsenna.
40 Kalpasanna, innalada ti bangkay ni Jesus, ket sinuyotda iti lienso a pagan-anay agraman dagiti rekado, kas iti wagas ti panangitabon dagiti Judio.
41 Ita iti lugar a nakailansaanna, adda minuyongan; ket iti minuyongan adda baro a tanem, a saan pay a naikabil ti tao.
42 Sadiay nga inkabilda ni Jesus gapu iti aldaw ti panagsagana dagiti Judio; ta asidegen ti tanem.

KAPITULO 20

1 Iti umuna nga aldaw ti lawas, nasapa nga umay ni Maria Magdalena, idi nasipnget pay, iti tanem, ket makitana ti bato a naikkat manipud iti tanem.
2 Kalpasanna, nagtaray, ket immay ken Simon Pedro ken iti sabali nga adalan, nga inayat ni Jesus, ket kinunana kadakuada, Inikkatda ti Apo manipud iti tanem, ket dimi ammo no sadino ti nangikabilanda kenkuana.
3 Rimmuar ngarud ni Pedro ken dayta a sabali pay nga adalan, ket immayda iti tanem.
4 Isu a nagtarayda a dua a dua: ket ti sabali nga adalan linab-awanna ni Pedro, ket immuna nga immay iti tanem.
5 Ket nagruknoy, ket timmaliaw iti uneg, nakitana dagiti lienso a kawes a nakaidda; kaskasdi a napan isu saan a simrek.
6 Kalpasanna immay ni Simon Pedro a simmurot kenkuana, ket simrek iti tanem, ket nakitana a nakaidda dagiti lienso a pagan-anay.
7 Ket ti napkin, nga adda iti aglawlaw ti ulona, saan a naidda iti lienso a kawes, no di ket nabalkot iti maysa a lugar a bukodna.
8 Kalpasanna, simrek met daydi sabali nga adalan, nga immuna nga immay iti tanem, ket nakitana ket namati.
9 Ta saanda pay nga ammo ti Nasantoan a Surat a masapul nga agungar manipud kadagiti natay.
10 Kalpasanna, napan manen dagiti adalan iti pagtaenganda.
11 Ngem ni Maria nagtakder iti ruar ti tanem nga agsangsangit: ket bayat nga agsangsangit, nagruknoy, ket kimmita iti tanem.
12 Nakitana ti dua nga anghel a nakapuraw a nakatugaw, ti maysa iti ulo, ken ti sabali iti saka, a nakaiddaan ti bagi ni Jesus.
13 Kinunada kenkuana, Babai, apay nga agsangsangitka? Kinunana kadakuada, Agsipud ta innalada ti Apok, ket diak ammo no sadino ti nangikabilanda kenkuana.
14 Ket idi naibagana daytoy, nagsubli, ket nakitana ni Jesus a nakatakder, ket dina ammo a ni Jesus.
15 Kinuna ni Jesus kenkuana, Babai, apay nga agsangsangitka? siasino ti sapsapulem? Isu, nga impagarupna nga isu ti hardinero, kinunana kenkuana, Apo, no sika ti nangibaklay kenkuana ditoy, ibagam kaniak no sadino ti nangikabilam kenkuana, ket alaek isuna.
16 Kinuna ni Jesus kenkuana, Maria. Nagsubli, ket kinunana kencuana, Rabboni; kayatna a sawen, Maestro.
17 Kinuna ni Jesus kenkuana, Dinak sagiden; ta saanak pay a simmang-at ken ni Amak: ngem mapanka kadagiti kakabsatko, ket ibagam kadakuada, Um-uligak iti Amak, ken Amayo; ken iti Diosko, ken iti Diosyo.
18 Immay ni Maria Magdalena ket imbagana kadagiti adalan a nakitana ti Apo, ken imbagana dagitoy kenkuana.
19 Iti dayta met la nga aldaw iti malem, idi umuna nga aldaw ti lawas, idi naserraan dagiti ruangan a naguummongan dagiti adalan gapu iti buteng kadagiti Judio, immay ni Jesus ket nagtakder iti tengnga ket kinunana kadakuada, Kappia koma kadakayo.
20 Ket idi naibagana ti casta, impakitana cadacuada dagiti imana ken ti bakrangna. Kalpasanna, naragsakan dagiti adalan, idi nakitada ti Apo.
21 Kinuna manen ni Jesus kadakuada, Talna koma kadakayo: kas iti panangibaon ni Amak, kasta met nga ibaonko kadakayo.
22 Idi naibagana daytoy, inlang-abna ida ket kinunana kadakuada, Awatenyo ti Espiritu Santo.
23 Siasinoman a pakawanenyo dagiti basbasolda, mapakawanda kadakuada; ket no siasinoman dagiti basbasolda a pagtalinaedenyo, mataginayonda.
24 Ngem ni Tomas, maysa kadagiti sangapulo ket dua, a naawagan Didimo, ket awan kadakuada idi immay ni Jesus.
25 Kinuna ngarud kenkuana dagiti dadduma nga adalan, Nakitami ti Apo. Ngem kinunana kadakuada, Malaksid no diakto makita kadagiti imana ti murdong dagiti kuko, ket ikabilko ti ramayko iti murdong dagiti kuko, ken ikabilko ti imak iti sikiganna, diakto mamati.
26 Ket kalpasan ti walo nga aldaw, adda manen dagiti adalanna iti uneg, ken ni Tomas a kaduada: kalpasanna immay ni Jesus, a naserraan dagiti ruangan, ket nagtakder iti tengnga, ket kinunana, Kappia koma kadakayo.
27 Kalpasanna, kinunana ken Tomas, Iyawatmo ditoy ti ramaymo, ket kitaem dagiti imak; ket iyunnatmo ditoy ti imam, ket iduronmo iti sikigac: ket saanca nga awanan pammati, no di ket mamati.
28 Ket ni Tomas simmungbat ket kinunana kencuana, Apoc ken Diosco.
29 Kinuna ni Jesus kenkuana, Tomas, agsipud ta nakitanak, namatikan.
30 Adu pay a pagilasinan a pudno nga inaramid ni Jesus iti imatang dagiti adalanna, a saan a naisurat iti daytoy a libro.
31 Ngem naisurat dagitoy, tapno mamatikayo a ni Jesus isu ti Cristo, Anak ti Dios; ken tapno iti panamati ket maaddaankayo iti biag babaen ti naganna.

KAPITULO 21

1 Kalpasan dagitoy a banbanag, impakita manen ni Jesus ti bagina kadagiti adalan idiay baybay ti Tiberias; ket iti daytoy a nainsiriban impakitana ti bagina.
2 Adda idi da Simon Pedro, ken Tomas a naawagan Didimo, ken Natanael a taga-Cana idiay Galilea, ken dagiti annak ni Zebedeo, ken dua pay nga adalanna.
3 Kinuna ni Simon Pedro kadakuada, Mapanak agkalap. Kunada kenkuana, Kumuyogkami met kenka. Rimmuarda, ket simrekda a dagus iti maysa a barko; ket iti dayta a rabii awan ti natiliwda.
4 Ngem idi agsapa, nagtakder ni Jesus iti igid ti baybay, ngem saan nga ammo dagiti adalan nga isu ni Jesus.
5 Kalpasanna, kinuna ni Jesus kadakuada, Annak, adda kadi taraonyo? Insungbatda kenkuana, Saan.

6 Ket kinunana kadakuada, Ibellengyo ti iket iti makannawan ti barko, ket masarakanyonto. Imbatoda ngarud, ket ita saanda a kabaelan a guyoden gapu iti kinaadu dagiti ikan.
7 Gapuna, ti adalan nga inayat ni Jesus, kinunana ken Pedro, Isu ti Apo. Ita idi nangngeg ni Simon Pedro nga isu ti Apo, inbarikesna kenkuana ti bado ti mangngalap, (ta lamolamo,) ket intapuakna ti bagina iti baybay.
8 Ket immay dagiti dadduma nga adalan iti bassit a barko; (ta saanda nga adayo iti daga, ngem kasla dua gasut a kasiko,) a mangguyguyod iti iket babaen kadagiti ikan.
9 Apaman a nakagtengda iti daga, nakitada sadiay ti apuy ti karbon, ken dagiti ikan a naikabil iti rabawna, ken tinapay.
10 Kinuna ni Jesus kadakuada, Mangyegkayo kadagiti ikan a nakalapkayo ita.
11 Simmang-at ni Simon Pedro, ket inguyodna ti iket iti daga a napno iti dadakkel nga ikan, sangagasut ket limapulo ket tallo: ket gapu iti amin, adu unay, ngem saan a naburak ti iket.
12 Kinuna ni Jesus kadakuada, Umaykayo mangan. Ket awan kadagiti adalan ti nakaitured a nagsaludsod kenkuana, Siasinoka? ammona a ni Apo dayta.
13 Umay ngarud ni Jesus, ket mangala iti tinapay, ket itedna ida, ken ikan met.
14 Maikatlo daytoy a gundaway nga impakita ni Jesus ti bagina kadagiti adalanna, kalpasan a nagungar.
15 Gapuna idi nangalada, kinuna ni Jesus ken Simon Pedro, Simon, anak ni Jonas, ad-adda kadi nga ay-ayatennak ngem dagitoy? Kinunana kenkuana, Wen, Apo; ammom nga ay-ayatenka. Kinunana kenkuana, Pakanem dagiti korderoko.
16 Kinunana manen kenkuana iti maikadua a gundaway, “ Simon, anak ni Jonas, ay-ayatennak kadi?” Kinunana kenkuana, Wen, Apo; ammom nga ay-ayatenka. Kinunana kenkuana, Pakanem dagiti karnerok.
17 Kinunana kenkuana iti maikatlo a gundaway, “ Simon, anak ni Jonas, ay-ayatennak kadi?” Nagladingit ni Pedro gapu ta kinunana kenkuana iti maikatlo a gundaway, Ay-ayatennak kadi? Ket kinunana kencuana, Apo, ammom amin a banbanag; ammom nga ay-ayatenka. Kinuna ni Jesus kenkuana, Pakanem dagiti karnerok.
18 Pudno, pudno, kunak kenka, Idi ubingka pay, barikesmo ti bagim, ket magmagnaka iti kayatmo: ngem inton lumakaykan, iyunnatmonto dagiti imam, ket ti sabali barikesennakanto, ket awitennaka iti sadinoman wouldest not.
19 Daytoy ti imbagana, nga ipasimudaagna no ania nga ipapatay ti rumbeng nga idaydayawna iti Dios. Ket idi naisaona daytoy, kinunana kencuana, Sumurot caniac.
20 Idi nagsubli ni Pedro, nakitana ti adalan nga inayat ni Jesus a sumursurot. a nagsandig met iti barukongna iti pangrabii, ket kinunana, Apo, siasino ti mangliput kenka?
21 Idi nakita ni Pedro, kinunana ken Jesus, Apo, ket ania ti aramiden daytoy a tao?
22 Kinuna ni Jesus kenkuana, No kayatko nga agtalinaed agingga nga umayak, ania dayta kenka? sumurotka kaniak.
23 Kalpasanna, naiwaras daytoy a sao kadagiti kakabsat, tapno saan a matay dayta nga adalan. ngem, No kayatko nga agtalinaed agingga nga umayak, ania dayta kenka?
24 Daytoy ti adalan a mangpaneknek kadagitoy a banbanag ken nangisurat kadagitoy a banbanag: ket ammotayo a pudno ti pammaneknekna.
25 Ket adu pay ti dadduma pay a banag nga inaramid ni Jesus, a, no maisurat ti tunggal maysa, pagarupek nga uray ti lubong a mismo ket saan a makalaon kadagiti libro a nasken a maisurat. Amen.

Aramid dagiti Apostol

KAPITULO 1

1 Ti immuna a tratado inaramidko, O Teofilo, maipapan iti amin nga inrugi ni Jesus nga aramiden ken insuro.
2 Agingga iti aldaw a pannakaipangatona, kalpasan ti panangtedna kadagiti bilin babaen ti Espiritu Santo kadagiti apostol a pinilina.
3 Isu met nga impakitana ti bagina a sibibiag kalpasan ti panagsagabana babaen kadagiti adu a di agkamali a pammaneknek, idi nakitana kadakuada ti uppat a pulo nga aldaw, ken nagsasao maipapan kadagiti banbanag maipapan iti Pagarian ti Dios.
4 Ket, idi naguummongda a kaduada, binilinna ida a saanda a pumanaw iti Jerusalem, no di ket urayenda ti kari ti Ama, a, kunana, nangngegyo maipapan kaniak.
5 Ta pudno a nabautisaran ni Juan iti danum; ngem mabuniagankayto iti Espiritu Santo iti saan pay nga adu nga aldaw.
6 Idi naguummongda, dinamagda kenkuana, a kunkunada, Apo, isublim kadi iti daytoy a tiempo ti pagarian iti Israel?
7 Ket kinunana cadacuada, Saan a maipaay cadacayo a mangammo cadagiti tiempo wenno dagiti panawen, nga inted ti Ama iti bukodna a pannacabalin.
8 Ngem umawatcayto iti bileg, inton umay cadacayo ti Espiritu Santo: ket saksicayto agpadpada idiay Jerusalem, ken iti entero a Judea, ken iti Samaria, ken agingga iti ungto ti daga.
9 Ket idi naisaona dagitoy a banag, bayat ti panagkitada, naipangato; ket maysa nga ulep ti nangawat kenkuana manipud iti imatangda.
10 Ket bayat ti panagkitada a sititibker nga agturong iti langit bayat ti isasang-atna, adtoy, dua a lallaki ti agtaktakder iti sibayda a nakapuraw a kawes;
11 Daytoy met ti nagkuna, Dakayo a tattao ti Galilea, apay nga agtaktakderkayo a mangmatmatmat iti langit? daytoy met laeng a Jesus, a naipangato manipud kadakayo idiay langit, umayto a kas iti nakitayo a mapan idiay langit.
12 Kalpasanna, nagsublida idiay Jerusalem manipud iti bantay a maawagan iti Olibo, a naggapu idiay Jerusalem iti maysa nga aldaw a panaginana.
13 Idi simrekda, simmang-atda iti makinngato a siled, a nagnaedan da Pedro, Santiago, Juan, Andres, Felipe, Tomas, Bartolome, Mateo, Santiago nga anak ni Alfeo, ken Simon Zelotes. ken ni Judas a kabsat ni Santiago.
14 Nagtultuloy dagitoy amin a sangsangkamaysa iti kararag ken panagpakaasi, agraman dagiti babbai, ken ni Maria nga ina ni Jesus, ken kadagiti kakabsatna.
15 Ket kadagidi nga aldaw timmakder ni Pedro iti tengnga dagiti adalan, ket kinunana, (ti bilang dagiti nagan a sangsangkamaysa ket agarup sangagasut ket duapulo;
16 Lallaki ken kakabsat, nasken a natungpal daytoy a nasantuan a kasuratan, nga insao ti Espiritu Santo babaen ti ngiwat ni David sakbayna maipapan ken Judas, a nangiwanwan kadagidiay nangala ken Jesus.
17 Ta nabilang kadakami, ket nagun-odna ti paset daytoy a ministerio.
18 Ita gimmatang daytoy a tao iti talon babaen ti gunggona ti kinadakes; ket nagtinnag a natangken ti ulona, bimtak iti tengnga, ket nagdisso ti amin a bitukana.
19 Ket naammuan dagiti amin nga agnanaed idiay Jerusalem; agingga a maawagan dayta a talon iti umno a pagsasaoda, Aceldama, kayatna a sawen, Ti talon ti dara.
20 Ta naisurat iti libro ti Salmo, Langalang koma ti pagnanaedanna, ket awan koma ti agnaed iti dayta: ket ti kinaobispona alaenna koma ti sabali.
21 Gapuna kadagitoy a lallaki a nakikadua kadakami iti amin a tiempo a simrek ken rimmuar ni Apo Jesus kadakami.
22 Mangrugi manipud iti pannakabuniag ni Juan, agingga iti dayta met laeng nga aldaw a pannakaipangatona kadatayo, masapul a maordenan ti maysa nga agbalin a saksi kadatayo maipapan iti panagungarna.
23 Nangdutokda iti dua, da Jose a naawagan Barsabas, a naanagan Justo, ken Matias.
24 Ket nagkararagda, ket kinunada, Sika, Apo, a makaammo iti puso dagiti amin a tattao, ipakitam no kadagitoy a dua ti pinilim.
25 Tapno makipaset iti daytoy a ministerio ken kinaapostol, a naggapuan ni Judas gapu iti salungasing, tapno mapan iti bukodna a lugar.
26 Ket intedda dagiti bin-igda; ket ti panagbibinnunot natnag ken ni Matias; ket nabilang isuna a kaduana dagiti sangapulo ket maysa nga apostol.

KAPITULO 2

1 Ket idi naan-anay a dimteng ti aldaw ti Pentecostes, nagmaymaysada amin iti maymaysa a lugar.
2 Ket kellaat a dimteng ti uni manipud langit a kasla agdardaras a napigsa nga angin, ket pinunnona ti amin a balay a nagtugawanda.
3 Ket nagparang kadakuada dagiti nagsisina a dila a kasla apuy, ket nagtugaw dayta iti tunggal maysa kadakuada.
4 Ket napnoda amin iti Espiritu Santo, ket rinugianda ti nagsao iti sabali a pagsasao, kas iti panangted ti Espiritu kadakuada iti panagsao.
5 Nagnaed idiay Jerusalem dagiti Judio, napeklan a lallaki, manipud iti tunggal nasion iti baba ti langit.
6 Ita idi naariwawa daytoy, naguummong ti bunggoy, ket nariroda, agsipud ta nangngeg ti tunggal maysa ida nga agsasao iti bukodna a pagsasao.
7 Nasdaaw ken nasdaawda amin, a kinunada iti maysa ken maysa, Adtoy, saan kadi a taga Galilea amin dagitoy nga agsasao?
8 Ket kasano a mangngegtayo ti tunggal maysa iti bukodtayo a pagsasao, a nakaipasngayantayo?
9 Dagiti Partiano, Medo, Elamita, ken dagiti agnanaed idiay Mesopotamia, Judea, Capadocia, Ponto, ken Asia.
10 Ti Frigia, ken Pamfilia, idiay Egipto, ken kadagiti paset ti Libia iti asideg ti Cirene, ken dagiti gangganaet idiay Roma, dagiti Judio ken proselita.
11 Creta ken Arabo, mangngegtayo ida nga agsasao kadagiti pagsasaotayo kadagiti nakaskasdaaw nga aramid ti Dios.
12 Nasdaawda amin, ket nagduaduada, a nagsasarita iti maysa ken maysa, Ania ti kayat a sawen daytoy?
13 Dagiti dadduma a manguyaw kinunada, Napno dagitoy a tattao iti baro nga arak.

14 Ngem ni Pedro, a timmakder a kaduana dagiti sangapulo ket maysa, inngatona ti timekna, ket kinunana kadakuada, Dakayo a lallaki ti Judea, ken dakayo amin nga agnanaed idiay Jerusalem, maammuanyo daytoy, ket dumngegkayo kadagiti sasaok.
15 Ta saan a nabartek dagitoy, kas ipagarupyo, ta maikatlo laeng nga oras ti aldaw.
16 Ngem daytoy ti sinao ni profeta Joel;
17 Ket mapasamakto kadagiti maudi nga al-aldaw, kuna ti Dios, ibukbokkonto ti Espirituak iti amin a lasag: ket dagiti annakyo a lallaki ken babbai agipadtodanto, ket dagiti agtutuboyo a lallaki makakitadanto kadagiti sirmata, ket dagiti lallakayyo agtagtagainepdanto kadagiti tagtagainep :
18 Ket kadagiti adipenko ken kadagiti adipenko a babbai ibukbokkonto kadagidi nga aldaw ti Espirituk; ket agipadtodanto:
19 Ket ipakitakto dagiti datdatlag idiay langit iti ngato, ken dagiti pagilasinan iti daga iti baba; dara, ken apuy, ken alingasaw ti asuk:
20 Ti init agbalinto a sipnget, ken ti bulan agbalinto a dara, sakbay nga umay dayta naindaklan ken natan-ok nga aldaw ti Apo.
21 Ket mapasamakto a maisalakanto ti siasinoman nga umawag iti nagan ti Apo.
22 Dakayo a lallaki ti Israel, denggenyo dagitoy a sasao; Ni Jesus a taga Nazaret, maysa a tao nga inanamongan ti Dios kadakayo babaen kadagiti milagro ken datdatlag ken pagilasinan, nga inaramid ti Dios babaen kenkuana iti tengngayo, kas ammoyo met.
23 Isu, gapu ta naisalakan babaen ti naikeddeng a pammagbaga ken nasakbay a pannakaammo ti Dios, innalayon, ket babaen kadagiti nadangkes nga ima inlansa ken pinapatayyo.
24 Isu pinagungar ti Dios, a linuktanna dagiti ut-ot ni patay: agsipud ta saan a mabalin a tenglen dayta.
25 Ta agsao ni David maipapan kenkuana, Nakitak a nasaksakbay ti Apo a kanayon iti sango ti rupak, ta adda iti makannawanko, tapno saanak a matignay.
26 Ngarud nagrag-o ti pusok, ket naragsak ti dilak; ad-adda pay a ti lasagko aginananto iti namnama.
27 Gapu ta saanmo a baybay-an ti kararuak idiay impierno, ken dimo ipalubos a makita ti Nasantuanmo ti panagrupsa.
28 Impakaammom kaniak dagiti wagas ti panagbiag; pagbalinennak a napno iti rag-o babaen ti rupam.
29 Kakabsat ken kakabsat, siwayawaya nga ibagak kadakayo ti maipapan ken ni patriarka David, nga isu ket natayen ken naitabon, ket ti tanemna adda kadatayo agingga ita.
30 Ngarud, gapu ta maysa a mammadto, ken ammona a ti Dios insapatana kenkuana, nga iti bunga dagiti lomona, kas mayannurot iti lasag, ibangonna ni Cristo tapno agtugaw iti tronona;
31 Idi nakitana daytoy sakbayna, nagsao maipapan iti panagungar ni Cristo, a ti kararuana saan a nabati idiay impierno, wenno ti lasagna saan a nakakita iti panagrupsa.
32 Daytoy a Jesus pinagungar ti Dios, a saksitayo amin.
33 Ngarud gapu ta naitan-ok iti makannawan nga ima ti Dios, ken inawatna manipud iti Ama ti kari ti Espiritu Santo, inbukbokna daytoy, a makita ken mangngegyo ita.
34 Ta saan a simmang-at ni David iti langlangit: ngem kunana iti bagina, Kinuna ni Jehova iti Apok, Agtugawka iti makannawanko.
35 Agingga nga aramidek dagiti kabusormo a pagbatayan ti sakam.
36 Gapuna, siguraduen koma a maammuan ti amin a balay ti Israel a ti Dios pinagbalinna nga Apo ken Kristo daydi Jesus, nga inlansam iti krus.
37 Ita idi nangngegda daytoy, natudok ti pusoda, ket kinunada ken Pedro ken kadagiti dadduma nga apostol, Lalaki ken kakabsat, ania ti aramidentayo?
38 Kinuna ni Pedro kadakuada, Agbabawikayo, ket mabuniagankayo tunggal maysa kadakayo iti nagan ni Jesu-Cristo para iti pannakapakawan dagiti basbasol, ket awatenyonto ti sagut ti Espiritu Santo.
39 Ta ti kari ket maipaay kadakayo, ken kadagiti annakyo, ken kadagiti amin nga adda iti adayo, uray pay ti kaadu ti awagan ti Apo a Diostayo.
40 Ket iti adu a sabsabali pay a balikas pinaneknekanna ken indagadagna, a kinunana, Isalakanyo ti bagbagiyo manipud iti daytoy nadangkes a kaputotan.
41 Kalpasanna, nabautisaran dagiti siraragsak a nangawat iti saona: ket iti dayta met la nga aldaw, nainayon kadakuada ti agarup tallo ribu a kararua.
42 Ket nagtultuloyda a sititibker iti doktrina ken pannakilangen dagiti apostol, ken iti panagburak iti tinapay ken panagkararag.
43 Ket dimteng ti buteng iti tunggal kararua: ket adu a datdatlag ken pagilasinan ti inaramid dagiti apostol.
44 Ket amin dagiti namati nagtitinnulongda, ken naggigiddanda amin a banbanag;
45 Inlakoda dagiti sanikua ken sanikuada, ket inbingayda ida iti amin a tattao, kas kasapulan ti tunggal maysa.
46 Ket isuda, nga inaldaw a nagtultuloy a sangsangkamaysa iti templo, ken nagburakda iti tinapay iti binalaybalay, nanganda iti taraonda buyogen ti rag-o ken kinamaymaysa ti pusoda.
47 Idaydayaw ti Dios, ken pabor kadagiti amin a tattao. Ket inaldaw nga innayon ti Apo iti iglesia dagiti rumbeng a maisalakan.

KAPITULO 3

1 Ita, naggigiddan a simmang-at da Pedro ken Juan iti templo iti oras ti kararag, a maikasiam nga oras.
2 Ket ti maysa a lalaki a pilay manipud iti aanakan ti inana naibaklay, nga inaldaw nga ipaiddada iti ruangan ti templo a naawagan Napintas, tapno dumawat iti limos kadagiti simrek iti templo;
3 Idi nakitana da Pedro ken Juan nga asidegen a sumrek iti templo, nagkiddaw iti limos.
4 Ket ni Pedro, nga inkabilna dagiti matana kenkuana a kaduana ni Juan, kinunana, Kitaennakami.
5 Ket impangagna ida, a namnamaenna nga umawat iti maysa a banag kadakuada.
6 Kinuna ni Pedro: “Awan kaniak ti pirak ken balitok; ngem dagiti adda kaniak itedko kenka: Iti nagan ni Jesu-Cristo a taga Nazaret tumakderka ket magnaka.
7 Ket iniggamanna ti makannawan nga imana, ket intag-ayna: ket dagus a dagiti sakana ken tulang ti gurongna immawatda iti pigsa.
8 Ket timmakder a timmakder, ket nagna, ket simrek a kaduada iti templo, a magmagna, ken aglukluksaw, ken mangidaydayaw iti Dios.

9 Nakita dagiti amin a tattao a magmagna ken mangidaydayaw iti Dios.
10 Ket ammoda nga isu ti nagtugaw iti limos iti Napintas a ruangan ti templo: ket napnoda iti panagsiddaaw ken panagsiddaaw iti napasamak kenkuana.
11 Ket bayat nga iggem ti pilay a lalaki a napaimbag da Pedro ken Juan, nagtaray dagiti amin a tattao iti beranda a maawagan ni Solomon, a nasdaaw unay.
12 Idi nakita ni Pedro, insungbatna kadagiti tattao, Dakayo a lallaki ti Israel, apay a masdaawkayo iti daytoy? wenno apay a sipapasnek ti panangmatmatyo kadakami, a kasla babaen iti bukodmi a pannakabalin wenno kinasanto pinagnami daytoy a tao?
13 Ti Dios ni Abraham, ken Isaac, ken ni Jacob, ti Dios dagidi ammatayo, indaydayawna ti Anakna a ni Jesus; isu nga inyawatyo, ket inlibakyo iti imatang ni Pilato, idi determinado a palubosanna.
14 Ngem inlibakyo ti Nasantuan ken Nalinteg, ket tinarigagayyo a maited kadakayo ti mammapatay;
15 Pinatayna ti Prinsipe ti biag, a pinagungar ti Dios manipud kadagiti natay; a saksikami iti dayta.
16 Ket ti naganna babaen ti pammati iti naganna pinapigsana daytoy a tao, a makitayo ken am-ammoyo: wen, ti pammati nga adda kenkuana intedna kenkuana daytoy naan-anay a kinasalun-at iti imatangyo amin.
17 Ket ita, kakabsat, ammok a babaen iti kinaignorante inaramidyo, kas met iti inaramid dagiti agtuturayyo.
18 Ngem dagiti banbanag nga impakaammo idi ti Dios babaen iti ngiwat dagiti amin a mammadtona, nga agsagaba ni Cristo, intungpalna iti kasta.
19 Agbabawikayo ngarud, ket agbaliwkayo, tapno mapunas dagiti basbasolyo, inton dumtengto dagiti panawen ti panagbang-ar manipud iti sangoanan ti Apo;
20 Ket ibaonnanto ni Jesu-Cristo, nga immun-una a naikasaba kadakayo.
21 Isu a nasken nga awaten ti langit agingga iti panawen ti pannakaisubli ti amin a banag, nga insao ti Dios babaen ti ngiwat dagiti amin a nasantoan a mammadtona manipud idi nangrugi ti lubong.
22 Ta pudno a kinuna ni Moises cadagiti amma, Mangbangonto cadacayo ti Apo a Diosyo iti maysa a mammadto cadagiti cacabsatyo, a cas kaniak; isu mangngegyonto iti amin a banag nga ibagana kadakayo.
23 Ket mapasamakto, a tunggal kararua, a saan a dumngeg iti dayta a propeta, madadaelto manipud kadagiti tao.
24 Wen, ket amin dagiti mammadto manipud ken Samuel ken dagidiay sumurot, kas iti kaadu dagiti nagsao, impadtoda met dagitoy nga aldaw.
25 Dacayo ti annak dagiti mammadto, ken ti tulag nga inaramid ti Dios kadagidi ammatayo, a kinunana ken Abraham, Ket gapu iti bin-im, mabendisionanto dagiti amin a kabagian ti daga.
26 Umuna kadakayo ti Dios, idi pinagungarna ti Anakna a ni Jesus, imbaonna a bendisionannakayo, iti panangtallikudna iti tunggal maysa kadakayo manipud kadagiti kinadakesna.

KAPITULO 4

1 Ket bayat ti panagsasaoda kadagiti tattao, dagiti papadi, ken ti kapitan ti templo, ken dagiti Saduceo, immayda kadakuada.
2 Naladingitda ta insuroda dagiti tattao, ken inkasabada babaen ken Jesus ti panagungar manipud kadagiti natay.
3 Ket inkabilda ida dagiti imada, ket inkabilda ida agingga iti sumuno nga aldaw: ta malem itan.
4 Nupay kasta, adu cadagiti nakangngeg iti sao ti namati; ket agarup lima ribu ti bilang dagiti lallaki.
5 Ket napasamak iti kabigatanna, dagiti agtuturayda, ken panglakayen, ken eskriba, .
6 Ket ni Anas a kangatoan a padi, ken ni Caifas, ken Juan, ken Alejandro, ken amin a kakabagian ti nangato a padi, naguummongda idiay Jerusalem.
7 Ket idi insaadda ida iti tengnga, sinaludsodda, Babaen iti ania a pannakabalin, wenno iti ania a nagan, nga inaramidyo daytoy?
8 Kalpasanna, napno ni Pedro iti Espiritu Santo, kinunana kadakuada, Dakayo nga agtuturay kadagiti tattao ken panglakayen ti Israel.
9 No mausigtayo ita nga aldaw maipapan iti naimbag nga aramid a naaramid iti awan gawayna a tao, no ania a pamay-an ti pannakapaimbagna;
10 Maipakaammo koma kadakayo amin, ken kadagiti amin nga umili ti Israel, a babaen ti nagan ni Jesu-Cristo a taga Nazaret, nga inlansayo, a pinagungar ti Dios manipud kadagiti natay, babaen kenkuana agtaktakder daytoy a tao ditoy sanguananyo a nasalun-at.
11 Daytoy ti batbato nga awan serserbina kadakayo nga agibangbangon, a nagbalin nga ulo ti suli.
12 Awan met ti pannakaisalakan iti sabali: ta awan ti sabali a nagan iti baba ti langit a naited kadagiti tattao, a masapul a maisalakantayo.
13 Ita idi nakitada ti kinatured da Pedro ken Juan, ket nabigbigda a saanda a nasursuro ken ignorante, nagsiddaawda; ket naammuanda ida, a nakikaduada ken ni Jesus.
14 Ket idi nakitada ti tao a naagasan a sitatakder a kaduada, awan ti maisaoda a maibusor iti daytoy.
15 Ngem idi binilinda ida a pumanawda iti konseho, nakisaritada iti nagbaetanda.
16 Kinunana, Ania ti aramidentayo kadagitoy a lallaki? ta ti maysa a nakadkadlaw a milagro nga inaramidda ket naiparangarang kadagiti amin nga agnanaed idiay Jerusalem; ket ditay mailibak dayta.
17 Ngem tapno saan nga ad-adda nga agsaknap kadagiti tattao, sipapasnek koma a pangtaantayo ida, tapno saandan nga agsao iti asinoman iti daytoy a nagan.
18 Ket inayabanda ida, ket binilinda ida a saanda nga agsao wenno mangisuro iti nagan ni Jesus.
19 Ngem simmungbat da Pedro ken Juan ket kinunada kadakuada, No nalinteg iti imatang ti Dios a dumngeg kadakayo nga ad-adda ngem iti Dios, ukomenyo.
20 Ta ditay mabalin a di agsao kadagiti banag a nakita ken nangngegtayo.
21 Isu nga idi ad-adda pay a binutbutengda ida, pinalubosanda ida, a dida nasarakan ti aniaman no kasano ti panangdusada kadakuada, gapu kadagiti tattao: ta amin a tattao indaydayawda ti Dios gapu iti napasamak.
22 Ta nasurok nga uppat a pulo ti tawen ti lalaki, a naipakita kenkuana daytoy a milagro a panangpaimbag.
23 Ket idi nawayawayaanda, napanda iti bukodda a bunggoy, ket impadamagda amin nga imbaga kadakuada dagiti panguluen a papadi ken panglakayen.

24 Ket idi nangngegda dayta, intag-ayda ti timekda iti Dios a sangsangkamaysa, ket kinunada, Apo, sika ti Dios, a nangaramid iti langit, daga, ken baybay, ken amin nga adda kadakuada.
25 Siasino babaen ti ngiwat ni adipenmo a David ti nangibaga, Apay a nagpungtot dagiti nasion, ket dagiti tattao pinampanunotda dagiti awan mamaayna?
26 Timmakder dagiti ari ti daga, ket naguummong dagiti agtuturay a maibusor iti Apo, ken maibusor iti Cristona.
27 Ta pudno a maibusor iti nasantuan nga anakmo a ni Jesus, a pinulotam, da Herodes ken Poncio Pilato, agraman dagiti Hentil ken dagiti tattao ti Israel, naguummongda a sangsangkamaysa.
28 Ta aramidem ti aniaman nga inkeddeng ti imam ken ti balakadmo idi.
29 Ket ita, Apo, kitaem dagiti pangtada: ket itedmo kadagiti adipenmo, tapno buyogen ti amin a kinatured maisaoda ti saom.
30 Babaen ti panangyunnatmo iti imam a mangagas; ket tapno maaramid dagiti pagilasinan ken datdatlag babaen ti nagan ti nasantoan nga anakmo a ni Jesus.
31 Ket idi nagkararagda, nagkintayeg ti disso a naguummonganda; ket napnoda amin iti Espiritu Santo, ket insaoda ti balikas ti Dios a situtured.
32 Ket ti bunggoy dagiti namati ket maymaysa ti puso ken kararua: ket awan ti nagsao nga addaan kadagiti banag a kukuana a kukuana; ngem adda amin a banag a paggigiddiatanda.
33 Ket buyogen ti dakkel a pannakabalin intedda dagiti apostol ti panagungar ni Apo Jesus: ket dakkel a parabur adda kadakuada amin.
34 Awan met ti asinoman kadakuada nga agkurang: ta inlakoda ida ti kaadu dagiti agtagikua iti daga wenno balbalay, ket inyegda dagiti gatad dagiti nailako.
35 Ket impaiddana ida iti sakaanan dagiti apostol: ket naiwaras iti tunggal maysa sigun iti kasapulanna.
36 Ket ni Jose, a babaen kadagiti apostol napanaganan iti apelyido a Bernabe, (a kaipapananna, Ti anak ti liwliwa,) maysa a Levita, ken taga-Chipre.
37 Gapu ta addaan iti daga, inlakona, ket inyegna ti kuarta, ket inkabilna iti sakaanan dagiti apostol.

KAPITULO 5

1 Ngem ti maysa a lalaki nga agnagan Ananias, kaduana ni Safira nga asawana, inlakoda ti maysa a sanikua.
2 Ket inlemmengna ti paset ti gatad, a ti asawana ammona met dayta, ket inyegna ti maysa a paset, ket impaiddana iti sakaanan dagiti apostol.
3 Ngem kinuna ni Pedro, Ananias, apay a pinunno ni Satanas ti pusom tapno agulbod iti Espiritu Santo, ken tapno agtalinaed ti paset ti gatad ti daga?
4 Bayat ti panagtalinaedna, saan kadi a kukuam? ket kalpasan ti pannakailakona, saan kadi nga iti bukodmo a pannakabalin? apay nga insikogmo daytoy a banag iti pusom? saanmo a nagulbod kadagiti tattao, no di ket iti Dios.
5 Ket ni Ananias idi nangngegna dagitoy a sasao, nagruknoy, ket insukona ti espiritu: ket dakkel a buteng dimteng dagiti amin a nakangngeg kadagitoy a banbanag.
6 Ket timmakder dagiti agtutubo a lallaki, sinugatda, ket inruarda, ket intabonda.
7 Ket agarup tallo nga oras kalpasanna, idi simrek ti asawana, a dina ammo ti napasamak.
8 Insungbat ni Pedro kenkuana, Ibagam kaniak no inlakoyo ti daga iti kasta a gatad? Ket kinunana, Wen, gapu iti kasta unay."
9 Kalpasanna, kinuna ni Pedro kenkuana, Kasano a nagtutulagkayo a mangsulisog iti Espiritu ti Apo? adtoy, dagiti saka dagiti nangitabon iti asawam addada iti ruangan, ket iruardakanto.
10 Kalpasanna, natnag a dagus iti sakana, ket inyawatna ti espiritu: ket simrek dagiti agtutubo a lallaki, ket nasarakanda a natay, ket, innalada isuna, intabonda iti sibay ni lakayna.
11 Ket dimteng ti dakkel a buteng iti amin nga iglesia, ken iti amin a nakangngeg kadagitoy a banag.
12 Ket babaen kadagiti ima dagiti apostol adu a pagilasinan ken datdatlag ti naaramid kadagiti tao; (ket nagtutunosda amin iti beranda ni Solomon.
13 Ket cadagiti dadduma awan ti naitured a makitimpuyog cadacuada: ngem dagiti tattao intan-okda ida.
14 Ket ad-adda a nainayon dagiti namati iti Apo, dagiti bunggoy agpadpada dagiti lallaki ken babbai.
15 Iti kasta inruarda dagiti masakit kadagiti kalsada, ket impaiddada ida kadagiti pagiddaan ken sopa, tapno uray la ti anniniwan ni Pedro a lumabas ket manglinong iti dadduma kadakuada.
16 Dimteng met ti bunggoy manipud kadagiti siudad iti aglawlaw ti Jerusalem, a nangiyeg kadagiti masakit a tattao, ken dagidiay nariribukan kadagiti narugit nga espiritu: ket napaimbagda tunggal maysa.
17 Kalpasanna, timmakder ti nangato a padi, ken dagiti amin a naikuyog kenkuana, (a sekta dagiti Saduceo) ket napnoda iti pungtot.
18 Ket impatayda dagiti imada kadagiti apostol, ket inkabilda ida iti gagangay a pagbaludan.
19 Ngem ti anghel ti Apo iti rabii linuktanna dagiti ruangan ti pagbaludan ket inruarna ida ket kinunana.
20 Inka, agtakderka ket sawem iti templo kadagiti tattao ti amin a sasao iti daytoy a biag.
21 Ket idi nangngegda dayta, simrekda iti templo iti nasapa a bigat ket nangisuroda. Ngem immay ti nangato a padi, ken dagiti kaduana, ket inayabanna ti konseho, ken ti amin a senado dagiti annac ti Israel, ket nangibaon iti pagbaludan tapno maiyeg ida.
22 Ngem idi immay dagiti ofisiales, ket saanda a nasarakan ida iti pagbaludan, nagsublida ket imbagada.
23 Kinunana, Pudno a nasarakanmi ti pagbaludan a naserraan a sitatalged, ken dagiti agay-aywan a sitatakder iti ruar iti sango dagiti ruangan: ngem idi linuktanmi, awan ti nasarakanmi a tao iti uneg.
24 Ita idi nangngeg ti kangatoan a padi ken ti kapitan ti templo ken dagiti panguluen a papadi dagitoy a banag, nagduaduada kadakuada no ania ti dumakkel daytoy.
25 Idin, immay ti maysa ket imbagana kadakuada, a kunkunana, Adtoy, dagiti lallaki nga inkabilyo iti pagbaludan ket agtaktakderda iti templo ken mangisursuro kadagiti tattao.
26 Kalpasanna, napan ti kapitan a kaduana dagiti ofisiales, ket inyegna ida nga awan ti kinaranggasna: ta nagbutengda kadagiti tattao, di la ket ta mabatoanda.
27 Ket idi inyegda ida, insaadda ida iti sangoanan ti Konseho: ket sinaludsod ti nangato a padi kadakuada.

28 Kinunana, Saan kadi a nainget nga imbilinmi kadakayo a saankayo a mangisuro iti daytoy a nagan? ket, adtoy, pinunnoyo ti Jerusalem iti doktrinayo, ket panggepyo nga iyeg ti dara daytoy a tao kadakami.
29 Simmungbat ni Pedro ken dagiti dadduma nga apostol ket kinunada, Rebbeng nga agtulnogkami iti Dios imbes a kadagiti tattao.
30 Ti Dios dagidi ammatayo pinagungarna ni Jesus, a pinatayyo ken inbitayyo iti kayo.
31 Isu ti intan-ok ti Dios babaen ti makannawan nga imana nga agbalin a Prinsipe ken Mangisalakan, a mangted iti panagbabawi iti Israel, ken pannakapakawan dagiti basol.
32 Ket dakami dagiti saksina kadagitoy a banag; ket kasta met ti Espiritu Santo, nga inted ti Dios kadagiti agtulnog kenkuana.
33 Idi nangngegda dayta, napalalo ti pusoda, ket nakipagpanunotda a mangpapatay kadakuada.
34 Kalpasanna, timmakder ti maysa iti konseho, maysa a Fariseo, nga agnagan Gamaliel, maysa a doktor iti Linteg, addaan iti reputasion kadagiti amin nga umili, ket binilinna nga ikabilda dagiti apostol iti bassit nga espasio;
35 Kinunana kadakuada, Dakayo a lallaki ti Israel, agannadkayo no ania ti panggepyo nga aramiden no maipapan kadagitoy a tattao.
36 Ta sakbay dagitoy nga aldaw timmakder ni Teudas, nga agpasindayag a maysa a tao; a nakikadua ti sumagmamano a lallaki, agarup uppat a gasut: a napapatay; ket amin, amin a nagtulnog kencuana, naiwarasda, ket nadadaelda.
37 Kalpasan daytoy a tao timmakder ni Judas ti Galilea idi al-aldaw ti panagbuis, ket inyadayona ti adu a tattao a simmurot kenkuana: isu natay met; ket amin, uray pay ti kaadu dagiti nagtulnog kenkuana, naiwarasda.
38 Ket ita kunak cadacayo, Liklikanyo dagitoy a tattao, ket bay-anyo ida: ta no daytoy a pammagbaga wenno daytoy nga aramid ket nagtaud iti tao, awan serserbina.
39 Ngem no nagtaud iti Dios, saanyo a mabalin a parmeken; di la ket ta masarakancayo uray a makiranget iti Dios.
40 Ket kenkuana immanamongda: ket idi inayabanda dagiti apostol ket kinabkabilda ida, imbilinda a saanda nga agsao iti nagan ni Jesus, ket palubosanda ida.
41 Ket pimmanawda iti sangoanan ti konseho, a nagrag-oda ta naibilangda a maikari nga agsagaba iti pannakaibabain gapu iti naganna.
42 Ket inaldaw iti templo, ken iti tunggal balay, saanda nga insardeng ti mangisuro ken mangikasaba ken Jesu-Cristo.

KAPITULO 6

1 Kadagidi nga aldaw, idi immadu ti bilang dagiti adalan, timmaud ti panagtanabutob dagiti Griego maibusor kadagiti Hebreo, gapu ta nabaybay-an dagiti baloda a babbai iti inaldaw a panagserbida.
2 Kalpasanna, inayaban dagiti sangapulo ket dua ti bunggoy dagiti adalan, ket kinunada, Saan a rason a baybay-antayo ti sao ti Dios ket agserbitayo kadagiti lamisaan.
3 Ngarud, kakabsat, kitaenyo iti tengngayo ti pito a lallaki a napudno ti panagsasaoda, a napno iti Espiritu Santo ken sirib, a mabalinmi a dutokan a mangimaton iti daytoy a trabaho.
4 Ngem kanayon nga itedtayo ti bagbagitayo iti kararag ken iti ministerio ti sao.
5 Ket ti sasao naay-ayo ti intero a bunggoy: ket pinilida ni Esteban, maysa a tao a napno iti pammati ken Espiritu Santo, ken Felipe, ken Procoro, ken Nicanor, ken Timon, ken Parmenas, ken Nicolas a proselita ti Antioquia.
6 Insaadda iti sangoanan dagiti apostol: ket idi nagkararagda, impatayda dagiti imada cadacuada.
7 Ket immadu ti sao ti Dios; ket immadu ti bilang dagiti adalan idiay Jerusalem iti kasta unay; ket natulnog ti dakkel a bunggoy dagiti papadi iti pammati.
8 Ket ni Esteban, a napno iti pammati ken bileg, inaramidna dagiti dadakkel a datdatlag ken milagro kadagiti tao.
9 Kalpasanna, timmakder ti dadduma iti sinagoga, a maawagan iti sinagoga dagiti Libertino, ken taga Cirenio, taga Alejandria, ken taga Cilicia ken Asia, a makisuppiat ken Esteban.
10 Ket saanda a nabaelan a sinaranget ti sirib ken espiritu a nagsaoanna.
11 Kalpasanna, sinupiatda dagiti tattao, a nagkuna: “Nangngegmi nga agsasao iti makatabbaaw a sasao maibusor ken Moises ken maibusor iti Dios.”
12 Ket pinagkigtotda dagiti tattao, ken dagiti panglakayen, ken dagiti eskriba, ket dimtengda kenkuana, ket tiniliwda, ket impanda isuna iti konseho.
13 Ket nangipasdekda kadagiti ulbod a saksi, a nagkuna, Daytoy a tao saanna nga agsardeng nga agsao iti natabbaaw a sasao maibusor iti daytoy nasantoan a disso ken iti Linteg.
14 Ta nangngegmi a kunana a daytoy a Jesus a taga Nazaret dadaelenna daytoy a disso, ket baliwannanto dagiti kaugalian nga inispal kadatayo ni Moises.
15 Ket amin a situtugaw iti konseho, a kumitkita a sitititibker kenkuana, nakitada ti rupana a kasla rupa ti anghel.

KAPITULO 7

1 Kinuna ngarud ti nangato a padi, Kasta kadi dagitoy a banag?
2 Ket kinunana, Lallaki, kakabsat, ken amma, dumngegkayo; Nagparang ti Dios ti dayag ken Abraham nga amatayo, idi adda idiay Mesopotamia, sakbay a nagnaed idiay Charran.
3 Ket kinunana kencuana, Rummuarca iti pagiliam, ken cadagiti kakabagiam, ket umayca iti daga nga ipakitac kenca.
4 Kalpasanna, rimmuar isuna iti daga dagiti Caldeo, ket nagnaed idiay Carran: ket manipud sadiay, idi natayen ni amana, inyakarna isuna iti daytoy a daga, a pagnanaedanyo ita.
5 Ket awan ti intedna kencuana a tawid iti dayta, uray, uray la nga ikabilna ti sakana: kaskasdi nga inkarina nga itedna kenkuana kas sanikua, ken kadagiti bin-ina a sumaruno kenkuana, idinto ta awan pay ti anakna .
6 Ket ti Dios nagsao iti daytoy a wagas, Nga agtaeng ti bin-ina iti gangganaet a daga; ket iyegda ida iti pannakaadipen, ken agpakaasida kadakuada iti dakes iti uppat a gasut a tawen.

7 Ket ti nasion a pakaadipendanto ukomekto, kinuna ti Dios: ket kalpasan dayta rummuardanto, ket agserbida kaniak iti daytoy a lugar.
8 Ket intedna kencuana ti tulag ti panagkugit: ket iti casta ni Abraham pinutotna ni Isaac, ket kinakugitna isuna iti maikawalo nga aldaw; ket ni Isaac ni Jacob; ket ni Jacob pinutotna dagiti sangapulo ket dua a patriarka.
9 Ket dagiti patriarka, a naimon, inlakoda ni Jose idiay Egipto: ngem ti Dios adda idi kencuana.
10 Inispalna iti amin a rigatna, ket intedna kenkuana ti pabor ken sirib iti imatang ni Faraon nga ari ti Egipto; ket pinagbalinna a gobernador iti Egipto ken ti intero a balayna.
11 Ita dimteng ti kinakirang iti intero a daga ti Egipto ken Canaan, ken dakkel a rigat: ket awan ti nakasarak dagidi ammami iti taraon.
12 Ngem idi nadamag ni Jacob nga adda mais idiay Egipto, imbaonna nga umuna dagiti ammatayo.
13 Ket iti maikadua a gundaway naipakaammo ni Jose kadagiti kakabsatna; ket naipakaammo ken Faraon ti kakabagian ni Jose.
14 Kalpasanna, imbaonna ni Jose, ket inayabanna ni Jacob nga amana, ken amin a kakabagianna, sangapulo ket lima a kararua.
15 Iti kasta, simmalog ni Jacob idiay Egipto, ket natay, isu ken dagidi ammatayo.
16 Ket naipan ida idiay Siquem, ket naiparabawda iti tanem a ginatang ni Abraham iti gatad a kuarta manipud iti annak ni Emmor nga ama ni Siquem.
17 Ngem idi asidegen ti tiempo ti kari, nga insapata ti Dios ken Abraham, immadu dagiti tattao idiay Egipto.
18 Agingga a timmakder ti sabali nga ari, a saan a makaam-ammo ken Jose.
19 Isu met ti nasikap a nakilanglangen kadagiti kakabagianmi, ket nagpakaasi iti dakes kadagiti ammami, tapno ibellengda dagiti ubbing nga annakda, tapno saanda nga agbiag.
20 Iti dayta a tiempo naipasngay ni Moises, ket napalangguad unay, ket nataraonan iti balay ni amana iti tallo a bulan.
21 Ket idi napapanaw, innala ti anak a babai ni Faraon, ket tinarakenna a maipaay iti bukodna nga anak.
22 Nasursuruan ni Moises iti amin a kinasirib dagiti Egipcio, ken nabileg iti sasao ken ar-aramid.
23 Ket idi agtawen iti uppat a pulo, simrek iti pusona a sarungkaran dagiti kakabsatna nga annac ti Israel.
24 Ket idi nakitana ti maysa kadakuada nga agsagsagaba iti dakes, indepensana isuna, ket binalesna daydiay nairurumen, ket kinabilna ti Egipcio.
25 Ta impagarupna a maawatan koma dagiti kakabsatna no kasano nga isalakan ida ti Dios babaen ti imana: ngem saanda a naawatan.
26 Ket iti simmaganad nga aldaw, impakitana ti bagina cadacuada bayat ti panagsusupiatda, ket kayatna koma a pagmaymaysaen ida, a kunkunana, Kakabsat, agkakabsatkayo; apay nga agkikinnabasolkayo iti maysa ken maysa?
27 Ngem ti nangaramid iti dakes iti kaarrubana inyadayona, a kunkunana, Siasino ti nangaramid kenka nga agturay ken ukom kadakami?
28 Patayennak kadi, kas iti panangpapataymo iti Egipcio idi kalman?
29 Kalpasanna, nagtalaw ni Moises gapu iti daytoy a sasao, ket maysa a gangganaet idiay daga ti Madian, a nakaipasngayanna iti dua nga annak a lallaki.
30 Ket idi nalpasen ti uppat a pulo a tawen, nagparang kenkuana idiay let-ang ti bantay Sina ti maysa nga anghel ti Apo iti gil-ayab ti apuy iti maysa a karuotan.
31 Idi nakita ni Moises, nagsiddaaw iti buya: ket bayat nga umas-asideg a mangkita iti dayta, immay kenkuana ti timek ni Jehova.
32 Kinunana, Siak ti Dios dagidi ammam, Dios ni Abraham, Dios ni Isaac, ken Dios ni Jacob. Kalpasanna, nagpigerger ni Moises, ket saan a naitured a kimmita.
33 Kalpasanna, kinuna ni Jehova kenkuana, "Ikkatem dagiti sapatosmo kadagiti sakam: ta ti lugar a pagtaktakderam ket nasantoan a daga."
34 Nakitak, nakitak ti rigat dagiti ilik nga adda idiay Egipto, ket nangngegko ti panagsennaayda, ket bimmabaak tapno ispalen ida. Ket ita umayka, ibaonka idiay Egipto.
35 Daytoy ni Moises a nagkedkedda, a kunkunada, Siasino ti nangaramid kenka nga agturay ken ukom? isu met laeng ti imbaon ti Dios nga agbalin nga agturay ken manangispal babaen ti ima ti anghel a nagparang kenkuana iti karuotan.
36 Inruarna ida, kalpasan nga impakitana dagiti datdatlag ken pagilasinan iti daga ti Egipto, ken iti Nalabaga a Baybay, ken iti let-ang iti uppat a pulo a tawen.
37 Daytoy ni Moises, a nagkuna kadagiti annac ti Israel, Mangbangonto ti Apo a Diosyo kadakayo iti maysa a mammadto kadagiti kakabsatyo, a kas kaniak; isu ti mangngegyonto.
38 Isu daytoy, nga adda idi iti iglesia idiay let-ang a kaduana ti anghel a nakisarita kencuana idiay bantay Sina, ken kadagidi ammatayo: a nangawat kadagiti nabiag nga orakulo tapno itedna kadatayo.
39 Isu a saan a nagtulnog dagiti ammatayo, no di ket intalawda isuna manipud kadakuada, ket iti pusoda nagsublida manen idiay Egipto.
40 Kinunana ken Aaron, Aramidennakami kadagiti didiosen nga umun-una kadakami: ta no maipapan iti daytoy a Moises, a nangiruar kadakami iti daga ti Egipto, saanmi nga ammo no ania ti napasamak kenkuana.
41 Ket nangaramidda iti urbon a baka kadagidi nga aldaw, ket nangidatonda iti daton iti didiosen, ket nagrag-oda kadagiti aramid ti bukodda nga ima.
42 Kalpasanna, nagsubli ti Dios ket inyawatna ida nga agdayaw iti buyot ti langit; kas naisurat iti libro dagiti profeta, O balay ti Israel, nangidatonkayo kadi kaniak kadagiti napapatay nga animal ken daton iti las-ud ti uppat a pulo a tawen idiay let-ang?
43 Wen, innalayo ti tabernakulo ni Moloc, ken ti bituen ti diosyo a ni Remfan, dagiti pigura nga inaramidyo a pagdaydayawan kadakuada: ket ipandakayto iti labes ti Babilonia.
44 Adda idi dagidi ammami iti tabernakulo ti saksi idiay let-ang, kas intudingna, a makisarsarita ken Moises, tapno aramidenna dayta maitunos iti uso a nakitana.
45 Daytoy met dagiti ammatayo nga immay kalpasanna inyegda ni Jesus iti sanikua dagiti Gentil, a pinapanaw ti Dios iti sangoanan dagiti ammatayo, agingga iti kaaldawan ni David;
46 Nakasarak iti parabur iti sangoanan ti Dios, ken tinarigagayanna ti agsapul iti tabernakulo para iti Dios ni Jacob.

47 Ngem nangibangon kenkuana ni Solomon iti balay.
48 Nupay kasta ti Kangatuan saan nga agnanaed kadagiti templo nga inaramid babaen kadagiti ima; kas kuna ti profeta, .
49 Ti langit isu ti tronok, ket ti daga isu ti pagbatayan ti sakak: ania a balay ti bangonenyo kaniak? kuna ti Apo: wenno ania ti lugar a paginanaak?
50 Saan kadi nga inaramid ti imak amin dagitoy a banag?
51 Dakayo a natangken ti tengnged ken saan a nakugit ti puso ken lapayag, kanayon a sarangtenyo ti Espiritu Santo: kas iti inaramid dagidi ammayo, kasta met ti ar-aramidenyo.
52 Ania kadagiti profeta ti saan nga indadanes dagiti ammayo? ket pinapatayda dagiti nangipakita sakbay ti yaay ti Nalinteg; a dacayo ita ti nangliput ken mammapatay.
53 Inawatda ti Linteg babaen ti kababalin dagiti anghel, ngem saanda a tinungpal dayta.
54 Idi nangngegda dagitoy a banbanag, napalalo ti pusoda, ket nagkidemda kenkuana babaen kadagiti ngipenda.
55 Ngem napno iti Espiritu Santo, timmangad a sititibker idiay langit, ket nakitana ti dayag ti Dios, ken ni Jesus a sitatakder iti makannawan ti Dios.
56 Ket kinunana, Adtoy, makitak a naluktan dagiti langit, ken ti Anak ti Tao a sitatakder iti makannawan ti Dios.
57 Kalpasanna, nagpukkawda iti napigsa a timek, ket insardengda dagiti lapayagda, ket timmarayda kenkuana a sangsangkamaysa.
58 Ket pinapanawda isuna iti ruar ti siudad, ket binutoanda: ket dagiti saksi impaidda dagiti kawesda iti saka ti maysa nga agtutubo a lalaki, nga agnagan Saul.
59 Ket binutoanda ni Esteban, nga immawag iti Dios, ket kinunada, Apo Jesus, awatem ti espirituk.
60 Ket nagparintumeng, ket impukkawna iti napigsa a timek, Apo, saanmo nga ipaidam daytoy a basol. Ket idi naibagana daytoy, naturog.

KAPITULO 8

1 Ket ni Saul immanamong idi iti ipapatayna. Ket iti dayta a tiempo adda dakkel a pannakaidadanes maibusor iti iglesia nga adda idiay Jerusalem; ket naiwarasda amin iti amin a rehion ti Judea ken Samaria, malaksid kadagiti apostol.
2 Ket dagiti napeklan a lallaki innalada ni Esteban iti pannakaitabonna, ket nagdung-awda gapu kenkuana.
3 No maipapan ken Saul, dinadaelna ti iglesia, simrek iti tunggal balay, ket inkabilna ida dagiti lallaki ken babbai.
4 Gapuna dagiti naiwaras iti sabali a lugar napanda iti sadinoman a nangikasaba iti sao.
5 Kalpasanna, simmalog ni Felipe iti siudad ti Samaria ket inkasabana kadakuada ti Cristo.
6 Ket dagiti tao a sangsangkamaysa nga impangagda dagiti banbanag nga insao ni Felipe, a nangngeg ken nakitada dagiti milagro nga inaramidna.
7 Ta dagiti narugit nga espiritu, nga agpukpukkaw iti napigsa a timek, rimmuar manipud iti adu a naluganan kadakuada: ket adu a naparmek ken pilay, napaimbagda.
8 Ket adda dakkel a rag-o iti dayta a siudad.
9 Ngem adda maysa a lalaki, nga agnagan Simon, nga idi un-unana iti dayta met laeng a siudad, nagsalamangka, ken nangsalamangka kadagiti tattao ti Samaria.
10 Ipangagda amin, manipud iti kabassitan agingga iti kadakkelan, a kunkunada, Daytoy a tao ti naindaklan a pannakabalin ti Dios."
11 Ket kenkuana inim-imdengda, agsipud ta iti nabayagen nga insalamanganna ida babaen kadagiti panagsalamangka.
12 Ngem idi namatida ken Felipe a mangikaskasaba kadagiti bambanag maipapan iti Pagarian ti Dios, ken ti nagan ni Jesu-Cristo, nabautisaranda, lallaki ken babbai.
13 Kalpasanna, namati met ni Simon: ket idi nabautisaran, nakipagnaed ken Felipe, ket nagsiddaaw, a makitana dagiti datdatlag ken pagilasinan a naaramid.
14 Idi nangngeg dagiti apostol nga adda idiay Jerusalem nga inawat ti Samaria ti sao ti Dios, imbaonda kadakuada da Pedro ken Juan.
15 Idi bimmabada, inkararagna ida tapno umawatda iti Espiritu Santo.
16 (Ta agingga ita awan pay ti natinnag kadakuada: isuda laeng ti nabautisaran iti nagan ni Apo Jesus).
17 Kalpasanna, impatayda dagiti imada kadakuada, ket inawatda ti Espiritu Santo.
18 Ket idi nakita ni Simon a naited ti Espiritu Santo babaen ti panangikabilna kadagiti ima dagiti apostol, indatonna kadakuada ti kuarta.
19 Kinunana, Ikkannak met iti daytoy a pannakabalin, tapno iti siasinoman nga iparabawko dagiti imak, umawat iti Espiritu Santo.
20 Ngem kinuna ni Pedro kenkuana, Mapukaw ti kuartam a kaduam, agsipud ta impagarupmo a magatang ti sagut ti Dios babaen ti kuarta.
21 Awan ti bingaymo wenno bingaymo iti daytoy a banag: ta saan nga umiso ti pusom iti imatang ti Dios.
22 Agbabawika ngarud iti daytoy a kinadakesmo, ket ikararagmo iti Dios, no nalabit mapakawan kenka ti panunot ti pusom.
23 Ta madlawko nga addaka iti apdo ti kinapait, ken iti singgalut ti kinadakes.
24 Kalpasanna, insungbat ni Simon, ket kinunana, Ikararagyo iti Apo para kaniak, tapno awan kadagitoy a banbanag nga imbagayo ti dumteng kaniak.
25 Ket idi napaneknekanda ken inkasabada ti sao ti Apo, nagsublida idiay Jerusalem, ket inkasabada ti naimbag a damag iti adu a purok dagiti Samaritano.
26 Ket ti anghel ti Apo nagsao ken Felipe, a kunkunana, Bumangonka, ket mapanka iti abagatan iti dalan a bumaba manipud Jerusalem agingga iti Gaza, a let-ang.
27 Ket timmakder ket napan: ket, adtoy, maysa a lalaki a taga-Etiopia, maysa nga eunuko nga addaan iti naindaklan nga autoridad iti sidong ni Candace a reyna dagiti Etiope, nga addaan iti panangaywan iti amin a gamengna, ket immay idiay Jerusalem tapno agdayaw.
28 Agsubli idi, ket situtugaw iti karuahena a nagbasa ken ni Isaias a mammadto.
29 Kalpasanna, kinuna ti Espiritu ken Felipe, Umasidegka ket makikaduaka iti daytoy a karuahe.
30 Ket nagtaray ni Felipe nga immasideg kencuana, ket nangngegna a binasana ti profeta Isaias, ket kinunana, Maawatam kadi ti basbasaem?
31 Ket kinunana, Kasano a maaramidko, malaksid no adda tao a mangiwanwan kaniak? Ket tinarigagayanna ni Felipe a sumang-at ken makitugaw kenkuana.
32 Ti lugar ti nasantuan a kasuratan a binasana ket daytoy, Naiturong a kas karnero nga agturong iti maparti; ket kas

iti maysa a kordero nga umel iti sanguanan ti agpukis kenkuana, saanna a linuktan ti ngiwatna.
33 Iti pannakaibabainna naikkat ti panangukomna: ket siasino ti mangideklara iti kaputotanna? ta naala ti biagna iti daga.
34 Simmungbat ti eunuko ken ni Felipe, ket kinunana, Siasino ti ibagbaga ti mammadto daytoy? iti bagina, wenno ti sabali a tao?
35 Kalpasanna, linuktan ni Felipe ti ngiwatna, ket nangrugi iti isu met laeng a Nasantoan a Surat, ket inkasabana kenkuana ni Jesus.
36 Ket bayat ti panagdaliasatda, dimtengda iti maysa a danum: ket kinuna ti eunuko, Kitaem, adtoy ti danum; ania ti manglapped kaniak nga agpabautisar?
37 Kinuna ni Felipe, No mamatika iti amin a pusom, mabalinmo. Ket insungbatna ket kinunana, Mamatiak a ni Jesu-Cristo ket Anak ti Dios.
38 Ket binilinna ti karuahe nga agtakder: ket agpada a simmalogda iti danum, da Felipe ken ti eunuko; ket binautisaranna.
39 Ket idi simmang-atda iti danum, ti Espiritu ti Apo innalana ni Felipe, tapno saanen a nakita ti eunuko: ket nagtultuloy a nagragragsak.
40 Ngem nasarakan ni Felipe idiay Azoto: ket limmasatna nangasaba iti amin a siudad, agingga a dimteng idiay Cesarea.

KAPITULO 9

1 Napan ni Saul iti nangato a padi.
2 Ket kiniddawna kenkuana dagiti surat nga agturong idiay Damasco kadagiti sinagoga, tapno no makasarak iti aniaman kadagitoy a dalan, lallaki man wenno babbai, iyegna ida a naigalut idiay Jerusalem.
3 Ket bayat ti panagdaliasatna, immasideg iti Damasco: ket kellaat a nagsilnag ti maysa a lawag manipud langit iti aglawlawna.
4 Ket nagruknoy iti daga, ket nangngegna ti timek a kunkunana kenkuana, Saul, Saul, apay nga idadanesnak?
5 Ket kinunana, Siasinoka, Apo? Ket kinuna ti Apo, Siak ni Jesus nga idaddadanesmo: narigat kenka a sipaten dagiti tudok.
6 Nagpigerger ken masmasdaaw kinunana, Apo, ania ti kayatmo nga aramidek? Ket kinuna ti Apo kencuana, Bumangonka, ket mapanka iti siudad, ket maibaga kenka no ania ti masapul nga aramidem.
7 Ket dagiti lallaki a nakipagdaliasat kencuana nagtakderda nga awan ti makasao, a nakangngegda iti timek, ngem awan ti nakitada.
8 Ket timmakder ni Saul manipud iti daga; ket idi naluktan dagiti matana, awan ti nakitana a tao: ngem inturongda isuna iti imana, ket impanda isuna idiay Damasco.
9 Tallo nga aldaw nga awan ti panagkitana, ket saan a nangan wenno imminum.
10 Adda idi adalan idiay Damasco, nga agnagan Ananias; ket kinuna kenkuana ti Apo iti maysa a sirmata, ni Ananias. Ket kinunana, Adtoyak ditoy, Apo.
11 Ket ni Jehova kinunana kencuana, Bumangonka, ket mapanka iti kalsada a maawagan iti Nalinteg, ket agsaludsodka iti balay ni Judas para iti maysa a managan Saul, taga Tarso: ta, adtoy, agkarkararag.
12 Nakitana iti sirmata ti maysa a lalaki nga agnagan Ananias a sumsumrek, ket inkabilna ti imana kenkuana, tapno maawatna ti panagkitana.
13 Kalpasanna, insungbat ni Ananias, Apo, adu ti nangngegko maipapan iti daytoy a tao, no kasano ti kinadakes nga inaramidna kadagiti sasantomo idiay Jerusalem.
14 Ket adtoy addaan iti turay manipud kadagiti panguloen a papadi a manggalut kadagiti amin nga umawag iti naganmo.
15 Ngem kinuna ti Apo kencuana, Inka: ta isu ket maysa a napili nga aruaten para kaniak, a mangibaklay iti naganko iti sangoanan dagiti Gentil, ar-ari, ken annac ti Israel.
16 Ta ipakitakto kenkuana no kasano kadakkel ti masapul a sagabaenna maigapu iti naganko.
17 Ket ni Ananias napan, ket simrek iti balay; ket inkabilna dagiti imana kenkuana kinunana, Kabsat Saul, ti Apo, ni Jesus, a nagparang kenka iti dalan bayat nga immayka, imbaonnak, tapno maawatmo ti panagkitam, ket mapnoka iti Espiritu Santo.
18 Ket dagus a nagtinnag manipud kadagiti matana a kasla timbangan: ket nakita a dagus, ket timmakder, ket nabautisaran.
19 Ket idi nakaawat iti taraon, napabileg. Kalpasanna, adda ni Saul iti sumagmamano nga aldaw a kaduana dagiti adalan nga adda idiay Damasco.
20 Dagus nga inkasabana ni Cristo kadagiti sinagoga, nga isu ti Anak ti Dios.
21 Ngem nasdaaw dagiti amin a nakangngeg kenkuana, ket kinunada; Saan kadi a daytoy ti nangdadael kadagiti nangawag iti daytoy a nagan idiay Jerusalem, ken immay ditoy gapu iti dayta a panggep, tapno iyegna ida a naigalut kadagiti panguloen a papadi?
22 Ngem ad-adda a pimmigsa ni Saul, ket pinagbabainna dagiti Judio nga agnanaed idiay Damasco, a pinaneknekanna a ni Cristo a mismo daytoy.
23 Ket kalpasan a natungpal ti adu nga aldaw, nagtulag dagiti Judio a papatayenda.
24 Ngem naammuan ni Saul ti panagur-urayda. Ket nagbantayda kadagiti ruangan iti aldaw ken rabii tapno papatayenda isuna.
25 Kalpasanna, innala dagiti adalan isuna iti rabii, ket imbabada iti abay ti pader iti basket.
26 Idi nakadanon ni Saul idiay Jerusalem, pinadasna ti makikadua kadagiti adalan: ngem nagbutengda amin kenkuana, ket saanda a namati nga isu ket maysa nga adalan.
27 Ngem innala ni Bernabe, ket impanna kadagiti apostol, ket impakaammona kadakuada no kasano a nakitana ti Apo iti dalan, ken ti pannakisaritana kenkuana, ken no kasano a situtured a nangasaba idiay Damasco iti nagan ni Jesus.
28 Kaduada a sumsumrek ken rumrummuar idiay Jerusalem.
29 Ket nagsao a situtured iti nagan ni Apo Jesus, ket nakisuppiat kadagiti Griego: ngem napanda isuna.
30 Daytoy idi naammuan dagiti kakabsat, impanda isuna idiay Cesarea, ket imbaonda idiay Tarso.
31 Kalpasanna, pinaginana dagiti iglesia iti intero a Judea ken Galilea ken Samaria, ket napabilegda; ket nagna iti panagbuteng iti Apo, ken iti liwliwa ti Espiritu Santo, immaduda.

32 Ket napasamak, bayat ti panaglabas ni Pedro iti amin a paset, simmalog met kadagiti sasanto nga agnanaed idiay Lidda.
33 Nasarakan sadiay ti maysa a lalaki nga agnagan Eneas, a walo a tawenen a nakaidda iti pagiddaanna, ket masakit iti paralisado.
34 Ket ni Pedro kinunana kencuana, Eneas, ni Jesucristo paimbagennaca. Ket timmakder a dagus.
35 Ket amin nga agnanaed idiay Lida ken Saron nakitada isuna, ket nagturongda ken Jehova.
36 Adda idi idiay Jope ti maysa nga adalan nga agnagan Tabita, a naawagan iti Dorcas: daytoy a babai napno kadagiti naimbag nga aramid ken limos nga inaramidna.
37 Ket naaramid kadagidi nga al-aldaw, a nagsakit, ket natay: nga idi nabugguanda, impaiddana iti makinngato a siled.
38 Ket gapu ta asideg idi ti Lidda iti Jope, ket nangngeg dagiti adalan nga adda sadiay ni Pedro, nangibaonda kenkuana iti dua a lallaki, a kiniddawda kenkuana a saan nga aglangan nga umay kadakuada.
39 Kalpasanna, timmakder ni Pedro ket nakikuyog kadakuada. Idi simmangpet, impanda isuna iti makinngato a siled: ket amin dagiti balo a babbai nagtakderda iti sibayna nga agsangsangit, ken mangipakpakitada kadagiti kawes ken pagan-anay nga inaramid ni Dorcas, bayat ti kaaddana kadakuada.
40 Ngem inruar ni Pedro ida amin, ket nagparintumeng, ket nagkararag; ket inturongna iti bangkay kinunana, Tabita, tumakderka. Ket linuktanna dagiti matana: ket idi nakitana ni Pedro, nagtugaw.
41 Ket intedna kenkuana ti imana, ket intag-ayna, ket idi inayabanna dagiti sasanto ken balo, indatagna a sibibiag.
42 Ket naammuan iti entero a Jope; ket adu ti namati iti Apo.
43 Ket naaramid nga adu nga aldaw a nagtalinaed idiay Jope a kaduana ti maysa a Simon nga agar-aramid iti lalat.

KAPITULO 10

1 Adda maysa a lalaki idiay Cesarea nga agnagan Cornelio, maysa a senturion ti bunggoy a maawagan iti bunggoy dagiti Italiano.
2 Maysa a napeklan a tao, ken agbuteng iti Dios agraman ti intero a balayna, a nangted iti adu a limos kadagiti tattao, ken kanayon nga agkararag iti Dios.
3 Nakitana iti sirmata idi agarup maikasiam nga oras ti aldaw ti maysa nga anghel ti Dios a sumsumrek kenkuana ket kinunana kenkuana, Cornelio.
4 Ket idi kinitana, nagbuteng, ket kinunana, Ania dayta, Apo? Ket kinunana kenkuana, Dagiti kararagmo ken dagiti limosmo ket simmang-at a pakalaglagipan iti sangoanan ti Dios.
5 Ket ita, mangibaonkayo kadagiti lallaki idiay Jope, ket umawagkayo iti maysa a Simon, a ti apelyidona ket Pedro.
6 Agdagus iti maysa a Simon a managlat iti lalat, a ti balayna adda iti igid ti baybay: ibagananto no ania ti rebbeng nga aramidem.
7 Ket idi pimmanaw ti anghel a nakisao ken Cornelio, inayabanna ti dua nga adipenna iti sangakabbalayanna, ken maysa a napeklan a soldado kadagiti kanayon nga agur-uray kenkuana;
8 Ket idi impakaammona amin dagitoy a banbanag, imbaonna ida idiay Jope.
9 Iti kabigatanna, bayat ti panagdaliasatda ken umas-asidegda iti siudad, simmang-at ni Pedro iti tuktok ti balay tapno agkararag iti agarup maikanem nga oras.
10 Ket nagbisin unay, ket kayatna koma ti mangan: ngem bayat nga agsagsaganada, isu nagtung-ed.
11 Ket nakitana ti langit a naluktan, ken ti maysa a basehas a bumabbaba kencuana, a kasla maysa a dakkel a panid a nagalutan iti uppat a suli, ket naipababa iti daga.
12 Iti kasta adda amin a kita ti uppat ti sakana nga animal iti daga, ken atap nga animal, ken agkarkarayam, ken tumatayab iti tangatang.
13 Ket dimteng ti timek kencuana, Bumangonka, Pedro; patayen, ken mangan.
14 Ngem kinuna ni Pedro, Saan a kasta, Apo; ta diak pulos nangan iti aniaman a gagangay wenno narugit.
15 Ket ti timek nagsao manen kencuana iti maikadua a gundaway, Ti dinalusan ti Dios, saanmo nga awagan a narugit.
16 Namitlo a naaramid daytoy: ket ti basehas naipangato manen idiay langit.
17 Idi agduadua ni Pedro iti bagina no ania ti kaipapanan daytoy a sirmata a nakitana, adtoy, dagiti lallaki a naibaon manipud Cornelio nagsaludsodda maipapan iti balay ni Simon, ket nagtakderda iti sango ti ruangan.
18 Ket immawag, ket dinamagna no nakadagdagus sadiay ni Simon, a napanaganan iti Pedro.
19 Bayat ti panangpampanunot ni Pedro iti sirmata, kinuna ti Espiritu kenkuana, Adtoy, tallo a lallaki ti mangsapsapul kenka.
20 Tumakderka ngarud ket bumabakaka, ket kumuyogka kadakuada, nga awan ti panagduadua: ta siak ti nangibaon kadakuada.
21 Kalpasanna, simmalog ni Pedro kadagiti lallaki a naibaon kenkuana manipud Cornelio; ket kinunana, Adtoy, siak ti sapsapulenyo: ania ti makagapu nga immaykayo?
22 Ket kinunada, Ni Cornelio a senturion, maysa a nalinteg a tao, ken maysa a managbuteng iti Dios, ken nasayaat ti panagsasaona iti amin a nasion dagiti Judio, ket pinakdaaran ti Dios babaen ti nasantuan nga anghel a mangibaon kenka iti balayna, ken dumngeg sasao kenka.
23 Kalpasanna, inayabanna ida, ket pinagdagusna ida. Ket iti kabigatanna nakikuyog ni Pedro kadakuada, ket nakikuyog kenkuana dagiti kakabsat a lallaki manipud Jope.
24 Ket iti kabigatanna, simrekda idiay Cesarea. Ket inur-uray ida ni Cornelio, ket inayabanna dagiti kakabagianna ken asideg a gagayyemna.
25 Idi sumsumrek ni Pedro, sinabat ni Cornelio ket nagruknoy kadagiti sakana ket nagdaydayaw kenkuana.
26 Ngem intag-ay ni Pedro, a kunkunana, Tumakderka; Siak a mismo ket maysa met a lalaki.
27 Ket bayat ti pannakisarsaritana kenkuana, simrek, ket nakasarak iti adu a naguummong.
28 Ket kinunana cadacuada, Ammoyo a saan a maiparbeng a banag ti maysa a tao a Judio a makikadua, wenno makikadua iti sabali a nasion; ngem impakita kaniak ti Dios a diak awagan ti asinoman a tao a gagangay wenno narugit.
29 Ngarud immayak kadakayo nga awan ti panagsalungasingko, apaman a naibaonak: Dawatek ngarud no ania ti panggep ti imbaonyo kaniak?

30 Ket kinuna ni Cornelio, Uppat nga aldaw ti napalabas nga agayunoak agingga iti daytoy nga oras; ket iti maikasiam nga oras nagkararagak idiay balayko, ket, adtoy, adda lalaki a nagtakder iti sanguanak a nakasuot iti naraniag a kawes.
31 Ket kinunana, Cornelio, nangngegan ti kararagmo, ket dagiti limosmo nalaglagipda iti imatang ti Dios.
32 Ibaonmo ngarud idiay Jope, ket ayabam ditoy ni Simon, a Pedro ti apelyidona; isu naiyan iti balay ti maysa a Simon a managlat iti lalat iti igid ti baybay: nga, inton umay, agsao kenca.
33 Dagus ngarud a nangibaonak kenka; ket nasayaat ti inaramidmo nga immayka. Ita, addakami amin ditoy iti sangoanan ti Dios, tapno dumngeg iti amin nga imbilin kenka ti Dios.
34 Kalpasanna, linuktan ni Pedro ti ngiwatna ket kinunana, Pudno a madlawko a ti Dios saan a mangraem kadagiti tattao.
35 Ngem iti tunggal nasion, maawat kenkuana ti agbuteng kenkuana ken agaramid iti kinalinteg.
36 Ti sao nga imbaon ti Dios kadagiti annac ti Israel, a mangikaskasaba iti talna babaen ken Jesu-Cristo.
37 Dayta a sao, kunak, ammoyo, a naipablaak iti intero a Judea, ken nangrugi manipud Galilea, kalpasan ti bautismo nga inkasaba ni Juan;
38 No kasano a pinulotan ti Dios ni Jesus a taga Nazaret babaen ti Espiritu Santo ken iti pannakabalin: a nagturturong nga agar-aramid iti naimbag, ken nangpaimbag kadagiti amin a nairurumen ti Diablo; ta adda idi ti Dios kenkuana.
39 Ket saksikami iti amin a banag nga inaramidna agpadpada iti daga dagiti Judio, ken idiay Jerusalem; a pinatayda ken inbitayda iti kayo.
40 Isu pinagungar ti Dios iti maikatlo nga aldaw, ket impakaammona kenkuana a silalawag;
41 Saan a kadagiti amin a tattao, no di ket kadagiti saksi a pinili ti Dios, datayo, a nakikuyog kenkuana a nangan ken imminum kalpasan ti panagungarna.
42 Ket binilinnakami a mangasaba kadagiti tao, ken mangpaneknek nga isu ti inordenan ti Dios nga agbalin nga Ukom dagiti nabiag ken natay.
43 Saksi dagiti amin a mammadto kencuana, a babaen ti naganna ti siasinoman a mamati kenkuana, mapakawan ti basbasolna.
44 Idi sawen pay laeng ni Pedro dagitoy a sasao, natinnag ti Espiritu Santo kadagiti amin a nakangngeg iti sao.
45 Nasdaaw dagiti nakugit a namati, ti kaadu dagiti immay a kadua ni Pedro, agsipud ta naibukbok met dagiti Hentil ti sagut ti Espiritu Santo.
46 Ta nangngegda ida nga agsasao iti sabali a pagsasao, ken indaydayawda ti Dios. Kalpasanna, insungbat ni Pedro, .
47 Adda kadi makaiparit iti danum, tapno saan a mabuniagan dagitoy, nga immawat iti Espiritu Santo a kas kadatayo?
48 Ket imbilinna ida a mabuniagan iti nagan ti Apo. Kalpasanna, inkararagda kenkuana nga agtalinaed iti sumagmamano nga aldaw.

KAPITULO 11

1 Nangngeg dagiti apostol ken kakabsat nga adda idiay Judea nga inawat met dagiti Hentil ti sao ti Dios.
2 Idi simmang-at ni Pedro idiay Jerusalem, nakisuppiat kenkuana dagiti nakugit.
3 Kinunana, Simrekka kadagiti tattao a di nakugit, ket nakipanganka kadakuada.
4 Ngem insalaysay ni Pedro ti banag manipud idi punganay, ket inlawlawagna kadakuada sigun iti bilin, a kunkunana.
5 Addaak idi idiay siudad ti Jope nga agkarkararag: ket iti panaglemmeng nakitak ti maysa a sirmata, Maysa a basehas a bumaba, a kasla dakkel a lupot, a naipababa manipud langit babaen ti uppat a suli; ket dimteng met kaniak:
6 Iti dayta idi inkapetko dagiti matak, pinampanunotko, ket nakitak dagiti uppat ti sakana nga animal iti daga, ken atap nga animal, ken agkarkarayam, ken tumatayab iti tangatang.
7 Ket nangngegko ti timek a nagkuna kaniak, Bumangonka, Pedro; papatayen ken kanen.
8 Ngem kinunak, Saan a kasta, Apo: ta awan ti aniaman a narugit wenno narugit a simrek iti ngiwatko.
9 Ngem simmungbat manen kaniak ti timek manipud langit, Ti dinalusan ti Dios, saanmo nga awagan a narugit.
10 Ket naaramid daytoy iti namitlo a daras: ket amin naguyodda manen idiay langit.
11 Ket, adtoy, dagus nga adda tallo a lallaki nga immay iti balay nga ayanko, a naibaon manipud Cesarea kaniak.
12 Binilinnak ti Espiritu a kumuyog kadakuada, nga awan ti panagduadua. Nakikuyog kaniak dagitoy innem a kakabsat, ket simrekkami iti balay ti lalaki.
13 Ket impakitana kadakami no kasano a nakitana ti maysa nga anghel iti balayna, a nagtakder ken kinunana kenkuana, Mangibaonka kadagiti tattao idiay Jope, ket umawag ken Simon, a Pedro ti apelyidona;
14 Siasino ti mangibaga kenka kadagiti sasao, a pakaisalakanam ken ti amin a balaymo.
15 Ket bayat ti panangrugik nga agsao, nagtinnag ti Espiritu Santo kadakuada, kas kadatayo idi damo.
16 Kalpasanna, nalagipko ti sao ti Apo, no kasano a kinunana, Pudno a nabautisaran ni Juan iti danum; ngem mabuniagankayo iti Espiritu Santo.
17 Gapu ta inted ti Dios kadakuada ti umasping a sagut a kas iti intedna kadatayo, a namati ken Apo Jesu-Cristo; ania siak, a makaandur iti Dios?
18 Idi nangngegda dagitoy, nagulimekda ket indaydayawda ti Dios, a kunkunada, No kasta, inted ti Dios kadagiti Hentil ti panagbabawi nga agturong iti biag.
19 Ita dagiti naiwaras iti ballasiw-taaw gapu iti pannakaididadanes a timmaud maipapan ken Esteban nagdaliasatda agingga idiay Fenicia, Chipre, ken Antioquia, nga awan ti inkasabada ti sao no di laeng kadagiti Judio.
20 Ket ti sumagmamano kadakuada ket lallaki ti Chipre ken Cirene, nga idi nakadanonda idiay Antioquia, nakisaoda kadagiti Griego, nga inkasabada ni Apo Jesus.
21 Ket ti ima ti Apo adda cadacuada: ket adu a bilang ti namati, ket nagturongda iti Apo.
22 Kalpasanna, dimteng ti damag maipapan kadagitoy a banbanag iti lapayag ti iglesia nga adda idiay Jerusalem: ket imbaonda ni Bernabe, tapno mapan isuna agingga idiay Antioquia.

23 Idi immay, ket nakitana ti parabur ti Dios, naragsakan, ket indagadagna ida amin, a buyogen ti panggep ti puso kumpetda iti Apo.
24 Ta isu ket naimbag a tao, ken napno iti Espiritu Santo ken iti pammati: ket adu a tattao ti nainayon iti Apo.
25 Kalpasanna, pimmanaw ni Bernabe idiay Tarso, tapno sapulenna ni Saul.
26 Ket idi nasarakanna isuna, impan isuna idiay Antioquia. Ket napasamak, iti intero a tawen naguummongda iti iglesia, ket insuroda ti adu a tattao. Ket dagiti adalan naawaganda nga immuna a Kristiano idiay Antioquia.
27 Ket kadagitoy nga aldaw immay dagiti mammadto manipud Jerusalem idiay Antioquia.
28 Ket timmakder ti maysa kadakuada nga agnagan Agabo, ket impasimudaagna babaen ti Espiritu nga addanto dakkel a kinakirang iti intero a lubong: a napasamak idi kaaldawan ni Claudio Cesar.
29 Idin dagiti adalan, tunggal maysa sigun iti kabaelanna, inkeddengda ti mangipatulod iti tulong kadagiti kakabsat nga agnanaed idiay Judea.
30 Inaramidda met dayta, ket impatulodda kadagiti panglakayen babaen kadagiti ima da Bernabe ken Saul.

KAPITULO 12

1 Ita idi agarup dayta a tiempo inyunnat ni Herodes nga ari dagiti imana tapno riribukenna ti dadduma a kameng ti iglesia.
2 Ket pinatayna ni Santiago a kabsat ni Juan babaen ti kampilan.
3 Ket gapu ta nakitana a naay-ayo dagiti Judio, intuloyna nga innala met ni Pedro. (Idi dagiti aldaw ti tinapay nga awan lebadurana.)
4 Ket idi natiliwna isuna, impan iti pagbaludan, ket inyawatna isuna iti uppat a kuatro a soldado a mangsaluad kenkuana; panggepna kalpasan ti Paskua nga iyegna kadagiti tattao.
5 Naibalud ngarud ni Pedro iti pagbaludan: ngem saan a nagsardeng ti kararag ti iglesia iti Dios maipaay kenkuana.
6 Ket idi kayat koma nga iruar ni Herodes, iti dayta met la a rabii, matmaturog ni Pedro iti nagbaetan ti dua a soldado, a naigalut iti dua a kawar: ket dagiti agay-aywan iti sango ti ruangan saluadan ti pagbaludan.
7 Ket, adtoy, immay kencuana ti anghel ti Apo, ket nagsilnag ti silaw iti pagbaludan: ket kinabilna ni Pedro iti sikigan, ket intag-ayna, a kunkunana, Bumangonka a dagus. Ket natinnag dagiti kawarna manipud kadagiti imana.
8 Ket kinuna ti anghel kencuana, Barikesmo ti bagim, ket igalutmo dagiti sandaliasmo. Ket kasta ti inaramidna. Ket kinunana kencuana, Ibellengmo ti kawesmo, ket sumurot caniac.
9 Ket rimmuar, ket simmurot kencuana; ket dida ammo a pudno dayta nga inaramid ti anghel; ngem impagarupna a nakakita iti sirmata.
10 Idi nalabsanda ti umuna ken maikadua a pagbantay, dimtengda iti landok a ruangan nga agturong iti siudad; a naglukat kadakuada iti bukodna a pagayatan: ket rimmuarda, ket limmasatda iti maysa a kalsada; ket dagus a pimmanaw ti anghel kenkuana.
11 Ket idi mapanunot ni Pedro, kinunana, Ita, sigurado nga ammok a ti Apo imbaonna ti anghelna, ket inispalnak manipud iti ima ni Herodes, ken manipud iti amin a namnamaen dagiti tattao dagiti Judio.
12 Ket idi napanunotna ti banag, immay iti balay ni Maria nga ina ni Juan, a ti apelyidona ket Marcos; a sadiay adu ti naguummong nga agkarkararag.
13 Idi agtuktok ni Pedro iti ruangan ti ruangan, immay dumngeg ti maysa a balasang nga agnagan Roda.
14 Ket idi naammuanna ti timek ni Pedro, saanna a linuktan ti ruangan gapu iti ragsakna, no di ket nagtaray a simrek, ket imbagana no kasano ti panagtakder ni Pedro iti sango ti ruangan.
15 Ket kinunada kencuana, Nauyongka. Ngem kanayon a pinatalgedanna a kasta pay ketdi. Kalpasanna, kinunada, Dayta ti anghelna.
16 Ngem intuloy ni Pedro ti nagtuktok: ket idi linuktanda ti ridaw ket nakitada isuna, nasdaawda.
17 Ngem isu, a nangsenyas kadakuada babaen ti imana tapno agulimekda, indeklarana kadakuada no kasano ti panangiruar ti Apo kenkuana manipud iti pagbaludan. Ket kinunana, Inka ipakita dagitoy a banbanag ken Santiago ken kadagiti kakabsat. Ket pimmanaw, ket napan iti sabali a lugar.
18 Ita apaman nga agmalmalem, awan ti bassit a riribuk kadagiti soldado no ania ti napasamak ken Pedro.
19 Ket idi biroken ni Herodes, ket saan a nasarakan, sinukimatna dagiti agay-aywan, ket imbilinna a mapapatayda. Ket simmalog isuna manipud Judea agingga idiay Cesarea, ket nagnaed sadiay.
20 Ket ni Herodes narurod unay cadagiti taga Tiro ken Sidon: ngem immayda a sangsangkamaysa kencuana, ket, idi pinagbalinda a gayyemda ni Blasto nga agay-aywan iti siled ti ari, tinarigagayanda ti talna; gapu ta ti pagiliandа ket nataraonan iti pagilian ti ari.
21 Ket iti naikeddeng nga aldaw, ni Herodes, nakakawes iti naarian a kawes, nagtugaw iti tronona, ket nagsao kadakuada.
22 Nagpukkaw dagiti umili, a kunkunada, Ti timek ti maysa a dios, ket saan a ti tao.
23 Ket dagus a kinabil ti anghel ti Apo, agsipud ta dina inted ti dayag iti Dios: ket kinnan dagiti igges, ket insukona ti espiritu.
24 Ngem dimmakkel ken immadu ti sao ti Dios.
25 Ket nagsubli da Bernabe ken Saul manipud Jerusalem, idi natungpalda ti ministerioda, ket inkuyogda ni Juan, a Marcos ti apelyidona.

KAPITULO 13

1 Ita adda dagiti mammadto ken mannursuro iti iglesia nga adda idiay Antioquia; kas kada Bernabe, ken Simeon a naawagan Niger, ken Lucio a taga Cirene, ken Manaen, a napadakkel a kadua ni Herodes a tetrarka, ken ni Saul.
2 Bayat ti panagserbida iti Apo, ken panagayunarda, kinuna ti Espiritu Santo, Pagsisinaendak da Bernabe ken Saul para iti trabaho a pangawagak kadakuada.
3 Ket idi naayunar ken nagkararagda, ken impatayda dagiti imada kadakuada, pinapanawda ida.
4 Gapuna isuda, idi imbaon ti Espiritu Santo, pimmanawda idiay Seleucia; ket manipud sadiay naglayagda a napan idiay Chipre.

5 Ket idi addada idiay Salamis, inkasabada ti sao ti Dios cadagiti sinagoga dagiti Judio: ket adda met ni Juan iti ministroda.
6 Ket idi limmasatda iti isla agingga idiay Pafos, nakasarakda iti maysa a mangkukulam, maysa nga ulbod a mammadto, maysa a Judio, nga agnagan Barjesus.
7 Kaduana ti diputado ti pagilian, ni Sergio Pablo, maysa a masirib a tao; a nangayab kada Bernabe ken Saul, ket tinarigagayanna a denggen ti sao ti Dios.
8 Ngem ni Elimas a mangkukulam (ta kasta ti naganna sigun iti panangipatarusna) sinarangetna ida, nga inkagumaanna nga ibaw-ing ti diputado manipud iti pammati.
9 Kalpasanna, ni Saul, (a naawagan met iti Pablo) a napno iti Espiritu Santo, inturongna dagiti matana kenkuana.
10 Ket kinunana, O napno iti amin a kinasikap ken amin a kinadakes, anak ti sairo, kabusor ti amin a kinalinteg, saanmo kadi nga agsardeng a mangballikug kadagiti nalinteg a dalan ti Apo?
11 Ket ita, adtoy, adda kenka ti ima ti Apo, ket bulsekka, a saan a makakita iti init iti maysa a panawen. Ket dagus a nagtinnag kenkuana ti maysa nga alingasaw ken sipnget; ket nagturong a nagsapul iti sumagmamano a mangiturong kenkuana iti imana.
12 Idi nakita ti diputado, namati, a nasdaaw iti sursuro ti Apo.
13 Idi nagluas ni Pablo ken ti bunggoyna manipud Pafo, dimtengda idiay Perga idiay Pamfilia: ket ni Juan pimmanaw kadakuada nagsubli idiay Jerusalem.
14 Ngem idi pimmanawda idiay Perga, dimtengda idiay Antioquia idiay Pisidia, ket simrekda iti sinagoga iti aldaw a panaginana, ket nagtugawda.
15 Ket kalpasan ti pannakabasa ti Linteg ken dagiti mammadto, nangibaon kadakuada dagiti agtuturay iti sinagoga, a kunkunada, Dakayo a lallaki ken kakabsat, no adda sao a pammaregtakayo kadagiti tattao, itultuloyyo.
16 Kalpasanna, timmakder ni Pablo ket inseniasna babaen ti imana kinunana, “Lallaki ti Israel, ken dakayo nga agbuteng iti Dios, dumngegkayo.”
17 Pinili ti Dios daytoy a tattao ti Israel dagiti ammatayo, ket intan-okna dagiti tattao idi nagnaedda a kas ganggannaet iti daga ti Egipto, ket buyogen ti nangato a takiag inruarna ida manipud iti dayta.
18 Ket iti agarup a panawen ti uppat a pulo a tawen sinagabana ti ugalida idiay let-ang.
19 Ket idi dinadaelna ti pito a nasion iti daga ti Canaan, biningayna ti dagada kadakuada babaen ti panagbibinnunot.
20 Ket kalpasan dayta intedna kadakuada dagiti ukom iti agarup uppat a gasut ket limapulo a tawen, agingga ken ni Samuel a propeta.
21 Ket kalpasanna nagtarigagayda iti maysa nga ari: ket ti Dios intedna kadakuada ni Saul nga anak ni Cis, maysa a lalaki iti tribu ni Benjamin, iti las-ud ti uppat a pulo a tawen.
22 Ket idi inikkatna isuna, pinatakderna cadacuada ni David nga agbalin nga arida; isu met ti nangted iti pammaneknek, ket kinunana, Nasarakak ni David nga anak ni Jesse, maysa a tao a kas iti bukodko a puso, a mangtungpal iti amin a pagayatak.
23 Iti kaputotan daytoy a tao, ti Dios ti nangipatakder iti Israel iti maysa a Mangisalakan, ni Jesus.
24 Idi damo nga inkasaba ni Juan sakbay ti yaayna ti bautismo ti panagbabawi kadagiti amin nga umili ti Israel.
25 Ket bayat ti panangtungpal ni Juan iti dalanna, kinunana, Ipagarupyo a siasinoak? Saan nga isu. Ngem, adtoy, umay ti maysa a sumaruno kaniak, a diak maikari a manglukat kadagiti sapatosna kadagiti sakana.
26 Lallaki ken kakabsat, annak ti kaputotan ni Abraham, ken siasinoman kadakayo nga agbuteng iti Dios, naibaon kadakayo ti sao daytoy a pannakaisalakan.
27 Ta dagiti agnanaed idiay Jerusalem ken dagiti agturayda, gapu ta saanda nga am-ammo, wenno dagiti timek dagiti mammadto a mabasa iti tunggal aldaw a panaginana, tinungpalda ida iti panangkondenar kenkuana.
28 Ket nupay awan ti nasarakanda a pakaigapuan ti ipapatay kenkuana, indawatda ni Pilato a mapapatay.
29 Ket idi natungpalda amin a naisurat maipanggep kencuana, impababada iti kayo, ket inkabilda iti tanem.
30 Ngem pinagungar ti Dios manipud kadagiti natay.
31 Nakita isuna iti adu nga aldaw kadagiti nakikuyog kenkuana manipud Galilea nga agturong idiay Jerusalem, a saksina kadagiti tattao.
32 Ket ipakaammomi kadakayo ti naragsak a damag, no kasano a ti kari a naisayangkat kadagiti amma.
33 Intungpal ti Dios ti isu met laeng kadatayo nga annakda, iti panangpagungarna manen ken Jesus; kas naisurat met iti maikadua a salmo, Sika ti Anakko, ita nga aldaw inyanaknaka.
34 Ket no maipapan iti panangpagungarna kenkuana manipud kadagiti natay, ita saanen nga agsubli iti panagrupsa, kinunana iti daytoy a pamay-an, “Itedko kenka dagiti sigurado nga asi ni David.”
35 Gapuna, kunana met iti sabali a salmo, Dimo ipalubos a makita ti Nasantuanmo iti panagrupsa.
36 Ta ni David, kalpasan a nagserbi iti bukodna a kaputotan babaen ti pagayatan ti Dios, naturog, ket naidda kadagiti ammana, ket nakitana ti panagrupsa.
37 Ngem isu, a pinagungar ti Dios, awan ti nakitana a panagrupsa.
38 Maipakaammo koma kadakayo, lallaki ken kakabsat, a babaen iti daytoy a tao, naikasaba kadakayo ti pannakapakawan dagiti basbasol.
39 Ket babaen kencuana amin a mamati napalintegda manipud iti amin a banbanag, a saancayo a nalinteg babaen iti linteg ni Moises.
40 Agannadkayo ngarud, di la ket ta dumteng kadakayo, a naisao kadagiti profeta;
41 Adtoy, dakayo a mangumsi, ken agsiddaaw, ken madadael: ta agar-aramidak iti maysa nga aramid kadagiti aldawyo, maysa nga aramid a saanyonto a patien, uray no ideklara ti maysa a tao kadakayo.
42 Ket idi rimmuar dagiti Judio iti sinagoga, impakaasi dagiti Gentil a maikasaba kadakuada dagitoy a sasao iti sumaruno a sabbath.
43 Ita idi nasinasina ti kongregasion, adu kadagiti Judio ken relihioso a proselita ti simmurot kada Pablo ken Bernabe: a nakisarita kadakuada, nangallukoy kadakuada nga agtultuloy iti parabur ti Dios.
44 Ket iti simmaganad nga aldaw a panaginana immay ti gistay intero a siudad tapno dumngegda iti sao ti Dios.
45 Ngem idi nakita dagiti Judio dagiti bunggoy, napnoda iti apal, ket nagsaoda a maibusor kadagiti banbanag nga imbaga ni Pablo, a sinuppiatda ken tabbaawenda.

46 Idin, situtured da Pablo ken Bernabe, ket kinunada, Nasken nga umuna koma a naisao kadakayo ti sao ti Dios: ngem gapu ta inikkatyo dayta manipud kadakayo, ken ukomenyo ti bagbagiyo a saan a maikari iti biag nga agnanayon, adtoy, agsublikami kadagiti Hentil .
47 Ta kasta ti imbilin ti Apo kadakami, a kunkunana, Insaadka nga agbalin a silaw dagiti Gentil, tapno agbalinka a pannakaisalakan agingga kadagiti ungto ti daga.
48 Ket idi nangngeg dagiti Hentil daytoy, naragsakanda, ket indaydayawda ti sao ti Apo: ket amin a naordenan iti biag nga agnanayon namatida.
49 Ket naiwaragawag ti sao ti Apo iti intero a rehion.
50 Ngem dagiti Judio rinukkolda dagiti napeklan ken nadayaw a babbai, ken dagiti panguluen a lallaki iti siudad, ket pinarang-ayda ti panangidadanes kada Pablo ken Bernabe, ket pinapanawda ida manipud kadagiti dagada.
51 Ngem inwagwagda ti tapok dagiti sakada a maibusor kadakuada, ket dimtengda idiay Iconio.
52 Ket napno dagiti adalan iti rag-o, ken iti Espiritu Santo.

KAPITULO 14

1 Ket napasamak idiay Iconio, a naggigiddanda a napan iti sinagoga dagiti Judio, ket nagsaoda iti kasta, a namati ti dakkel a bunggoy agpadpada dagiti Judio ken kasta met dagiti Griego.
2 Ngem dagiti saan a mamati a Judio rinukerda dagiti Gentil, ket pinagbalinda a dakes ti panunotda maibusor kadagiti kakabsat.
3 Nabayag ngarud a nagtaengda a situtured nga agsasao iti Apo, a nangted iti pammaneknek iti sao ti paraburna, ken nangted kadagiti pagilasinan ken datdatlag a maaramid babaen kadagiti imada.
4 Ngem nagsisina ti bunggoy ti siudad: ket ti maysa a paset nakipagnaed kadagiti Judio, ken ti maysa a paset dagiti apostol.
5 Ket idi adda panagraut nga agpada dagiti Gentil, ken kasta met dagiti Judio agraman dagiti agtuturayda, tapno usarenda ida a sipupungtot, ken mabatoanda ida.
6 Nasiputanda, ket nagtalawda idiay Listra ken Derbe, dagiti siudad ti Licaonia, ken iti rehion nga adda iti aglawlaw.
7 Ket inkasabada sadiay ti naimbag a damag.
8 Nagtugaw idiay Listra ti maysa a lalaki a saan a makabael, maysa a baldado manipud iti aanakan ni inana, a saan a pulos a nagna.
9 Nangngegna met ti panagsao ni Pablo: a sipipinget a nangmatmat kenkuana, ken nabigbigna nga adda pammatina a mapaimbag.
10 Kinunana iti napigsa a timek, Agtakderka a nalinteg iti sakam. Ket naglugan ken nagna.
"
12 Ket inawaganda ni Bernabe, Jupiter; ken ni Pablo, ni Mercurio, agsipud ta isu ti kangrunaan nga agsasao.
13 Kalpasanna ti padi ti Jupiter, nga adda iti sango ti siudadda, nangiyeg kadagiti baka ken garland kadagiti ruangan, ket kayatna koma ti agsakripisio a kadua dagiti tattao.
14 Daytoy idi nadamag dagiti apostol, da Bernabe ken Pablo, pinigisda dagiti kawesda, ket nagtarayda a simrek iti tengnga dagiti tattao, nga agpukpukkawda.
15 Ket kinunana, Kakabsat, apay nga ar-aramidenyo dagitoy? Dakami met ket lallaki nga addaan iti kapada a tarigagay, ket ikasabami kadakayo nga agsublikayo manipud kadagitoy a kinaubbaw nga agturong iti sibibiag a Dios, a nangaramid iti langit, daga, ken baybay, ken amin a banag nga adda iti dayta.
16 Idi un-unana, pinalubosanna dagiti amin a nasion a magna iti bukodda a dalan.
17 Nupay kasta, saanna a binaybay-an ti bagina nga awan saksi, gapu ta nagaramid iti naimbag, ken inikkannatayo iti tudo manipud langit, ken nabunga a panawen, a pinunnona dagiti pusotayo iti taraon ken rag-o.
18 Ket babaen kadagitoy a sasao manmano a natengngelda dagiti tao, a saanda a nagdaton kadakuada.
19 Ket dimteng sadiay ti sumagmamano a Judio manipud Antioquia ken Iconio, a nangallukoy kadagiti tattao, ket, idi binutoanda ni Pablo, pinaruarda iti siudad, nga impagarupda a natayen.
20 Nupay kasta, bayat nga agtaktakder dagiti adalan iti aglawlawna, timmakder ket immay iti siudad: ket iti simmaganad nga aldaw pimmanaw a kaduana ni Bernabe idiay Derbe.
21 Ket idi inkasabada ti naimbag a damag iti dayta a siudad, ken adu ti insuroda, nagsublida manen idiay Listra, Iconio, ken Antioquia.
22 Patalgedantayo ti kararua dagiti adalan, ken idagadagtayo ida nga agtultuloy iti pammati, ken masapul a sumrektayo iti pagarian ti Dios babaen iti adu a rigat.
23 Ket idi inordenanda ida a panglakayen iti tunggal simbaan, ken nagkararagda a buyogen ti panagayunar, inkomendaran ida iti Apo, a namatida.
24 Ket kalpasan a limmasatda iti intero a Pisidia, dimtengda idiay Pamfilia.
25 Idi inkasabada ti sao idiay Perga, simmalogda idiay Atalia.
26 Ket manipud sadiay naglayagda idiay Antioquia, a manipud sadiay nairekomendada iti parabur ti Dios gapu iti trabaho nga intungpalda.
27 Ket idi dimtengda, ket inummongda ti simbaan, insalaysayda amin nga inaramid ti Dios kadakuada, ken no kasano ti pananglukatna iti ruangan ti pammati kadagiti Gentil.
28 Nagnaedda sadiay iti nabayag a kadua dagiti adalan.

KAPITULO 15

1 Ket sumagmamano a lallaki a bimmaba manipud Judea ti nangisuro kadagiti kakabsat, ket kinunada, No saankayo a makugit a kas iti ugali ni Moises, saankayo a maisalakan.
2 Idi ngarud a saan a bassit ti panagsusupiat ken panagsusupiat da Pablo ken Bernabe kadakuada, inkeddengda a sumang-at da Pablo ken Bernabe, ken dadduma pay kadakuada, idiay Jerusalem kadagiti apostol ken panglakayen maipapan iti daytoy a saludsod.
3 Ket idi insangpetda iti dalanda ti iglesia, limmasatda iti Fenicia ken Samaria, nga indeklarada ti pannakakomberte dagiti Hentil: ket pinagrag-oda ti dakkel kadagiti amin a kakabsat.
4 Ket idi nakadanonda idiay Jerusalem, inawat ida ti iglesia, ken dagiti apostol ken panglakayen, ket impakaammoda amin a banag nga inaramid ti Dios kadakuada.

5 Ngem timmakder ti sumagmamano a sekta dagiti Fariseo a namati, a kunkunada, Nasken a makugit ida ken bilinen ida a tungpalenda ti Linteg ni Moises.
6 Ket naguummong dagiti apostol ken panglakayen tapno usigenda daytoy a banag.
7 Ket idi adda ti adu a panagsusupiat, timmakder ni Pedro, ket kinunana kadakuada, Lallaki ken kakabsat, ammoyo no kasano a nabayagen a pinili ti Dios kadatayo, tapno dagiti Hentil babaen iti ngiwatko denggenda ti sao ti ebanghelio. ken mamati.
8 Ket ti Dios, a makaam-ammo kadagiti puso, pinaneknekanna ida, nga intedna kadakuada ti Espiritu Santo, kas iti inaramidna kadatayo;
9 Ket awan ti pagdumaanda iti nagbaetanmi kadakuada, a dalusan dagiti pusoda babaen ti pammati.
10 Ita, apay ngarud a sulisogenyo ti Dios, a mangikabil iti sangol iti tengnged dagiti adalan, a saan a kabaelan nga ibturan dagidi ammatayo wenno datayo?
11 Ngem patienmi a babaen ti parabur ni Apo Jesu-Cristo maisalakantayo, kas kadakuada.
12 Kalpasanna, nagulimek ti amin a tattao, ket dimngegda kada Bernabe ken Pablo, nga indeklarada no ania dagiti milagro ken datdatlag nga inaramid ti Dios kadagiti Hentil babaen kadakuada.
13 Kalpasan ti panagulimekda, simmungbat ni Santiago, a kinunana, Lalaki ken kakabsat, dumngegkayo kaniak.
14 Indeklara ni Simeon no kasano a sinarungkaran ti Dios idi damo dagiti Gentil, tapno mangala kadakuada iti ili a maipaay iti naganna.
15 Ket iti daytoy umanamong dagiti balikas dagiti mammadto; kas naisurat, .
16 Kalpasan daytoy agsubliakto, ket bangonekto manen ti tabernakulo ni David, a narebba; ket bangonekto manen dagiti rebba, ket ipasdekkonto;
17 Tapno dagiti nabati a tao sapulenda ti Apo, ken amin dagiti Gentil, a nakaigapuan ti naganko, kuna ti Apo, nga agar-aramid kadagitoy amin a banag.
18 Am-ammo ti Dios dagiti amin nga aramidna manipud idi punganay ti lubong.
19 Gapuna, ti sentensiak ket saantayo a riribuken ida, a nagturong iti Dios manipud kadagiti Hentil.
20 Ngem no suratenmi ida, tapno adaywanda dagiti rugit dagiti didiosen, ken iti pannakiabig, ken kadagiti banbanag a nabekkel, ken iti dara.
21 Ta ni Moises idi un-unana, adda iti tunggal siudad dagiti mangikaskasaba kenkuana, a mabasa kadagiti sinagoga iti tunggal aldaw a panaginana.
22 Kalpasanna, pinaragsak dagiti apostol ken panglakayen, agraman ti intero nga iglesia, a mangibaon kadagiti napili a lallaki a bunggoyda idiay Antioquia a kadua da Pablo ken Bernabe; isuda, ni Judas a napanaganan iti Barsabas, ken Silas, dagiti panguluen a lallaki kadagiti kakabsat.
23 Ket nagsuratda kadagiti surat babaen kadakuada kalpasan daytoy a wagas; Dagiti apostol ken panglakayen ken kakabsat ipatulodda ti kablaaw kadagiti kakabsat a Hentil idiay Antioquia ken Siria ken Cilicia.
24 Gapu ta nangngegmi, a ti sumagmamano a rimmuar manipud kadakami rinubognakayo babaen kadagiti sasao, a nangballikug kadagiti kararuayo, a kunkunada, “Masapul a makugitkayo ken salimetmetanyo ti Linteg: a saanmi nga inted ti kasta a bilin.
25 Kasla nasayaat kadakami, gapu ta naguummongkami a sangsangkamaysa, nga ibaonmi kadakayo dagiti napili a lallaki a kaduami da ay-ayatenmi a Bernabe ken Pablo.
26 Dagiti tattao a nangipeggad iti biagda gapu iti nagan ni Apotayo a Jesu-Kristo.
27 Imbaonmi ngarud da Judas ken Silas, nga ibagada met kadakayo babaen ti ngiwat.
28 Ta kasla nasayaat iti Espiritu Santo, ken kadakami, nga awan ti dakdakkel a dadagsen nga ipaay kadakayo ngem dagitoy a kasapulan a banag;
29 Nga adaywanyo dagiti taraon a naidaton kadagiti didiosen, ken iti dara, ken kadagiti banbanag a nabekkel, ken iti pannakiabig: iti dayta no salimetmetanyo ti bagbagiyo, agaramidkayo iti naimbag. Nasayaat ti panagbiagyo.
30 Iti casta idi nailasinda, dimtengda idiay Antioquia: ket idi naummongda ti bunggoy, inyawatda ti surat.
31 Idi nabasada, nagrag-oda gapu iti liwliwa.
32 Ket da Judas ken Silas, a mammadtoda met laeng, indagadagda dagiti kakabsat babaen ti adu a sasao, ket pinatalgedanda ida.
33 Ket kalpasan ti panagtalinaedda sadiay iti apagbiit, nawayawayaanda a sitatalna manipud kadagiti kakabsat nga agturong kadagiti apostol.
34 Nupay kasta, naay-ayo ni Silas nga agtalinaed sadiay.
35 Nagtultuloy met da Pablo ken Bernabe idiay Antioquia, nga insuro ken inkasabada ti sao ti Apo, agraman ti adu a sabsabali pay.
36 Kalpasan ti sumagmamano nga aldaw, kinuna ni Pablo ken Bernabe, Intayo manen sarungkaran dagiti kakabsattayo iti tunggal siudad a nangikasabaantayo iti sao ti Apo, ket kitaentayo no kasano ti ar-aramidenda.
37 Inkeddeng ni Bernabe nga ikuyog ni Juan a Marcos ti apelyidona.
38 Ngem saan a nasayaat ti impagarup ni Pablo a mangikuyog kenkuana, a pimmanaw kadakuada idiay Pamfilia, ket saan a nakikuyog kadakuada iti trabaho.
39 Ket natadem ti panagsusupiat iti nagbaetanda, isu a simminada iti maysa ken maysa: ket iti casta innala ni Bernabe ni Marcos, ket naglayag a napan idiay Chipre;
40 Pinili ni Pablo ni Silas, ket pimmanaw, gapu ta inrekomenda dagiti kakabsat iti parabur ti Dios.
41 Ket limmasat iti Siria ken Cilicia, a pinatalgedanna dagiti iglesia.

KAPITULO 16

1 Kalpasanna immay isuna idiay Derbe ken Listra: ket, adtoy, adda sadiay ti maysa nga adalan, nga agnagan Timoteo, nga anak ti maysa a babai, a Judio, ken namati; ngem Griego ni amana.
2 Nasayaat ti impadamag dagiti kakabsat nga adda idiay Listra ken Iconio.
3 Isu a masapul a makikuyog kenkuana ni Pablo; ket innalana ken kinakugitna gapu cadagiti Judio nga adda cadagidiay a lugar: ta ammoda amin a Griego ni amana.
4 Ket bayat ti panagdaliasatda kadagiti siudad, intedda kadakuada dagiti bilin a tungpalenda, nga inordenan dagiti apostol ken panglakayen nga adda idiay Jerusalem.
5 Ket kasta met a natibker dagiti simbaan iti pammati, ken immadu ti bilangda iti inaldaw.

6 Idi napanda iti intero a Frigia ken iti rehion ti Galacia, ket pinarit ti Espiritu Santo a mangikasaba iti sao idiay Asia.
7 Kalpasan ti idadatengda idiay Misia, pinadasda ti mapan idiay Bitinia: ngem saan ida nga impalubos ti Espiritu.
8 Ket limmasatda iti Misia simmalogda idiay Troas.
9 Ket adda sirmata a nagparang ken Pablo iti rabii; Adda ti maysa a lalaki a taga Macedonia, ket nagkararag kenkuana, a kunkunana, Umayka idiay Macedonia, ket tulongannakami.
10 Ket kalpasan a nakitana ti parmata, inkagumaanmi a dagus ti napan idiay Macedonia, a sigurado nga inummongmi nga inayabannakami ti Apo a mangikasaba kadakuada ti ebanghelio.
11 Gapuna, nagluaskami manipud Troas, dimtengkami a nalinteg a dalan idiay Samotracia, ket iti simmaruno nga aldaw idiay Neapolis;
12 Ket manipud sadiay agingga idiay Filipos, nga isu ti kangrunaan a siudad iti dayta a paset ti Macedonia, ken maysa a kolonia: ket nagnaedkami iti dayta a siudad iti sumagmamano nga aldaw.
13 Ket iti aldaw a panaginana rimmuarkami iti siudad iti igid ti karayan, a nakairuaman ti panagkararag; ket nagtugawkami, ket nakisaritakami kadagiti babbai a nagpatulong sadiay.
14 Ket maysa a babai nga agnagan Lidia, aglaklako iti purpura, iti siudad ti Tiatira, nga agdaydayaw iti Dios, dimngeg kadakami: a linuktan ti Apo ti pusona, nga asikasuenna dagiti banbanag nga imbaga ni Pablo.
15 Ket idi nabautisaran, ken ti sangakabbalayanna, nagpakaasi kadakami, a kunkunana, No inkeddengdak a napudno iti Apo, umaykayo iti balayko ket agtalinaedkayo sadiay. Ket pinilitnakami.
16 Ket naaramid nga, bayat a mapankami agkararag, sinabatnakami ti maysa a balasang nga addaan iti espiritu ti panagpadles, a nangyeg kadagiti appona iti adu a gunggona babaen ti panagpadlesna.
17 Isu met laeng ti simmurot kadakami ken Pablo, ket impukkawna, a kunkunana, Dagitoy a tattao ket adipen ti Kangatuan a Dios, a mangipakpakita kadakami iti dalan ti pannakaisalakan.
18 Ket daytoy ti inaramidna iti adu nga aldaw. Ngem idi naladingit ni Pablo, timmaliaw ket kinunana iti espiritu, “Ibilinka iti nagan ni Jesu-Cristo a rummuarka kenkuana.” Ket rimmuar isuna iti isu met laeng nga oras.
19 Ket idi nakita dagiti appona nga awanen ti namnama a gunggona, tiniliwda da Pablo ken Silas, ket inyasidegda ida iti paglakuan kadagiti agtuturay.
20 Ket impanna ida kadagiti mahistrado, a kunkunana, Dagitoy a lallaki, a Judio, riribukenda unay ti siudadmi.
21 Isuroyo dagiti kaugalian, a saan a nainkalintegan nga awatentayo, wenno tungpalentayo, gapu ta Romanotayo.
22 Ket ti bunggoy timmakderda a bumusor cadacuada: ket dagiti mahistrado pinigisda dagiti pagan-anayda, ket imbilinda a kabilen ida.
23 Ket idi nacabilda cadacuada iti adu, imbellengda ida iti pagbaludan, a binilinda ti agay-aywan iti pagbaludan a salimetmetanna ida a sitatalged.
24 Idi inawatna ti casta a bilin, inserrekna ida iti makin-uneg a pagbaludan, ket pinatalgedna dagiti sakada kadagiti baston.
25 Ket iti tengnga ti rabii nagkararag da Pablo ken Silas, ket nagkantada iti daydayaw iti Dios: ket dimngeg ida dagiti balud.
26 Ket kellaat nga adda dakkel a ginggined, isu a nagkintayeg dagiti pundasion ti pagbaludan: ket dagus a naluktan ti amin a ruangan, ket naluk-atan dagiti baludo ti tunggal maysa.
27 Ket ti agay-aywan iti pagbaludan a nariing manipud iti turogna, ket idi nakitana a silulukat dagiti ruangan ti pagbaludan, inruarna ti kampilanna, ket kayatna koma a papatayen ti bagina, nga impagarupna a naglibas dagiti balud.
28 Ngem impukkaw ni Pablo iti napigsa a timek, a kunkunana, Dika agdangran iti bagim, ta addatayo amin ditoy.
29 Kalpasanna, immawag iti silaw, ket simrek, ket immay nga agpigpigerger, ket nagruknoy iti sanguanan da Pablo ken Silas.
30 Inruarna ida ket kinunana, Kakabsat, ania ti masapul nga aramidek tapno maisalakak?
31 Ket kinunada, Mamatika ken Apo Jesu-Cristo, ket maisalakankanto ken ti balaymo.
32 Ket insaoda kenkuana ti sao ti Apo, ken kadagiti amin nga adda iti balayna.
33 Ket innalana ida iti isu met laeng nga oras ti rabii, ket binugguanna dagiti garitda; ket nabautisaran, isu ken amin a kukuana, a dagus.
34 Ket idi inserrekna ida iti balayna, inkabilna ti taraon iti sanguanda, ket nagrag-o, a namati iti Dios agraman ti intero a balayna.
35 Idi agmalmalem, imbaon dagiti mahistrado dagiti sargento, a kunkunada, Bay-am a pumanaw dagita a lallaki.
36 Imbaga ti agay-aywan iti pagbaludan daytoy a sasao ken Pablo, Nangibaon dagiti mahistrado tapno palubosandakayo.
37 Ngem kinuna ni Pablo kadakuada, Kabildakami a silalatak a di nasentensiaan, gapu ta Romanokami, ket imbaluddakami; ket ita, ibellengdatayo kadi a sililimed? saan a pudno; ngem umayda a mismo ket iruardatayo.
38 Ket imbaga dagiti sarhento dagitoy a sasao kadagiti mahistrado: ket nagbutengda idi nadamagda a taga-Romada.
39 Ket immayda ket nagpakaasida kadakuada, ket inruarda ida, ket tinarigagayanda ida a pumanawda iti siudad.
40 Ket rimmuarda iti pagbaludan, ket simrekda iti balay ni Lidia: ket idi nakitada dagiti kakabsat, liniwliwada ida, ket pimmanawda.

KAPITULO 17

1 Idi limmasatda iti Amfipolis ken Apolonia, dimtengda idiay Tesalonica, nga ayan ti sinagoga dagiti Judio.
2 Ket ni Pablo, kas iti kababalinna, simrek kadakuada, ket tallo nga aldaw a panaginana nakisarita kadakuada manipud kadagiti Nasantoan a Surat.
3 Inlukat ken ibagbaga, a masapul a nagsagaba ni Cristo, ket nagungar manipud kadagiti natay; ket daytoy a Jesus, nga ikasabak kadakayo, isu ni Cristo.
4 Namati ti dadduma kadakuada, ket nakikadua kada Pablo ken Silas; ken kadagiti napeklan a Griego ti adu a tattao, ken kadagiti panguluen a babbai saan a bassit.

5 Ngem dagiti Judio a saan a namati, naapalda, innalada cadacuada ti sumagmamano a nalulok a tattao iti nanumo a kita, ket inummongda ti maysa a bunggoy, ket pinagbalinda a riribuk ti intero a siudad, ket rinautda ti balay ni Jason, ket inkagumaanda nga iruar ida kadagiti tattao.
6 Ket idi dida nasarakan ida, inyasidegda ni Jason ken ti sumagmamano a kakabsatna kadagiti agtuturay iti siudad, nga impukkawda, Dagitoy a nangbaliktad iti lubong immayda met ditoy;
7 Inawat ni Jason: ket dagitoy amin agaramidda a maisuppiat kadagiti bilin ni Cesar, a kunkunada nga adda sabali nga ari, ni Jesus.
8 Pinagriribukda dagiti tattao ken dagiti agtuturay iti siudad, idi nangngegda dagitoy a banbanag.
9 Ket idi naaladan ti talged ni Jason ken ti sabali, pinalubosanda ida.
10 Dagus a pinapanaw dagiti kakabsat da Pablo ken Silas iti rabii idiay Berea.
11 Natantan-ok dagitoy ngem dagidiay adda idiay Tesalonica, ta inawatda ti sao buyogen ti amin a sisasagana a panunot, ken inaldaw a sinukimatda dagiti nasantuan a kasuratan, no pudno dagita a banag.
12 Ngarud adu kadakuada ti namati; kasta met dagiti nadayaw a babbai a Griego, ken dagiti lallaki, saan a sumagmamano.
13 Ngem idi naammuan dagiti Judio ti Tesalonica nga inkasaba ni Pablo idiay Berea ti sao ti Dios, immayda met sadiay ket rinukerda dagiti tattao.
14 Kalpasanna, dagus a pinapanaw dagiti kakabsat ni Pablo a mapan a kasla iti baybay: ngem nagnaed pay laeng da Silas ken Timoteo sadiay.
15 Ket dagiti nangidaulo ken Pablo impanda isuna idiay Atenas: ket inawatda ti bilin kada Silas ken Timoteo nga umayda kenkuana iti amin a kapartak, pimmanawda.
16 Ita, bayat nga ur-urayen ida ni Pablo idiay Atenas, natignay ti espirituna, idi nakitana ti siudad a naan-anay a naited iti idolatria.
17 Gapuna, inaldaw a makisuppiat isuna iti sinagoga kadagiti Judio ken kadagiti napeklan a tattao, ken iti tiendaan kadagiti makipagkita kenkuana.
18 Kalpasanna, nasabat ti sumagmamano a pilosopo dagiti Epicureo, ken dagiti Estoico. Ket kinuna ti dadduma, Anianto ti ibaga daytoy a managsasao? dadduma ti dadduma, Kasla Isut' mangiballaet kadagiti ganggannaet a didiosen: agsipud ta inkasabana kadakuada ni Jesus, ken ti panagungar.
19 Ket innalada, ket impanda idiay Areopago, a kunkunada, Maammoantayo kadi no ania daytoy baro a sursuro, a sawenmo?
20 Ta iyegmo dagiti ganggannaet a banbanag kadagiti lapayagmi: kayatmi ngarud a maammuan no ania ti kaipapanan dagitoy.
21 (Ta dagiti amin a taga Atenas ken dagiti ganggannaet nga adda sadiay ket awan sabali a binusbosda ti panawenda, no di ti mangibaga wenno mangdengngeg iti baro a banag.)
22 Kalpasanna, nagtakder ni Pablo iti tengnga ti turod ni Mars ket kinunana, Dakayo a tattao ti Atenas, madlawko nga iti amin a banag ket nalabes ti kinamanagpammatikayo.
23 Ta bayat ti panaglabasko, ken kitkitaek dagiti debosionyo, nakasarakak iti altar nga addaan iti daytoy a kitikit, ITI DI AM-ammo a Dios. Ngarud, isu a di makaammo a pagdaydayawanyo, isu ti ipakaammok kadakayo.
24 Ti Dios a nangaramid iti lubong ken amin a banag nga adda iti dayta, gapu ta isu ti Apo ti langit ken daga, saan nga agnanaed kadagiti templo a naaramid babaen kadagiti ima;
25 Saan met a madaydayaw babaen kadagiti ima dagiti tattao, a kasla kasapulanna ti aniaman a banag, ta mangted isuna iti amin a biag, ken anges, ken amin a banag;
26 Ket inaramidna iti maymaysa a dara dagiti amin a nasion ti tao tapno agtaengda iti amin a rabaw ti daga, ket inkeddengna dagiti panawen sakbay a naituding, ken dagiti beddeng ti pagnaedanda;
27 Tapno birokenda ti Apo, no la ketdi mariknada ti panangsurotda kenkuana, ket masarakanda, nupay saan nga adayo iti tunggal maysa kadatayo.
28 Ta babaen kenkuana agbiagtayo, ken aggarawtayo, ken addaantayo iti kinataotayo; kas kinuna met ti sumagmamano a mannaniwmo, Ta kaputotannakami met.
29 Gapu ta kaputotantayo ti Dios, saantayo a rumbeng a panunoten a ti Kinadios ket umasping iti balitok, wenno pirak, wenno bato, a kinitikitan babaen ti arte ken panggep ti tao.
30 Ket dagiti panawen daytoy kinaignorante nagkidem ti Dios; ngem ita ibilinna amin a tattao iti sadinoman nga agbabawi:
31 Agsipud ta intudingna ti maysa nga aldaw, a panangukomnanto iti lubong iti kinalinteg babaen iti dayta a tao nga inordenanna; nga intedna ti pammatalged kadagiti amin a tattao, iti panangpagungarna kenkuana manipud kadagiti natay.
32 Ket idi nangngegda ti maipapan iti panagungar dagiti natay, inuyaw ti dadduma: ket kinuna ti dadduma, Denggenmi manen daytoy a banag.
33 Pimmanaw ngarud ni Pablo iti tengngada.
34 Nupay kasta, adda dagiti lallaki a nakidem kencuana, ket namatida: karaman kadakuada ni Dionisio nga Areopago, ken maysa a babai nga agnagan Damaris, ken dadduma pay a kaduada.

KAPITULO 18

1 Kalpasan dagitoy pimmanaw ni Pablo idiay Atenas ket immay idiay Corinto;
2 Ket nakasarak iti maysa a Judio nga agnagan Aquila, a nayanak idiay Ponto, a naggapu idiay Italia, a kaduana ti asawana a ni Priscila; (agsipud ta binilin ni Claudio dagiti amin a Judio a pumanawda idiay Roma:) ket immay kadakuada.
3 Ket gapu ta isu met laeng ti aramidna, nakipagnaed cadacuada, ket nagtrabaho: ta gapu iti trabahoda agar-aramidda iti tolda.
4 Ket nakirinnason iti sinagoga iti tunggal sabbath, ket inallukoyna dagiti Judio ken Griego.
5 Ket idi naggapu da Silas ken Timoteo manipud Macedonia, nairurumen ni Pablo ti espirituna, ket pinaneknekanna kadagiti Judio a ni Jesus isu ni Cristo.
6 Ket idi binusorda ti bagbagida, ken nagtabbaawda, inyugyogna ti kawesna, ket kinunana kadakuada, Ti darayo adda koma iti bukodyo nga ulo; Nadalusak: manipud ita mapanak kadagiti Hentil.

7 Ket pimmanaw idiay, ket simrek iti balay ti maysa a tao, nga agnagan Justo, maysa nga agdaydayaw iti Dios, a ti balayna ket nakikadua a sipipinget iti sinagoga.
8 Ket ni Crispo, ti panguluen nga agturay iti sinagoga, namati iti Apo a kaduana ti intero a balayna; ket adu kadagiti taga Corinto a nakangngeg ti namati, ket nabuniagan.
9 Kalpasanna, kinuna ti Apo ken Pablo iti rabii babaen ti sirmata, Dika agbuteng, no di ket agsao, ket dika agulimek.
10 Ta addaak kenca, ket awanto ti mangsaranget kenca a mangdangran kenca: ta adu ti tattaoc iti daytoy a siudad.
11 Nagtultuloy sadiay iti makatawen ken innem a bulan, nga insurona ti sao ti Dios kadakuada.
12 Ket idi ni Galio ti deputado ti Acaya, dagiti Judio nagsusupiatda a buyogen ni Pablo, ket impanda isuna iti tugaw ti panangukom.
13 Kinunana, Daytoy a tao allukoyenna dagiti tattao nga agdayaw iti Dios a maisuppiat iti Linteg.
14 Idi dandanin luktan ni Pablo ti ngiwatna, kinuna ni Galion kadagiti Judio, No adda dakes wenno nadangkes a kinadakes, dakayo a Judio, rason koma nga anusakkayo.
15 Ngem no maipapan iti sasao ken nagan, ken ti lintegyo, kumitakayo iti dayta; ta saanakto nga ukom kadagiti kasta a banag.
16 Ket pinapanawna ida manipud iti tugaw ti panangukom.
17 Kalpasanna, innala dagiti amin a Griego ni Sostenes, ti panguluen nga agturay iti sinagoga, ket kinabilda iti sanguanan ti tugaw ti panangukom. Ket awan ti inasikaso ni Gallio kadagita a banag.
18 Ket ni Pablo kalpasan daytoy nagyan sadiay iti nabayag pay a tiempo, ket kalpasanna pimmanawna kadagiti kakabsat, ket naglayag manipud sadiay idiay Siria, ken nakikuyog kenkuana da Priscila ken Aquila; naputedna ti ulona idiay Cencrea: ta adda kari.
19 Ket immay isuna idiay Efeso, ket pinanawanna ida sadiay: ngem isu met laeng simrek iti sinagoga, ket nakisarita kadagiti Judio.
20 Idi kiniddawda nga agtalinaed kadakuada iti napapaut, saan nga immanamong;
21 Ngem impakadana ida, a kunkunana, Masapul a salimetmetakon daytoy a piesta nga umay idiay Jerusalem: ngem agsubliakto manen kadakayo, no kayat ti Dios. Ket naglayag manipud Efeso.
22 Ket idi simmanglad idiay Cesarea, ket simmang-at, ket kinablaawanna ti iglesia, simmalog idiay Antioquia.
23 Ket kalpasan a nabusbosna ti sumagmamano a tiempo sadiay, pimmanaw, ket nagsasaruno a limmasat iti intero a daga ti Galacia ken Frigia, a pinatibkerna dagiti amin nga adalan.
24 Ket immay idiay Efeso ti maysa a Judio nga agnagan Apolos, a nayanak idiay Alejandria, maysa a nalaing nga agsao, ken mannakabalin iti Kasuratan.
25 Nasursuruan daytoy a tao iti dalan ti Apo; ket gapu ta napasnek iti espiritu, nagsao ken insurona a sipipinget dagiti banag ti Apo, nga ammona laeng ti bautismo ni Juan.
26 Ket rinugianna ti nagsao a situtured idiay sinagoga: nga idi nangngeg da Aquila ken Priscila, innalada isuna cadacuada, ket ad-adda nga inlawlawagda kencuana ti dalan ti Dios.
27 Ket idi kayatna a lumasat idiay Acaya, nagsurat dagiti kakabsat, nga indagadagda dagiti adalan nga umawatda kenkuana: isuda, idi immay, tinulonganda iti adu a namati babaen ti parabur.
28 Ta nabileg a pinambinsirna dagiti Judio, ken dayta iti publiko, nga impakitana babaen kadagiti Nasantoan a Surat a ni Jesus isu ni Cristo.

KAPITULO 19

1 Ket naaramid nga, bayat nga adda ni Apolos idiay Corinto, limmasat ni Pablo idiay Efeso.
2 Kinunana kadakuada, Inawatyo kadi ti Espiritu Santo manipud idi namatikayo? Ket kinunada kenkuana, Saanmi pay a nangngeg no adda Espiritu Santo.
3 Kinunana kadakuada, Ania ngarud ti nabautisarankayo? Ket kinunada, Agingga iti panagbuniag ni Juan.
4 Kinuna ngarud ni Pablo, Pudno a nabautisaran ni Juan babaen ti bautismo iti panagbabawi, a kinunana kadagiti tattao a mamatida iti umay a sumaruno kenkuana, kayatna a sawen, ken Cristo Jesus.
5 Idi nangngegda daytoy, nabautisaranda iti nagan ni Apo Jesus.
6 Ket idi naipabaklay ni Pablo dagiti imana kadakuada, immay kadakuada ti Espiritu Santo; ket nagsaoda iti sabali a pagsasao, ken nagipadtoda.
7 Agarup sangapulo ket dua ti amin a lallaki.
8 Ket simrek isuna iti sinagoga, ket nagsao a situtured iti las-ud ti tallo a bulan, a nagsusupiat ken nangallukoy kadagiti banbanag maipapan iti pagarian ti Dios.
9 Ngem idi natangken dagiti agdumaduma, ket saanda a namati, no di ket nagsaoda iti dakes maipapan iti dayta a dalan iti sanguanan ti adu a tattao, pimmanaw kadakuada, ket insina dagiti adalan, nga inaldaw a makisuppiat iti eskuelaan ti maysa a Tirano.
10 Ket nagtultuloy daytoy iti las-ud ti dua a tawen; isu a dagiti amin nga agnanaed idiay Asia nangngegda ti sao ni Apo Jesus, Judio ken Griego.
11 Nangaramid ti Dios kadagiti naisangsangayan a milagro babaen kadagiti ima ni Pablo.
12 Iti kasta manipud iti bagina naiyeg kadagiti masaksakit a panyo wenno apron, ket dagiti sakit pimmanaw kadakuada, ket dagiti dakes nga espiritu rimmuar kadakuada.
13 Kalpasanna, sumagmamano kadagiti agdaldaliasat a Judio, a manangparuar iti demonio, innalada ida a mangawag kadagiti addaan iti dakes nga espiritu iti nagan ni Apo Jesus, a kunkunada, "Isapatamikayo babaen ken Jesus nga ikaskasaba ni Pablo."
14 Adda pito nga annak ti maysa nga Sceva, maysa a Judio, ken panguluen dagiti papadi, a nangaramid iti kasta.
15 Simmungbat ti dakes nga espiritu ket kinunana, Am-ammok ni Jesus, ken ni Pablo am-ammok; ngem siasinokayo?
16 Ket ti tao a nakaigapuan ti dakes nga espiritu limmagto kadakuada, ket pinarmekna ida, ket naparmekna ida, iti kasta nagtalawda manipud iti dayta a balay a lamolamo ken nasugatan.
17 Ket naammuan daytoy dagiti amin a Judio ken Griego nga agnanaed met idiay Efeso; ket nagbuteng kadakuada amin, ket naitan-ok ti nagan ni Apo Jesus.
18 Adu dagiti namati nga immay, ket impudnoda, ken impakaammoda dagiti aramidda.

19 Adu met cadagiti agar-aramat iti nasimbeng a aramid ti nangitipon kadagiti libroda, ket pinuoranda ida iti sangoanan dagiti amin a tattao: ket binilangda ti gatadda, ket nasarakanda a limapulo a ribu a pirac ti pirac.
20 Kasta met ti nabileg a dimmakkel ti sao ti Dios ket nagballigi.
21 Kalpasan a nalpas dagitoy a banag, pinanggep ni Pablo iti espiritu, idi limmasat iti Macedonia ken Acaya, a mapan idiay Jerusalem, a kunkunana, Kalpasan ti kaaddak sadiay, masapul met a kitaek ti Roma.
22 Gapuna imbaonna idiay Macedonia ti dua kadagiti nagserbi kenkuana, da Timoteo ken Erasto; ngem isu a mismo nagtalinaed idiay Asia iti maysa a panawen.
23 Ket iti dayta met la a tiempo, timmaud ti bassit a riribuk maipapan iti dayta a dalan.
24 Ta maysa a lalaki nga agnagan Demetrio, maysa nga agpampanday iti pirak, nga agar-aramid kadagiti pirak a santuario para ken Diana, ket saan a bassit a gunggona kadagiti artesano;
25 Isu nga inayabanna a kaduana dagiti trabahador nga umasping ti trabahoda, ket kinunana, Kakabsat, ammoyo a babaen iti daytoy nga aramid, naaddaantayo iti kinabaknangtayo.
26 Makita ken mangngegyo a saan laeng nga idiay Efeso, no di ket iti dandani intero nga Asia, daytoy a Pablo ti nangguyugoy ken nangtallikud iti adu a tattao, a kunkunana a saanda a didiosen, a naaramid babaen kadagiti ima.
27 Isu a saan laeng a daytoy nga aramidtayo ti agpegpeggad a madadael; ngem kasta met a maumsi ti templo ti naindaklan a diosa a ni Diana, ken madadael ti kinatan-okna, a pagdaydayawan ti amin nga Asia ken ti lubong.
28 Ket idi nangngegda dagitoy a sasao, napnoda iti pungtot, ket impukkawda, a kunkunada, Dakkel ni Diana a taga-Efeso.
29 Ket ti intero a siudad napno iti riribuk: ket idi natiliwda da Gayo ken Aristarco, lallaki ti Macedonia, kakadua ni Pablo nga agdaldaliasat, nagdardarasda a sangsangkamaysa a simrek iti teatro.
30 Ket idi kayat ni Pablo ti sumrek kadagiti tattao, saan a pinalubosan dagiti adalan.
31 Ket sumagmamano kadagiti panguluen ti Asia, a gagayyemna, ti nangibaon kencuana, a kiniddawda kenkuana a saanna nga ag-adventure iti teatro.
32 Adda ngarud nangipukkaw iti maysa a banag, ken dadduma ti sabali: ta nariribuk ti gimong; ket saan nga ammo ti ad-adu a paset no apay a nagtitiponda.
33 Ket pinaruarda ni Alejandro manipud iti bunggoy, dagiti Judio insang-atda. Ket ni Alejandro nagsenyas babaen ti imana, ket kayatna koma nga salakniban dagiti tattao.
34 Ngem idi naammuanda nga isu ket Judio, nagpukkaw amin iti maysa a timek iti las-ud ti dua nga oras, “Naindaklan ni Diana a taga Efeso.”
35 Ket idi napakalma ti clerker ti ili dagiti tattao, kinunana, Dakayo a lallaki ti Efeso, siasino ti tao a di makaammo no kasano a ti siudad dagiti taga Efeso ket agdaydayaw iti naindaklan a diosa a ni Diana, ken iti ladawan a natnag manipud Jupiter ?
36 Gapu ta saan a mabalin a maisao dagitoy a banbanag, rebbeng nga agulimekkayo, ken dikay agdardaras nga agaramid iti aniaman.
37 Ta inyegyo ditoy dagitoy a lallaki, a saan a mannanakaw kadagiti iglesia, wenno managtabbaaw iti diosayo.
38 Ngarud no adda pakainaigan ni Demetrio ken dagiti artesano a kaduana, silulukat ti linteg, ket adda dagiti diputado: agpipinnategda koma.
39 Ngem no agsaludsodkayo maipapan iti dadduma a banag, maikeddeng dayta iti nainkalintegan a taripnong.
40 Ta agpegpeggadtayo a mapagduaduaan gapu iti riribuk ita nga aldaw, ta awan ti pakaigapuan a pakailawlawagantayo maipapan iti daytoy a panagtataripnong.
41 Ket idi naisaona daytoy, pinapanawna ti gimong.

KAPITULO 20

1 Ket kalpasan a naisardeng ti riribuk, inayaban ni Pablo dagiti adalan, ket inarakupna ida, ket pimmanaw a mapan idiay Macedonia.
2 Ket idi limmasat cadagidi a paset, ket intedna cadacuada ti adu a pammaregta, immay isuna idiay Grecia.
3 Ket nagnaed sadiay iti tallo a bulan. Ket idi inur-uray dagiti Judio, bayat nga aglayag nga agturong idiay Siria, pinanggepna ti agsubli iti Macedonia.
4 Ket nakikuyog kenkuana idiay Asia ni Sopater ti Berea; ken kadagiti taga Tesalonica, da Aristarco ken Secundo; ken ni Gayo ti Derbe, ken ni Timoteo; ken ti Asia, da Tiquico ken Trofimo.
5 Dagitoy nga immun-una ket nagtalinaedda kadakami idiay Troas.
6 Ket naglayagkami a pimmanaw manipud Filipos kalpasan ti aldaw ti tinapay nga awan lebadurana, ket dimtengkami kadakuada idiay Troas iti las-ud ti lima nga aldaw; a nagnaedanmi iti pito nga aldaw.
7 Ket iti umuna nga aldaw ti lawas, idi naguummong dagiti adalan a mangburak iti tinapay, nangasaba kadakuada ni Pablo, a sisasagana a pumanaw iti kabigatanna; ket intuloyna ti panagsaona agingga iti tengnga ti rabii.
8 Ket adu dagiti silaw iti makinngato a siled, a naguummongda.
9 Ket nagtugaw iti tawa ti maysa nga agtutubo nga agnagan Eutico, a matmaturog iti nauneg: ket bayat a nabayagen a mangaskasaba ni Pablo, limned a nakaturog, ket bimmaba manipud iti maikatlo a loft, ket naipangato a natay.
10 Idi simmalog ni Pablo ket inruknoyna, ket inarakupna, kinunana, Dikay riribuken ti bagbagiyo; ta adda kenkuana ti biagna.
11 Idi simmang-at manen, ket naburak ti tinapay, nangan, ken nagsasarita iti nabayag, agingga iti parbangon, isu a pimmanaw.
12 Ket sibibiagda nga inyeg ti agtutubo a lalaki, ket saanda a naliwliwa bassit.
13 Ket napankami nga immun-una a naglayag, ket naglayagkami idiay Assos, sadiay a pinanggepmi a saluten ni Pablo: ta kasta ti intudingna, a pinampanunotna ti bagina a magna.
14 Ket idi sinabatnakami idiay Assos, insangpetmi isuna, ket dimtengkami idiay Mitilene.
15 Ket naglayagkami sadiay, ket dimtengkami iti sumuno nga aldaw iti ballasiw ti Kios; ket iti sumuno nga aldaw simmangpetkami idiay Samos, ket nagdaguskami idiay

Trogyllium; ket iti sumuno nga aldaw dimtengkami idiay Mileto.
16 Ta inkeddeng ni Pablo ti aglayag iti Efeso, agsipud ta dina kayat ti mangbusbos iti panawen idiay Asia, ta dinadarasna, no mabalin, ti makadanon idiay Jerusalem iti aldaw ti Pentecostes.
17 Ket manipud Mileto nangibaon idiay Efeso, ket inayabanna dagiti panglakayen ti iglesia.
"
19 Agserbiak iti Apo buyogen ti amin a kinapakumbaba, ken adu a lulua ken sulisog, a napasamak kaniak gapu iti panagulbod dagiti Judio.
20 Ket no kasano a diak inlimed ti aniaman a makagunggona kadakayo, no di ket impakitak kadakayo, ken insuro kadakayo iti publiko, ken iti binalaybalay,
21 Paneknekam agpadpada kadagiti Judio ken kadagiti Griego, ti panagbabawi iti Dios ken pammati ken Apotayo a Jesu-Kristo.
22 Ket ita, adtoy, mapanak a naigalut iti espiritu idiay Jerusalem, a diak ammo dagiti banbanag a mapasamak kaniak sadiay.
23 Malaksid no saksi ti Espiritu Santo iti tunggal siudad, a kunkunana nga agtalinaed kaniak dagiti pannakagalut ken rigat.
24 Ngem awan kadagitoy a banag ti mangtignay kaniak, wenno ibilangko nga ipatpategko ti biagko, tapno maileppasko ti dalanko a siraragsak, ken ti ministerio, nga inawatko ken Apo Jesus, tapno paneknekak ti ebanghelio ti parabur ti Dios .
25 Ket ita, adtoy, ammok a dakayo amin, a napanak a nangikasaba iti pagarian ti Dios, saanton a makita ti rupak.
26 Gapuna, alaekkayo a mangpaneknek iti daytoy nga aldaw, a nadalusak manipud iti dara ti amin a tattao.
27 Ta diak liniklikan nga ipakaammo kadakayo ti amin a pammagbaga ti Dios.
28 Agannadkayo ngarud iti bagbagiyo, ken iti amin nga arban, nga inkabilnakayo ti Espiritu Santo a manangaywan, a mangtaraon iti iglesia ti Dios, a ginatangna babaen ti bukodna a dara.
29 Ta ammok daytoy, a kalpasan ti ipapanawko sumrekto dagiti naulpit a lobo iti tengngayo, a dida asinoman ti arban.
30 Kasta met iti bagiyo tumakderto dagiti tattao, nga agsasao iti nakillo a bambanag, tapno umadayoda kadagiti adalan a sumurot kadakuada.
31 Ngarud, agsiputkayo, ket laglagipenyo, nga iti las-ud ti tallo a tawen diak insardeng ti mangpakdaar iti tunggal maysa a rabii ken aldaw a buyogen ti lulua.
32 Ket ita, kakabsat, itedko kadakayo iti Dios, ken iti balikas ti paraburna, a makabael a mangbangon kadakayo, ken mangted kadakayo iti tawid kadagiti amin a nasantipikar.
33 Awan ti tinarigagayak a pirak, balitok, wenno kawes ti tao.
34 Wen, ammoyo a mismo, a dagitoy nga ima ket nagserbi kadagiti kasapulak, ken kadagiti adda kaniak.
35 Impakitak kadakayo ti amin a banag, no kasano a rebbeng nga agbannogkayo a mangsuporta kadagiti nakapuy, ken laglagipenyo dagiti sasao ni Apo Jesus, no kasano a kinunana, Nabendisionan ti mangted ngem ti umawat.
36 Ket idi naisaona daytoy, nagparintumeng, ket nakipagkararag kadakuada amin.
37 Nagsangitda amin, ket natinnagda iti tengnged ni Pablo, ket inagkanda.
38 Naladingit unay iti amin gapu kadagiti sasao nga imbagana, tapno saandanton a makita ti rupana. Ket kimmuyogda kenkuana agingga iti barko.

KAPITULO 21

1 Ket napasamak, a kalpasan a naalakami cadacuada, ken naglugankami, dimtengkami a nalinteg a dalan idiay Coos, ken iti simmaganad nga aldaw idiay Rodas, ken manipud sadiay agingga idiay Patara.
2 Ket nakasarakkami iti barko nga aglaylayag nga agturong idiay Fenicia, naglugankami, ket naglugankami.
3 Ita idi natakuatanmi ti Chipre, binaybay-anmi daytoy iti makannigid, ket naglayagkami idiay Siria, ket simmangladkami idiay Tiro: ta sadiay ti barko ti mangikkat iti awitna.
4 Idi nakasarakkami kadagiti adalan, nagyankami sadiay iti pito nga aldaw: a nangibaga ken Pablo babaen ti Espiritu, a saan a sumang-at idiay Jerusalem.
5 Ket idi nalpasmi dagita nga aldaw, pimmanawkami ket napankami; ket insangpetdakami amin iti dalanmi, agraman dagiti assawa a babbai ken annak, agingga a nakaruarkami iti siudad: ket nagparintumengkami iti igid ti baybay, ket nagkararagkami.
6 Ket idi naglibaskami iti maysa ken maysa, naglugankami iti barko; ket nagawidda manen.
7 Ket idi nalpasmi ti panagdaliasatmi manipud Tiro, dimtengkami idiay Tolemais, ket nagsaludokami kadagiti kakabsat, ket nakipagnaedkami kadakuada iti maysa nga aldaw.
8 Ket iti simmaganad nga aldaw, pimmanawkami a kakadua ni Pablo, ket dimtengkami idiay Cesarea: ket simrekkami iti balay ni Felipe nga ebanghelista, a maysa kadagiti pito; ket nakipagnaed kenkuana.
9 Ket ti isu met laeng a lalaki ket addaan iti uppat nga annak a babbai, birhen, a nagipadto.
10 Ket bayat ti panagtalinaedmi sadiay iti adu nga aldaw, bimmaba ti maysa a mammadto manipud Judea, nga agnagan Agabo.
11 Ket idi immay cadatayo, innalana ti barikes ni Pablo, ket ingalutna dagiti bukodna nga ima ken sakana, ket kinunana, Kastoy ti kuna ti Espiritu Santo, Kasta met nga igalut dagiti Judio idiay Jerusalem ti tao nga addaan iti daytoy a barikes ket iyawatdanto isuna dagiti ima dagiti Gentil.
12 Ket idi nangngegmi dagitoy a banbanag, agpadakami ken dagiti taga dayta a lugar, nagpakaasikami kenkuana a saan a sumang-at idiay Jerusalem.
13 Kalpasanna insungbat ni Pablo, Ania ti kayatyo a sawen ti agsangit ken mangdadael iti pusok? ta sisasaganaak a saan laeng a magalut, no di ket matay met idiay Jerusalem gapu iti nagan ni Apo Jesus.
14 Ket idi saan a maguyugoy, nagsardengkami, a kunkunami, Matungpal koma ti pagayatan ti Apo.
15 Kalpasan dagita nga aldaw inluganmi dagiti karesonmi, ket simmang-atkami idiay Jerusalem.
16 Adda met sumagmamano nga adalan ti Cesarea a nakikuyog kadakami, ket inyegda ti maysa a Mnason a taga Chipre, maysa a lakay nga adalan, a rumbeng a pagdagusanmi.

17 Idi nakadanonkami idiay Jerusalem, siraragsak nga inawatdakami dagiti kakabsat.
18 Iti simmaganad nga aldaw, simrek ni Pablo kadakami ken Santiago; ket adda dagiti amin a panglakayen.
19 Ket idi sinaludona ida, indeklarana a nangnangruna no ania dagiti banbanag nga inaramid ti Dios kadagiti Hentil babaen ti ministeriona.
20 Ket idi nangngegda, indaydayawda ti Apo, ket kinunada kencuana, Makitam, kabsat, no mano a rinibu a Judio ti adda mamati; ket naregtada amin iti Linteg:
21 Ket naipakaammo kadakuada ti maipapan kenka, nga isuroka kadagiti amin a Judio nga adda kadagiti Gentil a baybay-anda ni Moises, a kunkunada a saanda a rebbeng a kugiten dagiti annakda, wenno magna a mangsurot kadagiti kaugalian.
22 Ania ngarud dayta? masapul nga agtitipon ti adu a tattao: ta mangngegdanto nga immayka.
23 Aramidem ngarud daytoy nga ibagami kenka: Adda uppat a lallaki nga addaan kari kadakuada;
24 Alaenda, ket dalusanmo ti bagim a kaduada, ket makidangdangadangka kadakuada, tapno kiskisda dagiti uloda: ket maammuanda ti amin a dagidi banbanag, a naipakaammo kadakuada maipanggep kenca, awan serserbina; ngem sika met ti pannagna a naurnos, ken tungpalem ti Linteg.
25 No maipapan kadagiti Hentil a mamati, insurat ken inkonklusionmi nga awan ti tungpalenda a kastoy a banag, malaksid laeng iti panangsaluada iti bagbagida manipud kadagiti banbanag a naidaton kadagiti didiosen, ken iti dara, ken manipud iti pannakatiliw, ken iti pannakiabig.
26 Kalpasanna, innala ni Pablo dagiti lallaki, ket iti simmaganad nga aldaw a nadalus ti bagina a kaduada simrek iti templo, tapno ipasimudaagna ti pannakairingpas dagiti aldaw ti pannakadalus, agingga a maidaton ti maysa a daton maipaay iti tunggal maysa kadakuada.
27 Ket idi dandanin malpas ti pito nga aldaw, dagiti Judio a taga-Asia, idi nakitada isuna idiay templo, rinukerda dagiti amin nga umili ket inkabilda kenkuana.
28 Ipukkawyo, Lallaki ti Israel, tulonganda: Daytoy ti tao, a mangisursuro kadagiti amin a tattao iti sadinoman a maibusor kadagiti tattao, ken ti linteg, ken daytoy a disso: ket ad-adda pay nga inyegna met dagiti Griego iti templo, ket rinugianna daytoy nasantoan a disso.
29 (Ta nakitada idi a kaduana idiay siudad ni Trofimo a taga Efeso, nga impagarupda nga inserrek ni Pablo iti templo).
30 Ket ti isuamin a siudad nagkullayaw, ket dagiti tattao nagtarayda a sangsangkamaysa: ket innalada ni Pablo, ket inruarda iti templo: ket dagus a naiserra dagiti ruangan.
31 Ket bayat ti panangpapatayda kenkuana, dimteng ti damag iti panguluen ti bunggoy, a nariribuk ti intero a Jerusalem.
32 Dagus nga innalana dagiti soldado ken senturion, ket nagtarayda a simmalog kadakuada: ket idi nakitada ti panguluen a kapitan ken dagiti soldado, pinanawanda ti panangkabil ni Pablo.
33 Kalpasanna, immasideg ti panguluen a kapitan, ket innalana, ket imbilinna a maigalut iti dua a kawar; ket kiniddawna no siasino isuna, ken no ania ti inaramidna.
34 Ket dadduma nagpukkaw iti maysa a banag, ti dadduma sabali, iti tengnga ti bunggoy: ket idi dina maammuan ti kinasigurado ti riribuk, imbilinna a maipan iti kastilio.
35 Ket idi dimteng iti agdan, casta ti napasamak, nga isut' inawit dagiti soldado gapu iti kinaranggas dagiti tattao.
36 Ta simmurot ti bunggoy dagiti tattao, nga ikkisda, "Ikkatenyo."
37 Idi maiturong ni Pablo iti kastilio, kinunana iti panguluen ti kapitan, Mabalin kadi nga agsaoak kenka? Siasino ti nagkuna, Mabalinmo kadi ti agsao iti Griego?
38 Saan kadi a sika daydi Egipcio a nangaramid iti riribuk sakbay dagitoy nga al-aldaw, ken nangiruar iti let-ang iti uppat a ribu a lallaki a mammapatay?
39 Ngem kinuna ni Pablo, "Maysaak a tao a Judio a taga Tarso, maysa a siudad idiay Cilicia, nga umili iti awan dakes a siudad: ket, ipakpakaasik kenka, palubosannak a makisarita kadagiti tattao."
40 Ket idi inikkanna iti lisensia, nagtakder ni Pablo iti agdan ket inseniasna babaen ti imana kadagiti tattao. Ket idi nagulimek, kinunana kadakuada iti pagsasao a Hebreo, a kunkunana.

KAPITULO 22

1 Lallaki, kakabsat, ken amma, denggenyo ti panangidepensak nga ipaayko ita kadakayo.
2 (Idi nangngegda nga agsasao iti Hebreo kadakuada, ad-adda a nagulimekda.
3 Pudno a maysaak a tao a maysa a Judio, a nayanak idiay Tarso, maysa a siudad idiay Cilicia, ngem dimmakkel iti daytoy a siudad iti sakaanan ni Gamaliel, ken nangisuro a maitunos iti naan-anay a wagas ti linteg dagiti amma, ken naregtaak Dios, kas kadakayo amin ita nga aldaw.
4 Ket indadanesko daytoy a dalan agingga ken patay, a binalud ken inyawatko kadagiti pagbaludan agpadpada dagiti lallaki ken babbai.
5 Kas met ti nangato a padi saksiannak, ken amin a sanikua dagiti panglakayen: a naggapuak met kadagiti surat kadagiti kakabsat, ket napanak idiay Damasco, tapno iyegko dagiti naigalut sadiay idiay Jerusalem, tapno madusada.
6 Ket naaramid nga, bayat ti panagdaliasatko, ken umas-asideg idiay Damasco iti agarup tengnga ti aldaw, kellaat a nagsilnag manipud langit ti dakkel a lawag iti aglawlawko.
7 Ket nagtumbaak iti daga, ket nangngegko ti timek a kunkunana kaniak, Saul, Saul, apay nga idadanesnak?
8 Ket insungbatko, Siasinoka, Apo? Ket kinunana kaniak, Siak ni Jesus a taga Nazaret, nga idaddadanesmo.
9 Ket dagiti adda kaniak nakitada a pudno ti lawag, ket nagbutengda; ngem saanda a nangngeg ti timek daydiay nakisao kaniak.
10 Ket kinunak, Ania ti aramidek, Apo? Ket kinuna kaniak ti Apo, Bumangonka, ket mapanka idiay Damasco; ket sadiay maibaga kenka ti amin a banag a naituding nga aramidem.
11 Ket idi diak makakita gapu iti dayag dayta a lawag, gapu ta inturong ti ima dagiti naikuyog kaniak, immayak idiay Damasco.
12 Ket maysa nga Ananias, maysa a napeklan a tao a maitunos iti Linteg, nga addaan iti naimbag a damag maipapan kadagiti amin a Judio nga agnanaed sadiay.
13 Immay kaniak, ket timmakder, ket kinunana kaniak, Kabsat Saul, awatem ti panagkitam. Ket iti dayta met la nga oras timmangadak kenkuana.

14 Ket kinunana, Ti Dios dagidi ammatayo pinilinaca, tapno maammuam ti pagayatanna, ket makitam daydiay Nalinteg, ket mangngegmo ti timek ti ngiwatna.
15 Ta sikanto ti saksina kadagiti amin a tattao maipapan iti nakitam ken nangngegmo.
16 Ket ita apay nga agtalinaedka? tumakderka, ket mabuniagan, ket bugguam dagiti basbasolmo, nga umawag iti nagan ti Apo.
17 Ket naaramid nga, idi immayak manen idiay Jerusalem, uray pay bayat ti panagkararagko idiay templo, nalidayak;
18 Ket nakitana ni Jesus a kunkunana caniac, Agdardaraska, ket pumanawca a dagus idiay Jerusalem: ta saandanto nga awaten ti pammaneknekmo maipanggep caniac.
19 Ket kinunak, Apo, ammoda nga inbalud ken kinabkabilko iti tunggal sinagoga dagiti namati kenka.
20 Ket idi naibukbok ti dara ni martirmo a ni Esteban, siak met ti sitatakder iti asideg, ket immanamongak iti ipapatayna, ket sinatalgedak dagiti kawes dagiti nangpapatay kenkuana.
21 Ket kinunana caniac, Pumanawca: ta ibaoncanto iti adayo ditoy cadagiti Gentil.
22 Ket impangagda kencuana daytoy a sao, ket kalpasanna intag-ayda ti timekda, ket kinunada, Ikkatenyo ti casta a tao iti daga: ta saan a maitutop nga agbiag.
23 Ket bayat nga agpukpukkawda, ken ibellengda dagiti kawesda, ken nangipuruakda iti tapok iti tangatang.
24 Binilin ti panguluen a kapitan a maiserrek iti kastilio, ket imbilinna a mausig babaen ti saplit; tapno maammuanna no apay a kasta ti panagikkisda kenkuana.
25 Ket bayat ti pananggalutda kenkuana babaen kadagiti tali, kinuna ni Pablo iti senturion nga agtaktakder, Maipalubos kadi a saplityo ti maysa a tao a Romano ken saan a nasentensiaan?
26 Idi nangngeg ti senturion dayta, napan imbagana iti panguluen ti kapitan, a kunkunana, Agannadka iti ar-aramidem, ta daytoy a tao ket Romano.
27 Idin immay ti panguluen a kapitan ket kinunana kenkuana, Ibagam kaniak, maysaka kadi a Romano? Kinunana, Wen.
28 Ket insungbat ti panguluen a kapitan, Buyogen ti dakkel a gatad nagun-odko daytoy a wayawaya. Ket kinuna ni Pablo, Ngem siwayawayaak a nayanak.
29 Idin pimmanawda a dagus kencuana a mangsuksukimat kencuana: ket nagbuteng met ti panguluen a kapitan, kalpasan a naammuanna nga isu ket maysa a Romano, ken gapu ta ingalutna.
30 Iti kabigatanna, gapu ta kayatna koma nga ammo ti sigurado a gapuna a naakusaran dagiti Judio, winayawayaan isuna manipud kadagiti bunggoyna, ket binilinna dagiti panguloen a papadi ken ti amin a konsehoda nga agparangda, ket imbabana ni Pablo, ket insaadna iti sanguanda.

KAPITULO 23

1 Ket ni Pablo, a sipapasnek a nangmatmat iti konseho, kinunana, Kakabsat, nagbiagak iti amin a naimbag a konsiensia iti sangoanan ti Dios agingga ita nga aldaw.
2 Binilin ti nangato a padi a ni Ananias dagiti agtaktakder iti sibayna a kabilenda ti ngiwatna.
3 Idin kinuna ni Pablo kencuana, Ti Dios kabilennacanto, sika a napudaw a pader: ta sica agtugawca a mangukom caniac iti Linteg, ket ibilinnak a macabil a maisuppiat iti Linteg?
4 Ket dagiti agtaktakder iti asideg kinunada, Usarem kadi ti kangatoan a padi ti Dios?
5 Kinuna ni Pablo: “Diak ammo, kakabsat, nga isu ti kangatoan a padi: ta naisurat, Dika agsao iti dakes iti agturay iti ilim.”
6 Ngem idi nadlaw ni Pablo a ti maysa a paset ket Saduceo, ken ti dadduma ket Fariseo, impukkawna iti konseho, Lalaki ken kakabsat, maysaak a Fariseo, anak ti maysa a Fariseo mapagduaduaan.
7 Ket idi naibagana ti casta, timmaud ti panagsusupiat iti nagbaetan dagiti Fariseo ken dagiti Saduceo: ket nasinasina ti bunggoy.
8 Ta kuna dagiti Saduceo nga awan ti panagungar, uray anghel, wenno espiritu: ngem ipudno dagiti Fariseo dagitoy a dua.
9 Ket timmaud ti dakkel nga ikkis: ket timmakder dagiti eskriba a karaman kadagiti Fariseo, ket nagsusupiatda, a kunkunada, Awan ti masarakanmi a dakes iti daytoy a tao: ngem no adda espiritu wenno anghel a nakisarita kenkuana, saantayo koma a makiranget Dios.
10 Ket idi timmaud ti dakkel a panagsusupiat, ti panguluen ti kapitan, gapu ta maamak amangan no maguyoden ni Pablo, binilinna dagiti soldado a bumabada, ket alaenda isuna babaen ti puersa manipud iti tengngada, ket iyegda isuna iti kastilio.
11 Iti simmaruno a rabii, nagtakder ti Apo iti sibayna, ket kinunana, Agragsakka, Pablo: ta kas iti panangpaneknekmo maipapan kaniak idiay Jerusalem, masapul a mangsaksika met idiay Roma.
12 Ket idi agmalmalem, naguummong ti sumagmamano a Judio, ket ingalutda ti bagbagida iti sidong ti lunod, a kunkunada a saanda a mangan wenno uminum agingga a mapapatayda ni Pablo.
13 Ket nasurok nga uppat a puloda a nangaramid iti daytoy a panagkukumplot.
14 Immasidegda kadagiti panguluen a papadi ken panglakayen ket kinunada: “Nakalunodkami iti dakkel a lunod, nga awan ti kanenmi agingga a mapapataymi ni Pablo.”
15 Ita ngarud dacayo a kadua ti konseho ipasimudaagyo iti panguluen a kapitan nga ibabana kadakayo inton bigat, a kasla kayatyo ti agsaludsod iti ad-adda a naan-anay maipanggep kenkuana: ket dakami, wenno iti kaanoman nga umasideg, sisasaganakami a mangpapatay kenkuana.
16 Ket idi nadamag ti anak ti kabsat a babai ni Pablo ti panagiddada, napan ket simrek iti kastilio ket imbagana ken Pablo.
17 Kalpasanna, inayaban ni Pablo ti maysa kadagiti senturion ket kinunana, Iyegyo daytoy nga agtutubo iti panguluen ti kapitan: ta adda ibagana kenkuana.
18 Gapuna, innalana isuna, ket impanna iti panguluen ti kapitan, ket kinunana, Inayabannak ni Pablo a balud, ket inkararagna nga iyegko daytoy nga agtutubo kenka, nga adda ibagana kenka.
19 Kalpasanna, iniggaman ti panguluen ti kapitan ti imana, ket nakikuyog kenkuana iti igid, ket sinaludsodna kenkuana, Ania ti masapul nga ibagam kaniak?
20 Ket kinunana, Immannugot dagiti Judio a tarigagayandaka nga ibabamo ni Pablo inton bigat iti

konseho, a kasla ad-adda a naan-anay ti panagsaludsodda kenkuana.
21 Ngem dica sumuko cadacuada: ta adda agur-uray kencuana cadacuada nasurok nga uppat a pulo a lallaki, a nangigalut iti bagbagida iti sapata, a saandanto a mangan wenno uminum agingga a mapapatayda isuna: ket ita nakasaganadan, agsapsapul iti kari manipud kenka.
22 Gapuna, pinalubosan ti panguluen ti kapitan ti agtutubo a lalaki ket binilinna kenkuana, Kitaem, dimo ibaga iti asinoman nga impakitam kaniak dagitoy a banag.
23 Ket inayabanna kencuana ti dua a senturion, a kunkunana, Isaganayo ti dua gasut a soldado a mapan idiay Cesarea, ken pitopulo ket sangapulo a kumakabalio, ken dua gasut a pika, iti maikatlo nga oras ti rabii;
24 Ket ipaayyo ida kadagiti animal, tapno pagluganan ni Pablo ket iyegda a sitatalged ken ni Felix a gobernador.
25 Insuratna ti surat a kastoy a wagas.
26 Ni Claudio Lisias iti kalaingan a gobernador a ni Felix nangibaon iti kablaaw.
27 Daytoy a tao naala dagiti Judio, ket rumbeng koma a mapapatay kadakuada: idi immayak a kaduak ti buyot, ket inispalko, ta naawatak nga isu ket maysa a Romano.
28 Ket idi kayatko koma nga ammuen ti makagapu nga indarumda kenkuana, inruarko isuna iti konsehoda.
29 Isut' nabigbigko a naakusaran kadagiti saludsod ti lintegda, ngem awan ti naidarum kenkuana a maikari iti ipapatay wenno pannakaibalud.
30 Ket idi naibaga kaniak no kasano ti panagur-uray dagiti Judio iti lalaki, nagbaonak a dagus kenka, ket binilinko met kadagiti mangak-akusar kenkuana nga ibagada iti sanguanam no ania ti adda kadakuada maibusor kenkuana. Pakada.
31 Kalpasanna, dagiti soldado, kas naibilin kadakuada, innalada ni Pablo ket inyegda iti rabii idiay Antipatris.
32 Iti kabigatanna pinanawanda dagiti kumakabalio a kumuyog kenkuana, ket nagsublida iti kastilio.
33 Idi dimtengda idiay Cesarea ket inyawatda ti surat iti gobernador, indatagda met ni Pablo iti sanguananna.
34 Ket idi nabasa ti gobernador ti surat, dinamagna no ania a probinsia ti ayanna. Ket idi naawatanna a taga-Cilicia;
35 Denggenka, kinunana, inton dumteng met dagiti mangak-akusar kenka. Ket imbilinna a maidulin isuna iti pangukoman ni Herodes.

KAPITULO 24

1 Ket kalpasan ti lima nga aldaw bimmaba ni Ananias a nangato a padi a kaduana dagiti panglakayen, ken kaduana ti maysa nga agsasao nga agnagan Tertulo, a nangipakaammo iti gobernador maibusor ken Pablo.
2 Ket idi naayaban, rinugian ni Tertulo nga akusaran, a kunkunana, Idi makitana a babaen kenka tagiragsakenmi ti dakkel a kinaulimek, ken dagiti maikari unay nga aramid maaramid iti daytoy a nasion babaen iti panangaywanmo.
3 Kanayon nga awatenmi dayta, ken iti amin a lugar, ti natan-ok unay a Felix, buyogen ti amin a panagyaman.
4 Nupay kasta, tapno diak ad-adda a makabannog kenka, ikararagko kenka a mangngegmo kadakami ti panangngaasim iti sumagmamano a sasao.
5 Nasarakanmi daytoy a tao a maysa a tao nga angol, ken mangtignay iti panagrebelde kadagiti amin a Judio iti intero a lubong, ken mangididaulo iti sekta dagiti Nazareno.
6 Isu met ti nagdaliasat a nangrugit iti templo: isu nga innalatayo, ket kayattayo koma nga ukomen sigun iti Lintegtayo.
7 Ngem immay kadakami ti panguluen a kapitan a ni Lisias, ket buyogen ti dakkel a kinaranggas innalana isuna manipud kadagiti imami.
8 Bilinem dagiti mangak-akusar kenkuana nga umayda kenka: babaen ti panangusigmo no siasino ti mabalinmo a pakaammoan amin dagitoy a banbanag, a pakabasolanmi kenkuana.
9 Ket immanamong met dagiti Judio, a kunkunada a kasta dagitoy a banbanag.
10 Idin ni Pablo, kalpasan nga insenias ti gobernador kenkuana nga agsao, insungbatna, Gapu ta ammok nga adun a tawen nga ukomka iti daytoy a nasion, ad-adda a sireragsak ti sungbatko maipaay iti bagik.
11 Agsipud ta tapno maawatanyo, sangapulo ket dua pay nga aldaw manipud idi simmang-atak idiay Jerusalem tapno agdayaw.
12 Saandak a nasarakan idiay templo a makisuppiat iti siasinoman, wenno mangbangon kadagiti tattao wenno kadagiti sinagoga wenno iti siudad.
13 Saanda met a mapaneknekan dagiti banbanag nga akusarandak ita.
14 Ngem daytoy ti ipudnok kenka, a kas iti dalan nga awaganda iti erehes, agdaydayawak iti Dios dagidi ammak, a mamatiak iti amin a banag a naisurat iti Linteg ken kadagiti profeta.
15 Ket maaddaankayo iti namnama iti Dios, nga ipalubosda met, nga addanto panagungar dagiti natay, agpadpada dagiti nalinteg ken nakillo.
16 Ket ditoy nga aramidek ti bagik, tapno kanayon nga addaanak iti konsiensia nga awanan pannakasair iti Dios, ken kadagiti tattao.
17 Ita kalpasan ti adu a tawen immayak a mangiyeg kadagiti limos iti nasionko, ken daton.
18 Nasarakannak ti sumagmamano a Judio manipud Asia a nadalus idiay templo, uray iti kinaadu wenno riribuk.
19 Siasino ti rumbeng koma nga adda ditoy iti sanguanam, ket sumuppiatda, no adda rumbeng a maibusor kaniak.
20 Wenno no saan, ibaga koma dagitoy ditoy, no nakasarakda iti aniaman a dakes nga ar-aramid kaniak, bayat nga agtaktakderak iti sango ti konseho.
21 Malaksid iti daytoy maymaysa a timek, nga impukkawko a sitatakder iti tengngada, Sinagidko ti panagungar dagiti natay, mapagduaduaannak ita nga aldaw.
22 Ket idi nangngeg ni Felix dagitoy a banbanag, gapu ta ad-adda a naan-anay ti pannakaammona iti dayta a dalan, intantanna ida, ket kinunana, Inton bumaba ni Lisias a panguluen a kapitan, maammuakto ti naan-anay a banagmo.
23 Ket binilinna ti maysa a senturion a salimetmetanna ni Pablo, ken bay-anna a mawayawayaan, ken saanna nga iparit ti asinoman kadagiti am-ammona nga agserbi wenno umay kenkuana.
24 Ket kalpasan ti sumagmamano nga aldaw, idi immay ni Felix a kaduana ni Drusila nga asawana, a maysa a Judio, pinaayabanna ni Pablo ket dinengngegna maipapan iti pammati ken Cristo.
25 Ket bayat ti panagrasonna maipapan iti kinalinteg, panagteppel, ken panangukom nga umay, nagpigerger ni Felix ket simmungbat, Inka iti daytoy a panawen; inton adda kombeniente a panawenko, awagankanto.

26 Ninamnamana met nga inted koma ti kuarta ken Pablo kencuana, tapno maluk-atanna isuna: gapuna a masansan a pinaayabanna ken nakisarita kenkuana.
27 Ngem kalpasan ti dua a tawen ni Porcio Festo, simrek iti siled ni Felix: ket ni Felix, gapu ta kayatna nga ipakita ti ragsak kadagiti Judio, pinanawanna ni Pablo a naigalut.

KAPITULO 25

1 Idi simmangpet ni Festo iti probinsia, kalpasan ti tallo nga aldaw simmang-at manipud Cesarea nga agturong idiay Jerusalem.
2 Idin ti nangato a padi ken ti panguluen dagiti Judio impakaammoda kenkuana maibusor ken Pablo, ket nagpakaasida kenkuana.
3 Ket kiniddawna ti pabor maibusor kencuana, nga ibaonna isuna idiay Jerusalem, nga agur-uray iti dalan tapno papatayenna.
4 Ngem insungbat ni Festo, a maidulin ni Pablo idiay Cesarea, ket isu met laeng pumanaw idiay apagbiit.
5 Ngarud, kinunana, a makabael kadakayo, bumaba koma kaniak, ket pabasolda daytoy a tao, no adda aniaman a kinadakes kenkuana.
6 Ket idi nagyanna cadacuada iti nasurok a sangapulo nga aldaw, simmalog isuna idiay Cesarea; ket iti simmaganad nga aldaw a nakatugaw iti tugaw ti panangukom imbilinna a maiyeg ni Pablo.
7 Ket idi dimteng, dagiti Judio a bimmaba manipud Jerusalem nagtakderda iti aglawlaw, ket nangidatagda iti adu ken nakaro a reklamo maibusor ken Pablo, a dida mapaneknekan.
8 Idinto a simmungbat a maipaay iti bagina: “Uray maibusor iti linteg dagiti Judio wenno maibusor iti templo wenno maibusor ken Cesar, awan a pulos ti nakabasolak.”
9 Ngem ni Festo, a kayatna nga aramiden dagiti Judio, simmungbat ken Pablo, ket kinunana, “Kayatmo kadi ti sumang-at idiay Jerusalem ket maukomka sadiay iti sanguanak maipapan kadagitoy?
10 Kalpasanna kinuna ni Pablo, “Agtaktakderak iti tugaw ti panangukom ni Cesar, a sadiay rebbeng a maukomak.
11 Ta no maysaak a nakabasol, wenno nakaaramidak iti aniaman a banag a maikari iti ipapatay, saanak nga agkedked a matay: ngem no awan kadagitoy a banbanag a pakabasolandak, awan ti asinoman a makayawat kaniak kadakuada. Agpakaasiak ken Cesar.
12 Idi nakiuman ni Festo iti konseho, simmungbat: “Nagapelarka kadi ken Cesar?” ken Cesar ti papanam.
13 Kalpasan ti sumagmamano nga aldaw immay da ari Agripa ken Bernice idiay Cesarea tapno kablaawenda ni Festo.
14 Kalpasan ti adu nga aldaw a kaaddada sadiay, impakaammo ni Festo iti ari ti kaso ni Pablo, a kunkunana, “Adda maysa a lalaki a binaybay-an ni Felix.
15 Maipapan kenkuana, idi addaak idiay Jerusalem, impakaammo kaniak dagiti panguluen a papadi ken dagiti panglakayen dagiti Judio, a tarigagayanda ti pannakaukom maibusor kenkuana.
16 Isu a simmungbatak, Saan a wagas dagiti Romano ti panangisalakan iti siasinoman a tao tapno matay, sakbay a ti naidarum ket rupanrupa dagiti mangak-akusar ken addaan iti lisensia a mangsungbat maipaay iti krimen a naipabasol kenkuana.
17 Ngarud, idi simmangpetda ditoy, awan ti aniaman a panagtaktak iti kabigatanna nagtugawak iti tugaw ti panangukom, ket binilinko a mairuar ti tao.
18 Isu idi timmakder dagiti mangak-akusar, awan ti indatagda a pammabasol maipapan kadagiti banbanag a kas iti impagarupko.
19 Ngem adda sumagmamano a saludsodda maibusor kenkuana maipapan iti bukodda a patpatien, ken ti maysa a Jesus, a natayen, a pinatalgedan ni Pablo a sibibiag.
20 Ket gapu ta nagduaduaak iti kasta a kita ti saludsod, dinamagko kenkuana no mapan idiay Jerusalem, ket sadiay maukom dagitoy a banag.
21 Ngem idi nangapelar ni Pablo iti pannakadengngeg ni Augusto, imbilinko a maitalimeng agingga a maibaonko ken Cesar.
22 Kalpasanna, kinuna ni Agripa ken Festo, “Kayatko met a denggen ti lalaki.” Inton bigat, kinunana, dumngegkanto kenkuana.
23 Ket iti kabigatanna, idi immay da Agripa, ken Bernice, buyogen ti dakkel a kinaranggas, ket simrekda iti disso a pagdengngeg, agraman dagiti panguluen a kapitan, ken dagiti kangrunaan a lallaki iti siudad, gapu iti bilin ni Festo, nairuar ni Pablo.
24 Kinuna ni Festo, “Ari Agripa, ken amin a tattao nga adda ditoy a kaduami, makitayo daytoy a tao, a nakilanglangen kaniak ti amin a bunggoy dagiti Judio, agpadpada idiay Jerusalem, ken ditoy met, nga agpukpukkaw a saan a rumbeng nga aramidenna agbiag pay.
25 Ngem idi natakuatak nga awan ti inaramidna a maikari iti ipapatay, ken isu met laeng ti nangapelar ken Augusto, inkeddengko nga ibaon.
26 Awan ti sigurado nga isuratko ken apok. Gapuna, inyegko isuna iti sanguanam, ken nangnangruna iti sanguanam, O ari Agripa, tapno, kalpasan ti pannakausig, adda koma isuratko.
27 Ta kasla saan a nainkalintegan kaniak ti mangibaon iti balud, ken saan a mangipasimudaag kadagiti basol a naipabaklay kenkuana.

KAPITULO 26

1 Kinuna ni Agripa ken Pablo, Mapalubosanka nga agsao maipaay iti bagim. Kalpasanna, inyunnat ni Pablo ti imana ket simmungbat a maipaay iti bagina.
2 Ipagarupko a naragsak ti bagik, ari Agripa, agsipud ta sungbatak ti bagik ita nga aldaw iti sanguanam maipapan iti amin a banbanag nga indarum kaniak dagiti Judio.
3 Nangnangruna gapu ta ammok a nalaingka iti amin a kaugalian ken saludsod nga adda kadagiti Judio: gapuna ipakpakaasik kenka a denggennak a siaanus.
4 Ti wagas ti panagbiagko manipud kinaagtutubok, nga idi damo iti tengnga ti bukodko a nasion idiay Jerusalem, ammok dagiti amin a Judio;
5 Am-ammodak manipud idi punganay, no paneknekanda, nga agbiagak a Fariseo iti kaingetan a sekta ti relihionmi.
6 Ket ita agtaktakderak ket maukomak gapu iti namnama ti kari nga inaramid ti Dios kadagiti ammatayo:
7 Iti dayta a kari dagiti sangapulo ket dua a tributayo, a dagus nga agserserbi iti Dios iti aldaw ken rabii, namnamaenda nga umayda. Gapu iti dayta a namnama, ari Agripa, akusarannak dagiti Judio.

8 Apay a maipagarup a di mapapati kadakayo, a ti Dios pagungarenna dagiti natay?
9 Pudno a pinanunotko iti bagik, a rumbeng nga aramidek ti adu a banag a maisupadi iti nagan ni Jesus a taga Nazaret.
10 Daytoy ti inaramidko met idiay Jerusalem: ket adu kadagiti sasanto ti inserrak iti pagbaludan, idi naawatko ti turay manipud kadagiti panguloen a papadi; ket idi napapatayda, intedko ti timekko a maibusor kadakuada.
11 Ket masansan a dusaek ida iti tunggal sinagoga, ket pinilitko ida nga agtabbaaw; ket gapu ta nauyongak unay kadakuada, indadanesko ida agingga kadagiti ganggannaet a siudad.
12 Iti kasta, idi napanak idiay Damasco buyogen ti autoridad ken bilin manipud kadagiti panguluen a papadi.
13 Iti tengnga ti aldaw, O ari, nakitak iti dalan ti maysa a lawag manipud langit, iti ngatuen ti kinaraniag ti init, nga agsilsilnag iti aglawlawko ken kadagidiay nakipagdaliasat kaniak.
14 Idi natnagkami amin ditoy daga, nangngegko ti timek a nagsasao kaniak, ket kunana iti pagsasao a Hebreo, Saul, Saul, apay nga idadanesnak? narigat kenka ti mangsipa kadagiti tudok.
15 Ket kinunak, Siasinoka, Apo? Ket kinunana, Siak ni Jesus nga idaddadanesmo.
16 Ngem tumakderka, ket agtakderka kadagiti sakam: ta nagparangak kenka gapu iti daytoy a panggep, tapno pagbalinenka a ministro ken saksi agpadpada kadagitoy a banag a nakitam, ken kadagidiay banag a pagparangakto kenka;
17 Ispalnaka kadagiti tattao ken kadagiti Hentil, a pangibaonanka ita.
18 Tapno luktanda dagiti matada, ken tapno maiturong ida manipud iti sipnget nga agturong iti lawag, ken manipud iti pannakabalin ni Satanas nga agturong iti Dios, tapno umawatda iti pammakawan ti basbasol, ken tawid kadagiti nasantipikar babaen ti pammati nga adda kaniak.
19 Gapuna, O ari Agripa, saanak a sinukir iti nailangitan a sirmata.
20 Ngem impakita nga umuna kadakuada ti Damasco, ken idiay Jerusalem, ken iti amin a beddeng ti Judea, ken kalpasanna kadagiti Gentil, nga agbabawida ken agsublida iti Dios, ken agaramidda kadagiti aramid a maitutop iti panagbabawi.
21 Gapu kadagitoy a rason, tiniliwdak dagiti Judio idiay templo, ket pinapataydak.
22 Gapu ta nagun-odko ti tulong ti Dios, agtultuloyak agingga ita, a mangsaksaksi kadagiti babassit ken dadakkel, nga awan sabali a sawek no di dagiti imbaga dagiti profeta ken Moises a dumtengto.
23 Nga agsagaba ni Cristo, ken isu ti umuna nga agungar manipud kadagiti natay, ken mangipakita iti lawag kadagiti tattao, ken kadagiti Gentil.
24 Ket bayat ti panagsaona iti daytoy maipaay iti bagina, kinuna ni Festo iti napigsa a timek, Pablo, nalidayka; adu a panagsursuro ti mangpauyong kenka.
25 Ngem kinunana, Saanak a nauyong, natan-ok unay a Festo; ngem sawem dagiti balikas ti kinapudno ken nasimbeng.
26 Ta ammo ti ari dagitoy a banbanag, a siwayawaya met nga agsaoak iti sanguananna: ta naammuak nga awan kadagitoy a banag ti nailemmeng kenkuana; ta saan a naaramid daytoy a banag iti maysa a suli.
27 Ari Agripa, mamatika kadi kadagiti profeta? Ammok a mamatika.
28 Kinuna ni Agripa ken Pablo, Dandani allukoyennak nga agbalin a Kristiano.
29 Ket kinuna ni Pablo, Kayatko iti Dios, a saan laeng a sika, no di ket uray dagiti amin a dumdumngeg kaniak ita nga aldaw, ket agpada a dandani, ken naan-anay a kas kaniak, malaksid kadagitoy a singgalut.
30 Ket idi naisaona daytoy, timmakder ti ari, ken ti gobernador, ken ni Bernice, ken dagiti nakitugaw kadakuada.
31 Idi pimmanawda, nagsasaritada iti nagbaetanda, a kunkunada, Awan ti ar-aramiden daytoy a tao a maikari iti ipapatay wenno pannakaibalud.
32 Kinuna ni Agripa ken Festo: “Mawayawayaan koma daytoy a tao no saan a nangapelar ken Cesar.”

KAPITULO 27

1 Ket idi naikeddeng nga aglayagkami idiay Italia, inyawatda ni Pablo ken dagiti dadduma pay a balud iti maysa nga agnagan Julio, maysa a senturion iti bunggoy ni Augusto.
2 Ket simrekkami iti maysa a barko ti Adramitio, naglugankami, kayatna a sawen, aglayagkami iti igid ti baybay ti Asia; maysa nga Aristarco, maysa a Macedonia taga Tesalonica, a kaduami.
3 Ket iti simmaganad nga aldaw, simmangpetkami idiay Sidon. Ket siuulimek a nagpakaasi ni Julio ken Pablo, ket inikkanna iti wayawaya a mapan kadagiti gagayyemna tapno mabang-aran ti bagina.
4 Ket idi naglugankami manipud sadiay, naglayagkami iti sirok ti Chipre, agsipud ta agsumbangir dagiti angin.
5 Ket idi naglayagkami iti baybay ti Cilicia ken Pamfilia, dimtengkami idiay Mira, maysa a siudad ti Licia.
6 Ket sadiay a nakasarak ti senturion iti maysa a barko ti Alejandria nga aglaylayag nga agturong idiay Italia; ket inkabilnakami iti dayta.
7 Ket idi naglayagkami nga in-inut iti adu nga aldaw, ket manmano a makaballasiwkami iti Cnido, ti angin saannakami a pinarigat, naglayagkami iti sirok ti Creta, iti ballasiw ti Salmone;
8 Ket, narigat a lumasat iti dayta, dimteng iti maysa a lugar a maawagan Ti napintas a pagkamangan; iti asideg ti ayan ti siudad ti Lasea.
9 Ita idi nabusbos ti adu a tiempo, ken napeggad itan ti panaglayag, agsipud ta napalabasen ti panagayunar, binalakadan ida ni Pablo.
10 Ket kinunana cadacuada, Kakabsat, madlawko a daytoy a panagdaliasat ket addaanto iti pannakadangran ken adu a pannakadadael, saan laeng a ti karga ken barko, no di pay ket ti biagtayo.
11 Nupay kasta, ad-adda a pinati ti centurion ti apo ken ti makinkukua iti barko ngem dagidiay insao ni Pablo.
12 Ket gapu ta saan a nalaing ti pagkamangan a paglam-ek, ad-adu ti nangibalakad a pumanawda met sadiay, no iti aniaman a pamay-an makadanonda idiay Fenice, ken sadiay nga aglam-ek; a maysa a pagkamangan ti Creta, ken adda iti abagatan a laud ken amianan a laud.
13 Ket idi nagpuyot ti angin nga abagatan, nga impagarupda a nagun-odda ti panggepda, a nagluasda sadiay, naglayagda iti asideg ti Creta.

14 Ngem di nagbayag, timmaud ti nadawel nga angin a naawagan iti Euroclydon.
15 Ket idi nalugan ti barko, ket saan a makaibtur iti angin, binaybay-anmi nga agmaneho.
16 Ket agtartaraykami iti sirok ti maysa nga isla a maawagan Clauda, adu ti trabahomi nga umay babaen ti bangka.
17 Nga idi naaladan, inusarda dagiti katulongan, a nangbalkot iti barko; ket, gapu ta mabutengda amangan no matnagda kadagiti nabiag a darat, naglayagda, ket iti kasta naitarayda.
18 Ket gapu ta nalaus ti bagyo, iti sumuno nga aldaw pinalag-anda ti barko;
19 Ket iti maikatlo nga aldaw, imbellengmi babaen kadagiti bukodmi nga ima dagiti pagkargaan ti barko.
20 Ket idi saan a nagparang ti init wenno bituen iti adu nga aldaw, ken awan ti bassit a bagyo, naikkat idin ti amin a namnama a maisalakantayo.
21 Ngem kalpasan ti nabayag a panagliklikna, timmakder ni Pablo iti tengngada, ket kinunana, Kakabsat, rumbeng koma nga impangagyo kaniak, ket saankayo koma a simrek manipud Creta, ket nagun-odyo daytoy a pannakadangran ken pannakapukaw.
22 Ket ita idagadagko kadakayo nga agbalinkayo a naimbag: ta awanto ti mapukaw ti biag ti siasinoman kadakayo, no di ti barko.
23 Ta nagtakder iti sibayko itay rabii ti anghel ti Dios, a kukuak ken pagserserbiak.
24 Kinunana, Dika agbuteng, Pablo; masapul a maiyegca iti sangoanan ni Cesar: ket, adtoy, ti Dios intedna kenca amin dagiti aglayag a kaduam.
25 Ngarud, appo, agragsakkayo: ta mamatiak iti Dios, a kas iti naibaga kaniak.
26 Nupay kasta, masapul a maitapuaktayo iti maysa nga isla.
27 Ngem idi dimteng ti maikasangapulo ket uppat a rabii, bayat ti pannakaiturongmi nga agpangato ken bumaba idiay Adria, iti agarup tengnga ti rabii impagarup dagiti agtartaraken iti barko nga umas-asidegda iti sabali a pagilian;
28 Ket nagunida, ket nasarakanda a duapulo a kadapan: ket idi napanda bassit, nagunida manen, ket nasarakanda a sangapulo ket lima a kadapan.
29 Gapu ta maamakda amangan no matnagkami kadagiti bato, nangipuruakda iti uppat nga angkla manipud iti likudan ti barko, ket tinarigagayanda ti aldaw.
30 Ket bayat a dandanin agtalaw dagiti barko manipud iti barko, idi naibabada ti bilog iti baybay, iti sirok ti maris a kasla mangipuruakda kadagiti angkla manipud iti barko.
31 Kinuna ni Pablo iti senturion ken kadagiti soldado, No saan nga agtalinaed dagitoy iti barko, saankayo a maisalakan.
32 Kalpasanna, pinuted dagiti soldado dagiti tali ti bilog, ket binaybay-anda a matnag.
33 Bayat nga umas-asideg ti aldaw, nagpakaasi ni Pablo kadakuada amin a mangan iti taraon, a kunkunana, Ita nga aldaw ti maikasangapulo ket uppat nga aldaw a nagbayagkayo ken nagtultuloykayo nga agayunar, ta awan ti innalayo.
34 Gapuna, ikararagko kadakayo a mangalakayo iti taraon: ta daytoy ket agpaay iti salun-atyo: ta awanto ti buok a matnag manipud iti ulo ti asinoman kadakayo.
35 Ket idi naisaona daytoy, nangala iti tinapay, ket nagyaman iti Dios iti imatangda amin: ket idi naburakna, rinugianna ti mangan.
36 Kalpasanna, naragsakda amin, ket nangalada met iti taraon.
37 Addakami amin iti barko iti dua gasut pitopulo ket innem a kararua.
38 Ket idi makanda iti umdas, pinalag-anda ti barko, ket imbellengda ti trigo iti baybay.
39 Ket idi agmalmalem, saanda nga ammo ti daga: ngem nadiskobreda ti maysa a waig nga addaan iti igid, a pampanunotenda, no mabalin, nga iduron ti barko.
40 Ket idi naisang-atda dagiti angkla, inyawatda ti bagbagida iti baybay, ket inukradda dagiti bedbed ti timon, ket intag-ayda ti kangrunaan a layag agingga iti angin, ket inturongda nga agturong iti takdang.
41 Ket natinnagda iti disso a nagsasabatan ti dua a baybay, pinagdissoda ti barko; ket ti sango a paset nagdekket a naimbag, ket nagtalinaed a di magaraw, ngem ti makinlikud a paset naburak gapu iti kinaranggas dagiti dalluyon.
42 Ket ti pammagbaga dagiti soldado ket papatayenda dagiti balud, di la ket ta adda asinoman kadakuada nga aglangoy a rummuar, ken makalibas.
43 Ngem ti senturion, a kayatna nga isalakan ni Pablo, inyadayona ida manipud iti panggepda; ket imbilinna a dagiti makalangoy ipuruakda nga umuna ti bagbagida iti baybay, ket makadanonda iti daga.
44 Ket ti dadduma, adda iti tabla, ken dadduma iti naburak a pedaso ti barko. Ket iti kasta, napasamak, a nakalibasda amin a sitatalged a nagdisso.

KAPITULO 28

1 Ket idi nakalibasda, idin naammuanda a ti isla ket naawagan iti Melita.
2 Ket dagiti barbaro a tattao impakitada cadacami iti bassit a kinamanangngaasi: ta nangsindida iti apuy, ket inawatdakami iti tunggal maysa, gapu iti agdama a tudo ken gapu iti lamiis.
3 Ket idi naurnong ni Pablo ti sangabukel a sarukod ket inkabilna ida iti apuy, rimmuar ti maysa nga uleg manipud iti pudot, ket inkapetna iti imana.
4 Ket idi nakita dagiti barbaro ti makasabidong nga animal a nakabitin iti imana, kinunada iti maysa ken maysa, Awan duadua a mammapatay daytoy a tao, a nupay nakalibas iti baybay, saan nga ipalubos ti panagibales nga agbiag.
5 Ket inyugyogna ti narungsot nga animal iti apuy, ket awan ti nariknana a pannakadangran.
6 Nupay kasta, kimmitada idinto a lumteg, wenno natnag a natay a kellaat: ngem kalpasan ti panagkitada iti nabayag, ket dida nakita nga awan ti dakes a dumteng kenkuana, binaliwanda ti panunotda, ket kinunada nga isu ket maysa a dios.
7 Iti isu met laeng a disso adda dagiti sanikua ti panguluen ti isla, a ti naganna ket Publio; a nangawat kadakami, ken nangidagus kadakami iti tallo nga aldaw a nadayaw.
8 Ket naaramid a ti ama ni Publio ket agsakit iti gurigor ken iti dara: a simrek ni Pablo, ket nagkararag, ket impaiddana dagiti imana kenkuana, ket pinaimbagna.
9 Isu nga idi naaramid daytoy, immay met dagiti dadduma nga addaan sakit iti isla, ket naagasanda.

10 Pinadayawannakami met iti adu a dayaw; ket idi pimmanawkami, inkargadakami kadagiti kastoy a banag a kasapulan.
11 Ket kalpasan ti tallo a bulan, pimmanawkami iti maysa a barko ti Alejandria, a naglam-ek iti isla, a ti pagilasinan ket Castor ken Pollux.
12 Idi simmangladkami idiay Siracusa, nagyankami sadiay iti tallo nga aldaw.
13 Ket manipud sadiay nangalakami iti kompas, ket dimtengkami idiay Regio: ket kalpasan ti maysa nga aldaw nagpuyot ti angin ti abagatan, ket dimtengkami iti sumaganad nga aldaw idiay Puteoli.
14 Nasarakanmi dagiti kakabsat, ket tinarigagayanmi a makipagnaed kadakuada iti pito nga aldaw: ket iti kasta napankami idiay Roma.
15 Ket manipud sadiay, idi nangngeg dagiti kakabsat ti maipapan kadakami, immaydakami sinabat agingga idiay Apia forum, ken Dagiti tallo a taberna: nga idi nakita ni Pablo, nagyaman iti Dios, ket nagtured.
16 Idi dimtengkami idiay Roma, inyawat ti senturion dagiti balud iti kapitan ti guardia: ngem napalubosan ni Pablo nga agtaeng nga agmaymaysa iti maysa a soldado a mangbanbantay kenkuana.
17 Ket naaramid a kalpasan ti tallo nga aldaw, inayaban ni Pablo dagiti panguluen dagiti Judio: ket idi naguummongda, kinunana kadakuada, Lalaki ken kakabsat, nupay awan ti inaramidko a maibusor kadagiti tattao wenno kaugalian dagidi ammatayo , kaskasdi a naitedak a balud manipud Jerusalem kadagiti ima dagiti Romano.
18 Idi inusigdak, kayatdak a palubosan, agsipud ta awan ti pakaigapuan ti ipapatay kaniak.
19 Ngem idi nagsao dagiti Judio maibusor iti daytoy, napilitak nga agapelar ken Cesar; saan a rumbeng a pabasolko ti nasionko iti.
20 Gapu itoy nga inayabancayo, tapno makitakayo, ken makisarita kadakayo: agsipud ta gapu iti namnama ti Israel naigalut iti daytoy a kawar.
21 Ket kinunada kencuana, Awan ti naawatmi a surat manipud Judea maipanggep kenca, uray siasinoman cadagiti cacabsat nga immay a nangipakita wenno nagsao iti aniaman a dakes maipapan kenca.
22 Ngem kayatmi a mangngeg kenca ti pampanunotem: ta no maipapan iti daytoy a sekta, ammomi a maisao iti amin a lugar.
23 Ket idi naitudingda iti maysa nga aldaw, adu ti immay kenkuana iti pagdagusanna; kadakuada inlawlawagna ken pinaneknekanna ti Pagarian ti Dios, nga inallukoyna ida maipapan ken Jesus, manipud iti Linteg ni Moises ken manipud kadagiti profeta, manipud agsapa agingga iti rabii.
24 Ket adda dagiti namati kadagiti banbanag a naisao, ket dadduma ti saan a namati.
25 Ket idi saanda a nagtutulag, pimmanawda, kalpasan ti panagsao ni Pablo iti maysa a sao, "Nasayaat ti panagsao ti Espiritu Santo babaen ken ni Isaias a mammadto kadagiti ammatayo.
26 Kinunana, Mapankayo kadagitoy a tattao, ket kunaenyo, No dumngeg dumngegkayto, ket dikayto maawatan; ket no makitayonto makitayonto, ngem saanyo a madlaw.
27 Ta ti puso dagitoy nga ili narurod, ken dagiti lapayagda natangken ti panagdengngegda, ket dagiti matada inrikepkepda; di la ket ta makakitada kadagiti matada, ken dumngegda babaen kadagiti lapayagda, ken makaawatda iti pusoda, ket mabaliwanda, ket paimbagek ida.
28 Maipakaammo koma kadakayo a ti panangisalakan ti Dios ket naibaon kadagiti Hentil, ket denggendanto daytoy.
29 Ket idi naibagana dagitoy a sasao, pimmanaw dagiti Judio, ket naaddaan iti dakkel a panagsusupiat iti nagbaetanda.
30 Nagnaed ni Pablo iti dua a tawen iti bukodna a balay a natangdanan, ket inawatna amin dagiti simrek kenkuana.
31 Ikaskasabada ti Pagarian ti Dios, ken insuroda dagiti bambanag maipapan ken Apo Jesu-Cristo, buyogen ti amin a panagtalek, nga awan ti mangiparit kenkuana.